

ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

Factors Discriminating Educational Quality of Primary Schools under Office of the Basic
Education Commission in Provinces on the East Coast of Thailand

เรวดี เชาวนาสัย

Rawadee Chaowanasai

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Doctor of Education Degree in Educational Administration

Hatyai University

2559

ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

Factors Discriminating Educational Quality of Primary Schools
under Office of the Basic Education Commission
in Provinces on the East Coast of Thailand

เรวดี เชาวناسัย

Rawadee Chaowanasai

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Doctor of Education Degree in Educational Administration

Hatyai University

2559

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยหาดใหญ่

Copyright of Hatyai University

ชื่อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย
ผู้วิจัย	เรวดี เชาวนาสัย
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	2559
คำสำคัญ	ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาระดับประถมศึกษา ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่สามารถจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย 2) เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย โดยมีวิธีวิจัย 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาปัจจัยที่จำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นจำนวน 2 ฉบับ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ (Likert scale) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่สถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. จำนวน 200 โรงเรียน จำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มคุณภาพการศึกษาสูง และกลุ่มคุณภาพการศึกษาต่ำ กลุ่มละ 100 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ๆ ละ 1 คน และครูผู้สอนโรงเรียนละ 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดจำนวน 400 คน จำแนกเป็นกลุ่มคุณภาพการศึกษาสูงและกลุ่มคุณภาพการศึกษาต่ำ กลุ่มละ 200 คน ขั้นตอนที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่สามารถจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย สูง 5 อันดับแรกด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก และยืนยันความเหมาะสมด้วยการสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์จำแนกประเภท ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยที่สามารถจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย กลุ่มที่มีคุณภาพการศึกษา

สูงและกลุ่มที่มีคุณภาพการศึกษาต่ำ ประกอบด้วย 6 ปัจจัย 18 ตัวแปร คือ ปัจจัยด้านโรงเรียน มี 4 ตัวแปร ได้แก่ แหล่งการเรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศ บรรยากาศโรงเรียน วัฒนธรรมโรงเรียน ปัจจัยด้านผู้บริหารโรงเรียน มี 4 ตัวแปร ได้แก่ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำทางวิชาการ ภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และพฤติกรรมกรรมการบริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน มี 3 ตัวแปร ได้แก่ ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ การวิจัยในชั้นเรียน และพฤติกรรมการสอน ปัจจัยด้านนักเรียน มี 2 ตัวแปร ได้แก่ ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และพฤติกรรมการเรียน ปัจจัยด้านชุมชน มี 2 ตัวแปร ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการบริหาร และการสนับสนุนของภาคีเครือข่าย ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก มี 3 ตัวแปร ได้แก่ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านสภาพทางเศรษฐกิจ ด้านการเมือง และกฎหมาย โดยปัจจัยที่สามารถจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย สูงที่สุด 5 อันดับแรก คือปัจจัยด้านโรงเรียน ตัวแปรเทคโนโลยีสารสนเทศ รองลงมาปัจจัยด้านผู้บริหาร ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการ ปัจจัยด้านครูผู้สอน ตัวแปรพฤติกรรมการสอน และตัวแปรความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ อันดับที่ 5 ปัจจัยด้านผู้บริหาร ตัวแปรภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย มีประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ แผนงานโครงการของสถานศึกษาต้องสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด และบริบทของชุมชน มีความชัดเจนสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ และต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายได้แก่ ผู้บริหาร ครู และชุมชน ผู้บริหารต้องเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีและสารสนเทศ มีการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศเป็นฐานข้อมูลประกอบการตัดสินใจ แก้ไขปัญหาบนพื้นฐานที่เชื่อถือได้ พัฒนาครูและบุคลากรด้านเทคโนโลยีอย่างเป็นระบบด้วยการอบรม สัมมนา ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมตลอดเวลา ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน พัฒนาสื่อการสอนที่เป็นเทคโนโลยีสารสนเทศรวมทั้งการผลิตสื่อทำมือ การนำแหล่งเรียนรู้ วิทยากรในท้องถิ่นมาใช้ ตรวจสอบติดตามผล วางแผน และดำเนินงานอย่างเป็นระบบด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ เผยแพร่ผลงานโดยใช้สื่อเทคโนโลยี พร้อมสนับสนุนงบประมาณ การดำเนินงานอย่างเพียงพอ การดำเนินงานวิชาการเป้าหมายต้องมีความชัดเจน และเป็นรูปธรรม ผู้บริหารใช้ประสบการณ์ ทำความเข้าใจให้บุคลากรเห็นความสำคัญ และพัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน ที่สำคัญผู้บริหารต้องพัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ในงานวิชาการสามารถให้คำปรึกษาที่ถูกต้องแก่ครู พัฒนาครูให้เป็นผู้นำทางวิชาการ สามารถจูงใจให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้ ครูควรจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นกระบวนการมากกว่าการสอนความรู้ และนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน

Dissertation Title	Factors Discriminating Educational Quality of Primary Schools under Office of the Basic Education Commission in Provinces on the East Coast of Thailand
Researcher	Rawadee Chaowanasai
Major Program	Educational Administration
Academic Year	2016
Key Words	factors discriminating educational quality, primary Schools, east coast of Thailand

ABSTRACT

The objectives of this study were: 1) to investigate factors that could discriminate educational quality among primary schools under office of the basic education commission (OBEC) in provinces on the east coast of Thailand, and 2) to explore guidelines for improving educational quality of primary schools under Office of the basic education commission in provinces on the east coast of Thailand. The research methods consisted of two steps: Step 1 was quantitative research to investigate factors that could discriminate educational quality among primary schools under office of the basic education commission in provinces on the east coast of Thailand. Data were collected using two questionnaires with a five-point rating scale (Likert scale). The sample consisted of 200 primary schools under office of the basic education commission in provinces on the east coast of Thailand certified by office of national education standards and quality assessment (public organization) or ONESQA. They were classified into two groups of 100 schools each: high quality and low quality. Data were collected from one school administrator and one teacher from each of the schools totaling 400 respondents classified into two groups of 200 respondents each: high quality and low quality. Step 2 was qualitative research to explore guidelines for improving educational quality of primary schools under office of the basic education commission in provinces on the east coast of Thailand, especially the top five issues related to factors that could discriminate educational quality of primary schools under office of the basic education commission in provinces on the east coast of Thailand. Data were collected through in-depth interviews and confirmed with focus group discussions. Statistics used to analyze

the data were percentage, frequency, mean, standard deviation (S.D.), and discriminant analysis was performed. The study found as follows.

1. Factors that could discriminate educational quality of primary schools under office of the basic education commission in provinces on the east coast of Thailand between high and low quality were six factors and 18 variables. The six factors were: school, administrator, teacher, student, community, and external factor. Each factor consisted of variables as follows. The school factor consisted of four variables: learning resources, information technology, school atmosphere, and school culture. The school administrator factor had four variables: transformational leadership, academic leadership, technology information leadership, and administrative behavior. The teacher factor had three variables: information technology competence, classroom research, and teaching behavior. The student factor had two variables: information technology competence and learning behavior. The community factor had two variables: administrative participation and support of network members. The external factor had three variables: society and culture, economy, and politics and law. The top five factors that could discriminate educational quality of primary schools under office of the basic education commission in provinces on the east coast of Thailand were: school factor (information technology variable), administrator factor (academic leadership variable), teacher factor (variables in teaching behavior and information technology competence), and administrator factor (information technology leadership variable), respectively.

2. The results of the study in terms of guidelines for improving educational quality of primary schools under office of the basic education commission in provinces on the east coast of Thailand revealed the following important issues. Policies, visions, missions, plans and project of schools must correspond with policies of the departments or units they are attached to. The community context must be clear and feasible, and must be a result from participation of all parties concerned which are administrators, teachers and the community. Administrators must see importance of information technology and use it in administration and learning management to improve educational quality; use it as a database for decision-making, solving problems, systematically developing teachers and technological personnel by encouraging them to attend training and seminars, and to study and search for more knowledge at all time. Furthermore, administrators must promote teachers to use information technology for teaching and learning improvement, and developing teaching media through the use of

information technology as well as handmade teaching media. Additionally, they should use local learning resources and qualified locals systematically for checking, monitoring, planning, and operating to achieve the goals. Administrators should use technology in disseminating school performance and support the operation with adequate budget and clear and concrete operational goals for academic work. Administrators should also use their experiences to enable personnel to understand and see importance of teaching and learning management, and develop personnel to be ready for it. Moreover, administrators must develop themselves so that they are academically well-rounded and able to give correct advice to teachers. They should develop teachers to be academic leaders, able to motivate others to follow them, teach using student-centered approach emphasizing the process rather than teaching knowledge, and use information technology to improve teaching and learning.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดีจากผู้มีพระคุณ
ทุกๆท่าน ซึ่งได้ให้การสนับสนุนส่งเสริม สละเวลาให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุง
ข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุจิตรา จรจิตร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิภา
พงศ์วิรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.วัน เดชพิชัย ประธานคณะกรรมการสอบ
และคณาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา และ อาจารย์ ดร.อิศรภรณ์ รินไธสง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ตลอดจนคณาจารย์มหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ทุกท่าน ที่ได้กรุณาถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ที่มีคุณค่า
ยิ่งแก่ผู้วิจัย ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญ
ทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบ ให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือ ขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูลและผู้ทรงคุณวุฒิ
ที่ช่วยตรวจสอบยืนยันความเหมาะสมของข้อมูล จนทำให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์และมีคุณค่ายิ่ง

ขอขอบคุณคณะครูและนักเรียนโรงเรียนบ้านหน้าควนลัง (ราษฎร์สามัคคี) ทุกคน
นายพงศ์ภัก เชาวนาศัย และนางสาวพรนภัส เชาวนาศัย บุตร-ธิดา ที่ได้ให้กำลังใจ ให้กำลังความคิด
สติปัญญา คอยช่วยเหลือส่งเสริมด้วยดี ขอขอบคุณญาติพี่น้องตลอดจนเพื่อนฝูงทุก ๆ ท่านที่
ให้การสนับสนุน และกำลังใจตลอดมา

ประโยชน์ที่พึงได้รับจากการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูตาแต่ บิดา มารดา
ครูอาจารย์ และผู้มีอุปการคุณทุกท่านที่มีส่วนสำคัญต่อความสำเร็จในครั้งนี้

เรวดี เชาวนาศัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ.....	(3)
Abstract.....	(5)
กิตติกรรมประกาศ.....	(8)
สารบัญ.....	(9)
สารบัญตาราง.....	(12)
สารบัญรูปภาพ.....	(16)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามของการวิจัย.....	7
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
ประโยชน์ของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	11
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	16
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	17
นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	18
จุดเน้นการดำเนินการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	22
การจัดการศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย.....	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย.....	28
แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา.....	31
ความหมายของคุณภาพการศึกษา.....	32
ความหมายของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	34
การประกันคุณภาพการศึกษา.....	35
มาตรฐานและตัวบ่งชี้ในการประกันคุณภาพการศึกษา.....	37
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษา.....	42
แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา.....	46
ปัจจัยด้านโรงเรียน.....	52

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ปัจจัยด้านผู้บริหาร.....	66
ปัจจัยด้านครูผู้สอน.....	79
ปัจจัยด้านนักเรียน.....	85
ปัจจัยด้านชุมชน.....	88
ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก.....	93
แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant Analysis).....	103
ความหมายของการวิเคราะห์จำแนกประเภท.....	104
วัตถุประสงค์ของการใช้วิเคราะห์จำแนกประเภท.....	105
ลักษณะและคุณสมบัติของเทคนิควิธีการวิเคราะห์จำแนกประเภท.....	106
การสรุปหรือแปลผลการวิเคราะห์.....	107
สถิติที่สำคัญและวิธีการวิเคราะห์จำแนกประเภท.....	108
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ปัจจัยจำแนก.....	109
กรอบแนวคิดทฤษฎีและกรอบแนวคิดการวิจัย.....	114
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	119
การเก็บข้อมูลด้วยวิธีเชิงปริมาณ.....	119
พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย.....	120
ประชากร การกำหนดขนาดตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง วิธีการสุ่มตัวอย่าง.....	120
เครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	121
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	124
การวิเคราะห์ข้อมูล วิธีการทางสถิติที่ใช้.....	125
การเก็บข้อมูลด้วยวิธีเชิงคุณภาพ.....	128
พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย.....	128
ผู้ให้ข้อมูล.....	128
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	128
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	129
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	129
4 ผลการวิจัย.....	131
สัญลักษณ์ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	131
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	132

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ผลการศึกษาปัจจัยที่จำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับ ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย.....	133
ผลการศึกษาแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับ ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย.....	142
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	174
สรุปผลการวิจัย.....	176
อภิปรายผลการวิจัย.....	182
ข้อเสนอแนะ.....	187
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	187
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	188
บรรณานุกรม.....	189
บุคลากร.....	213
ภาคผนวก.....	216
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	217
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญ.....	223
ภาคผนวก ค เครื่องมือในการวิจัย.....	230
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	259
ประวัติผู้วิจัย.....	326

สารบัญญัตินำ

ตารางที่	หน้า
1 ผลการประเมินคุณภาพรอบสามของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย.....	26
2 กรอบและตัวชี้วัดการศึกษาที่สะท้อนถึงคุณภาพ.....	33
3 การสังเคราะห์เพื่อกำหนดปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาจากทัศนะและผลงานวิจัยของนักวิชาการและสถาบันต่าง ๆ.....	49
4 จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามจังหวัด.....	121
5 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	133
6 การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นเพื่อยืนยันคุณสมบัติของตัวแปรอิสระด้วยการทดสอบจากค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวนและความโค้ง.....	135
7 การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนและค่าความแปรปรวนร่วมของตัวแปรปัจจัยที่จำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย.....	138
8 การทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มจากค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระ.....	139
9 แสดงการจัดเรียงลำดับของปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย.....	140
10 แสดงค่าอำนาจพยากรณ์ในการสร้างสมการจำแนกกลุ่ม.....	142
11 แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview).....	163
12 แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ที่ได้จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group).....	170
13 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย.....	300
14 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านโรงเรียนตัวแปรแหล่งเรียนรู้.....	302

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
15 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านโรงเรียนตัวแปรเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	303
16 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านโรงเรียนตัวแปรบรรยากาศโรงเรียน.....	304
17 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านโรงเรียนตัวแปรวัฒนธรรมโรงเรียน.....	306
18 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านผู้บริหารตัวแปรภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง.....	307
19 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านผู้บริหารตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการ.....	308
20 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านผู้บริหารตัวแปรภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	310
21 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านผู้บริหารตัวแปรพฤติกรรมกรรมการบริหาร.....	312

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
22 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านผู้บริหารตัวแปรการมีส่วนร่วมในการบริหาร.....	313
23 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านชุมชนตัวแปรการสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย.....	314
24 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านชุมชนตัวแปรสังคมและวัฒนธรรม.....	316
25 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านชุมชนตัวแปรสภาพทางเศรษฐกิจ.....	317
26 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านชุมชนตัวแปรการเมืองและกฎหมาย.....	318
27 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านครูผู้สอนตัวแปรความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	319
28 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านครูผู้สอนตัวแปรการวิจัยในชั้นเรียน.....	320

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
<p>29 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านครูผู้สอน ตัวแปรพฤติกรรมการ การสอน.....</p>	321
<p>30 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านนักเรียน ตัวแปรความสามารถ ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ.....</p>	323
<p>31 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านนักเรียน ตัวแปรพฤติกรรมการเรียน.....</p>	324

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา.....	51
2 กรอบแนวคิดทฤษฎี (Theoretical Framework).....	117
3 กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework).....	118
4 แบบแผนการวิจัยเชิงอธิบาย (Explanatory Design) แบบติดตาม.....	119
5 ขั้นตอนการศึกษาปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย.....	127
6 ขั้นตอนศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย.....	130

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดีจากผู้มีพระคุณ
ทุกๆท่าน ซึ่งได้ให้การสนับสนุนส่งเสริม สละเวลาให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุง
ข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุจิตรา จรจิตร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิภา
พงศ์วิรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.วัน เดชพิชัย ประธานคณะกรรมการสอบ
และคณาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา และ อาจารย์ ดร.อิศรภรณ์ รินไธสง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ตลอดจนคณาจารย์มหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ทุกท่าน ที่ได้กรุณาถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ที่มีคุณค่า
ยิ่งแก่ผู้วิจัย ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญ
ทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบ ให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือ ขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูลและผู้ทรงคุณวุฒิ
ที่ช่วยตรวจสอบยืนยันความเหมาะสมของข้อมูล จนทำให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์และมีคุณค่ายิ่ง

ขอขอบคุณคณะครูและนักเรียนโรงเรียนบ้านหน้าควนลัง (ราษฎร์สามัคคี) ทุกคน
นายพงศ์ภัก เชาวนาศัย และนางสาวพรนภัส เชาวนาศัย บุตร-ธิดา ที่ได้ให้กำลังใจ ให้กำลังความคิด
สติปัญญา คอยช่วยเหลือส่งเสริมด้วยดี ขอขอบคุณญาติพี่น้องตลอดจนเพื่อนฝูงทุก ๆ ท่านที่ให้การ
สนับสนุน และกำลังใจตลอดมา

ประโยชน์ที่พึงได้รับจากการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูตาแต่ บิดา มารดา
ครูอาจารย์ และผู้มีอุปการคุณทุกท่านที่มีส่วนสำคัญต่อความสำเร็จในครั้งนี้

เรวดี เชาวนาศัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ.....	(3)
Abstract.....	(5)
กิตติกรรมประกาศ.....	(8)
สารบัญ.....	(9)
สารบัญตาราง.....	(12)
สารบัญรูปภาพ.....	(16)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามของการวิจัย.....	7
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
ประโยชน์ของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	11
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	16
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	17
นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	18
จุดเน้นการดำเนินการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	22
การจัดการศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย.....	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย.....	28
แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา.....	31
ความหมายของคุณภาพการศึกษา.....	32
ความหมายของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	34
การประกันคุณภาพการศึกษา.....	35
มาตรฐานและตัวบ่งชี้ในการประกันคุณภาพการศึกษา.....	37
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษา.....	42
แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา.....	46
ปัจจัยด้านโรงเรียน.....	52

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ปัจจัยด้านผู้บริหาร.....	66
ปัจจัยด้านครูผู้สอน.....	79
ปัจจัยด้านนักเรียน.....	85
ปัจจัยด้านชุมชน.....	88
ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก.....	93
แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant Analysis).....	103
ความหมายของการวิเคราะห์จำแนกประเภท.....	104
วัตถุประสงค์ของการใช้วิเคราะห์จำแนกประเภท.....	105
ลักษณะและคุณสมบัติของเทคนิควิธีการวิเคราะห์จำแนกประเภท.....	106
การสรุปหรือแปลผลการวิเคราะห์.....	107
สถิติที่สำคัญและวิธีการวิเคราะห์จำแนกประเภท.....	108
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ปัจจัยจำแนก.....	109
กรอบแนวคิดทฤษฎีและกรอบแนวคิดการวิจัย.....	114
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	119
การเก็บข้อมูลด้วยวิธีเชิงปริมาณ.....	119
พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย.....	120
ประชากร การกำหนดขนาดตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง วิธีการสุ่มตัวอย่าง.....	120
เครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	121
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	124
การวิเคราะห์ข้อมูล วิธีการทางสถิติที่ใช้.....	125
การเก็บข้อมูลด้วยวิธีเชิงคุณภาพ.....	128
พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย.....	128
ผู้ให้ข้อมูล.....	128
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	128
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	129
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	129
4 ผลการวิจัย.....	131
สัญลักษณ์ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	131
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	132

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ผลการศึกษาปัจจัยที่จำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับ ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย.....	133
ผลการศึกษาแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับ ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย.....	142
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	174
สรุปผลการวิจัย.....	176
อภิปรายผลการวิจัย.....	182
ข้อเสนอแนะ.....	187
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	187
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	188
บรรณานุกรม.....	189
บุคลากร.....	213
ภาคผนวก.....	216
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	217
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญ.....	223
ภาคผนวก ค เครื่องมือในการวิจัย.....	230
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	259
ประวัติผู้วิจัย.....	326

สารบัญญัตราสาร

ตารางที่	หน้า
1 ผลการประเมินคุณภาพรอบสามของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย.....	26
2 กรอบและตัวชี้วัดการศึกษาที่สะท้อนถึงคุณภาพ.....	33
3 การสังเคราะห์เพื่อกำหนดปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาจากทัศนะและผลงานวิจัยของนักวิชาการและสถาบันต่าง ๆ.....	49
4 จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามจังหวัด.....	121
5 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	133
6 การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นเพื่อยืนยันคุณสมบัติของตัวแปรอิสระด้วยการทดสอบจากค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวนและความโค้ง.....	135
7 การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนและค่าความแปรปรวนร่วมของตัวแปรปัจจัยที่จำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย.....	138
8 การทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มจากค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระ.....	139
9 แสดงการจัดเรียงลำดับของปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย.....	140
10 แสดงค่าอำนาจพยากรณ์ในการสร้างสมการจำแนกกลุ่ม.....	142
11 แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview).....	163
12 แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ที่ได้จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group).....	170
13 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย.....	300
14 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านโรงเรียนตัวแปรแหล่งเรียนรู้.....	302

สารบัญญัตินำ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
15 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านโรงเรียนตัวแปรเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	303
16 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านโรงเรียนตัวแปรบรรยากาศโรงเรียน.....	304
17 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านโรงเรียนตัวแปรวัฒนธรรมโรงเรียน.....	306
18 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านผู้บริหารตัวแปรภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง.....	307
19 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านผู้บริหารตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการ.....	308
20 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านผู้บริหารตัวแปรภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	310
21 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านผู้บริหารตัวแปรพฤติกรรมกรรมการบริหาร.....	312

สารบัญญัตินี้ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
22 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านผู้บริหารตัวแปรการมีส่วนร่วมในการบริหาร.....	313
23 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านชุมชนตัวแปรการสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย.....	314
24 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านชุมชนตัวแปรสังคมและวัฒนธรรม.....	316
25 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านชุมชนตัวแปรสภาพทางเศรษฐกิจ.....	317
26 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านชุมชนตัวแปรการเมืองและกฎหมาย.....	318
27 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านครูผู้สอนตัวแปรความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	319
28 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านครูผู้สอนตัวแปรการวิจัยในชั้นเรียน.....	320

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
29 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านครูผู้สอน ตัวแปรพฤติกรรมการ การสอน.....	321
30 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านนักเรียน ตัวแปรความสามารถ ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	323
31 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านนักเรียน ตัวแปรพฤติกรรมการเรียน.....	324

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา.....	51
2 กรอบแนวคิดทฤษฎี (Theoretical Framework).....	117
3 กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework).....	118
4 แบบแผนการวิจัยเชิงอธิบาย (Explanatory Design) แบบติดตาม.....	119
5 ขั้นตอนการศึกษาปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย.....	127
6 ขั้นตอนศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย.....	130

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ ในสังคม เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองตลอดชีวิต ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 1 มาตรา 8 ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษา ให้ยึดหลักว่าเป็นการศึกษาตลอดชีวิตของประชาชน มีเป้าหมายที่สำคัญ มาตรา 6 กำหนดว่า “ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ” และ หมวด 4 มาตรา 22 ได้กล่าวว่าแนวการจัดการศึกษาว่าต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542, น. 4) การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพและเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาประเทศ มาตรา 49 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กำหนดให้บุคคลากรได้รับการศึกษาไม่น้อยกว่า 12 ปี ซึ่งรัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย มาตรา 80 กำหนดไว้ว่า รัฐต้องดำเนินการตามนโยบายโดยการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550, น.15 - 24)

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ให้เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ โดยกำหนดจุดหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีระดับโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544, น.1) พร้อมกันนี้ได้ปรับกระบวนการพัฒนาหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้ท้องถิ่นและสถานศึกษาได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของท้องถิ่น (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2542, น.1)

จากการวิจัย และติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2546 ก, น. มปน.) พบว่า มีจุดดีหลายประการ เช่น ช่วยส่งเสริมการกระจายอำนาจทางการศึกษาทำให้ท้องถิ่นและสถานศึกษามีส่วนร่วม

และมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และมีแนวคิด และหลักการในการส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมอย่างชัดเจน อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษา ดังกล่าวยังได้สะท้อนให้เห็นถึงประเด็นที่เป็นปัญหาและความไม่ชัดเจนของหลักสูตรหลายประการทั้ง ในส่วนของเอกสารหลักสูตร กระบวนการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ และผลผลิตที่เกิดจากการใช้ หลักสูตร ได้แก่ ปัญหาความสับสนของผู้ปฏิบัติในระดับสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาส่วนใหญ่กำหนดสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้มาก ทำให้เกิดปัญหาหลักสูตรแน่น การวัดและประเมินผลไม่สะท้อนมาตรฐาน ส่งผลต่อปัญหาการจัดทำเอกสารหลักฐานทางการศึกษา และการเทียบโอนผลการเรียน รวมทั้งปัญหาคุณภาพ ของผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์อันยังไม่เป็นที่น่าพอใจ

นอกจากนั้นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 – 2559 (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2554, น.40 – 43) ได้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้ มีคุณธรรม และมีความรอบรู้อย่างเท่าทัน ให้มีความพร้อมทั้ง ด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และศีลธรรม สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่สังคม ฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง แนวการพัฒนาคนดังกล่าวมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดี งาม มีจิตสาธารณะ พร้อมทั้งมีสมรรถนะ ทักษะและความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต อันจะ ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน (สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549, น.1) ซึ่ง แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่ โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย ให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม โลกได้อย่างสันติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น.2)

จากข้อค้นพบในการศึกษาวิจัยและติดตามผลการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่ผ่านมาประกอบกับข้อมูลจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคนในสังคมไทย และจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการใน การพัฒนา เยาวชนสู่ศตวรรษที่ 21 จึงเกิดการทบทวนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มีความเหมาะสม ชัดเจน ทั้งเป้าหมายของหลักสูตรในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่ การปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อ ใช้เป็นทิศทางในการจัดทำหลักสูตร การเรียนการสอนในแต่ละระดับ นอกจากนี้ยังได้กำหนด โครงสร้างเวลาเรียนขั้นต่ำของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในแต่ละชั้นปีไว้ในหลักสูตรแกนกลาง และ เปิดโอกาสให้สถานศึกษาเพิ่มเติมเวลาเรียนได้ตามความพร้อมและจุดเน้น อีกทั้งได้ปรับกระบวนการ

วัดและประเมินผลผู้เรียน เกณฑ์การจบการศึกษาแต่ละระดับ และเอกสารแสดงหลักฐานทางการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และมีความชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่น ในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ การจัดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่คาดหวังได้ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งระดับชาติ ชุมชน ครอบครัว และบุคคลต้องร่วมรับผิดชอบ โดยร่วมกันทำงานอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง ในการวางแผน ดำเนินการ ส่งเสริมสนับสนุน ตรวจสอบ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติไปสู่คุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น.1-3)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 6 ว่าด้วย มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ได้ระบุไว้ในมาตรา 47 ว่า “ ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ” และมาตรา 48 ว่า “ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่คุณภาพและพัฒนามาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกการประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นกลไกในการคุ้มครองรักษาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเปรียบเสมือนเป็นเครื่องมือที่ช่วยตรวจสอบและประเมินการดำเนินงานของสถานศึกษาทำให้ทราบถึงความพร้อมและศักยภาพของตนเอง และเป็นการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชนเพื่อนำสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และนำผลประเมินที่ได้มาพัฒนาปรับปรุงองค์กรให้มีความพร้อมและศักยภาพในการแข่งขันระดับสากลต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553, น.1-5)

ในการดำเนินการจัดการศึกษาตามภารกิจ มีปัจจัยในการบริหารและจัดการศึกษาซึ่งลูเนนเบิร์ก และออสไตน์ (Lunenberg & Ornstein, 2004, p.40) มีแนวคิดที่ว่า ปัจจัยที่สนับสนุนส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษาให้เกิดผลผลิตและคุณภาพการศึกษาประกอบด้วย เทคนิคการจัดการเรียนการสอน การบริหารและการจัดองค์การ วัฒนธรรมและบรรยากาศโรงเรียน วัสดุอุปกรณ์ ฮอยและมิสเกล

(Hoy & Miskel, 2005, p. 276) มีความเห็นว่าโรงเรียนที่มีคุณภาพประกอบด้วยครูที่มีคุณภาพ มีห้องสมุด แหล่งค้นคว้าที่หลากหลาย มีวัสดุอุปกรณ์ที่ครบครัน และสถานศึกษาต้องมีระบบบริหาร และการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ มีเป้าหมายและแผนการดำเนินการที่ชัดเจนมีแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามปัจจัยและกระบวนการในการดำเนินการสอดคล้องกับแนวความคิดของฮอยและเฟอร์กูสัน (Hoy & Furguson, 1985, pp.117-134) ที่อธิบายว่า คุณภาพการศึกษา พิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ความสามารถในการปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อมและสร้างความพึงพอใจให้เกิดขึ้นกับผู้เกี่ยวข้อง ทั้งนี้คุณภาพการศึกษา คือการที่สถานศึกษาสามารถผลิตผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพัฒนาผู้เรียนให้สามารถปรับตัวรวมทั้งแก้ปัญหา และทำให้บุคคลที่เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจในการทำงาน (รุ่ง แก้วแดง และชัยณรงค์ สุวรรณสาร, 2546, น.169) ต้องยอมรับว่าปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเป็นอย่างมากปัจจัยหนึ่งก็คือการจัดการเรียนการสอนหรือพฤติกรรมการสอนของครูนั่นเอง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 กำหนดการจัดการศึกษาไว้ว่า ต้องยึดหลักสำคัญคือในการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด โดยมีหลักการที่ว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถที่จะเรียนรู้ และสามารถที่จะพัฒนาตนเองได้ ในกระบวนการจัดการศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ครูซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้สอนนั้นจะต้องเป็นผู้ออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีคุณภาพรู้จักเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ เลือกวิธีจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบต่างๆ ให้เหมาะสมกับเรื่องที่จะเรียนรู้พร้อมกันนี้ผู้สอนจะต้องศึกษา จิตวิทยาการศึกษาเพื่อเป็นองค์ประกอบในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และจะต้องมีการปรับปรุง ติดตามผลเป็นระยะๆ เพื่อให้การพัฒนาการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จัดเนื้อหาสาระ กิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ตลอดจนการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาโดยให้ผู้เรียน เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ผสมผสานความรู้อย่างสมดุล ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม จึงได้กำหนดแนวทางด้านการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, น.1-3) พฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียน เพราะเป็นผู้ออกแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์และเกิดการเรียนรู้บรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตรกำหนดไว้ แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนค่อนข้างต่ำจึงชี้ให้เห็นว่าพฤติกรรมการสอนของครูไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร อีกทั้งพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนในปัจจุบันมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากทีเดียว ซึ่งผลการวิจัยของ มาร์ชานโน (Marzano, 2000 cited in Sergiovanni & others, 2004, p.15) ได้ศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลความสำเร็จของโรงเรียน พบว่า ตัวแปรระดับนักเรียนมีอิทธิพลต่อ

ความสำเร็จหรือประสิทธิผลของโรงเรียนสูงที่สุดถึงร้อยละ 80 ความสำเร็จในการดำเนินงานนอกจากผู้บริหารโรงเรียนซึ่งเป็นกลไกในการขับเคลื่อนที่สำคัญในงานที่รับผิดชอบได้ดำเนินไปด้วยความราบรื่นเรียบร้อยแล้ว การเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ จะเป็นปัจจัยอันสำคัญที่จะเป็นส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้กิจการของโรงเรียนบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังพบว่า คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษายังขึ้นอยู่กับปัจจัยภายนอก ได้แก่ นโยบายความชัดเจน ความแปรปรวนของนโยบายทางการศึกษา ความสามารถในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งการแข่งขันและการจัดลำดับทางการศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2558) ที่ระบุไว้ว่าการกำหนดนโยบายและทิศทางการจัดการศึกษาของไทยจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับปัจจัยภายนอก ได้แก่ ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านระบบราชการ ปัจจัยด้านการเมือง และ ปัจจัยด้านวัฒนธรรม สังคมไทย โดยเฉพาะปัจจัยด้านการเมือง ซึ่งมีอิทธิพลมากต่อการพัฒนาการศึกษาไทย เพราะหากแม้ว่าจะมีการขยับหรือพัฒนาปัจจัยอื่นมากเพียงใด แต่หากปัจจัยการเมืองไม่ถูกพัฒนาให้เอื้อต่อการจัดการศึกษา ย่อมส่งผลให้การขยับหรือพัฒนาปัจจัยอื่นย่อมกระทำได้ยาก และอาจไม่นำพาสู่ความสำเร็จได้ หากเปรียบเทียบให้ปัจจัยทางการเมือง เปรียบเสมือนน้ำที่หล่อเลี้ยงให้ระบบการศึกษาไทยเติบโตงอกงามผลิดอกออกผลที่มีคุณภาพ แต่หากขาดการหล่อเลี้ยงน้ำที่มากเพียงพอ ย่อมจะทำให้การจัดการศึกษาเหี่ยวเฉา และไม่เจริญก้าวหน้า ดังนั้นการพัฒนาการจัดการศึกษาไทย จึงขึ้นอยู่กับจุดยืนและภาวะของผู้นำประเทศ และผู้นำกระทรวงศึกษาธิการที่ให้ความสำคัญ ผลักดันและสนับสนุน ให้เกิดการขับเคลื่อนในการพัฒนาระบบการศึกษาไทย ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ (ไทยรัฐออนไลน์, 5 กรกฎาคม 2557) ได้นำเสนอให้เห็นว่า ปัญหาคุณภาพการศึกษาไทยในภาพรวม ที่ปัจจุบันซึ่งถือเป็นจุดอ่อน จนอาจถึงขั้นวิกฤติ มีสาเหตุหลักสำคัญ 3 ประการ คือ 1) การขาดความต่อเนื่องเชิงนโยบายจากการเปลี่ยนรัฐบาลบ่อย 2) การขาดการกำกับเชิงปริมาณในทุกระดับ และ 3) ขาดการควบคุมเชิงคุณภาพ สอดคล้องกับผลการประเมินของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า โครงสร้างการบริหารการศึกษาในส่วนกลาง ยังขาดการประสานเชื่อมโยงนโยบายและยุทธศาสตร์ ส่วนภูมิภาคพบว่าผู้แทนกระทรวงในจังหวัดยังไม่ชัดเจน การกระจายอำนาจไม่เป็นไปตามกฎหมาย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556, น. 25) ซึ่ง Easton (1981, p. 29) ได้ให้ความสำคัญกับ สภาพแวดล้อมทั้งภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกในการกำหนดนโยบายรวมทั้งพิจารณาถึงระบบสังคมที่ประกอบด้วยวัฒนธรรมทางการเมืองเป็นส่วนหนึ่งเข้าไว้ด้วย (Dye, 2002, p.1) ได้อธิบายไว้ว่าปัจจัยสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะนโยบายการเมืองมีอิทธิพลต่อการแปรเปลี่ยนนโยบาย

ตัวบ่งชี้ที่บ่งบอกถึงคุณภาพการศึกษาที่เป็นที่ยอมรับประการหนึ่งได้แก่ ผลการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) หรือ สมศ. นั่นเอง ผลการประเมินคุณภาพภายนอกครอบคลุมระดับการศึกษา

ชั้นพื้นฐาน(ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา) ของสถานศึกษาทั้งหมด จำนวน 7,042 แห่ง โดยส่วนใหญ่ มีคุณภาพอยู่ในระดับดี จำนวน 6,274 แห่ง (ร้อยละ 89.09) แต่ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพ การศึกษาจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. จำนวน 4,923 แห่ง (ร้อยละ 69.91) และไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน 2,119 แห่ง ร้อยละ 30.09 สถานศึกษาในภาคกลางได้รับการรับรองสูงสุด (ร้อยละ 71.18) สถานศึกษาในภาคใต้มีสัดส่วน สถานศึกษาที่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานสูงสุด (ร้อยละ 31.71) สถานศึกษาขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ และ ใหญ่พิเศษ ได้รับการรับรองร้อยละ 87.37 , 92.83 , 97.52 และ 82.22 ตามลำดับ และมีจำนวน 8 ใน 12 ตัวบ่งชี้ที่มีสัดส่วนสถานศึกษามีผลการประเมินในระดับดีมากสูงสุด (ร้อยละ 60.18-ร้อยละ 87.32) ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์มีสัดส่วนสถานศึกษาที่ได้รับการประเมินในระดับดีมากสุด (ร้อยละ 87.32) รองลงมาได้ผลการประเมินอยู่ในระดับดี 3 ตัวบ่งชี้ ส่วนตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสถานศึกษาส่วนใหญ่ มีผลการประเมินในระดับ พอใช้ (ร้อยละ 53.14) และตัวบ่งชี้ที่มีจำนวนสถานศึกษามีผลการประเมินระดับต้องปรับปรุงเร่งด่วน สูงกว่าตัวบ่งชี้อื่นๆ คือตัวบ่งชี้ที่ 6 ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ ตัวบ่งชี้ที่ 12 ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็น เลิศที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา (ร้อยละ 0.28 เท่ากัน) ซึ่งสถานศึกษาในภาคใต้แบ่ง ตามสภาพภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมออกเป็นกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ประกอบด้วยจังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และพัทลุง กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ประกอบด้วยจังหวัดกระบี่ ตรัง พังงา ระนอง และภูเก็ต กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ประกอบด้วย นราธิวาส ปัตตานี ยะลา สตูล และ สงขลา (สำนักนายกรัฐมนตรี้, 2551, น.1) ผลการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาในแต่ละกลุ่มจังหวัดมีคุณภาพใกล้เคียงกัน สำหรับผลการประเมินคุณภาพรอบสาม ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัด ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ซึ่งเป็นพื้นที่ ที่ผู้วิจัยใช้ในการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ผลการประเมินคุณภาพรอบสาม จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ของ สถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัด ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย มีจำนวน 1453 โรงเรียน โดยภาพรวม ส่วนมากได้รับการรับรองมาตรฐาน มี จำนวน 1329 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 91.47 ไม่รับรอง 124 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 8.53 โดยมี ระดับคุณภาพอยู่ในระดับ ดีมาก จำนวน 497 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 34.21 ระดับดี จำนวน 908 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 62.49 ระดับพอใช้ จำนวน 46 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 3.16 ระดับ ปรับปรุง จำนวน 2 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 0.14 จะเห็นได้ว่าคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้

ฝั่งอ่าวไทยอยู่ในระดับที่แตกต่างกันกล่าวคือมีทั้งในระดับดีมาก ระดับดี ระดับพอใช้ และ ระดับปรับปรุง (สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556, น. 49,51-52)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาว่าในปัจจุบันมีปัจจัยใดบ้างที่สามารถจำแนกคุณภาพของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา รวมทั้งแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยทำได้อย่างไร อันจะเกิดประโยชน์กับสถานศึกษาระดับประถมศึกษาหน่วยงานต้นสังกัด และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาให้มีความพร้อมและศักยภาพในการแข่งขันระดับสากลต่อไป ถึงแม้ว่ามีการศึกษาและผู้วิจัยหลาย ๆ ท่าน ได้เสนอแนวคิดและผลการวิจัยเอาไว้

คำถามของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. ปัจจัยใดบ้างที่สามารถจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ที่มีคุณภาพสูงและต่ำ
2. มีแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยได้อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่จำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย
2. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

ประโยชน์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา รวมทั้งแนวทางพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยให้มีคุณภาพสูงขึ้น ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาระดับประถมศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานำไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

1. สถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่มีคุณภาพสูง และ สถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่มีคุณภาพต่ำสามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการสรรหาและเสริมสร้างปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมสนับสนุนการบริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น
3. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาระดับประถมศึกษาสามารถบริหารโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น
4. ทำให้การกำหนดทิศทางในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย รวม 6 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านโรงเรียน ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านนักเรียน ปัจจัยด้านชุมชน และ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่สถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยประกอบด้วย จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และ พัทลุง (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2551, น.33)

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ

3.1.1 ประชากร (Population) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยใน จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และ พัทลุง จำนวน 1,453 โรงเรียน ที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ.

3.1.2 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยดำเนินการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยยึดหลัก 10 เท่าของตัวแปร ตามแนวคิดของ แฮร์และคณะ (Hair, et al. 2010, p. 101) อย่างน้อย 5-10 เท่าของตัวแปร สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ มีตัวแปรที่ต้องการวิเคราะห์หรือตัวแปรที่สังเกตได้ จำนวน 18 ตัวแปร ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจึงมีค่าเท่ากับ 180 โรงเรียน แต่ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้นเป็น 200 โรงเรียน โดยแยกเป็นกลุ่มสูง 100 โรงเรียน กลุ่มต่ำ 100 โรงเรียน

3.1.3 วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการดังนี้

3.1.3.1 ผู้วิจัยนำค่าเฉลี่ยผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. มาจัดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยตั้งแต่ลำดับที่ 1-1,453

3.1.3.2 กำหนดให้โรงเรียนที่อยู่ในลำดับที่ 1-100 เป็นกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง และโรงเรียนที่อยู่ในลำดับที่ 1,353 – 1,453 เป็นกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

3.1.4 ผู้ให้ข้อมูลและวิธีการเลือกผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้รักษาราชการแทน และครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 200 โรงเรียน ะละ 2 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดจำนวน 400 คน แยกเป็นกลุ่มสูง 200 คน และกลุ่มต่ำ 200 คน ในการให้ข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือ ผู้รักษาราชการแทนให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านโรงเรียน ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านชุมชน และ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก ส่วนครูผู้สอนให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านครูผู้สอน และ ปัจจัยด้านนักเรียน

3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย

3.2.1 ผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้รักษาการแทน จำนวน 1 คน ครูผู้สอนที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนละ 1 คน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาที่มีคุณภาพการศึกษาสูง จำนวน 10 โรงเรียน รวมผู้ให้ข้อมูล จำนวน 20 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

3.2.2 ผู้ให้ข้อมูลเพื่อหาความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโททางด้านการศึกษาขึ้นไป มีประสบการณ์ มีความเชี่ยวชาญ หรือมีผลงานดีเด่นด้านการศึกษา จำนวน 9 คน

4. ตัวแปรที่ทำการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

4.1 ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย

4.1.1 ปัจจัยด้านโรงเรียน มี 4 ตัวแปร ได้แก่ แหล่งการเรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศ บรรยากาศโรงเรียน วัฒนธรรมโรงเรียน

4.1.2 ปัจจัยด้านผู้บริหารโรงเรียน มี 4 ตัวแปร ได้แก่ ภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำทางวิชาการ ภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และพฤติกรรมกรรมการบริหาร

4.1.3 ปัจจัยด้านครูผู้สอน มี 3 ตัวแปร ได้แก่ ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ การวิจัยในชั้นเรียน และพฤติกรรมการสอน

4.1.4 ปัจจัยด้านนักเรียน มี 2 ตัวแปร ได้แก่ ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และพฤติกรรมนักเรียน

4.1.5 ปัจจัยด้านชุมชน มี 2 ตัวแปร ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการบริหาร และการสนับสนุนของภาคีเครือข่าย

4.1.6 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก มี 3 ตัวแปร ได้แก่ ด้านสังคม และวัฒนธรรม ด้านสภาพทางเศรษฐกิจ ด้านการเมือง และกฎหมาย

4.2 ตัวแปรตาม คือ คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย จำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มคุณภาพสูง และกลุ่มคุณภาพต่ำ

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะดังต่อไปนี้

1. คุณภาพการศึกษา หมายถึง ค่าเฉลี่ยผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก รอบสามจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ของสถานศึกษาระดับประถมในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย ผู้วิจัยได้จัด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยสุดตั้งแต่ลำดับที่ 1 จนถึงลำดับที่ 1,453 จำแนกเป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่ม คุณภาพสูง และกลุ่มคุณภาพต่ำ

2. โรงเรียนประถมศึกษาที่มีคุณภาพการศึกษาสูง หมายถึง โรงเรียนที่มีผล การประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก รอบสามจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. อยู่ในกลุ่มสูงจากการจัดเรียงลำดับของค่าเฉลี่ยผล การประเมิน โดยเป็นโรงเรียนที่อยู่ในลำดับที่ 1- 100

3. โรงเรียนประถมศึกษาที่มีคุณภาพการศึกษาต่ำ หมายถึง โรงเรียนที่มีผล การประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก รอบสามจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. อยู่ในกลุ่มต่ำจากการจัดเรียงลำดับของค่าเฉลี่ยผล การประเมิน โดยเป็นโรงเรียนที่อยู่ในลำดับที่ 1,353 – 1,453

4. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือ ผู้รักษาราชการ แทนของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่ม จังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

5. ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษา หมายถึง สิ่งของหรือบุคคลหรือสถานการณ์ที่ โรงเรียนประถมศึกษานำมาใช้ในการบริหารแล้วส่งผลให้คุณภาพการศึกษามีความแตกต่างกัน สามารถจำแนกสถานศึกษาออกเป็นกลุ่มที่มีคุณภาพสูง และกลุ่มที่มีคุณภาพต่ำ ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

5.1 ปัจจัยด้านโรงเรียน คือ ตัวแปรเกี่ยวกับสภาพทั่วไปที่เกี่ยวกับโรงเรียนที่จะ ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการโรงเรียนประถมศึกษาให้มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกสูง ประกอบด้วย

5.1.1 แหล่งเรียนรู้ หมายถึง สถานที่หรือชุมชนที่สถานศึกษาสามารถ ใช้ประโยชน์เพื่อการจัดการเรียนรู้ของบุคลากร ประกอบด้วยแหล่งเรียนรู้จากบุคคล แหล่งเรียนรู้ตาม ธรรมชาติ แหล่งการเรียนรู้ที่มนุษย์สร้างขึ้น และแหล่งเรียนรู้ทางสังคม ซึ่งสถานศึกษาต้องบริหารจัดการพื้นที่สำหรับจัดทำแหล่งเรียนรู้อย่างเป็นสัดส่วนหลากหลาย และเพียงพอ มีการใช้ภูมิปัญญา

ท้องถิ่น วิทยากร และแหล่งเรียนรู้ภายนอกมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน ชุมชนให้การสนับสนุนในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

5.1.2 เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง สิ่งประดิษฐ์คิดค้นหรือแนวคิดใหม่ ๆ ที่สามารถนำมาใช้ปฏิบัติงานได้ดี เช่น เทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์ระบบสื่อสารโทรคมนาคมที่เหมาะสม สารสนเทศที่เหมาะสมที่เพียงพอมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียนเพื่อเพิ่มศักยภาพในด้านการบริหารจัดการ การเรียนการสอนการเรียนรู้ของผู้เรียน และเครือข่ายการเรียนรู้ของชุมชน จัดเก็บข้อมูล และจัดทำสารสนเทศที่ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน นำไปใช้ได้อย่างรวดเร็วมีการประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และนำผลการประเมินมาปรับปรุงเพื่อวางแผนการพัฒนานักเรียนและสถานศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

5.1.3 บรรยากาศโรงเรียน หมายถึง ลักษณะของการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนที่มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ให้เกิดความรัก ความผูกพัน ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อกัน ก่อให้เกิดความร่วมมือช่วยเหลือในการปฏิบัติงาน ผู้บังคับบัญชามีการติดต่อสื่อสารอย่างเปิดเผย บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงานร่วมกัน มีการเอาใจใส่ จัดสรรสวัสดิการและสร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากร บุคลากรมีความภาคภูมิใจในองค์กรและผลงานที่เกิดขึ้น ส่งผลให้เกิดความสำเร็จของงาน

5.1.4 วัฒนธรรมโรงเรียน หมายถึง วิธีของการปฏิบัติงานที่ได้พัฒนาและยึดถือปฏิบัติสืบต่อกันมาภายในโรงเรียนเกิดเป็นวัฒนธรรมเด่น จนทำให้เกิดแนวทางพฤติกรรมเฉพาะตัว มีความคิดริเริ่มในการทำงาน มุ่งแสวงหาหรือสร้างสิ่งใหม่ ๆ เพื่อความก้าวหน้าของสถานศึกษา มีการกำหนดโครงสร้างการบริหาร บุคลากรรู้ขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง มีปรัชญาการปฏิบัติงาน กฎระเบียบ ข้อบังคับที่ชัดเจนเป็นที่ยอมรับและปฏิบัติตามได้ บุคลากรมีความรักสามัคคี ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ใส่ใจผลงานและความก้าวหน้าของบุคลากร เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นเรื่องการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ มุ่งสร้างความพึงพอใจแก่สมาชิกและผู้รับบริการ

5.2 ปัจจัยด้านผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ตัวแปรที่แสดงถึงความรู้ ความสามารถในการแสดงบทบาทหน้าที่ในการบริหารการศึกษา ประกอบด้วย

5.2.1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง ลักษณะการแสดงออกในการบริหารงานของผู้ที่มีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงาน โดยการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานในระดับสูง การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ และการกระตุ้นทางปัญญา นำความรู้ใหม่ๆ มาปรับปรุงการทำงานอย่างต่อเนื่อง มุ่งมั่นเพื่อประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ สนับสนุนให้มีการร่วมกันปรึกษาหารือเพื่อการดำเนินการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียนจนทำให้เกิดการทำงานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ กระตุ้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานตามที่กำหนดไว้

5.2.2 ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ลักษณะการบริหารงานของผู้นำที่มีความรู้ ความสามารถในการนำความรู้ วิธีการ ตลอดจนเทคนิคใหม่ ๆ ที่มีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาใช้ในการบริหารการเรียนการสอน มีการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน วางแผน และการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ ส่งเสริมกิจกรรมทางวิชาการของโรงเรียน จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ส่งเสริมการวิจัยชั้นเรียนและนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านหลักสูตรการเรียนการสอนและการประเมินผลของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

5.2.3 ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ลักษณะการบริหารงานของผู้นำที่ต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่ท้าทายของเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยใช้คุณลักษณะของผู้นำกระบวนการบริหารปรับบทบาท พฤติกรรมของผู้นำและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของโรงเรียนให้สอดคล้องกับกระบวนการเปลี่ยนแปลง ก่อให้เกิดความร่วมมือทำให้เกิดการทำงานบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ด้วยการกำหนดวิสัยทัศน์ มีแผนที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นฐานในระบบการบริหารจัดการ การประสานความร่วมมือครู บุคลากร และชุมชนเพื่อพัฒนาเทคโนโลยี สารสนเทศในโรงเรียน ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและจัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องอำนวยความสะดวกเพื่อให้สามารถรองรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้ จัดหาเทคโนโลยีที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับการใช้งาน สำหรับครูและนักเรียน จัดหางบประมาณเพื่อจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ และพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกำหนดระเบียบข้อปฏิบัติสำหรับครูและนักเรียนในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และกำกับ ติดตาม การนำแผนเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้

5.2.4 พฤติกรรมการบริหาร หมายถึง การแสดงออกของผู้บริหารโรงเรียนที่มีความสามารถในการริเริ่ม และลงมือปฏิบัติเกี่ยวกับการปรับปรุง และเปลี่ยนแปลง เป้าหมาย โครงสร้าง และกระบวนการในการบริหารโรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงขึ้น

5.3 ปัจจัยด้านครูผู้สอน หมายถึง ตัวแปรที่แสดงถึงความรู้ ความสามารถในการแสดงบทบาทหน้าที่ในการสอนนักเรียน ประกอบด้วย

5.3.1 ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ความรู้ ทักษะ และความสามารถของครูในการใช้และสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ผสมผสานไว้ในบทเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ มีการประเมินผลเกี่ยวกับประโยชน์และความเหมาะสมของเทคโนโลยี สำหรับทุกวัยภายใต้บริบทของหลักสูตรวิชาต่าง ๆ รวมทั้งการใช้วารณญาณประเมินและพัฒนาทักษะทางเทคโนโลยีของตนเอง

5.3.2 การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง วิธีการของครูในการศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหาการเรียนการสอนในชั้นเรียน หรือเป็นความต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้ดีขึ้น โดยใช้นวัตกรรมการศึกษาจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย ด้วยการสำรวจปัญหาในการเรียนการสอนในชั้นเรียน กำหนดวิธีการแก้ปัญหาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ พัฒนาวิธีการหรือสร้างนวัตกรรม การออกแบบนวัตกรรมโดยอาศัยหลักการแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง นำวิธีการหรือนวัตกรรมไปใช้แก้ปัญหาในชั้นเรียนได้อย่างเป็นระบบและมีแบบแผน

5.3.3 พฤติกรรมการสอน หมายถึง การกระทำหรืออาการที่ครูแสดงออกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สื่อการเรียนการสอนแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน การสร้างบรรยากาศ ปลูกเร้าจิตใจให้ตื่นตัวต่อการเรียนรู้ ด้วยความรับผิดชอบ ทุ่มเทเสียสละ และมุ่งมั่นตั้งใจ พัฒนาดตนเองอยู่เสมอ จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ที่จูงใจและเสริมแรงให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ เข้าใจและเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคล และมีการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีที่หลากหลาย

5.4. ปัจจัยด้านนักเรียน หมายถึง ตัวแปรที่เกี่ยวกับลักษณะและพฤติกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

5.4.1 ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนที่แสดงออกถึงความรู้ ความเข้าใจ เห็นคุณค่า และการใช้กระบวนการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูล การเรียนรู้ การสื่อสาร การแก้ปัญหาการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพผลทั้งในสถานศึกษาและที่บ้าน มีวินัย และคุณธรรมในการนำเทคโนโลยีไปใช้ในทางที่สร้างสรรค์เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม

5.4.2 พฤติกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การปฏิบัติตนของนักเรียนที่แสดงออกให้เห็นถึงความกระตือรือร้น มีความสนใจ ขยัน ตั้งใจ รับผิดชอบ มีสมาธิต่อการเรียน มีวินัยที่ดี รู้จักหน้าที่ รู้จักปรับปรุงวิธีเรียน มีทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น กล้าคิด กล้าแสดงออก มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รู้จักคิดวิเคราะห์ และนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์ สามารถจัดการเวลา รู้จักวางแผน ใช้เทคนิคและเครื่องมืออุปกรณ์ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ รู้จักประเมินและปรับปรุงผลการเรียนของตนเอง

5.5 ปัจจัยด้านชุมชน หมายถึง พฤติกรรมของชุมชนที่ส่งเสริมสนับสนุนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย

5.5.1 การมีส่วนร่วมในการบริหาร หมายถึง การที่ชุมชนได้เข้ามามีบทบาทร่วมกับโรงเรียนในการจัดการศึกษา การมีส่วนร่วม การกำหนดเป้าหมายในการพัฒนา การวางแผนการร่วมดำเนินการ และการประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียน

5.5.2 การสนับสนุนของภาคีเครือข่าย หมายถึง การให้ความยอมรับช่วยเหลือในการดำเนินงานของภาครัฐ ภาคเอกชน กรรมการสถานศึกษา ผู้แทนชุมชน และองค์กรต่าง ๆ ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน ให้คำแนะนำแก่โรงเรียน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่พึงประสงค์

5.6 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก หมายถึง ตัวแปรที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของสถานศึกษาแต่สถานศึกษาไม่สามารถควบคุมได้หรือควบคุมได้ในระยะสั้น ๆ ประกอบด้วย

5.6.1 สังคมและวัฒนธรรม หมายถึง วิธีหรือทางแห่งการดำเนินชีวิตร่วมกันซึ่งส่งผลต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้แก่ จำนวนประชากร ระบบการศึกษา ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี แนวโน้มทางสังคม การคมนาคม การสื่อสาร อาชีพและปัญหาสังคม ฯลฯ

5.6.2 สภาพทางเศรษฐกิจ หมายถึง รายได้ของผู้ปกครอง ภาวะทางการเงิน การว่างงาน อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ อัตราดอกเบี้ย การลงทุนต่าง ๆ ฯลฯ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

5.6.3 การเมืองและกฎหมาย หมายถึงรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติการศึกษา หลักสูตร นโยบายรัฐบาล นโยบายหน่วยงานต้นสังกัด กฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ การแทรกแซงทางการเมือง ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

6. แนวทางการพัฒนา หมายถึง แนวทางการปฏิบัติในการพัฒนาสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยให้มีคุณภาพสูงขึ้น

7. สถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ได้แก่ จังหวัด ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และ พัทลุง ที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม จาก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. จำนวน 1,453 โรงเรียน

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารตำรา บทความทางวิชาการ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ จากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ โดยนำเสนอเป็นหัวข้อ ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. จุดเน้นการดำเนินการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. การจัดการศึกษาในภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา

1. ความหมายของคุณภาพการศึกษา
2. ความหมายของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
3. การประกันคุณภาพการศึกษา
4. มาตรฐานและตัวบ่งชี้ในการประกันคุณภาพการศึกษา
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษา

แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา

1. ปัจจัยด้านโรงเรียน
 - 1.1 แหล่งการเรียนรู้
 - 1.2 เทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 1.3 บรรยากาศโรงเรียน
 - 1.4 วัฒนธรรมโรงเรียน
 - 1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านโรงเรียน
2. ปัจจัยด้านผู้บริหาร
 - 2.1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง
 - 2.2 ภาวะผู้นำทางวิชาการ
 - 2.3 ภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 2.4 พฤติกรรมการบริหาร
 - 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านผู้บริหาร

3. ปัจจัยด้านครูผู้สอน
 - 3.1 ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 3.2 การวิจัยในชั้นเรียน
 - 3.3 พฤติกรรมการสอน
 - 3.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านครูผู้สอน
4. ปัจจัยด้านนักเรียน
 - 4.1 ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 4.2 พฤติกรรมการเรียน
 - 4.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านนักเรียน
5. ปัจจัยด้านชุมชน
 - 5.1 การมีส่วนร่วมในการบริหาร
 - 5.2 การสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย
 - 5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านชุมชน
6. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก
 - 6.1 สภาพทางสังคมและวัฒนธรรม
 - 6.2 สภาพทางเศรษฐกิจ
 - 6.3 การเมืองและกฎหมาย
 - 6.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก

แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant Analysis)

1. ความหมายของการวิเคราะห์จำแนกประเภท
2. วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์จำแนกประเภท
3. ลักษณะและคุณสมบัติของเทคนิควิธีการวิเคราะห์จำแนกประเภท
4. สถิติที่สำคัญในการวิเคราะห์จำแนกประเภท
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ปัจจัยจำแนก

กรอบแนวคิดทฤษฎีและกรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นกระบวนการที่มีองค์ประกอบหลายประการเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่พึงปรารถนาในการพัฒนาคุณภาพมนุษย์ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงเป็นความจำเป็นที่ทุกประเทศต้องดำเนินการเปลี่ยนระดับคุณภาพประชากร และเพิ่มขีดความสามารถใน

การแข่งขันระหว่างประเทศ ผู้วิจัยได้ศึกษาในประเด็นที่สำคัญซึ่งเกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้โดยมีรายละเอียดดังนี้

นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ทบทวนสภาพแวดล้อมขององค์กร จากการนำผลการดำเนินงานตามกลยุทธ์ ปี 2558 ที่พิจารณาจากเป้าหมาย จุดเน้น ของกิจกรรม สำคัญที่ได้ติดตามจากทุกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานำมาปรับปรุงงานหลักตามนโยบาย และงาน สนองนโยบายให้มีมิติความต่อเนื่อง แก่จุดบกพร่อง และพัฒนาให้เกิดความก้าวหน้าส่งผลสู่ นโยบาย ด้านสังคมของรัฐบาลและนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการดังมีรายละเอียดของวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน, 2558, น. 17) ดังต่อไปนี้

วิสัยทัศน์

การศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย มีคุณภาพ และมาตรฐานระดับสากล
บนพื้นฐานความเป็นไทย

พันธกิจ

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชากรวัยเรียนทุกคน ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร
3. พัฒนาระบบบริหารจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษา

เป้าประสงค์

1. นักเรียนระดับประถมก่อนประถมศึกษาที่มีพัฒนาการที่เหมาะสมตามช่วงวัยและ ได้สมดุลและนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคน มีพัฒนาการเหมาะสมตามช่วงวัยและมี คุณภาพ
2. ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มี คุณภาพและเสมอภาค
3. ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น มีทักษะที่เหมาะสมและมี วัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีประสิทธิภาพ และเป็นกลไก ขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพระดับมาตรฐานสากล

5. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน บูรณาการการทำงานเน้น การบริหารแบบมีส่วนร่วมกระจายอำนาจและความรับผิดชอบสู่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและ สถานศึกษา

6. พื้นที่พิเศษได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นพิเศษ

ผลผลิตของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ

- 6.1 ผู้จบการศึกษาก่อนประถมศึกษา
- 6.2 ผู้จบการศึกษาภาคบังคับ
- 6.3 ผู้จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย
- 6.4 เด็กพิการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการพัฒนาสมรรถภาพ
- 6.5 เด็กด้อยโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 6.6 เด็กที่มีความสามารถพิเศษได้รับการพัฒนาศักยภาพ

โดยมีหน่วยงานกำกับ ประสาน ส่งเสริมการจัดการศึกษา คือ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 183 เขต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 42 เขต และสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งมีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหน่วยปฏิบัติการในการจัด การศึกษา เพื่อให้ภารกิจดังกล่าวสามารถตอบสนองสภาพปัญหาและรองรับการขับเคลื่อนนโยบาย ของรัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการ

กลยุทธ์

จากวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกระดับทุกประเภท

เป้าประสงค์ที่ 1

1. นักเรียนระดับประถมก่อนประถมศึกษาามีพัฒนาการที่เหมาะสมตามช่วงวัยและ ได้สมดุลและนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคน มีพัฒนาการเหมาะสมตามช่วงวัยและมี คุณภาพ

กลยุทธ์

1. จัดระบบข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของผู้เรียนทุกระดับ ทุกประเภท ให้มีประสิทธิภาพ

2. ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่ผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและสาธารณชน มุ่งพัฒนาผู้เรียนที่เหมาะสมกับวัยทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นของ นักเรียนที่สถานประกอบการต้องการและที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตในอนาคต เพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาไทยสู่มาตรฐานสากลบนพื้นฐานของความเป็นไทย

3. สนับสนุนการจัดสรรงบประมาณ ในรูปแบบที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ รวมถึงระดับและประเภทของผู้เรียน
 4. ส่งเสริมการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพ รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน สังคม ท้องถิ่น และผู้เรียน
 5. ใช้สื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 6. จัดระบบนิเทศ ติดตามผล และรายงานผล ให้มีความเข้มแข็งและต่อเนื่อง เป็นรูปธรรม และหลากหลายมิติ เน้นการนิเทศแบบกัลยาณมิตร
 7. สนับสนุนให้มีการแนะแนวผู้เรียน ให้มีแรงจูงใจในการเรียนเพื่อการเรียนต่อ และการมีอาชีพสุจริต เพื่อความมั่นคงในชีวิต ด้วยผู้แนะแนว ที่หลากหลาย เช่น ครู ผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ ทั้งที่เป็นผู้ปกครอง ศิษย์เก่า ผู้ที่ทำงานสถานประกอบการใน/นอกพื้นที่
 8. ส่งเสริมสนับสนุนการนำการทดสอบ O-NET การประเมินของ PISA และระบบการทดสอบกลางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่ใกล้เคียงกัน
 9. ส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ให้มีความเข้มแข็งเพื่อรองรับการประเมินภายนอก
 10. จัดระบบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีการเรียนการสอนทั้งวิชาสามัญและวิชาชีพ เพื่อรองรับการมีอาชีพตั้งแต่การเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 11. ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและภาษาอาเซียนอย่างน้อย ๑ ภาษา เพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 และสู่มาตรฐานสากล
 12. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการคัดเลือกผู้เรียนที่จบการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเรียนต่อ ให้มีวิธีการคัดเลือกที่หลากหลาย สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกเหนือจากการวัดความรู้ และความสามารถในการสอบแข่งขัน
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 ขยายโอกาสเข้าถึงบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ทั่วถึงครอบคลุมผู้เรียน ให้ได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ และมีคุณภาพ
- เป้าประสงค์ที่ 2 ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และเสมอภาค

เป้าประสงค์ที่ 6 พื้นที่พิเศษ ได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นพิเศษ
กลยุทธ์

1. พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ นักเรียนเป็นรายบุคคล ทั้งในเชิงปริมาณและ
คุณภาพให้มีประสิทธิภาพ

2. สนับสนุนการบริหารจัดการงบประมาณ ประเภทเงินอุดหนุนรายหัวให้ผู้เรียน
เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้แบบตามตัวผู้เรียน (Demandside Financing) มีการเชื่อมโยงกับ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเน้นการบริหารงบประมาณที่มี
ประสิทธิภาพ

3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกระดับ และทุกประเภท มีโอกาสเข้าเรียนในโรงเรียนที่มี
คุณภาพ เรียนจนจบหลักสูตร มีโอกาสเรียนต่อ มีอาชีพที่สุจริตและมั่นคงในชีวิต

4. สนับสนุนโรงเรียนดีมีคุณภาพทั้งในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา ให้
เป็นโรงเรียนที่มีรูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งสู่มาตรฐานสากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย ให้
ครอบคลุมทุกจังหวัด อำเภอ ตำบล

5. สนับสนุนให้โรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในพื้นที่พิเศษ มี
โอกาสจัดการศึกษาด้านวิชาชีพ ทั้งที่จัดเอง และสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น เพื่อเป็นการสร้าง
อาชีพสุจริตให้กับผู้เรียน

6. ส่งเสริมการจัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งในรูปแบบปกติรูปแบบเพื่อ
ความเป็นเลิศ รูปแบบเพื่อเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และรูปแบบการศึกษาทางเลือก จัดให้มี
ความเหมาะสม และเต็มศักยภาพของผู้เรียนและยังคงระดับคุณภาพตามมาตรฐาน

7. ส่งเสริมสนับสนุนระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้มีความเข้มแข็งและต่อเนื่อง

8. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง วางแนวทางการดูแลช่วยเหลือและจัดการศึกษา
ที่เหมาะสมแก่เด็กด้อยโอกาสที่ไม่อยู่ในทะเบียนราษฎร เช่น บุตรหลานของแรงงานต่างด้าว
เด็กไร้สัญชาติ เด็กพลัดถิ่น เด็กต่างด้าวเด็กไทยที่ไม่มีเลขประจำตัวประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาคุณภาพครู และบุคลากรทางการศึกษา

เป้าประสงค์ที่ 3 ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่นมีทักษะ
ที่เหมาะสมและมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์

เป้าประสงค์ที่ 6 พื้นที่พิเศษ ได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นพิเศษ
กลยุทธ์

1. พัฒนาองค์ความรู้ และสมรรถนะของครู ผ่านการปฏิบัติจริงและการช่วยเหลือ
อย่างต่อเนื่อง

2. พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มที่มีความจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเร่งด่วน

3. เสริมสร้างระบบแรงจูงใจ เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีขวัญกำลังใจในการทำงาน สอดคล้องกับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

4. ประสานและสนับสนุนให้กับองค์กรและคณะบุคคลที่เกี่ยวข้องจัดเตรียมและจัดสรรครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนและสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาระบบการบริหารจัดการ

เป้าประสงค์ที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีประสิทธิภาพ และเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพระดับมาตรฐานสากล

เป้าประสงค์ที่ 5 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานบูรณาการการทำงาน เน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วม กระจายอำนาจและความรับผิดชอบสู่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา

เป้าประสงค์ที่ 6 พื้นที่พิเศษ ได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นพิเศษ
กลยุทธ์

1. กระจายอำนาจและความรับผิดชอบ
2. ส่งเสริมการมีส่วนร่วม
3. ส่งเสริมให้สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรบุคคลมีความรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงาน

1. จุดเน้นการดำเนินการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ส่วนที่ 1 จุดเน้นด้านผู้เรียน

1.1 นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญ สู่มาตรฐานสากล ดังต่อไปนี้

1.1.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถด้านภาษา ด้านคำนวณ และด้านการใช้เหตุผลที่เหมาะสม

1.1.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นต้นไปได้รับการส่งเสริมให้มีแรงจูงใจสู่อาชีพ ด้วยการแนะแนว ทั้งโดยครูและผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ (ผู้ประกอบการ ศิษย์เก่า สถานประกอบการใน/นอกพื้นที่) และได้รับการพัฒนาความรู้ทักษะที่เหมาะสมกับการประกอบอาชีพสุจริตในอนาคต

1.1.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบระดับชาติ (O-NET) กลุ่มสาระหลักเพิ่มขึ้น เฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 3

1.2 นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม รักสามัคคี ปรองดอง สมานฉันท์รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ภูมิใจในความเป็นไทย ห่างไกลยาเสพติด มีคุณลักษณะและทักษะทางสังคมที่เหมาะสม

1.2.1 นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3 ใฝ่ดี
1.2.2 นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 ใฝ่เรียนรู้
1.2.3 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อยู่อย่างพอเพียง
1.2.4 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความมุ่งมั่นในการศึกษาและการทำงาน

1.3 นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับการส่งเสริม และพัฒนาเต็มศักยภาพ
1.3.1 เด็กพิการได้รับการพัฒนาศักยภาพเป็นรายบุคคลด้วยรูปแบบที่หลากหลาย

1.3.2 เด็กด้อยโอกาสได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร และอัตลักษณ์แห่งตน

1.3.3 นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ได้รับการส่งเสริมให้มีเป็นเลิศด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีพื้นฐานทางวิศวกรรมศาสตร์คณิตศาสตร์ ภาษา กีฬา ดนตรี และศิลปะ

1.3.4 นักเรียนที่เรียนภายใต้การจัดการศึกษาโดยครอบครัวสถานประกอบการ บุคคล องค์กรวิชาชีพ องค์กรเอกชน องค์กรชุมชน และองค์กรสังคมอื่น และการศึกษาทางเลือก ได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน

1.3.5 เด็กกลุ่มที่ต้องการการคุ้มครองและช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ ได้รับการคุ้มครอง และช่วยเหลือเยียวยา ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย

ส่วนที่ 2 จุดเน้นด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา

2.1 ครูได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ และสมรรถนะ ผ่านการปฏิบัติจริงและการช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง

2.1.1 ครูได้รับการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาการคิด การวัดประเมินผลของครูให้สามารถพัฒนาและประเมินผลนักเรียนเป็นรายบุคคล

2.1.2 ครูสามารถจัดการเรียนรู้ในวิชาที่โรงเรียนต้องการได้ด้วยตนเองหรือใช้สื่อเทคโนโลยี

2.1.3 ครูได้รับการนิเทศแบบกัลยาณมิตร โดยเขตพื้นที่การศึกษา และโดยเพื่อนครูทั้งในโรงเรียนเดียวกัน หรือระหว่างโรงเรียนหรือภาคส่วนอื่น ๆ ตามความพร้อมของโรงเรียน

2.1.4 ครูได้รับการช่วยเหลือให้จัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยชุมชนแห่งการเรียนรู้ของครูในพื้นที่ ทั้งในโรงเรียนเดียวกันระหว่างโรงเรียน หรืออื่น ๆ ตามความเหมาะสม

2.1.5 ส่งเสริมให้ครูมีสมรรถนะภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารและทักษะการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อจัดการเรียนรู้ได้ในระดับดี

2.2 พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มที่มีความจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเร่งด่วน

2.3 ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นมืออาชีพ มีผลงานเชิงประจักษ์ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติอย่างเหมาะสม

2.4 องค์กรและคณะบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดเตรียมและจัดสรรครุภัณฑ์ และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องให้ครูและผู้บริหารสถานศึกษาบรรจุใหม่/ย้ายไปบรรจุ มีความสามารถสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน ชุมชนและสังคม

ส่วนที่ 3 จุดเน้นด้านการบริหารจัดการ

3.1 สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา บริหารจัดการโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์เน้นการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และมีความรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงาน (Participation and Accountability)

3.1.1 โรงเรียนที่ไม่ผ่านการรับรองคุณภาพภายนอกและที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ได้รับการแก้ไขแทรกแซง ช่วยเหลือ นิเทศ ติดตาม และประเมินผล โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุน และเป็นผู้ประสานงานหลักให้โรงเรียนทำแผนพัฒนาเป็นรายโรงเรียนร่วมกับผู้ปกครองชุมชน และองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.1.2 สถานศึกษาบริหารจัดการโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ เน้นการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง และการมีความรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงาน

3.1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา บริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงานมีระบบการนิเทศ เร่งรัด ติดตาม ประเมินผลสถานศึกษาและครูที่เข้มแข็ง

3.1.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เชิดชูเกียรติโรงเรียนที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น/อัตรการออกกลางคันลดลง/มีพฤติกรรมเสี่ยงลดลง

3.1.5 องค์กรคณะบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเร่งรัดและติดตามการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเข้มแข็งเป็นกัลยาณมิตร

3.2 สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน

3.2.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3.2.2 สถานศึกษามีระบบประกันคุณภาพภายใน ได้ระดับมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหรือผ่านการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือสมศ.

สรุปได้ว่า การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการศึกษาเริ่มแรกของคนในชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่โดยตรงในการจัดการศึกษาเพื่อให้มีคุณภาพมาตรฐานระดับสากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย ให้นักเรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพสูงสุดในตน มีความรู้ และทักษะที่แข็งแกร่งและเหมาะสมเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ระดับสูงขึ้นไป และการดำรงชีวิตในอนาคต

การจัดการศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2554, น. 7) ได้สรุปนโยบายและทิศทางพัฒนาภาคใต้ในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ไว้ว่า ได้กำหนดบทบาทการพัฒนาภาคใต้ให้เป็นฐานการผลิตยางพาราและปาล์มน้ำมันครบวงจร การผลิตอาหารทะเลแปรรูป ฐานการท่องเที่ยวทางทะเลชั้นนำระดับโลก และเป็นประตูการค้าและการขนส่งเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้านด้านใต้และนานาชาติโดยมีทิศทางในการพัฒนาแต่ละกลุ่มจังหวัดดังนี้ กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ประกอบด้วย ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราชและพัทลุง ให้เป็นฐานอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตร พัฒนาแหล่งปลูกข้าว บริเวณลุ่มน้ำปากพนัง และทะเลสาบสงขลาเป็นอู่ข้าว อู่น้ำของภาค และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลบริเวณชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช เชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวพักผ่อนตากอากาศระดับนานาชาติ ตามแนวเพชรบุรี- ประจวบคีรีขันธ์ (Royal Coast) โดยเฉพาะการพัฒนาเกาะสมุยและเกาะพะงันให้มีบริการที่ได้มาตรฐานสากล

การให้บริการการศึกษาในพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคใต้และพื้นที่เกี่ยวเนื่องมีสถานศึกษาครบทุกระดับชั้นทั้งสายสามัญและสายอาชีพ ซึ่งปีการศึกษา 2552 พบว่า มีสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้บริการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษากระจายอยู่อย่างทั่วถึง 4,410 แห่งโดยเป็นโรงเรียนขยายโอกาสที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นก่อนประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 766 แห่ง ระดับอาชีวศึกษา 78 แห่ง และระดับอุดมศึกษา 46 แห่ง อย่างไรก็ตามจำนวนนักเรียนที่อยู่ในช่วงวัยเรียน (อายุ 3-17 ปี) ในพื้นที่ลดลงจากร้อยละ 27.7 ในปี 2542 เป็นร้อยละ 24.0 ในปี 2552 ของประชากรในพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคใต้ และพื้นที่ต่อเนื่อง เนื่องจากอัตราการเกิดลดลงจากการมีอัตราการเจริญพันธุ์ลดลง และคู่สมรสไม่นิยมมีบุตรหรือนิยมมีบุตรน้อย โดยจังหวัดสงขลาเป็นศูนย์กลาง บริการทางการศึกษาของพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคใต้และพื้นที่เกี่ยวเนื่อง เนื่องจากมีสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาหลัก และสถานศึกษาที่เป็นวิทยาเขตของสถานศึกษาหลักที่มีชื่อเสียงจำนวนมาก ส่วนศูนย์กลางรองลงมา คือกลุ่มจังหวัดชายฝั่งอ่าวไทย ได้แก่ จังหวัดนครศรีธรรมราชและสุราษฎร์ธานี รวมทั้งยังมีศูนย์วิจัยและสถาบันการศึกษาที่มีคุณภาพสามารถผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพรองรับการพัฒนา เช่น มหาวิทยาลัยทักษิณ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ เป็นต้น โดยมีหลักสูตรที่ส่งเสริมการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ ท่องเที่ยว สังคม และวัฒนธรรมของพื้นที่

สำหรับทิศทางและแนวทางการพัฒนา ได้กำหนดไว้ว่าการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในทุกๆระดับในพื้นที่ โดยสนับสนุนการพัฒนาทางการศึกษา เพื่อเพิ่มศักยภาพของประชาชนในพื้นที่ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต และความหลากหลายทางวัฒนธรรม ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาควบคู่กับการพัฒนาคุณธรรมและศีลธรรม และการส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมพื้นบ้าน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย แต่ละจังหวัดมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารจัดการศึกษาเป็นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่บริหาร และจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 และกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พ.ศ.2546 ขึ้นตรงต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัยถึงระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่ประชากรในวัยเรียน ใน 4 จังหวัด ได้แก่ ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และพัทลุง ซึ่งได้รับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. รอบสาม จำนวน 1,453 โรงเรียน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพรอบสามของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	ระดับคุณภาพ/จำนวน						รวม
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	รับรอง	ไม่รับรอง	
ชุมพร	53	147	11	1	172	40	212
สุราษฎร์ธานี	106	203	7	-	293	23	316
นครศรีธรรมราช	182	482	28	1	632	61	693
พัทลุง	156	76	-	-	232	-	232
รวม	497	908	46	2	1329	124	1453
ร้อยละ	34.21	62.49	3.16	0.14	91.47	8.53	-

ที่มา : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพสถานศึกษา (องค์การมหาชน), 2558, น. 132-

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการประเมินคุณภาพรอบสามของสถานศึกษาระดับ ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย โรงเรียนที่ ได้รับการประเมิน มีจำนวน 1,453 โรงเรียน โดยภาพรวม ส่วนมากได้รับการรับรองมาตรฐานจาก สมศ จำนวน 1329 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 91.47 ไม่รับรอง 124 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 8.53 โดยมีระดับคุณภาพอยู่ในระดับ ดีมาก จำนวน 497 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 34.21 ระดับดี จำนวน 908 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 62.49 ระดับพอใช้ จำนวน 46 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 3.16 ระดับ ปรับปรุง จำนวน 2 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 0.14

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

ในส่วนของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยซึ่งมี น้อยจึงเทียบเคียงกับการวิจัยในเขตภาคใต้กลุ่มจังหวัดอื่น ๆ ทั้งจากวารสาร วิทยานิพนธ์และ ฐานข้อมูลที่เชื่อถือได้ มีผู้เสนอข้อค้นพบในเรื่องนี้ เช่น สมจิตร อุดม (2547, น. 201-202) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษาในภาคใต้โดยศึกษา ปัจจัย 3 ระดับ ได้แก่ ระดับผู้บริหารโรงเรียน ประกอบด้วยลักษณะชีวสังคมของผู้บริหาร พฤติกรรม ผู้นำแบบสั่งการ พฤติกรรมผู้นำแบบสนับสนุน พฤติกรรมผู้นำแบบมีส่วนร่วม พฤติกรรมผู้นำแบบมุ่ง ความสำเร็จ วิสัยทัศน์ผู้บริหารและบรรยากาศโรงเรียน ปัจจัยระดับครูประกอบด้วย ลักษณะชีวสังคม ของครู คุณภาพการสอนของครู ความพึงพอใจในการทำงานของครูและการได้รับการสนับสนุน ทางสังคมของครู และปัจจัยระดับนักเรียน ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน พฤติกรรม ด้านการเรียนของนักเรียน เจตคติต่อการเรียนของนักเรียนและพฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน ซึ่งความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารโรงเรียน การบริหาร และการสนับสนุน การพัฒนาคุณภาพบุคลากร และการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัย ระดับผู้บริหารโรงเรียน พบว่า บรรยากาศโรงเรียน วิสัยทัศน์ผู้บริหาร และพฤติกรรมผู้นำแบบมีส่วนร่วม ส่งผลต่อ ความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในภาคใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .001 การอบรมทางการบริหารและพฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จส่งผลต่อความสำเร็จใน การบริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษาในภาคใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ มีประสิทธิภาพการทำนายได้ร้อยละ 28.50

หลังจากนั้นสุเวช รุ่งแดง (2548, น. 129) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน การประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการศึกษาพบว่า ระดับ การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านปัจจัยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาเป็นด้านกระบวนการและด้านผลผลิต ตามลำดับ เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ นักเรียนไม่แสวงหาผลประโยชน์จากสิ่งเสพติดให้โทษ

และสิ่งมอมเมา และข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ นักเรียนสามารถจำแนกประเภทข้อมูล เปรียบเทียบ และมีความคิดรวบยอด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละด้าน พบว่าด้านปัจจัย ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ มีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ ด้านกระบวนการ ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนทุกปีการศึกษา ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเทคโนโลยีและสื่อที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ด้านผลผลิต ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ นักเรียนไม่แสวงหาผลประโยชน์จากสิ่งเสพติดให้โทษและสิ่งมอมเมา ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ นักเรียนสามารถจำแนกประเภทข้อมูล เปรียบเทียบและมีความคิดรวบยอด

ทางด้านศักดิ์ชาย อินหนา (2550, น. 132-135) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนและผู้สอนตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 2 พบว่า การเปรียบเทียบ การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเมื่อแยกเป็นรายด้านจะเห็นว่า ด้านมาตรฐานคุณภาพนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เพียงด้านเดียว และผลการเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดของโรงเรียนและคุณวุฒิทางการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านผลปรากฏว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และผลการเปรียบเทียบจำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงานในตำแหน่งพบว่าโดยภาพรวมและรายด้านผลปรากฏว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

เช่นเดียวกับ ถาวร เสงี่ยม (2550, น. 150) ได้วิจัยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดชายแดนภาคใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ มนทิพย์ ทรงกิตติพิศาล (2552, น. 68-72) ที่วิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย ต่างวิจัยพบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ได้แก่ พฤติกรรมการบริหารแบบมีส่วนร่วม พฤติกรรมการสอนของครู การดูแลช่วยเหลือนักเรียน การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และการประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการวิจัยของวรรณดี เกตุแก้ว (2552, น. 165-167) ซึ่งได้ศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะของผู้นำสตรีทางการศึกษาในภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบคุณลักษณะของผู้นำสตรีทางการศึกษาในภาคใต้ มี 6 องค์ประกอบ 41 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย 1) องค์ประกอบด้านความเป็นผู้นำแบบร่วมมือ มี 11 ตัวบ่งชี้ 2) องค์ประกอบด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ มี 7 ตัวบ่งชี้ 3) องค์ประกอบด้านการเอาใจเขามาใส่ใจเรามี 6 ตัวบ่งชี้ 4) องค์ประกอบด้าน

ความเป็นผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ มี 6 ตัวอย่าง 5) องค์ประกอบด้านการพัฒนาตนเอง มี 7 ตัวอย่าง และ 6) องค์ประกอบด้านบุคลิกภาพ มี 4 ตัวอย่าง

ในส่วนของเกรียงไกร จักรเพชรสังข์ (2553, น. 143-145) ซึ่งได้วิจัยปัญหา การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาศุนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดและ อำเภอ ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ตอนบน กลุ่มไทย - อันดา พบว่า 1) ปัญหาในการดำเนินงานการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาของสถานศึกษาศุนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดและอำเภอ ใน กลุ่มจังหวัดภาคใต้ตอนบน กลุ่มไทย - อันดา โดยภาพรวมรายด้านและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง ทุกข้อ 2) ปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาของสถานศึกษาศุนย์ การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดและอำเภอ ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ตอนบน กลุ่มไทย - อันดา ระหว่าง ผู้บริหารสถานศึกษาและครูการศึกษานอกโรงเรียนที่เป็นลูกจ้างชั่วคราว มีความเห็นต่อปัญหาใน การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา แตกต่างกัน โดยครูการศึกษานอก โรงเรียนที่เป็นลูกจ้างชั่วคราวมีปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มากกว่าครูและเจ้าหน้าที่ที่เป็นข้าราชการและผู้บริหารสถานศึกษา

ทางด้านของมณีรัตน์ อินทร์คง (2553, น. 35-36) ได้ศึกษาการประเมินโครงการ กระบวนการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการประเมินด้านบริบท โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมินใน ระดับสูง และตัวชี้วัดทั้ง 3 ตัวชี้วัด ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับสูง ผลการประเมินด้าน ปัจจัย นำเข้า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับปานกลาง ตัวชี้วัดทั้ง 2 ตัว คือ ความพึงพอใจ และความเหมาะสมของปัจจัยในการดำเนินโครงการผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับปานกลาง ผลการประเมินด้านกระบวนการ โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับสูงที่สุด โดยตัวชี้วัด การประสานงานและการให้ความสำคัญของผู้เกี่ยวข้อง ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับสูงที่สุด ส่วน ตัวชี้วัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ การนิเทศติดตาม และการติดตามโครงการผ่านเกณฑ์การประเมิน ในระดับสูง ผลการประเมินด้านผลผลิต โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับสูงที่สุด ตัวชี้วัด ระดับคุณภาพผู้เรียน ซึ่งมีตัวชี้วัดย่อย 2 ตัวชี้วัด คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์มีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ในระดับสูงที่สุด และตัวชี้วัดประสิทธิผลในการบริหาร จัดการผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับปานกลาง ส่วนผลการประเมินความพึงพอใจโดยภาพรวมผ่าน เกณฑ์การประเมินในระดับสูง ตัวชี้วัดย่อยที่ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับสูงที่สุด คือ ความพึงพอใจ ของนักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับสูง คือ ความพึงพอใจของผู้ปกครอง คณะกรรมการ สถานศึกษา และผู้รับผิดชอบโครงการส่วนตัวชี้วัดย่อยที่ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับปานกลาง คือ ความพึงพอใจของผู้บริหารและครู ผลการประเมินโครงการในภาพรวมผ่านเกณฑ์ในระดับสูง ได้คะแนนรวม 82.2 คะแนน จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน ประเด็นการประเมินทั้ง 4 ประเด็นผ่าน

เกณฑ์การประเมิน โดยประเด็นด้านกระบวนการ และผลผลิตผ่านเกณฑ์ในระดับสูงสุด ส่วนด้าน บริบทและปัจจัยนำเข้าผ่านเกณฑ์ในระดับปานกลาง และตัวชี้วัดผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 13 ตัวชี้วัด

สำหรับการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารสถานศึกษาในภาคใต้มีผู้ศึกษาไว้นำสนใจ ได้แก่ การวิจัยของรุสนานี ยาโม (2555, น. 149) ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อสภาพการเป็น องค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษา ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และปัจจัยทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญ .01 ซึ่งปัจจัยที่มีค่าอำนาจพยากรณ์จาก สูงไปหาคือ ด้านการจูงใจ ด้านวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านความมีประสิทธิภาพ สามารถทำนายความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ได้ร้อยละ 52.50 และ บงกชระวี รัตนวงศ์ (2556, น. 145-148) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุการปรับตัวของสถานศึกษาเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคใต้ตอนล่าง ผลการวิจัยพบว่าระดับการปรับตัวของ สถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน อยู่ในระดับมากทั้งรายด้านและโดยรวม และ ปัจจัย เชิงสาเหตุการปรับตัวของสถานศึกษาเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคใต้ตอนล่าง ได้แก่ ปัจจัยด้านการกระจายอำนาจ ด้านการมีส่วนร่วม และด้านทักษะ การบริหาร และ ยังพบว่า ปัจจัยทั้ง 3 ด้าน สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของตัวแปร การปรับตัวของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ได้ร้อยละ 58 ส่วนพรรณอร อุซุภาพ (2556, น. 27) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตจังหวัดภาคใต้ตอนบน ผลการวิจัยพบว่า ตัวบ่งชี้ ปัจจัยระดับนักเรียน จำนวน 65 ตัวบ่งชี้ ปัจจัยระดับครูจำนวน 81 ตัวบ่งชี้ และ ระดับผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 107 ตัวบ่งชี้ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตจังหวัดภาคใต้ตอนบนอยู่ในระดับมาก ประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา ของโรงเรียนระหว่างปัจจัยโรงเรียนซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยระดับผู้บริหารโรงเรียนและปัจจัยระดับครู กับและปัจจัยระดับนักเรียน พบว่า ตัวแปรอิสระของนักเรียน ได้แก่ เพศหญิง รายได้ของผู้ปกครอง ระหว่าง 5,001 - 10,000 บาท รายได้ของผู้ปกครองมากกว่า 10,000 บาทพฤติกรรมนักเรียน พฤติกรรมด้านสังคมกับเพื่อน และเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน มีอิทธิพลต่อประสิทธิผล การบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01แต่ไม่พบตัวแปรอิสระระดับ ผู้บริหารโรงเรียนและปัจจัยระดับครู นอกจากนี้ชานี ยิ่งวัฒนา (2556, น. 68) ได้ศึกษารูปแบบ ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีครูไม่ครบชั้น ในภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีครูไม่ครบชั้น ในภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนรายด้าน พบว่า ด้านคุณลักษณะของนักเรียน

ด้านบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ด้านความพึงพอใจของครูอยู่ในระดับมาก และด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับน้อย ปัจจัยที่มีค่าอิทธิพลทางตรงเชิงบวกเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ด้านพฤติกรรมการสอนของครู ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน และด้านสมรรถนะองค์การตามลำดับ โดยร่วมกันส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีครูไม่ครบชั้นร้อยละ 51 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ส่วนปัจจัยที่มีค่าอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ตามลำดับ รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขนาดเล็กมีครูไม่ครบชั้นในภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ที่สร้างขึ้นมีความกลมกลืนและสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

จากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย สามารถสรุปได้ว่า การบริหารโรงเรียนนั้นมีปัจจัยหลายประการที่จะส่งผลต่อความสำเร็จหรือประสิทธิผลของการบริหารซึ่งผลการประกันคุณภาพการศึกษาก็เป็นตัวชี้วัดหนึ่งที่บ่งบอกถึงความสำเร็จ หรือประสิทธิผลของการบริหารโรงเรียน ซึ่งการบริหารโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จได้ต้องอาศัยหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เป็นกรอบสำหรับการดำเนินงาน ความมุ่งมั่นทุ่มเทของผู้บริหาร ครู บุคลากร และ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การปฏิบัติงานที่มีความกระชับ ชัดเจน ทรัพยากรสนับสนุนเพียงพอ พร้อมทั้งมีวิสัยทัศน์ในการบริหาร มีบรรยากาศของสังคมแห่งการเรียนรู้

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา

คุณภาพการศึกษาเป็นประเด็นที่ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกให้ความสนใจกันอย่างกว้างขวาง เพราะถือว่าเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ แต่มุมมองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อสามารถตอบสนองผู้มีส่วนได้ส่วนเสียซึ่งมีทั้งผู้รับบริการการศึกษาซึ่งได้แก่ นักเรียน พ่อแม่ผู้ปกครอง และชุมชน นั้นอาจแตกต่างกันไปตามบริบท ความเชื่อหรือกระบวนทัศน์ในการพัฒนาในแต่ละยุคสมัย การทำความเข้าใจกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจึงต้องเข้าใจทั้งความหมายและและองค์ประกอบของคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ความหมายของคุณภาพการศึกษา

ในบริบทของการศึกษาคำว่า “คุณภาพ” มีหลากหลายความหมายและยังไม่สามารถลงข้อสรุปที่ชัดเจน

อดัมส์ (Adams, 2000, p. 25 cited in UNICEF 2005, pp. 123-124) อธิบายว่า คำที่มักใช้ในความหมายเดียวกับคุณภาพได้แก่ ประสิทธิภาพ (Efficiency) ประสิทธิผล (Effectiveness) และความเสมอภาค (Equity) ถึงแม้ว่าจะแตกต่างกันแต่นักการศึกษาปัจจุบันเห็นสอดคล้องกันว่า คำเหล่านี้ประกอบกันเป็นมิติพื้นฐานของการศึกษาที่มีคุณภาพ ดังนั้น คุณภาพการศึกษาตามแนวคิดของยูนิเซฟจึงพิจารณาจาก 5 ประการ ได้แก่ ตัวผู้เรียน สภาพแวดล้อมในการเรียน เนื้อหาสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนการสอน และผลลัพธ์ ดังนี้

ผู้เรียนที่มีสุขภาพแข็งแรง มีภาวะโภชนาการที่ดี มีความพร้อมที่จะเรียนรู้ และได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือการเรียนจากครอบครัวและชุมชน สภาพแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย ป้องกันการคุกคามทางเพศ และมีการจัดหาทั้งทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเพียงพอเหมาะสม เนื้อหาสาระการเรียนรู้ต้องสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างหลักสูตร หนังสือ สื่อ อุปกรณ์การเรียน และทักษะพื้นฐาน โดยเฉพาะการอ่านออก เขียนได้ และการคิดคำนวณ รวมถึงทักษะชีวิตที่เด็กจะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับสุขภาพที่ดี ความปลอดภัย ความรู้เรื่องเพศศึกษา การโภชนาการ การป้องกันการติดเชื้อต่าง ๆ กระบวนการเรียนการสอนที่ครูเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในบรรยากาศของห้องเรียน นอกห้องเรียนมีการบริหารจัดการที่ดี ครูมีทักษะการประเมินผลการเรียนรู้เพื่อนำมาพัฒนาผู้เรียน และลดช่องว่างความแตกต่างในการเรียนรู้ของผู้เรียน ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพจะต้องสะท้อนถึงความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายการศึกษาของชาติ และการมีส่วนร่วมของสังคม

ยูเนสโก (UNESCO, 2010, p. 125) ได้เสนอว่า การศึกษาที่มีคุณภาพสามารถพิจารณาจากกรอบและตัวชี้วัดการศึกษาที่สะท้อนถึงคุณภาพ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 กรอบและตัวชี้วัดการศึกษาที่สะท้อนถึงคุณภาพ

กรอบพิจารณา	ตัวชี้วัดคุณภาพการศึกษา
ลักษณะของผู้เรียน	1. นักเรียนมีสุขภาวะที่ดี ภาวะโภชนาการที่สมบูรณ์ และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
กระบวนการเรียนการสอน	2. ครูมีคุณภาพในการสอนและมีเทคนิคการสอนที่กระตือรือร้น 3. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้นิยามชัดเจนโดยครอบคลุมการวัดความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณค่า
เนื้อหาสาระ	4. หลักสูตรสอดคล้องและสนองความต้องการของสังคมและที่พัฒนามาจากความรู้และประสบการณ์ของครูและผู้เรียน
ระบบ	5. สิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์การศึกษามีเพียงพอเหมาะสม 6. สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ เป็นระเบียบเรียบร้อย ถูกสุขลักษณะ และมีความปลอดภัย 7. การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม 8. เคารพและผูกพันกับชุมชนท้องถิ่น และวัฒนธรรม

ที่มา: UNESCO, 2010, p 127

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ให้ความหมายว่า คุณภาพ หมายถึง ลักษณะที่ดีเด่นของบุคคลหรือสิ่งของ คุณภาพการศึกษาจึงหมายถึงลักษณะที่ดีเด่นของการจัดการศึกษานั้นเอง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542, น. 53)

รัตนา ดวงแก้ว (2556 ก, น. 11) ให้ความหมายของ คุณภาพการศึกษาไว้ว่า คุณภาพการศึกษายังเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงคุณลักษณะของการจัดการศึกษาที่มีมาตรฐานทำให้เกิดผลอย่างยั่งยืนแก่ผู้เรียนตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรและสามารถสนองความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน หรืออาจกล่าวได้ว่า คุณภาพการศึกษา คือ คุณภาพของผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด ทั้งนี้ คุณภาพของผู้เรียนดังกล่าวเกิดจากความร่วมมือของทุกๆ ฝ่าย ได้แก่ พ่อแม่ผู้ปกครองและชุมชนที่เอาใจใส่การจัดการศึกษา หน่วยงานระดับนโยบายและระดับปฏิบัติมีระบบการบริหารที่ได้มาตรฐาน และโดยเฉพาะระดับปฏิบัติซึ่งหมายถึงสถานศึกษามีระบบการเรียนการสอนที่ลงถึงระดับห้องเรียนอย่างมีคุณภาพ อันเป็นผลมาจากการมีผู้บริหารและครูมืออาชีพ รวมทั้งมีคณะกรรมการสถานศึกษาที่ให้การปรึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาดังกล่าว ทำให้เข้าใจได้ว่า การศึกษาเป็นระบบที่ซับซ้อนที่มีบริบททางการเมือง วัฒนธรรม และเศรษฐกิจฝั่งรากลึก และมีมิติต่าง ๆ ก็มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน และมีอิทธิพลซึ่งกันและกันซึ่งในบางครั้งไม่สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าได้ และคุณภาพการศึกษามีตัวร่วมที่สำคัญ ได้แก่ บริบท กระบวนการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ที่เป็นคุณภาพของผู้เรียน และหัวใจของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะกล่าวถึง เกี่ยวข้องโดยตรงกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มีเป้าหมายคือ คุณภาพของผู้เรียนที่ไม่ต่ำกว่ามาตรฐานที่รัฐกำหนดไว้

ความหมายของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สำหรับความหมายของ“การพัฒนาคุณภาพการศึกษา” ถ้าอาศัยแนวคิด ISO 9000 Hoyle & Panther (2009, pp. 11-13) อาจกล่าวได้ว่า การพัฒนาคุณภาพ หรือการปรับปรุงคุณภาพ การศึกษาเป็นการดำเนินการทั่วทั้งองค์การเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกิจกรรม (Activities) และกระบวนการ (Processes) เพื่อให้เกิดสิทธิประโยชน์แก่ทั้งองค์การ ผู้ปกครอง และชุมชน หรืออาจกล่าวง่าย ๆ ว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นอะไรก็ตามที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ และในการพัฒนาหรือปรับปรุงคุณภาพ การศึกษาตามแนวทางของ ISO 9000 สามารถดำเนินการได้ 2 วิธีพื้นฐาน ได้แก่ วิธีการควบคุมที่ดีกว่า (Better Control) และวิธีการสร้างมาตรฐานหรือนวัตกรรม (Raise Standards/ Innovation) ซึ่งอธิบายได้ดังนี้

2.1 การพัฒนาหรือปรับปรุงคุณภาพโดยวิธีการควบคุมที่ดีกว่า เป็นกระบวนการปรับเปลี่ยนมาตรฐานการศึกษาชุดเดิม ไม่ใช่กระบวนการที่สงวนรักษาหรือสร้างมาตรฐานใหม่ มาตรฐานที่ได้จากวิธีนี้เป็นมาตรฐานที่ได้รับการปรับปรุงผ่านกระบวนการของการเลือก การวิเคราะห์ และการปรับแก้ไขของผู้ที่มีประสบการณ์ในการใช้

2.2 การพัฒนาหรือปรับปรุงคุณภาพโดยวิธีการสร้างมาตรฐานหรือนวัตกรรม เป็นกระบวนการที่ไม่เกี่ยวกับการสงวนรักษาหรือปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาที่มีอยู่เดิม แต่จะสร้างมาตรฐานขึ้นมาใหม่ผ่านกระบวนการที่เริ่มต้นจากการศึกษาความเป็นไปได้และพัฒนาผ่านกระบวนการวิจัยและพัฒนา (R & D) มาตรฐานที่สร้างขึ้นใหม่จะผ่านการทดลองนำมาใช้งานแบบทำซ้ำ มาตรฐานดังกล่าวนี้ถือว่าเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งด้านนวัตกรรม เทคโนโลยี การตลาดและการจัดการ แนวคิดของ Ofsted (1994, p. 6 cited in รัตนา ดวงแก้ว, 2556, น. 12) “การพัฒนาคุณภาพการศึกษา” จะใช้ในความหมายแตกต่างกัน ใน 4 ลักษณะ ได้แก่ 1) ยกกระดับมาตรฐาน (Raise Standards) 2) เพิ่มคุณภาพ (Enhance Quality) 3) เพิ่มประสิทธิภาพ (Increase Efficiency) และ 4) บรรลุเป้าหมายในการพัฒนานักเรียนทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม สังคม และวัฒนธรรม จากความหมายทั้ง 4 ลักษณะดังกล่าว สถาบันการศึกษาสามารถ

นำมาใช้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อเป็นแนวทางในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยพิจารณาทั้งด้าน กระบวนการและเป้าหมายหรือผลลัพธ์ว่ามีการพัฒนาเพิ่มขึ้นหรือไม่เพียงใด โดยมีแนวคำถามในการ ตรวจสอบ 4 ข้อ ได้แก่ 1) สภาพที่เป็นอยู่ในขณะนี้เป็นอย่างไรร 2) ต้องการเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง 3) เมื่อเวลาผ่านไปจะบริหารการเปลี่ยนแปลงได้อย่างไร และ 4) จะทราบได้อย่างไรว่า การบริหารการ เปลี่ยนแปลงนั้นประสบความสำเร็จ

สำหรับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในบริบทของสังคมไทยนับตั้งแต่มี พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้มุ่งเน้นการขยายโอกาสทางการศึกษาเพื่อให้ ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีแนวคิดเรื่องการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในทุกระดับ ดัง จะเห็นได้จากการกำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อเป็นหลักประกันว่า การให้บริการการศึกษาของหน่วยงานการศึกษาจะสามารถสนองความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมได้

ดังนั้น สถานศึกษาจึงต้องยึดมาตรฐานคุณภาพที่กำหนดโดยหน่วยงานต้นสังกัดเป็น แนวทางในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาของตนเพื่อเป็นหลักประกันว่ากระบวนการบริหาร จัดการศึกษาของสถานศึกษาบรรลุตามมาตรฐานคุณภาพที่ได้กำหนดไว้ตลอดเวลา พร้อมทั้งมี การทบทวนตรวจสอบรับรองคุณภาพมาตรฐานจากหน่วยงานอิสระภายนอกเป็นระยะ จึงเห็นได้ว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในแนวคิดของต่างประเทศและในบริบทของสังคมไทยมีความสอดคล้อง กันในประเด็นที่เกี่ยวกับเป็นกระบวนการ “เปลี่ยนแปลง” หรือ “ปรับปรุงหรือพัฒนา” ในการจัด การศึกษาเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามที่คาดหวังซึ่งเป็นมาตรฐานที่กำหนดไว้ อันจะนำมาซึ่งความพึงพอใจ ของผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมโดยทั่วไป อย่างไรก็ตาม การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิผลนั้น ไม่มีสูตร เฉพาะหรือแบบแผนที่ตายตัวและก็ไม่ง่ายในการขับเคลื่อน ทั้งนี้ขึ้นกับบริบทของสังคมนั้น ๆ และ การเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต

การประกันคุณภาพการศึกษา

ความหมายการประกัน คำว่า “ประกัน” ในภาษาอังกฤษมี 2 คำ คือ “Insure” กับ “Assure”

Insure ภาษาไทยใช้คำว่า “ประกัน” โดยมุ่งที่ประกันชีวิต ประกันอุบัติเหตุและ ประกันวินาศภัย

Assure ภาษาไทยใช้คำว่า “ประกัน” เช่นกัน แต่มุ่งที่ให้ความมั่นใจแก่เจ้าของเงิน ว่า ผลผลิตของหน่วยงานน่าจะมีคุณภาพ

ดังนั้นการประกันคุณภาพ (Quality Assurance) การศึกษาของโรงเรียนจึงเป็น การให้หลักฐานข้อมูลแก่ประชาชนว่าบุคคลในโรงเรียนทำงานอย่างเต็มความสามารถเพื่อให้ผู้ปกครอง นักเรียน และสาธารณชนมั่นใจว่านักเรียนน่าจะมีคุณภาพตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรและมาตรฐาน

คุณภาพการศึกษา และสามารถดำเนินการให้เกิดคุณภาพการศึกษาตามบทบาทหน้าที่ของครูในระบบ การประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก พร้อมทั้งมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ความหมายและความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 81 ได้กำหนดให้รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมและสนับสนุนให้สถานศึกษาทั้งรัฐและเอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิด “ความรู้คู่คุณธรรม” และจัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งนำไปสู่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ก่อให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาครั้งใหญ่ที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา คือ ได้กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542, น. 7)

ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง สร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษา ทั้งผู้รับบริการโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชนและสังคมโดยรวม

ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษามีความสำคัญ 3 ประการ คือ

1. ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้ เกิดความเชื่อมั่นและสามารถตัดสินใจเลือกใช้บริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน
2. ป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคและเกิดความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับการบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง
3. ทำให้ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษามุ่งบริหารจัดการศึกษาสู่คุณภาพและมาตรฐานอย่างจริงจัง ซึ่งมีผลให้การศึกษามีพลังที่จะพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นการบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้าง ความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษา ทั้งยังเป็นการป้องกันการจัดการศึกษาที่ด้อยคุณภาพและสร้างสรรค์ การศึกษาให้เป็นกลไกที่มีพลังในการพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพสูงยิ่งขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2546 และ พ.ศ. 2553 ขึ้น เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ใช้เป็น

แนวทางในสนับสนุน ส่งเสริม และดำเนินงานพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เข้มแข็ง โดยเน้นกระบวนการดำเนินงานที่ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ในชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรธุรกิจต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดคุณภาพของผู้เรียน อันจะส่งผลให้ผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตรและสังคม รวมทั้งให้มีส่วนร่วมในการกำกับติดตามการบริหารจัดการและการเรียนการสอน เพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบและเกิดความยั่งยืน กฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 หมวดที่ 1 ข้อ 3 ระบบการประกันคุณภาพภายในเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนามาตรฐานการศึกษาทุกระดับต้องประกอบด้วย การประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนั้นสถานศึกษาจึงต้องจัดระบบการประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และเอกชน

มาตรฐานและตัวบ่งชี้ในการประกันคุณภาพการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 กำหนดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ในหมวด 6 มาตรฐานการศึกษา หมายถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา แล้วยังใช้เป็นหลักการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม กำกับ ดูแล ตรวจสอบ การประเมินผล สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543, น. ข) ได้พัฒนามาตรฐานการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อใช้เป็นกรอบในการประเมินคุณภาพภายนอก และเป็นแนวทางให้หน่วยงานในสังกัดและสถานศึกษามุ่งพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ซึ่งมีมาตรฐานการศึกษาทั้ง 27 มาตรฐาน 91 ตัวบ่งชี้ แต่ในช่วง 5 ปีแรกหรือรอบแรกของการประเมินภายนอก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้คัดเลือกมาตรฐานเพียง 14 มาตรฐาน 53 ตัวบ่งชี้ เพื่อใช้ในการประเมินคุณภาพภายนอกครั้งแรก และเป็นแนวทางให้หน่วยงานและสถานศึกษาได้พัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานต่างๆโดยจัดแบ่งมาตรฐานออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. มาตรฐานด้านผู้เรียน มี 7 มาตรฐาน 22 ตัวบ่งชี้
2. มาตรฐานด้านผู้บริหาร มี 5 มาตรฐาน 26 ตัวบ่งชี้
3. มาตรฐานด้านครู มี 2 มาตรฐาน 5 ตัวบ่งชี้

การประเมินคุณภาพจากภายนอกครั้งแรก (2545 - 2549) เป็นการประเมินการดำเนินงานตามมาตรฐานที่สะท้อนถึงความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้นข้อมูลสารสนเทศที่รายงานต่อสาธารณชน โดยสรุปการรายงานผลการประเมินตามมาตรฐาน

การศึกษาจะให้ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียน ครู และผู้บริหารการศึกษา ทั้งนี้คุณภาพของครูส่วนหนึ่งจะสะท้อนจากคุณภาพของผู้เรียน และคุณภาพของผู้บริหารส่วนหนึ่งจะสะท้อนจากคุณภาพของผู้เรียนและคุณภาพของบุคลากรในโรงเรียน ตลอดจนคุณภาพของการบริหารจัดการของผู้บริหารที่จะทำให้เกิดปัจจัยและกระบวนการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียนได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสอง (พ.ศ. 2549 - 2553) ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2549 เป็นต้นไป เป็นการประเมินตามวัตถุประสงค์ของ สมศ. ที่ระบุไว้ในพระราชกฤษฎีกาของการจัดตั้ง สมศ. โดยนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบแรกมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งประเมินผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นเพื่อการรับรองมาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วย 14 มาตรฐานดังนี้

มาตรฐานด้านผู้เรียน มี 7 มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี

มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา

มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มี
วิจารณ์ญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์

มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

มาตรฐานด้านครู มี 2 มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ 8 ครูมีคุณวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ

มาตรฐานที่ 9 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มาตรฐานด้านผู้บริหาร มี 5 มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ 10 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ

มาตรฐานที่ 11 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา

มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีหลักสูตร ที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา

การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554 – 2558) เป็นการประเมินเพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพการศึกษา โดยพิจารณาจากผลผลิต ผลลัพธ์และผลกระทบมากกว่ากระบวนการโดยคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละสถานศึกษาซึ่งการประเมินคุณภาพภายนอกและการประเมินซ้ำสำหรับสถานศึกษาในรอบสามนี้ จะต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในเดือนกันยายน พ.ศ. 2558 เท่านั้น ตามหมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปีนับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชนซึ่ง สมศ. ได้ดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรก (พ.ศ. 2544 - 2548) และประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง (พ.ศ. 2549 - 2553) เสร็จสิ้นไปแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554 - 2558) ซึ่งยังคงหลักการสำคัญของการประเมินคุณภาพภายนอก ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 หมวด 3 ที่ได้ระบุว่า การประกันคุณภาพภายนอกให้คำนึงถึงจุดมุ่งหมายและหลักการ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
2. ยึดหลักความเที่ยงตรง เป็นธรรม และโปร่งใส มีหลักฐานข้อมูลตามสภาพความเป็นจริงและมีความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้
3. สร้างความสมดุลระหว่างเสรีภาพทางการศึกษากับจุดมุ่งหมายและหลักการการศึกษาของชาติ โดยให้มีเอกภาพเชิงนโยบาย ซึ่งสถานศึกษาสามารถกำหนดเป้าหมายเฉพาะและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เต็มตามศักยภาพของสถานศึกษาและผู้เรียน
4. ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมมือกับสถานศึกษาในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
5. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพ และพัฒนาการจัดการศึกษาของรัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

6. คำนึงถึงความเป็นอิสระ เสรีภาพทางวิชาการ เอกสิทธิ์ ปรัชญา ปณิธาน/ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษาทั้งนี้ กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 กำหนดให้ สมศ.ทำการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาแต่ละแห่งตามมาตรฐานการศึกษาของชาติและครอบคลุมหลักเกณฑ์ในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

6.1 มาตรฐานที่ว่าด้วยผลการจัดการศึกษาในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา

6.2 มาตรฐานที่ว่าด้วยการบริหารจัดการศึกษา

6.3 มาตรฐานที่ว่าด้วยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

6.4 มาตรฐานที่ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายใน

การประเมินคุณภาพภายนอกครอบคลุม ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สมศ. ได้กำหนดตัวบ่งชี้ จำนวน 12 ตัวบ่งชี้ ซึ่งครอบคลุมทั้ง 4 มาตรฐานตามที่กฎกระทรวงฯ กำหนด โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่มตัวบ่งชี้ ได้แก่ กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน จำนวน 8 ตัวบ่งชี้ กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ จำนวน 2 ตัวบ่งชี้ และกลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม จำนวน 2 ตัวบ่งชี้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2554, น. 5)

การประเมินคุณภาพภายนอกเป็นการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาโดยหน่วยงานหรือบุคคลภายนอกสถานศึกษา เพื่อมุ่งให้การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาดียิ่งขึ้น ซึ่งต้องเริ่มต้นจากการที่สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพภายใน เพื่อวางแผนพัฒนาคุณภาพของตนเอง ดำเนินการปรับปรุงคุณภาพ มีการกำกับติดตามคุณภาพ และมีระบบประเมินตนเองก่อน ต่อจากนั้นจึงรับการประเมินคุณภาพภายนอกโดย สมศ. ซึ่งจะดำเนินการพิจารณาและตรวจสอบจากผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา การประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกจึงควรสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพราะต่างมุ่งสู่มาตรฐานหรือคุณภาพที่คาดหวังให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน โดยมีวัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอก ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการประเมิน

1.1 วัตถุประสงค์ทั่วไป

1.1.1 เพื่อให้ทราบระดับคุณภาพของสถานศึกษาในการดำเนินพันธกิจด้านต่างๆ

1.1.2 เพื่อกระตุ้นเตือนให้สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพการศึกษาและประสิทธิภาพการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง

1.1.3 เพื่อให้ทราบความก้าวหน้าของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

1.1.4 เพื่อรายงานระดับคุณภาพและพัฒนาการในด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.2 วัตถุประสงค์เฉพาะ

1.2.1 เพื่อตรวจสอบยืนยันสภาพจริงในการดำเนินงานของสถานศึกษาและประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา กรอบแนวทาง และวิธีการที่ สมศ. กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด

1.2.2 เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ช่วยสะท้อนความแตกต่างของแต่ละสถานศึกษาที่แสดงถึงอัตลักษณ์ รวมทั้งผลสำเร็จของการดำเนินงานตามมาตรการส่งเสริมและการขึ้นำสังคมของสถานศึกษาตามนโยบายของภาครัฐ

1.2.3 เพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยพิจารณาจากผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบมากกว่ากระบวนการ

1.2.4 เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง

1.2.5 เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษามีทิศทางที่สอดคล้องกันในการประเมินคุณภาพภายนอกกับการประเมินคุณภาพภายใน

1.2.6 เพื่อสร้างความร่วมมือและมีเป้าหมายร่วมกันระหว่างหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อเป็นการเชื่อมโยงการดำเนินงานสู่การพัฒนาคุณภาพร่วมกัน

1.2.7 เพื่อรายงานผลการประเมินคุณภาพและเผยแพร่ผลการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

1.3 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1.3.1 การบริหารจัดการรวมถึงการใช้ทรัพยากรของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยทำให้การผลิตกำลังคนทุกระดับ การสร้างผลงานวิจัย และการให้บริการวิชาการเกิดประโยชน์สูงสุด และตรงกับความต้องการของสังคมและประเทศ

1.3.2 สถานศึกษา หน่วยงานบริหารการศึกษา และรัฐบาล มีข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นระบบในการกำหนดนโยบาย วางแผน และบริหารจัดการการศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

1.3.3 สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องเข้าสู่ระดับมาตรฐานสากลและมีความเป็นเลิศตามจุดเน้น จุดเด่นของสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การประเมินคุณภาพภายนอกเป็นการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาโดยหน่วยงานหรือบุคคลภายนอกสถานศึกษา เพื่อมุ่งให้การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาดียิ่งขึ้น ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 กำหนดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ในหมวด 6 มาตรฐานการศึกษา ซึ่งทำการประเมินโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ตั้งแต่การประเมินการคุณภาพจากภายนอกครั้งแรก (2545 - 2549) เป็นการประเมินการดำเนินงานตามมาตรฐาน ที่สะท้อนถึงความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา การประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง(พ.ศ. 2549 - 2553) และ การประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554 - 2558) เป็นการประเมินเพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพการศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษา

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังนี้

เยาวลักษณ์ แรกข้าว (2549, น. 63-65) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินผลโครงการประกันคุณภาพการศึกษา ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อวิเคราะห์ประเมินประสิทธิผลการดำเนินงานโครงการประกันคุณภาพการศึกษา ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลกับการดำเนินงานโครงการประกันคุณภาพการศึกษา และปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า 1) โครงการประกันคุณภาพการศึกษา ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความก้าวหน้าในระดับสูง 2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลการดำเนินงานโครงการประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์กร และด้านลักษณะบุคลากร มีความสัมพันธ์กับความก้าวหน้าการดำเนินโครงการ 3) ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้แก่ การขาดการวางแผนในการให้ความรู้แก่บุคลากรเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ การติดตามประเมินผลการจัดสรรงบประมาณสำหรับการประกันคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา

ต่อมาภาวนา กิตติวิมลชัย และคณะ (2551, น. 52-54) ได้วิจัยประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการประกันคุณภาพในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทั้ง 7 ด้าน พบว่ามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อยู่ในระดับมาก จำนวน 6 ด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการประกันคุณภาพ ด้านคุณภาพของบัณฑิต ด้านการบริการ ด้านวิชาการและการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ ส่วนด้านการทำนุบำรุงศิลปะ

และวัฒนธรรม พบว่าประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการประกันคุณภาพ อยู่ในระดับปานกลาง แนวทางการบริหารจัดการระบบประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ในปัจจุบันพบว่า มหาวิทยาลัยมีนโยบายที่ชัดเจนในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยนำเอาเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (TQA) และเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) มาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณภาพทั้งองค์กร และแนวทางการบริหารจัดการระบบการประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัย มีดังนี้ การบริหารจัดการตัวชี้วัดในประเมินคุณภาพ (Indicator Management) ให้ครอบคลุมภารกิจหลักและตอบสนองต่อการประเมินคุณภาพภายนอกทุกระบบ มีการพัฒนาตัวชี้วัดและสร้างเป็นมาตรฐานของมหาวิทยาลัย สร้างระบบการจัดเก็บข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลต่างๆทั้งหมดของมหาวิทยาลัย สร้างความรู้ความเข้าใจระบบการประกันคุณภาพให้แก่บุคลากรทุกระดับกำหนดแผนงาน ขั้นตอนและกระบวนการที่ชัดเจนในการตรวจประเมินคุณภาพภายใน พัฒนาศักยภาพของผู้ตรวจประเมินคุณภาพภายในให้มีคุณภาพเท่าเทียมกัน กำหนดกลไกในการนำผลการตรวจประเมินไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เช่น การกำหนดให้คณะ/หน่วยงานนำเอาผลการตรวจประเมินคุณภาพภายในมาจัดทำแผนพัฒนาองค์กร เสนอต่อมหาวิทยาลัยการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามการนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพ การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนาคุณภาพ การยกย่องเชิดชูและมอบรางวัลให้กับคณะ/หน่วยงานที่มีการนำเอาผลการประเมินมาพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและมีผลการดำเนินการที่ดี เป็นต้น ปัญหา อุปสรรคและผลกระทบในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ปัญหาด้านนโยบายด้านการประกันคุณภาพ มีการปรับเปลี่ยนระบบอย่างเร่งด่วน สร้างความไม่มั่นใจให้กับบุคลากรว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายอีกหรือไม่ รวมทั้งผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการประเมินคุณภาพภายนอกของหน่วยงานอื่นๆ เช่น สำนักงานพัฒนาระบบราชการ (กพร.) สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์กรมหาชน (สมศ.) และ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ซึ่งมหาวิทยาลัยจะต้องปรับแผนกลยุทธ์และนโยบายให้สอดคล้องกับการประเมินคุณภาพภายนอก แต่มหาวิทยาลัยควรจะมีการประชุมจัดชี้แจงเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ หรือให้คณะ/หน่วยงาน ตลอดจนบุคลากรทุกระดับได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายการประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัย ปัญหาด้านผู้บริหาร ยังขาดการกำกับติดตาม ตรวจสอบการดำเนินการตามระบบและกลไกการประกันคุณภาพ ตลอดจนไม่เอาจริงเอาจังกับการนำเอาผลการตรวจประเมินมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพ การดำเนินการเพื่อหวังผลคะแนนมากกว่าผลการปฏิบัติงาน ปัญหาด้านบุคลากร ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบและกลไกการประกันคุณภาพ มาตรฐานและตัวชี้วัด การชี้แจง ประชาสัมพันธ์ และการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพยังไม่กระจายไปยังกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่ม และยังไม่ทั่วทั้งองค์กร มีบุคลากรบางส่วนที่ขาดการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพ ส่งผลกระทบต่อความร่วมมือใน

การพัฒนาาระบบและกลไกการประกันคุณภาพ ปัญหาด้านระบบการตรวจประเมินคุณภาพภายใน ยังไม่สามารถตรวจประเมินสภาพจริง คณะกรรมการตรวจประเมินขาดประสบการณ์และความจริงจังในการตรวจประเมิน และยังมีมุ่งเน้นระบบเอกสารอ้างอิง ขาดระบบการจัดทำฐานข้อมูลกลาง ตลอดจนระบบการประเมินผลมีหลายระบบและหลายรูปแบบ มหาวิทยาลัยควรจะบูรณาการให้เป็นระบบเดียวกัน เพื่อลดภาระและความเบื่อหน่าย ปัญหาด้านตัวชี้วัดดัชนีและเกณฑ์การตรวจประเมินคุณภาพภายใน มีการเปลี่ยนแปลงทุกปีการศึกษา ไม่ได้แจ้งล่วงหน้าในเวลาที่เหมาะสม ทำให้คณะ/หน่วยงานขาดการเตรียมความพร้อมล่วงหน้า ตัวชี้วัดมีจำนวนมากเกินไป และขาดการวิเคราะห์ความสอดคล้องกับพันธกิจขององค์กร หรือตัวชี้วัดที่แสดงถึงความก้าวหน้าและพัฒนาการขององค์กร เกณฑ์การประเมินยังไม่เหมาะสม ผลกระทบด้านบวก แม้ว่าการประกันคุณภาพมีกระบวนการขั้นตอนที่ยุ่งยาก ซับซ้อน และต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องแต่การประกันคุณภาพก็ได้ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพในด้านต่างๆ ส่งผลต่อคุณภาพของงานและผลผลิต บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำงานและทำงานเป็นที่ กระตุ้นให้บุคลากรรู้จักหน้าที่ รู้จักการวางแผนการดำเนินการ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลได้เป็นระบบ เกิดการเทียบเคียงสมรรถนะ มีการพัฒนาจากจุดที่อ่อนที่สุด เกิดวัฒนธรรมการประเมิน ภาพลักษณ์ที่ดี ชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือผลกระทบต่อด้านลบ การสิ้นเปลืองงบประมาณ ทรัพยากรและเวลา เช่นค่าใช้จ่ายในการจัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากร กระบวนการขั้นตอนยุ่งยากซับซ้อน ความเชื่อมั่นว่าคะแนนที่ได้มีคุณภาพจริงหรือไม่

ส่วนบงกช พรหมจันทร์ (2552, น. 59-61) ได้ศึกษาการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดลำพูน ตามข้อเสนอแนะของผู้ประเมินภายนอก ผลการวิจัย พบว่ามาตรฐานด้านผู้เรียน โรงเรียนส่วนมากมีผลการประเมินอยู่ในระดับดี มี 4 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 4 และ 6 ส่วนผลการประเมินมาตรฐานด้านครู พบว่า โรงเรียนส่วนมากมีผลการประเมินในระดับดี 1 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 24 ส่วนระดับพอใช้มี 1 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 22 และผลการประเมินมาตรฐานด้านผู้บริหาร พบว่า โรงเรียนส่วนมากมีผลการประเมินอยู่ในระดับดี 4 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 13, 14, 20 และ 25 ส่วนระดับพอใช้มี 11 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 18 มังกรแก้ว ดรณศิลป์ (2556, น. 143) ศึกษาการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนคุณภาพในชุมชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนคุณภาพในชุมชนประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก 7 องค์ประกอบย่อย 58 ตัวบ่งชี้ จำแนกเป็น 1) องค์ประกอบด้านปัจจัยมี 2 องค์ประกอบย่อย 12 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ องค์ประกอบย่อยด้านปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ จุดเน้น และ จุดเด่นของสถานศึกษา มี 5 ตัวบ่งชี้ และ องค์ประกอบย่อยด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้มี 7 ตัวบ่งชี้ 2) องค์ประกอบด้านกระบวนการมี 2 องค์ประกอบย่อย 20 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ องค์ประกอบย่อยด้านการบริหารจัดการด้วยระบบองค์กร คุณภาพมี 10 ตัวบ่งชี้ และองค์ประกอบย่อยด้านการเรียนการสอนสู่มาตรฐานสากลมี 10 ตัวบ่งชี้

และ 3) องค์ประกอบด้านผลผลิตมี 3 องค์ประกอบย่อย 24 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ องค์ประกอบย่อยด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมี 5 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบย่อยด้านบุคคลแห่งการเรียนรู้มี 9 ตัวบ่งชี้ และองค์ประกอบย่อยด้านโรงเรียนดีชุมชนมีคุณภาพมี 10 ตัวบ่งชี้

นอกจากนี้ในรัฐธรรมนูญ ลี้มประสงค์ (2556, น. 311) ได้ศึกษา การบริหารจัดการ การประกันคุณภาพสถานศึกษาสำหรับอนาคต พบว่า องค์ประกอบการบริหารจัดการการประกันคุณภาพสถานศึกษาสำหรับอนาคตประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) การบริหารจัดการ 2) การวางแผน 3) การประเมินผลการปฏิบัติงาน 4) การนำผลการประเมินไปใช้ และ 5) ภาวะผู้นำ องค์ประกอบการบริหารจัดการการประกันคุณภาพสถานศึกษาสำหรับอนาคต เป็นพหุองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กัน และรูปแบบการบริหารจัดการการประกันคุณภาพสถานศึกษาสำหรับอนาคต มีความเหมาะสมมีความเป็นไปได้ มีความเป็นประโยชน์และมีความถูกต้องครอบคลุมสอดคล้องกับ ทฤษฎี หลักการและแนวคิดตามกรอบการวิจัย

สำหรับงานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษา มีผู้ศึกษาและนำเสนอ ข้อมูลไว้ เช่น B.jorn (2003, pp. 353-368) ได้ศึกษาเชิงเปรียบเทียบเรื่องการประเมินนักประเมิน (Assessing the Assessors) ในการประเมินคุณภาพการศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจของประเทศ นอร์เวย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการทำงานของกลุ่มนักประเมินภายนอกโดยมุ่งตรวจสอบว่า นักประเมินมีวิธีการในการพิจารณาแหล่งสารสนเทศ และมีกระบวนการในการประเมินอย่างไร ตลอดจนการเขียนรายงานการประเมินการวิจัยครั้งนี้ก็รวบรวมข้อมูลจากนักประเมินจำนวน 25 คน ซึ่งเป็นนักประเมินที่ไปประเมินภาคีวิชาบริหารธุรกิจจำนวน 47 ภาคีวิชาในสถาบันอุดมศึกษา ต่างๆ ทั่วประเทศ พบว่า นักประเมินให้ค่าแหล่งสารสนเทศและกระบวนการในการประเมินต่างกัน โดยพบว่าสารสนเทศที่ได้จากรายงานการประเมินตนเอง (Self-Evaluation Reports) แบบ ตรวจสอบรายการการจัดการเรียนการสอน การประชุม/สัมมนาและการฝึกอบรมถูกจัดให้อยู่ใน ลำดับต่ำ ในขณะที่สารสนเทศที่ได้จากปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มนักประเมินและภาคีวิชาที่ถูกประเมิน และ/หรือสถาบันการศึกษาถูกจัดให้อยู่ในลำดับที่สูงสำหรับการเขียนรายงานการประเมินภายนอก โดยนักประเมินพบว่าสารสนเทศที่ได้ค่อนข้างให้ค่าที่สูง ส่วน Newton, John (1999, pp. 151-160) ได้ศึกษาการประเมินผลกระทบการตรวจสอบคุณภาพภายนอกของสถาบันอุดมศึกษาในสหราชอาณาจักร ตั้งแต่ปี 1993 ถึง 1998 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลกระทบจากการใช้รูปแบบของการตรวจสอบภายนอกการประเมินคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและการตรวจสอบคุณภาพ การดำเนินงานของสถาบัน ผลพบว่า การใช้ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative) และเชิงคุณภาพ (Qualitative) ที่ได้จากการปฏิบัติหรือการดำเนินงานโดยองค์กรภายนอก เช่น รายงาน การตรวจสอบและการประเมินของ Scottish Higher Education Funding Council (SHEFC) และ Higher Education Quality Council (HEQC) และการตรวจสอบและประเมินภายในโดย

คณะกรรมการตามการรับรู้และประสบการณ์ทำให้ทราบถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น คือ 1) วัตถุประสงค์ของระบบคุณภาพ และวิธีการที่ใช้ในการตรวจสอบและประเมิน ซึ่งให้เห็นว่าระบบการประกันคุณภาพการศึกษา จำเป็นต้องมีการตรวจสอบและประเมินทั้งโดยภายในและภายนอก การตรวจสอบและประเมินสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ เป็นเรื่องที่สามารถทำได้ (Accountability) 2) การปรับปรุงคุณภาพสำหรับบุคลากร มีขอบเขตที่กว้าง ดังนั้น จึงไม่สามารถแยกส่วนของการปรับปรุงให้เป็นอิสระ ออกจากระบบการประกันคุณภาพได้ 3) การปรับปรุงคุณภาพสำหรับนักศึกษา เป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่งกว่าการปรับปรุงและพัฒนาบุคลากร เนื่องจากเป็นผลผลิตของสถาบัน และ 4) ควรขยายการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพออกไปเพื่อตอบสนองต่อความต้องการ

เห็นได้ว่า จากแนวคิดการประเมินคุณภาพการศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นที่มาของมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สำหรับนำมาใช้ในการประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยจำแนกเป็น 3 ด้าน คือ มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านผู้บริหาร และมาตรฐานด้านครู จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องให้ความสำคัญและตระหนักในความจำเป็นในการประกันคุณภาพการศึกษา และให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา กำหนดไว้ โดยการนำเอากระบวนการดำเนินงานในการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา ซึ่งประกอบด้วย การควบคุมคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบและการแทรกแซงคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพการศึกษา อันจะก่อให้เกิดผลการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและเป็นไปตามมาตรฐาน

แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา

ได้มีแนวความคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาไว้หลายท่าน ซึ่งแต่ละท่านได้วิจัย ศึกษาและเสนอทฤษฎีแตกต่างกันไป คุณภาพการศึกษาเป็นสิ่งที่ได้รับความสนใจอย่างมากในวงการศึกษาแต่เป็นเรื่องยุ่งยากและซับซ้อน เพราะมีปัจจัยต่าง ๆ มากมายที่เป็นตัวแปร ซึ่งอาจส่งผลให้สถานศึกษามีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาที่แตกต่างกัน การศึกษาทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการศึกษาของผู้ที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสำเร็จ หรือประสิทธิผลของการบริหารโรงเรียน คุณภาพการศึกษาถือว่าเป็นตัวชี้วัดหนึ่งที่บอกถึงความสำเร็จหรือประสิทธิผลของสถานศึกษา เป็นผลผลิตที่เกิดจากการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและหน่วยงานนี้เกี่ยวข้อง โดยมีปัจจัยต่างๆที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดการศึกษาหลายด้านด้วยกัน ทั้งนี้คุณภาพการศึกษามีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่สนับสนุนการศึกษา Haydren and Thomson (2007, p. 7) และจากการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยของ Steers (1977, p. 77) พบว่ามีแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ

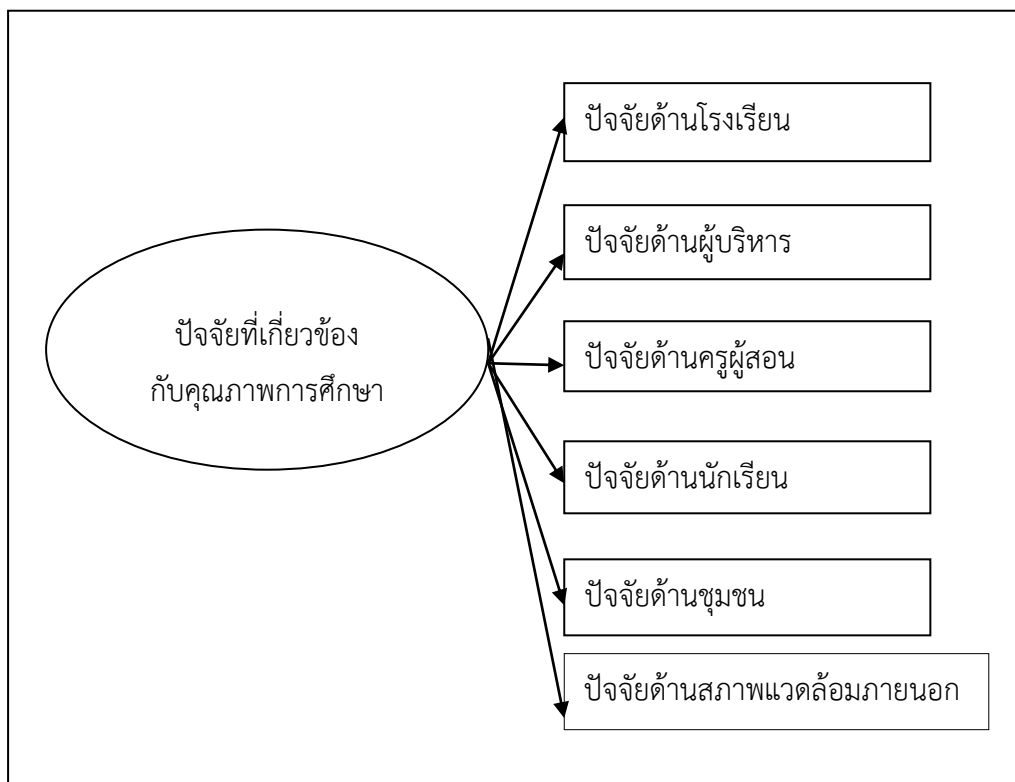
ประสิทธิผลของโรงเรียน ได้แก่ ปัจจัยด้านลักษณะขององค์กร ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านการบริหาร และการปฏิบัติ ส่วน Tanner, James (1981, pp. 333-A) อธิบายไว้ว่า ผู้บริหารส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน และ แนวคิดของ Mann (1989, p. 129) เกี่ยวกับบุคลากรในองค์การมีบทบาทสำคัญต่อระบบการบริหารให้ประสบผลสำเร็จ คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน นักเรียนและที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายนอกที่จำเป็น ได้แก่ ชุมชน องค์กรต่าง ๆ รวมทั้ง Mialaret, 1991, p 223 cited in UNESCO (2010, p. 3) ได้ระบุถึงคุณภาพการศึกษาขึ้นอยู่กับความคาดหวังของชุมชนด้วย Marzano (2000, p. 1 cited in Sergiovanni and Others, 2004, p. 15) ได้จำแนกตัวแปรระดับโรงเรียนที่มีอิทธิพลส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประกอบด้วยปัจจัยส่งเสริมคุณภาพดังนี้ 1) โอกาสในการเรียน 2) เวลาที่ใช้ในการเรียน 3) การติดตามกำกับนักเรียนของนักเรียน 4) การผลักดันสู่ความสำเร็จ 5) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง 6) บรรยากาศในโรงเรียน 7) ภาวะผู้นำ 8) ความร่วมมือของบุคลากรในโรงเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ Hoiy & Miskel (2008, p. 294) ที่พบว่าประสิทธิผลขององค์กรหรือโรงเรียนเป็นผลผลิตที่เกิดจากการดำเนินการจัดการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งพิจารณาจากการบรรลุเป้าหมาย การบริหารภายใน การปรับตัว และความพึงพอใจ และผลผลิตที่สำคัญคือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยมีปัจจัยหลักที่ส่งผลให้เกิดคุณภาพการศึกษาหลายด้านด้วยกัน ได้แก่ ลักษณะขององค์กร ลักษณะของสภาพแวดล้อม ลักษณะบุคลากร และ ลักษณะการบริหารจัดการ

Lunenburg & Ornstein (2008, pp. 97–100) มีความเห็นว่าปัจจัยที่ส่งเสริมให้โรงเรียนมีประสิทธิผลประกอบด้วย 1) สิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและเป็นระเบียบ 2) พันธกิจที่ชัดเจน 3) ภาวะผู้นำในการเรียนการสอน 4) บรรยากาศความคาดหวังสูง 5) การใช้เวลาในการทำงานมาก 6) กระบวนการติดตามกำกับนักเรียน 7) ความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างโรงเรียนกับครอบครัวและผลการศึกษาของ Sergiovanni et al. (2009, p.196) พบว่าปัจจัยด้านภาวะผู้นำมีอิทธิพลโดยตรงต่อประสิทธิผลของโรงเรียนและการจัดองค์กรทางการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งไปในทิศทางเดียวกับแนวคิดของทสึนี่ วงศ์ยืน (2551, น. 154-161) ที่สรุปไว้ว่า พฤติกรรมผู้บริหารมีบทบาทสำคัญดังนี้ บทบาทในการพัฒนางานโดยอาศัยความร่วมมือขององค์กร บทบาทในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยอาศัยกระบวนการกลุ่ม ข้อมูลสารสนเทศและกระบวนการตัดสินใจ บทบาทในการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้เป็นมืออาชีพในด้านมาตรฐานวิชาชีพ คุณธรรมจริยธรรมให้มีความสามารถและทักษะทั้งในหน้าที่และกระบวนการ บทบาทในการสร้างศรัทธาให้เกิดกับครูช่วยให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ บทบาทในการให้โอกาสครูอยู่ในฐานะผู้ช่วยงาน ร่วมตัดสินใจเป็นนักพัฒนา และนักปฏิบัติร่วมกับ

ผู้บริหาร และการจัดทำแผนประจำปี และ บทบาทการเป็นนักประชาสัมพันธ์ที่ดีเพื่อสร้าง
ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

จากการศึกษาและทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา
ของสถานศึกษา ตามทัศนะต่าง ๆ ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เพื่อกำหนดปัจจัยที่เป็นกรอบแนวคิด
เชิงทฤษฎี (Theoretical Framework) และที่เป็นกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัย (Conceptual
Framework) ตามลำดับ ดังตารางที่ 3

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาจากทัศนะ และผลงานวิจัยของนักวิชาการและสถาบันต่างๆ ที่เป็นกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี (Theoretical Framework) มีจำนวนหลายปัจจัย แต่ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะปัจจัยที่มีค่าความถี่ตั้งแต่ 5 ขึ้นไปเพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework) โดยนำปัจจัยที่มีความหมาย และ ลักษณะเดียวกันหรือใกล้เคียงกันมาจัดเป็นกลุ่มได้ 6 ด้าน คือ ด้านโรงเรียน ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านนักเรียน ด้านชุมชน และ ด้านสภาพแวดล้อมภายนอก สามารถเขียนเป็นโมเดลได้ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

จากภาพที่ 1 พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้จากการสังเคราะห์ทัศนะของนักวิชาการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่าประกอบด้วย ปัจจัยด้านโรงเรียน ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านนักเรียน ปัจจัยด้านชุมชน และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอกโดยมีรายละเอียดของแต่ละปัจจัยที่จะนำไปสู่การสังเคราะห์เพื่อกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของแต่ละปัจจัยโดยผู้วิจัยจะนำเสนอเนื้อหาตามลำดับดังนี้

1. ปัจจัยด้านโรงเรียน

ปัจจัยด้านโรงเรียน หมายถึง สิ่งของหรือบุคคลหรือสภาพทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งของหรือบุคคลในโรงเรียนที่ส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย

1.1 แหล่งเรียนรู้

การศึกษาในปัจจุบันไม่จำกัดเพียงแค่การเรียนรู้จากในห้องเรียนเท่านั้น แต่ผู้เรียนต้องมีการเรียนรู้จากนอกห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทั้งในด้านอารมณ์ สังคม สติปัญญา และสามารถพัฒนาตนเองได้ต่อเนื่องตลอดชีวิตอย่างเต็มตามศักยภาพ โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2547, น. 16) ได้มีการกำหนดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียนจากแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นดังนี้ กระบวนการเรียนรู้เกิดจากการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม สืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม ปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต แหล่งเรียนรู้จึงเป็นแหล่งที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ซึ่ง แหล่งเรียนรู้จึงเป็นทุกสิ่งทุกอย่างที่มีอยู่ในชุมชนที่ครูสามารถใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน ทั้งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ หรือเป็นกิจกรรมที่สร้างขึ้นทั้งในและนอกโรงเรียน ซึ่งแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนเป็นแหล่งข้อมูล กระตุ้นให้เด็กคิดหาคำตอบ ศึกษาวิเคราะห์แก้ปัญหา ส่วนการเรียนรู้นอกโรงเรียนหรือสถานประกอบการให้เรียนรู้หรือประสบการณ์วิชาชีพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548, น. 35) ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ และดารณี คำวังนัง (2545, น. 18) ได้อธิบายไว้ว่า หมายถึง สภาพแวดล้อมทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียนที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และเป็นแหล่งที่จะให้ผู้สอนสามารถออกแบบการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ หรือได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ซึ่งกันและกันระหว่างกลุ่มเพื่อน ระหว่างครูกับผู้เรียน ระหว่างวิทยากรประจำแหล่งเรียนรู้กับครูกับผู้เรียน รวมทั้งเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ผู้เรียนอาจอาศัยการสืบค้นของตนเองเพื่อแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และแหล่งเรียนรู้ในทุกสิ่งทุกอย่างที่มีอยู่ในชุมชนที่ครูสามารถใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน ทั้งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ หรือเป็นกิจกรรมที่สร้างขึ้นทั้งในและนอกโรงเรียนซึ่งแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนเป็นแหล่งข้อมูลที่สามารถกระตุ้นให้เด็กคิดหาคำตอบ ศึกษาวิเคราะห์แก้ปัญหา

สำหรับแหล่งเรียนรู้ นั้น อารุง จันทวานิช (2547, น. 117-118) กล่าวว่า ปัจจัยหลักของความสำเร็จต้องมีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มีห้องสมุดที่มีมาตรฐานและศูนย์วัฒนธรรม ชุมชนของโรงเรียน เพื่อเผยแพร่และสะท้อนวิถีชีวิตของท้องถิ่น สุเนตร ทองโพธิ์ (2548, น. 4) เน้นเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นสถานะที่มีผลต่อการเรียนของนักเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม ที่เป็นทั้งรูปธรรมหรือสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ เป็นสถานที่มนุษย์สร้างขึ้น เพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน สรุปว่า การจัดห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วม

แก้ปัญหา กระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างสรรค์ ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ สะอาดมีระเบียบ ปราศจากเสียงรบกวน มีอุปกรณ์การสอนที่เพียงพอและเหมาะสม การแสดงผลงานและการจัดให้มีมุมเสริมความรู้ ประสบการณ์ การพัฒนาสิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้และใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า (กระทรวงศึกษาธิการ 2547, น. 19) มีความคาดหวังว่าโรงเรียนต้องดำเนินงานด้านอาคารสถานที่ที่เป็นระเบียบ ร่มรื่น สะอาด ปลอดภัย สะดวก บทบาทของรัฐในการส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ โดยการส่งเสริมการดำเนินงาน และจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ (บรรยงค์ นิชุนทด, 2546, น. 27)) ในส่วนการปฏิรูปการเรียนรู้ด้านการจัดแหล่งเรียนรู้ซึ่งปรัชญา วสารัชช และฉัตรทิพย์ นาถสุภา(2547, น. 77-78) ได้นำเสนอว่ารัฐต้องส่งเสริมหรือดำเนินการให้มีแหล่งเรียนรู้ที่เข้าถึงง่าย ไม่แพง และหลากหลายเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่าย ในขณะที่ อารุง จันทวานิช (2547, น. 117-118) กล่าวว่าปัจจัยหลักของความสำเร็จต้องมีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มีห้องสมุดที่มีมาตรฐาน และศูนย์วัฒนธรรมชุมชนของโรงเรียน เพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมประเพณีและสะท้อนวิถีชีวิตของท้องถิ่น สอดรับกับ สุเนตร ทองโพธิ์ (2548, น. 4) ที่ได้ อธิบายเรื่องสิ่งแวดล้อมว่าเป็นสภาวะที่มีผลต่อการเรียนของนักเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม ที่เป็นทั้งรูปธรรมหรือสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ เป็นสถานที่มนุษย์สร้างขึ้น เพื่อเอื้อต่อการเรียนของผู้เรียน จากเอกสารของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, น. 5-6) แหล่งเรียนรู้มีทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ซึ่งการจะให้ผล เช่นคุณภาพต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง ต้องอาศัยการบริหารจัดการที่ดีและการมีส่วนร่วมจากบุคลากรทุกฝ่าย ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทโดยตรงในการบริหารจัดการเพื่อสร้างโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ สนับสนุนการจัดสร้าง จัดหา และพัฒนาใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน เพื่อใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่า โดยครูและบุคลากรทุกคนจะต้องทำงานเป็นทีม รับผิดชอบในการร่วมดำเนินการสร้าง จัดหา ร่วมพัฒนา และรวบรวมข้อมูล ใช้แหล่งเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการเข้ากับแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียน ส่วนผู้เรียนต้องร่วมรับผิดชอบในการดูแลรักษาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ใช้บริการและร่วมกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อแสดงตนให้เป็นผู้ใฝ่รู้ รวมทั้งชุมชนต้องให้การสนับสนุนในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เป็นแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น และช่วยระดมจัดหาทรัพยากร

กล่าวโดยสรุปได้ว่า แหล่งเรียนรู้ หมายถึง สถานที่หรือชุมชนที่สามารถใช้ประโยชน์เพื่อการเรียนรู้ของบุคลากร ประกอบด้วยแหล่งเรียนรู้จากบุคคล แหล่งเรียนรู้ตามธรรมชาติ แหล่งเรียนรู้ที่มนุษย์สร้างขึ้น และแหล่งเรียนรู้ด้านสังคม ที่สถานศึกษานำมาใช้เพื่อส่งเสริมหรือพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.2 เทคโนโลยีสารสนเทศ

เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นปัจจัยที่สำคัญในการนำมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้บริหารในการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และการบริหารที่มีประสิทธิภาพสูง อันเป็นผลพวงความก้าวหน้าของการพัฒนาคอมพิวเตอร์และการพัฒนาโปรแกรมซอฟต์แวร์ต่าง ๆ สำหรับช่วยในการจัดการข้อมูลได้ (ฉลองบุญญานันต์, 2547, น. 2) เทคโนโลยีสารสนเทศประกอบขึ้นด้วย ระบบสื่อสารโทรคมนาคม และอุปกรณ์ สนับสนุนการปฏิบัติงานด้วยสารสนเทศ และการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548, น. 1) ปัจจุบันและอนาคตเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือที่มีความจำเป็นมีบทบาทและส่งผลกระทบต่อชีวิตและสังคมในทุก ๆ ด้าน เช่น การศึกษา วิทยาศาสตร์ การสื่อสาร ฯลฯ เนื่องจากเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศจะช่วยเพิ่มศักยภาพ ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการศึกษาหาความรู้ มีทักษะในการควบคุม การนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะในสังคมยุคดิจิทัลที่ต้องการความรวดเร็ว ความถูกต้องแม่นยำ ในการใช้สารสนเทศให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ยุทธศาสตร์สำคัญแห่งยุคปัจจุบันและในอนาคต การสร้างกระบวนการหรือกรรมวิธีใหม่ ๆ การสร้างผลิตภัณฑ์ บริการใหม่ ๆ ขึ้นได้ ฉะนั้น ในโอกาสการนำเอาเทคโนโลยีมาใช้จึงมีความหลากหลายในเกือบทุก ๆ กิจกรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548, น. 9) กลยุทธ์และการกำหนดนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นการวางแผนและวิธีการเชิงรุกในการบริหารจัดการเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา ผลการวิจัยของเขินและคนอื่น ๆ Yuen et al (2003, pp. 158-170) ได้เสนอกรณีศึกษาการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับภาวะผู้นำในการบริหารโรงเรียนตลอดจนการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศสู่การเรียนการสอนของเขตปกครองพิเศษฮ่องกง รายงานการวิจัยได้เสนอข้อค้นพบจากการวิเคราะห์รูปแบบของกลยุทธ์และการกำหนดนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศสู่การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน 18 โรงเรียน ผลการวิจัยแสดงให้เห็นความหลากหลายในการจัดการเรียนการสอนโดยการประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศขึ้นอยู่กับ การเชื่อมวิสัยทัศน์ของผู้นำโรงเรียนสู่กลยุทธ์ และการกำหนดนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงวัฒนธรรม ภูมิหลังของโรงเรียนด้านวิสัยทัศน์และพันธกิจด้วย ในการกำหนดกลยุทธ์และนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษานั้นต้องพิจารณาถึงประโยชน์ที่เกิดขึ้นสูงสุดต่อผู้เรียน Woolley (1998, p. 3) อธิบายว่า คณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา ต้องเข้าใจเป้าหมายของแผนและนโยบายให้ชัดเจนว่ามุ่งพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นสำคัญ แม้กลยุทธ์ในการกำหนดและนโยบายจะมีความแตกต่างกันไปตามเป้าหมายและบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่ง แต่ศูนย์การวางแผนเทคโนโลยีแห่งชาติ (National Center for Technology Planning) ซึ่งเป็นองค์กรของประเทศ

สหรัฐอเมริกาที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้คำแนะนำและเป็นแหล่งทรัพยากรสำหรับมลรัฐ เขตการศึกษาและสถานศึกษาในการวางแผนและกำหนดนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศในระยะเวลาที่มีการเปลี่ยนแปลงพัฒนา ผลที่เกิดขึ้นจากการสนับสนุนส่งเสริมที่ดีและเพียงพอ Fullam & Stiegeblauer (1995, p. 89) ได้เห็นว่าการดำเนินการอย่างต่อเนื่องจะเกิดขึ้นหรือไม่ เกิดจากผลการฝังตัวของ การเปลี่ยนแปลง ซึ่งสอดคล้องกับที่ Miles & Tincher (2002, pp. 2334-2338 cited in Hopkins et al. 1997, p. 74) ได้ระบุว่า เป็นระยะที่มีการเปลี่ยนแปลงมีการฝังตัวสู่สถาบัน ผู้บริหารมีความจำเป็นมากกว่าโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

ความพร้อมด้านเทคโนโลยี ถือว่ามีความสำคัญต่อการดำเนินงานการจัดการในโรงเรียนเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการบริหารงานเพื่อให้เกิดคุณภาพการศึกษา เทคโนโลยีจะเป็นตัวช่วยให้วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะคอมพิวเตอร์จะเป็นสิ่งจูงใจให้นักเรียนเกิดความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียน ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ อีกทั้งยังใช้เป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ทำให้การดำเนินการในโรงเรียนมีคุณภาพยิ่งขึ้น ในทางตรงกันข้าม หากโรงเรียนที่ขาดแคลนคอมพิวเตอร์จะทำให้การบริหารงานในโรงเรียนไม่ประสบความสำเร็จ ขาดประสิทธิภาพในการบริหารงาน ผู้บริหารโรงเรียนจึงควรสนับสนุนให้มีการใช้งานด้านคอมพิวเตอร์ให้กว้างขวางทั้งในด้านการบริหารงานและด้านการเรียนการสอน และควรจัดทำให้พร้อมเพียงและเพียงพอ ซึ่งจะต้องมีการวางแผนในการจัดหา ดูแลรักษาให้มีความพร้อมในการใช้งาน โดยต้องคำนึงถึงความปลอดภัยในการใช้ด้วย การเตรียมความพร้อมด้านเทคโนโลยีสามารถดำเนินการได้ดังนี้ Maurer & Davidson (1998, pp. 289-290)

1. กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการใช้เทคโนโลยี
2. รวบรวม จัดหาตามความต้องการและความจำเป็น
3. จัดทำตารางการปฏิบัติงานและการใช้งาน
4. กำหนดมาตรการในการใช้งานโดยเน้นความคุ้มค่าและความปลอดภัย.
5. จัดบุคลากรดูแลรักษาเทคโนโลยีให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์พร้อมใช้งาน
6. ประเมินผลการใช้เทคโนโลยี
7. นำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงการวางแผนพัฒนาการใช้

เทคโนโลยี

8. จัดหาเทคโนโลยีให้เพียงพอและเหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน

เทคโนโลยีจึงนับว่ามีความสำคัญและความจำเป็นในการบริหารจัดการในโรงเรียน จะทำให้การดำเนินงานรวดเร็ว คล่องตัว สะดวกต่อการวางแผนด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และยังช่วยส่งเสริมให้การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเกิดการเรียนรู้ดีขึ้น

ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการวางแผนเตรียมความพร้อมและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีอย่างจริงจังเพื่อให้เกิดประโยชน์กับการเรียนการสอนอย่างคุ้มค่า

ในส่วนของความพร้อมของข้อมูลสารสนเทศ ปัจจุบันข้อมูลข่าวสารและสารสนเทศมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตเป็นอย่างยิ่งเพราะเป็นสิ่งสำคัญในการสนับสนุนในการบริหารจัดการให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน อีกทั้งยังเป็นการสนับสนุนด้านการวางแผน การวัดและประเมินผล และการพัฒนาด้านต่าง ๆ ข้อมูลข่าวสารจึงมีความสำคัญและความจำเป็นที่ผู้บริหารควรต้องเตรียมความพร้อมและควรดำเนินการดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. จัดเตรียมเครื่องมือและบุคลากรในการรวบรวมข้อมูล
3. ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ความน่าเชื่อถือของข้อมูล
4. ประมวลผลข้อมูล
5. จัดทำรายงานและนำเสนอข้อมูลที่น่าสนใจ
6. จัดเก็บข้อมูล และจัดทำสารสนเทศ
7. ประเมินผลการใช้ข้อมูลสารสนเทศ
8. นำผลการประเมินมาปรับปรุงการวางแผนการพัฒนานักเรียนและ

โรงเรียน

ดังนั้นการบริหารโรงเรียนมีความจำเป็นที่จะต้องอาศัยข้อมูลสารสนเทศในการตัดสินใจเพื่อดำเนินงาน เพื่อเป็นการตัดสินใจที่ถูกต้องผู้บริหารจึงควรเตรียมข้อมูลให้พร้อมตลอดจนการวางแผนในการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล เก็บข้อมูล ปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยเสมอ และนำข้อมูลมาใช้ที่เหมาะสมในการบริหารจัดการ

กล่าวโดยสรุป เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง สิ่งประดิษฐ์คิดค้น หรือแนวคิดใหม่ ๆ ที่สามารถนำมาใช้ปฏิบัติงานได้ดี เช่น เทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์ระบบสื่อสาร โทรคมนาคมที่เหมาะสม สารสนเทศที่เหมาะสมที่เพียงพอมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียนเพื่อเพิ่มศักยภาพในด้านการบริหารจัดการ การเรียนการสอนการเรียนรู้ของผู้เรียน และเครือข่ายการเรียนรู้ของชุมชน เทคโนโลยีจึงนับว่ามีความสำคัญและความจำเป็นในการบริหารจัดการในโรงเรียน จะทำให้การดำเนินงานรวดเร็ว คล่องตัว สะดวกต่อการวางแผนด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และยังช่วยส่งเสริมให้การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเกิดการเรียนรู้ดีขึ้น อันจะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

1.3 บรรยากาศโรงเรียน

บรรยากาศโรงเรียนเป็นสิ่งที่ช่วยในการเสริมสร้างการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด และบุคลากรมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน สิ่งเหล่านี้

เป็นเรื่องจำเป็นและสำคัญยิ่ง เพราะการพัฒนาใดๆ มิได้เกิดจากกระบวนการนั้นๆ โดยตรง จะต้องเกิดขึ้นภายใต้บรรยากาศและเงื่อนไขที่สอดคล้องเหมาะสม ศิริพงษ์ เสาภายน (2548, น. 87) ได้กล่าวถึงบรรยากาศองค์การไว้ว่า บรรยากาศองค์การ หมายถึง คุณภาพของสิ่งแวดล้อมทั้งหมดที่เกิดขึ้น อาจรวมถึงสิ่งแวดล้อมในแผนกต่างๆบรรยากาศโรงเรียน ส่วน ธร สุนทรายุทธ (2548, น. 2) สรุปไว้ว่า ตามหลักการนั้น บรรยากาศ หมายถึง การรับรู้ของครูที่มีต่อสภาพแวดล้อมในการทำงานของโรงเรียน ซึ่งบุคลิกลักษณะหรือพฤติกรรมของผู้ร่วมงาน และภาวะผู้นำของโรงเรียน เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อบรรยากาศของโรงเรียนทั้งสิ้น พุดอีกอย่างหนึ่งก็คือ บรรยากาศโรงเรียนจะถูกกำหนดโดยความรู้สึกที่เป็นการสัมผัสร่วมของพฤติกรรมของบุคลากรในโรงเรียน ดังนั้นผู้บริหาร จึงถือเป็นบุคคลที่สำคัญที่มีส่วนทำให้บรรยากาศของโรงเรียนเป็นอย่างไร และพฤติกรรมการทำงานของครูเป็นอย่างไร สุเนตร ทองโพธิ์ (2548, น. 23) อธิบายว่า การจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเสริมสร้างการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับนั้น เป็นเรื่องจำเป็นและสำคัญยิ่ง เพราะการพัฒนาใด ๆ มิได้เกิดขึ้นจากกระบวนการนั้น ๆ โดยตรง หากแต่จะต้องเกิดขึ้นภายใต้บรรยากาศและเงื่อนไขที่สอดคล้องเหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานการณ์ที่เอื้ออำนวย บรรยากาศที่เหมาะสมสมาชิกทุกคนต้องเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น ทุกคนมีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ ความเคารพนับถือไว้นื้อเชื่อใจซึ่งกันและกัน มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจ ทุกคนมีความรู้ความเข้าใจนโยบายของโรงเรียน ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ กำหนดทิศทางและจุดประสงค์ การปฏิบัติร่วมกัน เชื่อมมั่นในหลักการและเหตุผล เปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็น ส่วนการจัดบรรยากาศในการเรียนรู้ ภารดี อนันต์นารี (2551, น. 184) ให้ความหมายว่า บรรยากาศ หมายถึง บรรยากาศองค์การ เป็นการรับรู้หรือความรู้สึก หรือความเข้าใจที่บุคคลมีต่อลักษณะขององค์การที่ตนกำลังปฏิบัติงานอยู่ รวมทั้งพฤติกรรมกรรมการบริหาร ซึ่งเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน สอดคล้องกับอินภัทร สุวรรณวงศ์ (2551) ได้กล่าวถึงการพัฒนาสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียนไว้ว่า บริเวณโรงเรียนควรได้รับการปรับปรุงตกแต่งให้สวยงาม ถ้าบริเวณโรงเรียนร่มเย็น สดชื่น มีสีสันทัน ก็เป็นสิ่งที่จูงใจให้นักเรียนอยากมาโรงเรียน มีความรักหวงแหนและภาคภูมิใจในโรงเรียนของตน การจัดบรรยากาศบริเวณโรงเรียนรวมถึงอาคารสถานที่เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้แก่นักเรียนโดยพิจารณาสิ่งต่อไปนี้

1. ความสะอาดอาคารทุกอาคารและบริเวณโรงเรียน ยังมีเครื่องใช้ในการรักษาความสะอาดอย่างเพียงพอ
2. ตกแต่งอาคารและบริเวณ โดยคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอย ความสวยงาม และความเป็นระเบียบ
3. อาคารประกอบ เช่น โรงอาหาร ห้องน้ำ ห้องส้วม ควรได้รับการเอาใจใส่เป็นพิเศษจะต้องสะอาดมีน้ำตลอดเวลาและฝึกสุขนิสัยที่ดีแก่นักเรียน

4. จัดบริเวณให้ร่มรื่น มีไม้ดอกไม้ประดับ สวนหย่อม
5. จัดให้มีที่นั่งพักผ่อนหย่อนใจในร่ม เพื่อให้พบปะพูดคุย มีบรรยากาศที่ดี
6. สนามหญ้าอยู่หน้าโรงเรียน มีสนามเด็กเล่น ควรมีเครื่องเล่นให้เพียงพอ

1. เหมาะสมกับวัยของนักเรียน
2. บรรยากาศเหมือนบ้าน
3. ถูกสุขลักษณะ
4. ส่งเสริมการแสดงออกของนักเรียน
5. มีมุมสร้างความสนใจ

ห้องเรียนเป็นสถานที่สำคัญที่นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ดังนั้นห้องเรียนควรมี-บรรยากาศที่ดี เอื้ออำนวยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ในทางบวก เพื่อพัฒนาตนเอง ต้องมีการตกแต่งภายใน มีวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ภายในโรงเรียนที่จำเป็น ได้แก่

1. ประเภทที่ให้ประโยชน์การมองเห็น ได้แก่ อุปกรณ์แสงสว่าง เครื่องโสตทัศนอุปกรณ์โทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ เป็นต้น
2. ประเภทที่ให้ประโยชน์ต่อการฟัง ได้แก่ เครื่องบันทึกเสียง คอมพิวเตอร์ เป็นต้น
3. ประเภทที่ให้ประโยชน์ต่อสุขภาพและและความปลอดภัย ได้แก่ เครื่องดับเพลิง พัดลม เครื่องทำความเย็น กระจกตันไม้ รูปแขวนต่าง ๆ เครื่องทำน้ำเย็น เครื่องปรับอากาศ ตู้เย็น ถังขยะ
4. อุปกรณ์เพื่อการเรียนการสอน ได้แก่ ม้านั่งในสนาม โสตทัศนอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้เฉพาะวิชา โต๊ะครู โต๊ะนักเรียน ตู้ใส่ของ กระจาดานดำ
5. อุปกรณ์เพื่อการบริการ ได้แก่ เครื่องอัดสำเนา เครื่องโรเนียว โทรศัพท์ ป้ายประกาศต่าง ๆ ซึ่งวัสดุเหล่านี้ต้องได้รับการจัดแต่งให้เป็นระบบและเป็นระเบียบถูกต้อง เป็นประโยชน์และสะดวกต่อการใช้งาน

การจัดบรรยากาศในห้องเรียน มีสิ่งที่เกี่ยวข้องและควรคำนึงถึง คือ

1. ตัวครู ครูต้องเป็นกันเอง ประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดี
2. การจัดกระบวนการเรียนการสอน มีการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ดี มีขั้นตอนที่เหมาะสม ควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล กิจกรรมการเรียนการสอนควรมีหลายลักษณะเหมาะสมกับความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคลทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ครูต้องรู้จักการเสริมแรง ทั้งวาจา ท่าทางและการให้รางวัลต่าง ๆ
4. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน ครูต้องเปิดโอกาสให้นักเรียน ทำงานร่วมกัน รู้ว่าช่วยเหลือกันและกัน จัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสามัคคี
5. การจัดห้องเรียน ควรจัดสภาพห้องเรียนให้เหมาะสมกับวัยนักเรียน เหมาะสมกับบทเรียน เหมาะสมกับกิจกรรมที่ใช้สอน เพราะจะช่วยให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะเรียน อยากรู้ อยากเรียนมากขึ้น การจัดที่นั่งเรียน การรักษาความสะอาด การจัดมุมกิจกรรมต่าง ๆ ใน ห้องเรียน เช่น มุมหนังสือ มุมศิลปะ เป็นต้น มีการจัดป้ายนิเทศ การจัดกิจกรรมควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมด้วยทุกครั้ง

กล่าวโดยสรุป บรรยากาศโรงเรียน หมายถึง ลักษณะของการปฏิบัติงาน ของบุคลากรในโรงเรียนที่มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ให้เกิดความรัก ความผูกพัน ความมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อกัน ก่อให้เกิดความร่วมมือช่วยเหลือในการปฏิบัติงาน ก่อให้เกิดความสำเร็จของงาน มีความภาคภูมิใจในผลงานที่เกิดขึ้น จึงเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการบริหารจัดการภายใน โรงเรียนเพราะจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียน เรียนอย่างมีความสุข ส่งเสริมความมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ระหว่างครูและนักเรียน รวมทั้งช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มที่อันจะส่งผลต่อ คุณภาพการศึกษา

1.4 วัฒนธรรมโรงเรียน

วัฒนธรรมโรงเรียนเป็นสิ่งที่ช่วยให้ครูในโรงเรียนเข้าใจถึงลักษณะ การทำงานและเลือกแนวทางที่ถูกต้องในการแก้ปัญหาและการปฏิบัติงานร่วมกัน จึงจำเป็นต้อง เข้าใจความสำคัญของวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องความคิดความเชื่อ การปฏิบัติของบุคลากรในโรงเรียน (Scheinberg, 1999, pp. 3-5 cited in Lunenburg & Onstein, 1992, p. 60) มีแนวคิดที่ว่า วัฒนธรรมองค์กรมีลักษณะ มีระเบียบปฏิบัติที่สังเกต เป็นพฤติกรรมที่สมาชิกขององค์กรใช้ปฏิสัมพันธ์ กัน มีปทัสฐานที่เป็นมาตรฐาน มีค่านิยมที่สำคัญ มีปรัชญาการปฏิบัติงาน และมีกฎระเบียบ กฎข้อบังคับ ซึ่งเป็นสิ่งที่สมาชิกต้องเรียนรู้ ยอมรับและปฏิบัติตาม ส่วน Mowday & Steers, 1991 cited in Hoy & Miskel (2005, p. 182) วัฒนธรรมองค์กร ช่วยกำหนดขอบเขตหน้าที่และสร้าง ลักษณะเอกลักษณ์ขององค์กร ก่อให้เกิดความผูกพันในกลุ่ม เสริมสร้างความมั่นคงให้กับระบบสังคม เชื่อมโยงสังคมและองค์กรเข้าด้วยกัน สร้างมาตรฐานที่เหมาะสมช่วยให้เข้าใจเจตคติและพฤติกรรม ของสมาชิกในองค์กรได้อย่างชัดเจน สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2548, น. 9) ระบุว่า วัฒนธรรมโรงเรียน เป็นลักษณะของการปฏิบัติงาน การปรับเปลี่ยนเพื่อพัฒนาวัฒนธรรม และลักษณะความสัมพันธ์ ระหว่างสมาชิก ที่ได้พัฒนาและยึดถือปฏิบัติสืบต่อกันมาภายในโรงเรียนเปิดเป็นวัฒนธรรมเด่น จน ทำให้เกิดแนวทางพฤติกรรมกระทำและมีความคาดหวังในสมาชิกของโรงเรียน วัฒนธรรม

โรงเรียนแบ่งออกเป็น 4 แบบ คือ 1) วัฒนธรรมแบบครอบครัว เป็นลักษณะของวัฒนธรรมที่เน้นให้สมาชิกรักสามัคคี ทำงานร่วมกันเหมือนญาติมิตร ช่วยเหลือเกื้อกูลกันในการทำงาน ช่วยผลักดันให้ความก้าวหน้าให้แก่กัน 2) วัฒนธรรมเปลี่ยนแปลงพัฒนา เน้นความคิดริเริ่มในการทำงาน มุ่งแสวงหาสิ่งใหม่ ๆ เพื่อความก้าวหน้าของโรงเรียน กระตุ้นส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ใส่ใจผลงาน และความเจริญก้าวหน้าของสมาชิก 3) วัฒนธรรมแบบราชการ เป็นลักษณะที่เน้นการติดต่อประสานงาน เป็นทางราชการ มีระเบียบข้อบังคับ การตัดสินใจถือเอานโยบายของหน่วยเหนือเป็นที่ตั้ง 4) วัฒนธรรมแบบการตลาด เป็นลักษณะเน้นผลสำเร็จของการปฏิบัติงานสูง มีบรรยากาศการแข่งขัน จะได้รับการยอมรับสูงถ้าทำงานบรรลุเป้าหมาย หรือมีผลงานดีเด่น มุ่งสร้างความพึงพอใจแก่ผู้รับบริการและวัฒนธรรมองค์กรมีผลต่อประสิทธิภาพองค์กร ซึ่ง Schermerhom, Hunt & Osbon (2003, p. 179) อธิบายว่า นักการศึกษาและผู้บริหารส่วนมากเชื่อว่า วัฒนธรรมองค์กรมีผลสำคัญมากต่อการปฏิบัติงาน

วินัส แก้วมุข (2551, น. 41) ให้ความหมายของวัฒนธรรมองค์กรว่าเป็นความคิด ทศนคติ ค่านิยม ความเชื่อ ตลอดจนพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคลในองค์กร ที่ยึดถือปฏิบัติต่อเนื่องกันมา แล้วถ่ายทอดสู่สมาชิกใหม่หรือคนรุ่นหลัง เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจเข้าใจและปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมภายในองค์กร นอกจากนี้ วัฒนธรรมองค์กรยังเป็นองค์ประกอบหนึ่งในความสำเร็จขององค์กรอีกด้วย สำหรับ สุदारัตน์ อ่อนละเอียด (2551, น. 8) ให้ความหมายของวัฒนธรรมองค์กรว่า คือ ความรู้ ความเชื่อ ค่านิยม ประเพณี สัญลักษณ์ และรูปแบบของการปฏิบัติต่าง ๆ ทั้งที่เห็นชัดเจนและไม่ชัดเจน ที่บุคคลในองค์กรให้การยอมรับและยึดถือนำมาเป็นวิถีปฏิบัติในขณะที่ สมบูรณ์ เจิมไทย (2552, น. 11) กล่าวไว้ว่า วัฒนธรรมองค์กร คือ ส่วนหนึ่งของสภาพแวดล้อมภายใน ซึ่งประกอบขึ้นเป็นข้อสมมติฐาน ความเชื่อและคุณค่า ซึ่งสมาชิกองค์กรมีส่วนร่วมและใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ วัฒนธรรมจะอิงถึงความหมายร่วมกันและใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่และใช้อธิบายถึงคุณลักษณะเฉพาะกลุ่มหรือสมาชิกขององค์กร อันเน้นถึงการกระทำของสมาชิกในองค์กร หรืออาจจะกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า วัฒนธรรมองค์กร คือ การสร้างค่านิยมและความเชื่อซึ่งสมาชิกขององค์กรหรือหน่วยงานให้ความสนใจต่อการดำรงอยู่ขององค์กร วัฒนธรรมจึงเป็นเหมือนส่วนหนึ่งของชีวิตในองค์กรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม ทศนคติ และประสิทธิภาพในการทำงานโดยรวมของพนักงาน นอกจากนี้แล้ววัฒนธรรมก็ยังมีอิทธิพลหรือมีอำนาจเหนือองค์กรไม่ว่าวัฒนธรรมองค์กรนั้นจะอ่อนแอหรือแข็งแกร่งสักปานใดก็ตาม ย่อมมีผลกระทบต่อทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นในองค์กร นับได้ตั้งแต่การเลื่อนชั้น การเลื่อนตำแหน่ง ตลอดจนการแต่งกายการกีฬา การทำงานเป็นต้น วัฒนธรรมองค์กรนั้นมีความสำคัญต่อการบริหารองค์กร ไม่ว่าจะเป็วัฒนธรรมที่เข้มแข็ง (Strong Culture) หรือวัฒนธรรมที่อ่อนแอ (Weak Culture) เพราะวัฒนธรรมทั้งสองแบบล้วนมีอิทธิพลต่อทิศทางในการดำเนินงานขององค์กร

ดังที่ Bateman & Snell (2002, pp. 525-526)ได้อธิบายถึงวัฒนธรรมที่เข้มแข็งและวัฒนธรรมที่อ่อนแอ ดังนี้วัฒนธรรมที่เข้มแข็ง หมายถึง วัฒนธรรมที่สมาชิกทุกคนในองค์กรมีทั้งความเข้าใจและความเชื่อต่อเป้าหมายขององค์กร สามารถลำดับความสำคัญในงานขององค์กรได้ ปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจเพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย วัฒนธรรมที่เข้มแข็งนั้นมีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดและพฤติกรรมของคนในองค์กร และยังช่วยสร้างความผูกพันของสมาชิกให้มีต่อองค์กรอีกด้วย แต่ในทางกลับกันวัฒนธรรมที่เข้มแข็งขององค์กรสามารถเป็นอุปสรรคขัดขวางการเปลี่ยนแปลงขององค์กรได้ หากวัฒนธรรมที่เข้มแข็งมีลักษณะสนับสนุนพฤติกรรมที่สมควรจะมีการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสถานการณ์ ส่วนวัฒนธรรมที่อ่อนแอนั้นจะมีลักษณะที่คนในองค์กรต่างก็ยึดถือค่านิยมที่แตกต่างกันไป ไม่มีความเข้าใจและเชื่อถือร่วมกันในเป้าหมายขององค์กรและแนวทางในการปฏิบัติซึ่งส่งผลเสียต่อองค์กรในการบรรลุเป้าหมาย เช่นเดียวกับที่ Hoy & Miskel (2001, p. 379) ได้ให้ความสำคัญของวัฒนธรรมองค์กรไว้ว่าวัฒนธรรมองค์กรเป็นลักษณะร่วมที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นเอกภาพและเอกลักษณ์ขององค์กรหนึ่ง ๆ ดังนั้นหากองค์กรใดเลือกใช้รูปแบบหรือประเภทของวัฒนธรรมองค์กรเป็นอย่างไรจะมีผลต่อพฤติกรรมการประพฤติปฏิบัติของสมาชิกในองค์กรในรูปแบบนั้น นอกจากนี้ยังจะส่งผลกระทบต่อระบบความคิด ความเชื่อที่จะมีการกำหนดโครงสร้างองค์กร การจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมในการทำงานด้วย ซึ่งหมายความว่าองค์กรนั้นมีวัฒนธรรมองค์กรตามประเภทที่ถูกนำมาใช้อย่างเข้มแข็งนั้นความเห็นที่แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของวัฒนธรรมองค์กรได้อย่างชัดเจนขึ้นคือข้อคิดเห็นของ Alvesson (1993, p. 1014) ที่ได้ให้ความสำคัญของวัฒนธรรมองค์กรในลักษณะของการอุปมา(Methaphor Concept) เช่น วัฒนธรรมเปรียบเสมือนเข็มทิศ (Culture as Compass) ทำหน้าที่ชี้แนะแนวทางให้กับองค์กร วัฒนธรรมเปรียบเสมือนกาวยึดโยงสังคม ทำหน้าที่เชื่อมความสัมพันธ์ของคนในองค์กร (Culture as Social Glue) นอกจากนี้ยังกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์กรกับผลการดำเนินงานของหน่วยงาน ทั้งในแง่ทฤษฎีและข้อมูลเชิงประจักษ์จากงานวิจัย แอลเวสสัน(Alvesson) มีความเห็นเหมือนกับนักวิชาการหลายคนว่าในทางทฤษฎีแล้วเป็นไปได้ที่วัฒนธรรมจะส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงาน

กล่าวโดยสรุป วัฒนธรรมโรงเรียน หมายถึง ลักษณะของการปฏิบัติงานที่ได้พัฒนาและยึดถือปฏิบัติสืบทอดกันมาภายในโรงเรียน เกิดเป็นวัฒนธรรมเด่น จนทำให้เกิดแนวทางพฤติกรรมเฉพาะตัว มีความคิดริเริ่มในการทำงาน มุ่งแสวงหาหรือสร้างสิ่งใหม่ ๆ เพื่อความก้าวหน้าของโรงเรียน และเน้นผลสำเร็จของการปฏิบัติงานสูง มีความพึงพอใจของสมาชิกและผู้รับบริการมีผลสำคัญมากต่อการปฏิบัติงานเป็นองค์ประกอบหนึ่งในความสำเร็จขององค์กรที่บ่งบอกถึงคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านโรงเรียน

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านโรงเรียนซึ่งประกอบด้วยแหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศ บรรยากาศโรงเรียน และ วัฒนธรรมโรงเรียนมีผู้วิจัยและเสนอข้อมูลไว้เช่น สังข์ ใจพาน (2548, น. 74-75) ได้วิจัยเรื่อง บรรยากาศองค์การที่เอื้อต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของข้าราชการที่ปฏิบัติงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคายเขต 1 พบว่า บรรยากาศองค์การที่เอื้อต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของข้าราชการที่ปฏิบัติงาน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคายเขต 1 ทั้ง 8 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าส่วนมากอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้ดังนี้ ด้านมิติโครงสร้างของงาน ด้านความมั่นคงและความเสี่ยง หรือความมั่นคงในการทำงานและด้านความอบอุ่นและสนับสนุนตามลำดับ และเมื่อพิจารณาตามรายด้านมีภาพรวมของแต่ละด้านดังนี้ 1) มิติโครงสร้างของงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 ลำดับ ได้แก่ (1) ด้านผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานของท่านมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการทำงาน เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ (2) ด้านหน่วยงานของท่านมีการกำหนดโครงสร้างการบริหารไว้อย่างชัดเจน และด้านที่มีลำดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านโครงสร้างการบริหารงานของหน่วยงานท่านที่เอื้ออำนวยต่อความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน 2) ด้านการตัดสินใจ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับ ได้แก่ (1) ท่านทราบขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองและหน่วยงานเป็นอย่างดี (2) ผู้บังคับบัญชาระดับต้น (หัวหน้ากลุ่ม) ของท่านเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นเรื่องการทำงานได้อย่างเต็มที่ และลำดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ แนวทางการปฏิบัติงานในหน่วยงานของท่านขึ้นอยู่กับมติตัดสินใจ หรือสั่งการของผู้บังคับบัญชาแต่เพียงผู้เดียว 3) ด้านความยืดหยุ่นและอิสระในการทำงาน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 ลำดับ ได้แก่ 1) ผู้บังคับบัญชาของท่านสนับสนุนให้มีการนำแนวคิดหรือวิธีการใหม่ ๆ มาปรับใช้ในองค์การได้เสมอ 2) ผู้บังคับบัญชาของท่านมีความไว้วางใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร และลำดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ในการปฏิบัติงานของท่านสามารถขอเปลี่ยนงานได้ตามความรู้ความสามารถและความถนัดได้ 4) ด้านการรับรู้ผลงานและรางวัล ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับ ได้แก่ 1) ในหน่วยงานของท่านแม้บุคลากรจะทำงานบกพร่อง หรือผิดพลาดผู้บังคับบัญชาก็ยังให้โอกาสแก่บุคลากรในการแก้ไขปรับปรุงการทำงานครั้งต่อไป 2) ผู้บังคับบัญชาของท่านมีการชี้แจงนโยบายและวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานให้ท่านทราบก่อนลงมือปฏิบัติ และลำดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การพิจารณาความดีความชอบในการเลื่อนขั้นประจำปีในหน่วยงานของท่าน เป็นไปตามความเป็นจริง 5) ด้านการสนับสนุนด้านการฝึกอบรมและพัฒนา ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ

โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับ ได้แก่ 1) ผู้บังคับบัญชาของท่านสนับสนุนให้บุคลากรในหน่วยงานลาศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเพื่อการพัฒนาบุคลากร 2) ผู้บังคับบัญชาของท่านคัดเลือกและส่งบุคลากรไปรับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานอย่างทั่วถึงและเหมาะสม และลำดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ หน่วยงานของท่านมีอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการปฏิบัติงานเพียงพอและอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน 6) ด้านความอบอุ่นและการสนับสนุน ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับ ได้แก่ 1) ผู้บังคับบัญชาของท่านมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากรทุกคนในหน่วยงาน 2) ผู้บริหารในหน่วยงานของท่านสนับสนุนและให้โอกาสแก่บุคลากรในการเรียนรู้ ตลอดจนส่งเสริมให้มีการสร้างสรรค์ผลงานความคิดใหม่ ๆ อยู่เสมอ และลำดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การจัดสภาพแวดล้อมในหน่วยงานของท่านที่เป็นระเบียบเรียบร้อยและเอื้อต่อการปฏิบัติงาน 7) ด้านความมั่นคงและความเสี่ยง ภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับ ได้แก่ 1) การตัดสินใจในการปฏิบัติงานของท่าน ท่านจะคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานเสมอ 2) ท่านจะปรึกษาผู้บังคับบัญชาก่อนตัดสินใจดำเนินการในงานที่เสี่ยงต่อความผิดพลาด และลำดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ หน่วยงานของท่านมีมาตรการที่ใช้ในการป้องกันและตรวจสอบความผิดพลาดของงาน 8) ด้านการติดต่อสื่อสาร ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับ ได้แก่ 1) บุคลากรในหน่วยงานมีการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร เพื่อช่วยปรับปรุงการทำงานอยู่เสมอ 2) หน่วยงานของท่านมีระบบการจัดสายบังคับบัญชาที่ไม่ซับซ้อน เพื่อส่งเสริมให้เกิดการสื่อสารและการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง และลำดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ หน่วยงานของท่านได้มีการเผยแพร่การปฏิบัติงานของบุคลากรให้ทุกคนในองค์กร ได้รับทราบอย่างทั่วถึง และ สมพิศ เก่งพานิช (2549, น. 55-57) ได้วิจัยเรื่อง ความคาดหวังในการสร้างบรรยากาศองค์กรที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของข้าราชการโรงเรียนวัดแจรงร้อน สำนักงานเขตราชบุรณบุรีณะ กรุงเทพมหานคร สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ 1) ความคาดหวังในการสร้างบรรยากาศองค์กรที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของข้าราชการครูโรงเรียนวัดแจรงร้อน สำนักงานเขตราชบุรณบุรีณะ กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกรายด้านพบว่า 1) ด้านโครงสร้างการทำงาน พบว่า โดยภาพรวมความคาดหวังในการสร้างบรรยากาศองค์กรที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของข้าราชการครูโรงเรียนวัดแจรงร้อนอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ โรงเรียนมีการชี้แจงนโยบายและโครงสร้างการบริหารงานแก่ผู้ปฏิบัติงานทราบอย่างชัดเจนและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ โรงเรียนได้จัดสายบังคับบัญชาเป็นไปตามระเบียบโครงสร้าง 2) ด้านความยืดหยุ่น พบว่า โดยภาพรวมความคาดหวังในการสร้างบรรยากาศองค์กรที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของข้าราชการครูโรงเรียนวัดแจรงร้อนอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ การปฏิบัติงานในโรงเรียนสามารถปรับเปลี่ยนหน้าที่ได้ตามความเหมาะสม 3) ด้านความอิสระ พบว่า โดยภาพรวมความคาดหวังในการสร้างบรรยากาศองค์กรที่เอื้อต่อ

การจัดการเรียนรู้ของข้าราชการครูโรงเรียนวัดแจรงอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บังคับบัญชาให้ความสำคัญเป็นอิสระในการทำงานเสมอ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บังคับบัญชาไว้วางใจท่านและมอบให้ตัดสินใจในการปฏิบัติงานอย่างอิสระ 4) ด้านการรับรู้ผลงาน พบว่า โดยภาพรวมความคาดหวังในการสร้างบรรยากาศองค์การที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของข้าราชการครูโรงเรียนวัดแจรงอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ โรงเรียนของท่านมีการเผยแพร่ผลงานการปฏิบัติงานของบุคคลให้คนอื่น ๆ ภายในโรงเรียนได้รับทราบและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บังคับบัญชาติดตามงานและการสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเต็มที่ 5) ด้านรางวัลตอบแทน พบว่า โดยภาพรวมความคาดหวังในการสร้างบรรยากาศองค์การที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของข้าราชการครูโรงเรียนวัดแจรงอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บังคับบัญชามักจะชมเชยผู้ปฏิบัติงานที่มีผลการปฏิบัติงานดีทั้งในและนอกหน่วยงานเสมอ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การประเมินผลงานเพื่อให้รางวัลตอบแทนมีความยุติธรรม 6) ด้านความอบอุ่นและการสนับสนุน พบว่า โดยภาพรวมความคาดหวังในการสร้างบรรยากาศองค์การที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของข้าราชการครูโรงเรียนวัดแจรงอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ในการปฏิบัติงานเมื่อมีปัญหาท่านสามารถปรึกษาผู้บังคับบัญชาได้เสมอ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บังคับบัญชารู้และเข้าใจปัญหาของผู้ใต้บังคับบัญชา 7) ด้านความมั่นคงและความเสี่ยง พบว่า โดยภาพรวมความคาดหวังในการสร้างบรรยากาศองค์การที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของข้าราชการครูโรงเรียนวัดแจรงอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เมื่อท่านทำงานผิดพลาดท่านจะได้รับโอกาสให้ปรับปรุงแก้ไขใหม่ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ โรงเรียนมีการปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด 8) ด้านความสามัคคี พบว่า โดยภาพรวมความคาดหวังในการสร้างบรรยากาศองค์การที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของข้าราชการครูโรงเรียนวัดแจรงอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ บุคลากรในโรงเรียนส่วนใหญ่สนิทสนมและรู้จักกันดี และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การพบปะสังสรรค์ในโรงเรียนเป็นไปอย่างกว้างขวางฉันทมิตรและมีความไว้วางใจกัน 9) ด้านความยินยอมให้มีความขัดแย้ง พบว่า โดยภาพรวมความคาดหวังในการสร้างบรรยากาศองค์การที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของข้าราชการครูโรงเรียนวัดแจรงอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บังคับบัญชาเคารพความคิดเห็นของบุคลากรในองค์การแม้ความคิดเห็นจะแตกต่างกัน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ท่านกับเพื่อนร่วมงานสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันได้อย่างเปิดเผย และ การวิจัยของ เบญจวรรณ รัตนา (2551, น.38-42) ที่ได้ศึกษาการใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนเทศบาลดอกเงิน จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ คือ การใช้แหล่งเรียนรู้ในการเรียนการสอน บุคลากรสถานที่และกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนทุกคน ได้ดำเนินการใช้แหล่งเรียนรู้ โดยร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้และ

จุดประสงค์การใช้แหล่งเรียนรู้ รวมทั้งแหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อการนำมาใช้ในการเรียนการสอนและประเมินผลเกี่ยวกับการใช้แหล่งเรียนรู้โดยใช้แบบสำรวจความพึงพอใจ แบบสัมภาษณ์ และสังเกตการมีส่วนร่วมของนักเรียน ข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นกับการใช้แหล่งเรียนรู้ คืองบประมาณมีไม่เพียงพอ เวลาที่ใช้ศึกษาหาความรู้มีน้อย และสถานที่คับแคบไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน และงานวิจัยในต่างประเทศได้แก่ Uline (2008, pp. 55-73) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของอาคารสถานที่กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยสอบถามครูจำนวน 80 คนในรัฐเวอร์จิเนีย สหรัฐอเมริกา ผลการศึกษายืนยันว่า คุณภาพของอาคารสถานที่ที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของภาควิชาภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมีความสัมพันธ์กับตัวแปร 3 ตัวแปร ได้แก่ เกณฑ์ด้านวิชาการ ความเป็นมืออาชีพของครู และการมีส่วนร่วมของชุมชน Tableman (2004, p. 125) ได้เน้นย้ำถึงมนทัศน์บรรยากาศของโรงเรียนว่า บรรยากาศโรงเรียนสะท้อนลักษณะทางจิตวิทยา และลักษณะทางกายภาพ (Physical and Psychological Aspects) ของโรงเรียนซึ่งไวต่อการเปลี่ยนแปลงและเป็นเงื่อนไขความจำเป็นลำดับแรกในการจัดเตรียมสถานที่เพื่อการเรียนการสอน หลังจากแนวคิดดังกล่าวนี้แพร่หลายได้มีงานวิจัยที่รวมเอาสิ่งแวดล้อมทางกายภาพเป็นองค์ประกอบบรรยากาศ หรือมิติในการวัดบรรยากาศเกิดขึ้นเรื่อยมา Pashardis (2008, pp. 388-416) ศึกษาการมุ่งสู่ความรู้พื้นฐานบรรยากาศของโรงเรียนในโรงเรียนของชาวไซปรัส ผลการศึกษาพบว่า บรรยากาศโรงเรียนชี้ให้เห็นว่านักเรียนมีความพึงพอใจระดับปานกลาง ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคมมีความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3.12 ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การเรียนรู้สิ่งแวดล้อม 3.26 Rafferty (2008, p. 20) ได้วิจัยเรื่องบรรยากาศของโรงเรียนและทัศนคติของครูที่มีต่อการติดต่อสื่อสารจากล่างขึ้นบนในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยงานวิจัยที่จะเป็นเชิงพรรณนาที่เกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศในโรงเรียนและทัศนคติของครูในการติดต่อสื่อสารข้อมูลสารสนเทศไปยังผู้อำนวยการโรงเรียน ตัวแปรที่ศึกษาคือ บรรยากาศการจัดบรรยากาศในโรงเรียน และการติดต่อสื่อสารในองค์การ ผลการวิจัยพบว่า การติดต่อสื่อสารเกิดขึ้นเพียงคู่เดียวที่มีนัยสำคัญทางสถิตินั้นคือระหว่างครูติดต่อสื่อสารไปยังผู้อำนวยการ สำหรับการติดต่อสื่อสารคู่อื่น ๆ ไม่มีนัยสำคัญ และผลการวิจัยเสนอแนะว่าการทำให้การติดต่อสื่อสารระหว่างครูไปสู่ผู้อำนวยการในระบบเปิดจะได้ผลดีกว่าการสร้างบรรยากาศของโรงเรียนในระบบเปิดนั้นหมายถึงว่า แม้โรงเรียนจะบริหารจัดการให้มีระบบเปิดในส่วนต่าง ๆ แต่ยังไม่ดีเท่ากับการจัดให้ครูติดต่อสื่อสารแบบระบบเปิดไปสู่ผู้อำนวยการ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำให้ครูเปิดตัวเองสู่ผู้อำนวยการจะช่วยให้บรรยากาศการติดต่อสื่อสารในโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากที่สุด Cohen and Others (2009, pp. 180-193) ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่า บรรยากาศโรงเรียน คือคุณภาพและลักษณะชีวิตในโรงเรียน (School Life) ขึ้นอยู่กับรูปแบบประสบการณ์ของคนในโรงเรียนที่ส่งผลต่อบรรทัดฐาน เป้าหมาย

ค่านิยม ความสัมพันธ์ของแต่ละบุคคล การจัดการเรียนการสอน และ โครงสร้างขององค์การในโรงเรียน นอกจากนี้ยังเสนอแนะไว้ว่า ชีวิตในโรงเรียนยังพาดพิงไปถึงความปลอดภัยที่โรงเรียนต้องดูแล Zuellig and Others (2010, pp. 139-152) ได้ศึกษาความเป็นมาของบรรยากาศโรงเรียน และพัฒนาเครื่องมือประเมินบรรยากาศโรงเรียน ผลการวิเคราะห์ปัจจัยได้องค์ประกอบบรรยากาศโรงเรียน 8 องค์ประกอบ 1) ความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างครูกับนักเรียน (Positive Student – Teacher Relationship) 2) ความสอดคล้องกับโรงเรียน (School/Connectedness) 3) การสนับสนุนด้านวิชาการ (Academic Support) 4) คำสั่งและระเบียบวินัย (Order and Discipline) 5) สิ่งแวดล้อมทางกายภาพของโรงเรียน (Physical Environment) 6) สิ่งแวดล้อมทางสังคม (Social Environment) 7) ความรับรู้การเลือกปฏิบัติ/สิทธิประโยชน์ (Perceived Exclusion/Privilege) 8) ความพึงพอใจด้านวิชาการ (Academic Satisfaction) แต่ละองค์ประกอบมีค่า Loading ระหว่าง .42-.87 ค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ระหว่าง .65-.91 การวิเคราะห์เบื้องต้นยืนยันว่า เครื่องมือมีความเชื่อมั่นและมีความเที่ยงตรง การศึกษาในครั้งนี้เป็นการสร้างความสมดุลของเนื้อหาที่มีในอดีต และกระบวนการพัฒนามาตราส่วนในรูปแบบใหม่ (รูปแบบสมการเชิงโครงสร้าง) เพื่อที่จะใช้วัดบรรยากาศโรงเรียน กฤษณ์ คงสีพุด (2556, น. 89) ศึกษาผลการจัดสภาพแวดล้อมใหม่การเรียนรู้ในการพัฒนาสมรรถนะทางเทคโนโลยีการศึกษาแก่อาจารย์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พบว่า 1) ความต้องการและความจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ด้านการผลิตและออกแบบสื่อการสอนอยู่ในระดับมาก 2) การสร้างสภาพแวดล้อมใหม่ด้านการเรียนรู้และสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีการศึกษาของคณาจารย์มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 3) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนรู้ของคณาจารย์หลังจากการเรียนรู้ผ่านบทเรียนบนเครือข่ายการจัดสภาพแวดล้อมใหม่การเรียนรู้ในการพัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีการศึกษาของคณาจารย์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 4) ความพึงพอใจของอาจารย์ที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมใหม่ทางการเรียนรู้ในการพัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีการศึกษาอยู่ในระดับมาก

2. ปัจจัยด้านผู้บริหาร

ปัจจัยด้านผู้บริหาร คือ องค์ประกอบที่สำคัญเกี่ยวกับลักษณะ และพฤติกรรมของผู้บริหารที่จะเสริมสร้างและสนับสนุนการบริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาในการวิจัยครั้งนี้มีดังนี้

2.1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership)

ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องบริหารให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายตาม

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 แล้ว ภารกิจของผู้บริหารการศึกษา คือการพัฒนาคนให้เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุขนั่นเอง การจัดการศึกษาต้องยึดหนักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความรู้ความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ดังนั้นกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ผู้นำได้ชื่อว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดขององค์กรถ้าสถานศึกษา ถ้าได้ผู้บริหารผู้นั้นเป็นผู้นำที่ดีสถานศึกษานั้นก็จะประสบผลสำเร็จและเจริญก้าวหน้าเพราะการทำให้สถานศึกษาเจริญก้าวหน้าขึ้นขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถและความเอาใจใส่ของผู้นำ ดังนั้นการจะทำให้สถานศึกษาบรรลุเป้าหมายดังที่กล่าวมาจะต้องอาศัยผู้บริหารซึ่งเป็นผู้นำที่มีวิธีการที่ทันสมัย ทันสถานการณ์ สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทำให้บทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร สถานศึกษา และรูปแบบการบริหารจัดการต้องเปลี่ยนไป เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545 ที่กล่าวมาข้างต้น ผู้บริหารจึงต้องอาศัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเข้ามาบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น โดยใช้ความรู้ทักษะและความสามารถในการแปลงแนวความคิดกลยุทธ์ให้เป็นแผนปฏิบัติงานและเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ รวมถึงการจัดการกับอุปสรรคที่เกิดจากการปฏิบัติงาน เช่น ปัญหาความขัดแย้งในองค์กร ซึ่งผู้บริหารจะต้องจัดการกับปัญหาความขัดแย้งให้เกิดประโยชน์กับสถานศึกษาของตน ความขัดแย้งเป็นสิ่งที่ไม่มีใครปรารถนา トラบใดที่มนุษย์ยังมีชีวิตอยู่และอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ผู้บริหารจะต้องเข้าใจความขัดแย้ง แปรสภาพความขัดแย้งให้เป็นประโยชน์ บริหารความขัดแย้งให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและส่งผลให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพ พระกฤษกร อัครภพเมธี (2554, น. 3) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (Idealized Influence or Charisma Leadership) Bass & Avolio (1994, pp. 3 - 4 อ้างถึงใน สุระ พรหมณักรโทก, 2553, น. 46) กล่าวว่า การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์เป็นกระบวนการที่ผู้นำประพฤติตนเป็นแบบอย่าง เคารพนับถือ ศรัทธาไว้วางใจ และให้ผู้ตามเกิดความภาคภูมิใจเมื่อได้ร่วมงาน ผู้ตามพยายามเลียนแบบผู้นำเนื่องจากการการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ของผู้นำ มีความจำเป็นต่อกระบวนการเปลี่ยนแปลง ซึ่งสามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีการเรียนรู้ของ Bandura cited in Marriner (1997, p. 114) โดยพฤติกรรมของบุคคลจะเกิดการเรียนรู้ในกระบวนการสังคม บุคคลจะสังเกตพฤติกรรมของผู้อื่นและคิดว่าจะแสดงพฤติกรรมใหม่อย่างไร เนื่องจากตำแหน่งอิทธิพลและประสบการณ์ต่าง ๆ ที่สูงกว่าและหากผู้ใต้บังคับบัญชารับรู้ ผู้นำมีความสามารถ ประสบผลสำเร็จ ผู้ใต้บังคับบัญชามีแนวโน้มจะเลียนแบบผู้นำมากขึ้น (Weiss, 2004, pp. 153-168) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Bass (1985, p. 19 อ้างถึงใน เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2552, น. 63) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำโดยเฉพาะการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์นั้น ให้ดูจากวิธีการที่ผู้ตามรู้และปฏิบัติงานต่อผู้นำคล้อยให้เกิดความภักดี จุดประกายเป้าหมายให้ผู้ตามเห็นและชี้ทางในการไปสู่เป้าหมายนั้น อีกทั้ง

Bass (1985, p.19 อ้างถึงใน สุระ พรหมณ์กระโทก, 2553, น. 46) ก็ได้กล่าวว่า การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์นั้นเป็นรูปแบบที่เป็นกระบวนการที่ผู้นำทำให้ผู้ตามเกิดความภาคภูมิใจ มี ความศรัทธาและนับถือผู้นำ มีความเต็มใจที่จะทุ่มเทการปฏิบัติงานตามภารกิจ

การสร้างแรงบันดาลใจ (Inspiration Motivation) Bass & Avolio, 1994, pp. 16 – 19 อ้างถึงในจตุพงศ์ พัฒนากุล, 2552, น. 50) กล่าวว่า การสร้างแรงบันดาลใจเป็นกระบวนการที่ผู้นำจะประพฤติในทางจงใจให้เกิดแรงบันดาลใจกับผู้ตาม ผู้นำจะกระตุ้นจิตวิญญาณของทีมงานให้มีชีวิตชีวา มีการแสดงออกซึ่งความกระตือรือร้น โดยสร้างเจตคติที่ดีและการคิดในแง่ Yukl & Fleet, 1992, p.148 cited in Bass 1985, p. 67) ได้อธิบายพฤติกรรมการสร้างแรงบันดาลใจไว้ว่า เป็นวิธีการที่ผู้นำกระตุ้นให้ผู้ตามเกิดความกระตือรือร้นที่จะทำงานเพื่อกลุ่ม และผู้นำใช้คำพูดให้ผู้ตามเกิดความกระตือรือร้นที่จะทำงานเพื่อกลุ่มเกิดความมั่นใจ เชื่อมั่นในความสามารถในการปฏิบัติงานที่มอบหมายให้สำเร็จ และ Bass (1985, p. 19 อ้างถึงใน เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ 2552, น. 64) ได้กล่าวเสริมว่า การสร้างแรงบันดาลใจจะมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ จะสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้ตาม โดยการจุดประกายความคิดที่จะช่วยให้ทำงานสำเร็จโดยใช้ความพยายามเพิ่มขึ้น

การกระตุ้นทางปัญญา (Intellectual Stimulation) Bass & Avolio (1994, pp. 16 - 19 อ้างถึงใน จตุพงศ์ พัฒนากุล, 2552, น. 51) กล่าวว่า การกระตุ้นทางปัญญาเป็นกระบวนการที่ผู้นำมีการกระตุ้นผู้ตามให้ตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ทำให้ผู้ตามมีความต้องการหาแนวทางใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น ทำให้ผู้ตามมีแนวทางใหม่มาแก้ปัญหาในหน่วยงาน เพื่อหาข้อสรุปที่ดีกว่าเดิม เพื่อให้เกิดสิ่งใหม่และสร้างสรรค์ โดยผู้นำมีความคิดและแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการจงใจ และสนับสนุนแนวคิดใหม่ ๆ ในการพิจารณาปัญหา และการหาคำตอบของปัญหา กระตุ้นให้ผู้ตามแสดงความคิดและเหตุผล Mitroff (1978,p.80 cited in Bass,1985, p. 102) กล่าวว่า การกระตุ้นทางปัญญาจะใช้เมื่อกลุ่มหรือองค์กรกำลังเผชิญปัญหาที่เห็นไม่ชัดเจน ผู้นำจะต้องมีสติปัญญาที่จะวิเคราะห์ การกำหนดปัญหา เลือกรูปวิธีการแก้ปัญหา และต้องการกระตุ้นปัญหาให้ผู้ตามสามารถเห็นปัญหาชัดเจนขึ้น เป็นความพยายามที่จะทำให้ผู้ตามมีศักยภาพเป็นนักพัฒนา

กล่าวโดยสรุป ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformation Leadership) หมายถึง กระบวนการบริหารงานของผู้นำที่มีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงาน โดยการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานในระดับสูง ในด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ และการกระตุ้นทางปัญญา จนทำให้เกิดการทำงานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ จึงเป็นปัจจัยที่สำคัญของผู้นำที่จะนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ เนื่องจากภาวะผู้นำมีความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพ

การศึกษา ภาวะผู้นำที่มีความเหมาะสมกับยุคปัจจุบันซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาคือภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลง

2.2 ภาวะผู้นำทางวิชาการ (Instructional Leadership)

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีนักการศึกษาทั้งในและต่างประเทศได้ให้ความหมายและแนวคิดที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการไว้น่าสนใจ ดังนี้ เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2552, น. 10) ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำเป็นการใช้อิทธิพลของบุคคลหรือของตำแหน่งให้ผู้อื่น ยินยอมปฏิบัติตามเพื่อที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของกลุ่มที่ได้กำหนดไว้ หรือสรุปได้ว่าภาวะผู้นำ คือรูปแบบของอิทธิพลระหว่างบุคคล (Interpersonal Influence) ถาวร เสี่ยงเอียด (2550, น. 150) ให้ความหมาย ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึงความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในการนำความรู้ แนวคิด วิธีการ ตลอดจนเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการบริหารจัดการ ให้เกิดประโยชน์กับ คณะครูและนักเรียน สิริรานี วสุภัทร (2551, น. 29) ได้นิยามความหมายของ ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การแสดงบทบาทหน้าที่อย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถโน้มน้าว จูงใจ หรือชี้้นำให้บุคลากรในสถานศึกษา และผู้เกี่ยวข้องเข้าใจและตระหนักใน จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา รวมถึง และประสานสัมพันธ์กันเพื่อให้งานวิชาการซึ่งเกี่ยวข้อง โดยตรงกับคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียน อันเป็นภารกิจหลักของ สถานศึกษาบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ Glickman (1985, p. 7 cited in Blase and Blase, 2000, p. 131) ระบุไว้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ คือการบูรณาการของงานเพื่อให้การช่วยเหลือ โดยตรงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักเรียน การพัฒนาบุคลากร และการพัฒนาหลักสูตร Girvin (2001, p. 1) ได้อธิบายถึงผู้บริหารในฐานะผู้นำทางวิชาการว่าผู้บริหารถือเป็นแกนกลางของความพยายามใน ในฐานะผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ผู้จัดระเบียบองค์การ ผู้นำและผู้ประเมิน เพื่อเป็นการรับประกัน ความก้าวหน้าทางวิชาการของโรงเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จใน การเรียนรู้สูงขึ้น ขณะที่ Mc Ewan (2003, p. 6) ได้นิยามความหมายของ ภาวะผู้นำทางวิชาการ คือภาวะผู้นำที่เกี่ยวข้องโดยตรงต่อกระบวนการเรียนการสอน ประกอบด้วยครูผู้สอน นักเรียนและ หลักสูตร มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน

นอกจากนี้นักวิชาการ นักการศึกษาได้กล่าวถึงบทบาท หน้าที่ และ ความรับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำทางวิชาการไว้มากมาย ดังนี้ จักรพงษ์ ถาบุตร (2547, น. 32-34) พบว่า บทบาทผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา คือ พฤติกรรมที่ผู้บริหาร สถานศึกษาแสดงออก โดยนำเอาความรู้ ความสามารถ ความคิด เทคนิควิธีที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการ บริหารสถานศึกษา เพื่อกระตุ้นแนะนำครูให้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนจนบรรลุ วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด และพัฒนาวิชาชีพครูให้เจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น โดยมี พฤติกรรมบ่งชี้ดังต่อไปนี้ 1) การจัดทำและการนำวัตถุประสงค์ทางวิชาการไปใช้ 2) การเป็นส่วนหนึ่ง

ของทีมงาน 3) การสร้างวัฒนธรรมและบรรยากาศที่นำไปสู่การเรียนรู้ 4) การสื่อสารเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ 5) การตั้งความคาดหวังต่อผลงานสูง 6) การพัฒนาความเป็นผู้นำครู และ 7) การมีทัศนคติเชิงบวก ส่วน Hallinger and Murphy (1985, p. 221–224) ได้เสนอองค์ประกอบความเป็นผู้นำทางวิชาการไว้ 11 ด้าน ได้แก่ 1) การกำหนดเป้าหมายโรงเรียน 2) การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน 3) การนิเทศและประเมินผลด้านการสอน 4) การประสานงานการนำหลักหลักสูตรไปใช้ 5) การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน 6) การควบคุมการใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอน 7) การเอาใจใส่ต่อความคิดเห็นของครูและนักเรียน 8) การจัดให้มีสิ่งจูงใจสำหรับครู 9) การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู 10) การพัฒนาสร้างมาตรฐานด้านวิชาการของโรงเรียน และ 11) การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ของนักเรียน

Davis and Thomas (1989, p. 40) ได้กำหนดองค์ประกอบของพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการไว้ 8 ประการ ดังนี้ 1) กระตุ้นให้ครูเกิดความตระหนักและเห็นด้วยในการพัฒนาโรงเรียนและมีความคาดหวังในผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น 2) มีบทบาทสำคัญในการใช้กลยุทธ์เพื่อปรับปรุงงานโรงเรียน 3) สร้างสิ่งจูงใจให้ครูและใช้ระบบการให้รางวัลในการสนับสนุนงานด้านวิชาการ 4) กำกับติดตามดูแลความก้าวหน้าทางด้านวิชาการ 5) ใช้ทรัพยากรบุคคลและวัสดุอย่างสร้างสรรค์ 6) สร้างสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้ปลอดภัยและเป็นระเบียบเรียบร้อย 7) ติดตามการปฏิบัติการสอนของครู 8) สังเกตการณ์สอนของครูและให้ข้อมูลย้อนกลับ รวมทั้ง Heck and others (1990, p. 95) ได้เสนอพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการไว้ 7 ประการ ดังนี้ 1) กำหนดเป้าประสงค์ของโรงเรียน 2) สื่อสารให้ทุกส่วนที่เกี่ยวข้องทราบถึงความคาดหวังในผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูง 3) จัดห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนของครู 4) อำนวยแหล่งทรัพยากรที่จำเป็นให้ครูในการจัดการเรียนรู้ 5) นิเทศผลการปฏิบัติงานของครู 6) ตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน และ 7) จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้และมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย Chell (2001, p. 9) ได้สรุปคุณลักษณะหรือพฤติกรรมของการเป็นผู้นำทางวิชาการ จากมูลฐานการวิจัยในโรงเรียนที่มีประสิทธิผล ดังนี้ 1) มีการนิเทศและประเมินผลการสอน 2) มีกิจกรรมการพัฒนาบุคลากร 3) มีการจัดหลักสูตรที่พัฒนาความรู้และกิจกรรมนักเรียน 4) ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม 5) ส่งเสริมให้มีการทำงานวิจัย 6) พัฒนาบรรยากาศในโรงเรียน และ 7) สร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน Weber (1989, cited in Lashway, 2002, p. 2) ได้จำแนกภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารเป็น 5 ด้าน คือ 1) กำหนดพันธกิจของโรงเรียน 2) ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ในทางบวก 3) สังเกตและการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครู 4) จัดการเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน และ 5) ประเมินผลโปรแกรมการสอน

Van Deventer and Kruger (2003, p. 247) ได้สรุปองค์ประกอบพื้นฐาน 5 ประการที่เกี่ยวข้องกับภาระงานของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ดังนี้ 1) กำหนดพันธกิจของโรงเรียน 2) การจัดการหลักสูตรและการสอน 3) การนิเทศการสอน 4) การติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียน 5) ส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ Resnick & Resnick (2002, pp. 370-385 cited in Sergiovanni, 2009, pp. 83 - 84) ให้ข้อเสนอแนะบทบาทของผู้บริหารในฐานะผู้นำทางวิชาการประกอบด้วย 1) แนะนำครูในการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนในแต่ละชั้นเรียน 2) แนะนำครูในการวิเคราะห์ผลงานของนักเรียน และให้มีการเทียบเคียงกับมาตรฐานของโรงเรียนที่กำหนดไว้ 3) ให้การแนะนำครูในการนำตำราหรือสื่อการเรียนการสอนมาใช้ให้เกิดมาตรฐาน 4) มีการเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อสังเกตการณ์สอนของครู ประเมินผล และให้ข้อมูลย้อนกลับ 5) วางแผนพัฒนาบุคลากรให้เป็นมืออาชีพ และ 6) ให้การแนะนำครูโดยการให้คำปรึกษาและเป็นพี่เลี้ยง ส่วน Huber (2007, pp. 30 - 34) ได้รวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะเฉพาะของแนวการปฏิบัติความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามี 12 ประเด็นหลัก ดังนี้ 1) จัดหาทรัพยากรต่างๆ เพื่อช่วยให้ครูประสบผลสำเร็จในการจัดการเรียนการสอน 2) มุ่งให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นเป้าหมายหลัก 3) ให้ความสำคัญต่อความสำเร็จของนักเรียนและบุคลากรทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ 4) พัฒนาและกระตุ้นให้เกิดความสัมพันธ์กับบุคคลซึ่งเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียน 5) พัฒนาวัฒนธรรมโรงเรียนเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการและมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง 6) ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติด้านหลักสูตร การสอนและการประเมินผลของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง 7) มีความรู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการสอน และให้ความสำคัญกับงานวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการศึกษาที่มีประสิทธิผล 8) เป็นผู้ที่สามารถพบเห็นและเข้าพบได้ง่าย 9) ใช้ทีมภาวะผู้นำเพื่อการพัฒนาหลักสูตร นโยบายของโรงเรียน และส่งเสริมให้บุคลากรได้ดำเนินงานอย่างอิสระ 10) ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาวิชาชีพ 11) ออกแบบพฤติกรรมที่คาดหวังจากบุคคลอื่นและปฏิบัติตนที่สอดคล้องกับความเชื่อด้วยความตั้งใจที่จะให้เกิดผลในทางบวก และ 12) มีความตระหนักในสถานการณ์ มีการปรับตัวในการปฏิบัติทางภาวะผู้นำต่อสถานการณ์ที่หลากหลาย

กล่าวโดยสรุป ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ลักษณะการบริหารงานของผู้นำที่มีความรู้ ความสามารถในการนำความรู้ วิธีการ ตลอดจนเทคนิคใหม่ ๆ ที่มีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษามาใช้ในการบริหารการเรียนการสอน มีการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน การวางแผนและการนำแผนไปปฏิบัติ การนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการส่งเสริมกิจกรรมทางวิชาการของครู ร่วมมือกับคณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนส่งผลให้ผู้เรียนบรรลุผลสำเร็จในการเรียนรู้อันเป็นส่วนสำคัญของคุณภาพการศึกษา

2.3 ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

พระบรมราชาวาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 (2539, อ้างถึงใน อเนก พ. อนุกุลบุตร และคณะ, 2547, น. 16) ทรงกล่าวไว้ว่า :

...เทคโนโลยีในการช่วยการศึกษาทำหน้าที่ของเขา แต่เขาไม่มีชีวิตจิตใจ แล้วการศึกษาต้องมี 2 ส่วน คือ ส่วนความรู้กับส่วนความดี ส่วนความรู้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เขาช่วยได้ แต่ส่วนความดีแทนครูไม่ได้...

แม้เทคโนโลยีจะมีความสำคัญมากเพียงใด แต่สิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญกว่าเทคโนโลยีนั้นคือ คนผู้ซึ่งเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี โดยเฉพาะในโรงเรียนแล้ว ผู้ที่เป็นกุญแจสำคัญที่สุดในการนำเทคโนโลยีไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดนั้นคือ ผู้บริหารโรงเรียน (Stegall, 1998, pp. 3-9) ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่จะต้องเผชิญกับสิ่งท้าทายต่าง ๆ ที่จำเป็นจะต้องอาศัยวิสัยทัศน์ และวิธีการเข้ามาเสริมประสิทธิภาพการบริหารการศึกษาภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ด้วยเหตุนี้ผู้บริหารโรงเรียนจึงมิใช่เป็นเพียงแค่ผู้นำทั่วไป แต่ควรเป็นบุคคลที่มีความเป็นผู้นำทางเทคโนโลยีการศึกษา (Educational Technology Leadership) ทั้งนี้หลายคนในวงการศึกษาก็ได้ให้ความหมายภาวะผู้นำมุ่งเน้นความสามารถของผู้บริหารที่จะดำเนินงานเกี่ยวกับสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นไปในหน้าที่ คุณลักษณะ และการบริหารกันเป็นส่วนใหญ่ รวมถึงองค์ประกอบของการบริหาร เช่น แรงจูงใจ ความขัดแย้ง พฤติกรรมผู้นำ เป็นต้น (กิตติมา ปริติติติก, 2547, น.16-17) Weber (2003, pp. 119-123) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่ทันสมัยกับภาวะผู้นำทางการศึกษาว่าเป็นเรื่องสำคัญและผู้นำไม่สามารถหลีกเลี่ยงเทคโนโลยีได้โดยให้ความสำคัญของเทคโนโลยีหลายประการ โดย Walker & Lambert (2000, p. 5) เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเกี่ยวกับเทคโนโลยีว่า ต้องมีคุณลักษณะและความสามารถ ที่กำหนดเป้าหมายชัดเจน พัฒนาองค์กรเครือข่ายที่คล่องตัว กระจายอำนาจการตัดสินใจ ผสมผสานความรู้และสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ในการประยุกต์ความคิดใหม่ สอดคล้องกับแนวคิดของ Pulley & Sessa (2001, p. 225) ได้ระบุถึงคุณลักษณะของผู้นำทางเทคโนโลยีที่ต้องคำนึงถึงตัวบุคคลและคำนึงถึงกลุ่มบุคคล การจัดการและการมองภาพรวมอย่างละเอียดด้วย Matthews (2007, pp. 322-344) พบว่าภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีที่มีประสิทธิผล ประกอบด้วยลักษณะ 5 ประการ คือ 1) ความกระตือรือร้นสนใจเกี่ยวกับเทคโนโลยี 2) สามารถรักษาไว้ซึ่งทักษะส่วนตัวทางเทคโนโลยี 3) ปรีกษาผู้รู้ทางเทคโนโลยีอยู่เสมอ 4) ใช้ในการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วมในรูปคณะกรรมการด้านเทคโนโลยี 5) สนับสนุนและใช้ตัวแรงเพื่อกระตุ้นครูที่มีแรงจูงใจเทคโนโลยี และนิคม นาคอ้าย (2549, น. 11) กล่าวว่า ความสำเร็จหรือการบรรลุถึงเป้าหมายของการบริหาร และจัดการศึกษาในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งวัดจากสมรรถนะด้านเทคโนโลยีของนักเรียน ความพึงพอใจในการบริหารเทคโนโลยี

สารสนเทศของครูและนักเรียน คุณภาพของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และส่งผลการปฏิบัติงานตามโครงการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

การเป็นผู้นำทางเทคโนโลยีการศึกษาตามแนวคิด Flanagan & Jacobsen (2003, pp. 315-323 อ้างถึงใน ขวลิขิต เกิดทิพย์, 2550, น. 26) มีความคิดเห็นว่า ผู้นำทางเทคโนโลยีควรต้องตระหนักเห็นความสำคัญของสิ่งต่อไปนี้ 1.) ความเสมอภาค โดยต้องลดช่องว่างทางเทคโนโลยีในความแตกต่างระหว่างฐานะเศรษฐกิจ, เพศ, ระดับผลความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน, ระยะทาง และวัฒนธรรม 2.) การพัฒนาผู้ชำนาญด้านเทคโนโลยี โดยมุ่งสร้างโอกาสความต้องของครูให้รู้เข้าใจ และนำเทคโนโลยีไปบูรณาการ ออกแบบร่วมกับหลักสูตรอย่างมีความหมาย ทำท่าย และมุ่งสนับสนุนครูให้ค้นพบและมีประสบการณ์ คิดสร้างสรรค์แนวทางการสอนอย่างหลากหลายทำท่ายและประเมินอย่างเป็นรูปธรรม 3.) สร้างบทบาทใหม่ของผู้บริหารในด้านผู้นำทางเทคโนโลยีเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาบุคลากรและทรัพยากรด้านเทคโนโลยี รู้เข้าใจการใช้เทคโนโลยีอย่างมีความหมายมีวิสัยทัศน์ ประสบการณ์สามารถจะชี้แนะ สนับสนุนครู วางแผนเทคโนโลยี เปลี่ยนวัฒนธรรมขององค์การโดยใช้เทคโนโลยีในระบบงาน ตลอดจนเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยอาศัยเทคโนโลยีได้ ผู้บริหารยุคปัจจุบันต้องมีการเชื่อมต่อวิสัยทัศน์การบริหารจัดการเทคโนโลยีในสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ภาวะผู้นำเป็นกุญแจสำคัญสู่ความสำเร็จในการบริหารจัดการ การผสมผสานวิสัยทัศน์เป็นจุดเน้นสำคัญในการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของ Hawkins & Marcum (2002, p. 130) ที่กล่าวว่า การเผยแพร่วิสัยทัศน์ เป็นคุณลักษณะสำคัญประการหนึ่งของผู้บริหารในการจัดการเทคโนโลยีให้มีประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Nance (2009, pp. 434-467) ที่ทำการวิจัยเรื่องผู้บริหารโรงเรียนของรัฐกับการสร้างนโยบายทางเทคโนโลยี ผู้นำจะต้องสร้างกระบวนการให้ครูและนักเรียนเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ และสร้างความมั่นใจว่า มีการบูรณาการเทคโนโลยีเข้าไปในหลักสูตร กลยุทธ์การสอนและในบริบทของการเรียนรู้ของนักเรียนให้มากขึ้น Yee (2000, pp. 287-302) วิจัยพบว่า คุณลักษณะที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนมี 3 ลักษณะหลัก คือ 1) คุณลักษณะแห่งการเรียนรู้ การสร้างวิสัยทัศน์ 2) คุณลักษณะแห่งการเรียนรู้ที่ทำท่าย 3) คุณลักษณะแห่งการถ่ายทอดความรู้อย่างอดทน ส่วน Flanagan & Jacobsen (2003, p. 314) ได้กล่าวถึงผู้นำแห่งการเสริมสร้างความก้าวหน้าทางวิชาชีพ และกำหนดเป้าหมาย ภาระงาน และตัวชี้วัดความสำเร็จ สำหรับการส่งเสริมสนับสนุน การจัดการและการปฏิบัติ จากผลการวิจัยของ AIR (America Institute for Research, 2004, p. 23) ที่ระบุว่า การสนับสนุน การจัดการ และการปฏิบัติเป็นองค์ประกอบสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา โดยหากการบูรณาการเทคโนโลยีได้รับการส่งเสริมและมีการจัดระบบบริหารจัดการและสนับสนุนด้านทรัพยากรจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จะสามารถนำสู่การปฏิบัติอย่างเพียงพอ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นย่อมเป็นไปในทางบวก ในประเด็นของการใช้

เทคโนโลยีสารสนเทศในการวัดผลและประเมินผลมาตรฐานระดับชาติทางเทคโนโลยีสารสนเทศ การศึกษาสำหรับผู้บริหาร (NETS-A) ได้นำเสนอคุณลักษณะด้านการวัดผลและการประเมินผลของผู้บริหารว่าใช้เทคโนโลยีในการรวบรวม สังเคราะห์ แปลผลการวิเคราะห์ และเชื่อมโยงสู่การสร้างข้อสรุปในการบริหาร การพัฒนาการเรียนการสอนและการเรียนรู้ วินิจฉัยและประเมินผล การจัดระบบการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา วสันต์ อดิศัพท์ (2550, น. 137 - 151) ได้กำหนดคุณลักษณะผู้นำเชิงเทคโนโลยี ดังต่อไปนี้ 1) เป็นผู้กำหนดทิศทาง (Direction-Setter) ผู้นำทางเทคโนโลยีที่มีความสามารถในการชี้ทิศทางในการนำนวัตกรรมทางเทคโนโลยีไปบูรณาการในการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งสำหรับในองค์กรของตนเอง ในระดับท้องถิ่น และ/หรือในระดับชาติ โดยคำนึงสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และวิชาการ เพื่อให้สภาพเทคโนโลยีนั้นมีความเหมาะสมกับสภาพเงื่อนไขของแต่ละองค์กรหรือแต่ละชุมชน ต้องรู้จักการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision) กับสมาชิกในองค์กร รวมถึงผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับองค์กร (Stakeholders) เพื่อที่ได้ก้าวไปสู่เป้าหมายพร้อม ๆ กัน 2) เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) ผู้นำทางเทคโนโลยีการศึกษาที่มีความสามารถนำการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา และสร้างการยอมรับนวัตกรรมทางเทคโนโลยีไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอนอย่างจริงจัง สามารถลดการต่อต้านต่อการยอมรับสิ่งใหม่ๆ ที่จะเข้าไปมีบทบาทในการสร้างสภาพแวดล้อมใหม่ในระบบการเรียนการสอน 3) เป็นโฆษก (Spokesperson) ผู้นำทางเทคโนโลยีการศึกษาที่มีความสามารถเผยแพร่วิสัยทัศน์ของตน สามารถเจรจา หรือต่อรองกับผู้บริหารระดับต่างๆ หรือต่อองค์กรภายนอก เพื่อสร้างเครือข่ายในการทำงานเพื่อประโยชน์ในการพัฒนางานเทคโนโลยีการศึกษาให้ก้าวหน้าต่อไป 4) เป็นผู้ฝึกสอน (Coach) ผู้นำทางเทคโนโลยีการศึกษาที่มีความสามารถในการสร้างทีมงานขึ้นมาเพื่อนำวิสัยทัศน์ของตนไปสู่การปฏิบัติ ต้องรู้จักสอน ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ สร้างความไว้วางใจ ให้อำนาจแก่ผู้ที่จะร่วมงาน

กล่าวโดยสรุป จากทัศนะความหมายทั้งหมดที่กล่าวมา ผู้วิจัยสรุปนิยามคำว่า “ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ” หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่แสดงออกถึงการมีวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี กล่าวคือ มีการส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิสัยทัศน์การใช้เทคโนโลยีและเผยแพร่วิสัยทัศน์นั้นอย่างกว้างขวาง วางแผนกำกับ การใช้สื่อเทคโนโลยีเชิงระบบให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ ส่งเสริมวัฒนธรรมความรับผิดชอบและสนับสนุนนโยบายการพัฒนาวัตกรรมการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ สนับสนุนให้มีการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพบนฐานการวิจัย สนับสนุนนโยบายการใช้เทคโนโลยีในทุกระดับและวางแผนกลยุทธ์ในการของบประมาณสนับสนุนจากท้องถิ่น ภาครัฐ และเอกชน มีการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน กล่าวคือ มีความรู้ในการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการยกระดับการเรียนการสอนให้เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตรเพื่อนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์สูงสุดของ

นักเรียน การอำนวยความสะดวกและสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีที่หลากหลายเพื่อนำไปสู่นวัตกรรมในการเรียนรู้ การจัดสิ่งแวดล้อมที่ยืดหยุ่นเป็นสำคัญโดยใช้เทคโนโลยีที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน การอำนวยความสะดวกในการใช้เทคโนโลยีสนับสนุนและส่งเสริมกระบวนการเรียนการสอนที่พัฒนาการคิด การตัดสินใจ และทักษะการแก้ปัญหา การดำเนินการให้คณาจารย์และบุคลากรมีโอกาสได้รับการพัฒนาวิชาชีพอย่างมีคุณภาพโดยใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน มีการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน กล่าวคือ มีการใช้เทคโนโลยีเป็นกิจวัตรประจำวัน มีการฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง สร้างทีมงานและกลุ่มการเรียนรู้ในองค์กรเพื่อนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนางาน สร้างผลิตภาพของงาน สร้างโอกาสการพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพแก่ผู้ให้นำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อการเรียนการสอน เป็นต้นแบบในการนำเทคโนโลยีมาใช้และผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีการใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและการประเมินผล กล่าวคือ มีการใช้เทคโนโลยีในการเก็บ รวบรวมข้อมูล และแปลผลการวิเคราะห์ ใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ใช้เทคโนโลยีในการวินิจฉัยและประเมินระบบการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา และการประเมินคุณภาพของเทคโนโลยีที่ใช้ในสถานศึกษา และมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี กล่าวคือ สร้างความมั่นใจว่านักเรียนทุกคนเข้าถึงเทคโนโลยีและตรงกับความ ต้องการ ผลักดันให้มีการใช้กฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีด้วยความรับผิดชอบ ออกข้อบังคับการใช้เทคโนโลยีเพื่อความปลอดภัยในตนเองและสิ่งแวดล้อม และมีส่วนร่วมในการออกกฎหมายลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

2.4 พฤติกรรมการบริหาร

คนเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดในองค์กร พฤติกรรมของบุคลากรในองค์กรเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารต้องตระหนัก ให้ความสำคัญและให้ความสนใจเพราะองค์กรจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว ต้องอาศัยศักยภาพของบุคลากรเป็นปัจจัยสำคัญในโรงเรียนผู้บริหารคือ ผู้นำจำเป็นต้องรับผิดชอบ สร้างความตระหนัก จิตวิญญาณและจรรยาบรรณของวิชาชีพให้เกิดขึ้นพร้อมกับการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพตามมาตรฐานและมีความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงไปสู่เป้าหมายที่สำเร็จ หากผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานมุ่งเน้นผลสำเร็จ ความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การบริหารที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีความสามารถในการเป็นผู้นำและดึงเอาศักยภาพของบุคลากรในโรงเรียนมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด เป็นผู้ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ที่บริหารจัดการให้การปฏิบัติงานในองค์กร ประสบความสำเร็จตามมุ่งหมายขององค์กร Simon (1977, pp.126-127) สอดคล้องกับแนวคิดของ Sergiovanni & Other (2004, p. 5) ที่กล่าวว่าพฤติกรรมการบริหารของผู้นำก็คือกระบวนการทำงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร โดยทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งทำให้เกิดสัมฤทธิ์ผลตามความมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพหรือประสบผลสำเร็จ

พฤติกรรมกรรมการบริหารการเปลี่ยนแปลง เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารโรงเรียนที่มีความสามารถในการริเริ่ม การลงมือปฏิบัติเกี่ยวกับการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงเป้าหมายโครงสร้างกระบวนการในการบริหารโรงเรียน (สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์, 2548, น. 10) พฤติกรรมผู้นำเป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดในการปฏิบัติงานของผู้บริหารเป็นกระบวนการที่ผู้นำสร้างระบบความสัมพันธ์ของกิจกรรมต่าง ๆ ในองค์กร ซึ่งเปรียบเสมือนสมอง เส้นเลือด แขนขา และพลังกำลังขององค์กร ที่ผู้บริหารจะต้องใช้เป็นวิถีทางไปสู่ความสำเร็จในการทำงาน (Knezevish, 1984, p. 5) และกระบวนการที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ (Moris, 1998, p. 23) เสนอแนะพฤติกรรมกรรมการทำงานของผู้บริหารที่สำคัญดังนี้ คือ 1) ต้องเข้าใจกับปัญหาต่าง ๆ ที่ต้องรับผิดชอบให้ชัดเจน 2) ต้องทำความรู้จักกับคณะครู อาจารย์ และ 3) ต้องประสานทรัพยากรและภารกิจต่าง ๆ โดยเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายได้มาปรึกษาหารือเพื่อให้ได้งานเป็นที่น่าพอใจ Davis & Thomas (1989, p. 22) ยังได้กล่าวเสนอแนะไว้ว่า แม้ว่าผู้บริหารโรงเรียนจะเป็นผู้มีความสามารถสูงสักเพียงใด ก็ไม่สามารถทำงานตามลำพังได้ จำเป็นต้องกระจายงานให้ครูในโรงเรียนร่วมรับผิดชอบ นอกจากจะทำให้งานเกิดประสิทธิผลแล้วยังเป็นการเปิดโอกาสให้กับครูในการทำงานเฉพาะด้าน โดยผู้บริหารเป็นผู้กำหนดระยะเวลาในการมอบอำนาจและมีการแจ้งให้ทราบในที่ประชุมครูทั้งโรงเรียน

Kast & Rosenzweig (1985, p. 5) เสนอไว้ว่า การบริหารเป็นหัวใจของการทำงานโรงเรียนจะประสบความสำเร็จมีประสิทธิภาพเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับการบริหาร เพราะการบริหารเป็นตัวเชื่อมประสานในการปฏิบัติงานให้เกิดผลสำเร็จตรงตามเป้าหมาย ดังผลการวิจัยของ Fiedler, Chemers & Linda (1976, p. 36) ที่พบว่าผู้บริหารและผู้ร่วมงานที่มีความสัมพันธ์อันดีต่อกันย่อมทำให้การบังคับบัญชาราบรื่นเพราะความสัมพันธ์จะสร้างความศรัทธาในตัวผู้บริหาร การปฏิบัติงานก็ดำเนินไปด้วยดี สมถวิล ชูทรัพย์ (2550, น. 185) ได้วิจัยพบเช่นกันว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์และส่งผลต่อขวัญในการปฏิบัติงานของครูด้วย นอกจากนี้แล้วพฤติกรรมกรรมการบริหารด้านการติดต่อสื่อสารจะต้องมีประสิทธิภาพ เพื่อการดำเนินงานจะเป็นไปได้ด้วยดี ซึ่งการติดต่อสื่อสารจะมีประสิทธิภาพสูง จะส่งเสริมบรรยากาศในการทำงานให้ดีขึ้น (Conrad, 1985, p. 4) ดังที่ Evans (1976, pp. 156-157) ให้ทัศนะไว้ว่าถ้าผู้บริหารสื่อสารโดยไม่ระมัดระวังแล้ว จะทำให้ขาดการยอมรับนับถือจากผู้สื่อสารด้วย และพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารมีผลต่อการบริหารจัดการและความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียน ผู้บริหารจำเป็นต้องระมัดระวังและรอบคอบ โดยรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงานหรือที่เรียกว่า ใช้การตัดสินใจแบบมีส่วนร่วมดังที่ Likert (1962, p.169) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า การตัดสินใจโดยกลุ่มหรือการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วมนี้เป็นการสร้างแรงจูงใจการบริหารที่จะนำไปสู่การปฏิบัติด้วยความพร้อมเพียง

กล่าวโดยสรุป พฤติกรรมการบริหาร หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารโรงเรียนที่มีความสามารถในการริเริ่มและลงมือปฏิบัติเกี่ยวกับการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงเป้าหมายโครงสร้างและกระบวนการในการบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิภาพสูงขึ้น ได้แก่ ความรับผิดชอบ การสร้างความตระหนัก จิตวิญญาณและจรรยาบรรณของวิชาชีพให้เกิดขึ้นพร้อมกับการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพตามมาตรฐานและมีความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงไปสู่เป้าหมายที่สำเร็จ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีพฤติกรรมดังกล่าวจะช่วยให้การบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและประสบความสำเร็จ

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านผู้บริหาร

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านผู้บริหารตามตัวแปรภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำทางวิชาการ ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และพฤติกรรมผู้บริหาร มีผู้วิจัยได้วิจัยและนำเสนอข้อมูลไว้ เช่น การวิจัยของ นิคม นาคอ้าย (2549, น. 181) ได้ทำการวิจัยองค์ประกอบคุณลักษณะผู้นำเชิงอิเล็กทรอนิกส์ และปัจจัยที่มีอิทธิพลภาวะผู้นำเชิงอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ผลการวิเคราะห์เนื้อหาของตัวแปรตาม จากการวิเคราะห์ตัวประกอบเชิงยืนยัน พบว่า องค์ประกอบของตัวแปรตาม มีค่าน้ำหนักไม่เท่ากัน โดยตัวแปรตาม ประสิทธิภาพภาวะผู้นำให้ความสำคัญกับผลการปฏิบัติงานตามโครงการ ICT (0.79) เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ คุณภาพของระบบ ICT (0.78) ความพึงพอใจของครูและนักเรียน (0.74) และสมรรถนะด้าน ICT (0.57) ตามลำดับ สมชาย เทพแสง (2548, น. 124-125) ได้ศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยปรากฏว่า ระดับการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารโรงเรียน เมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ คุณลักษณะและพฤติกรรมของผู้บริหารที่มุ่งคุณภาพ การบริหารเวลา สิ่งอำนวยความสะดวกและเทคโนโลยีและประสบการณ์ในการบริหาร ขวสิต เกิดทิพย์ (2550, น. 309) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีการศึกษาสำหรับผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้พบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีการศึกษาสำหรับผู้บริหารโรงเรียน สังกัด สพฐ. ในภาคใต้ ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ภาวะเยียบและจริยธรรมทางเทคโนโลยีการศึกษา 2) การรู้เทคโนโลยีการศึกษา 3) การจัดการด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยี 4) ค่านิยมและจิตสำนึกต่อองค์กรและสังคม 5) ความรู้ความสามารถพิเศษทางเทคโนโลยี 6) บุคลิกภาพ 7) การบูรณาการเทคโนโลยีเข้ากับการจัดการศึกษา 8) ภูมิหลังทางสังคม 9) การประเมินและการนิเทศ และ รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีการศึกษาสำหรับผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคใต้ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ชั้นรู้และตระหนัก 2) ชั้นประเมิน การก่อนดำเนินการ 3) ชั้นดำเนินการเปลี่ยนแปลง 4) ชั้นปรับปรุง 5) ชั้นประเมินหลังดำเนินการ 6) ชั้นคงสภาพ ญัฐวุฒิ เตมียสุรธรณ (2550, น. 99-100) ได้ศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อภาวะ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารตัวแทนบริษัทเมืองไทยประกันชีวิต จำกัด เขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า 1) กลุ่มของตัวแปรปัจจัยมีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการสร้างบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ค่าน้ำหนัก ความสำคัญสัมพันธ์ของตัวแปรปัจจัยมีความฉลาดทางอารมณ์และบรรยากาศองค์กรส่งผลต่อภาวะ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงทั้ง 4 ด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 พรพรรณ ศรีรุ่งเรือง (2551, น. 56-57) ผลการศึกษาอบรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการสร้างแรงบันดาลใจของนักศึกษา พยาบาลในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี พบว่า นักศึกษาพยาบาลในกลุ่มทดลองหลัง ได้รับการฝึกอบรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการสร้างแรงบันดาลใจ นักศึกษาพยาบาลมีภาวะ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการสร้างแรงบันดาลใจมากกว่าก่อนฝึกอบรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ขวัญชัย จะเกรง (2551, น. 78 - 80) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงครามพบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ ผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ การวิจัยของ อีระพล เพ็งจันทร์ (2552, น. 336) ศึกษา การบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพของสำนักงานเขตพื้นที่พบว่า ปัจจัยการบริหารจัดการ ภาครัฐที่มีประสิทธิภาพของสำนักงานเขตพื้นที่ ประกอบด้วยปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้ 1) ด้านการบริหาร การเปลี่ยนแปลง 2) ด้านกลยุทธ์การเปลี่ยนแปลง 3) ด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติการ 4) ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง 5) ด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง 6) ด้านการให้ความสำคัญกับ ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 7) ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล 8) ด้านประสิทธิภาพ ของการปฏิบัติการ 9) ด้านคุณภาพวิชาการ 10) ด้านการพัฒนาบุคลากร 11) ด้านลักษณะสำคัญ ขององค์กร 12) ด้านระบบสนับสนุนการเปลี่ยนแปลง 13) ด้านประสิทธิผลตามตัวชี้วัด และ แนวทางในการบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจาก ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญพบว่า ปัจจัยที่ค้นพบในการวิจัยมีความถูกต้องเป็นไปได้ และใช้ประโยชน์ได้จริง รวมทั้งการวิจัยของญัฐตะวัน ลิมประสงค์ (2556, น. 314) ได้ศึกษา การบริหารจัดการการประกันคุณภาพสถานศึกษาสำหรับอนาคต พบว่าองค์ประกอบการบริหาร

การประกันคุณภาพสถานศึกษาสำหรับอนาคตประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) การบริหารจัดการ 2) การวางแผน 3) การประเมินผลการปฏิบัติงาน 4) การนำผลการประเมินไปใช้ และ 5) ภาวะผู้นำองค์ประกอบของบริหารจัดการการประกันคุณภาพสถานศึกษาสำหรับอนาคต เป็นพหุองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กัน และ รูปแบบการบริหารจัดการการประกันคุณภาพสถานศึกษาสำหรับอนาคต มีความเหมาะสมมีความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์และมีความถูกต้องครอบคลุมสอดคล้องกับทฤษฎี หลักการและแนวคิดตามกรอบวิจัย รวมทั้งการวิจัยของงามตา ธาณิวรรณ (2553, น. 10) ได้วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ด้านแรงจูงใจและด้านสื่อสาร ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ด้านแรงจูงใจและด้านสื่อสารกับประสิทธิผลโรงเรียนทุกด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากสมการพยากรณ์ที่ดีที่สุด พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ด้านภาวะผู้นำ ด้านแรงจูงใจ ด้านการสื่อสาร สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร ร้อยละ 34.9 และสามารถร่วมกันทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ปัจจัยด้านครูผู้สอน

ปัจจัยด้านครูผู้สอน คือ องค์ประกอบที่แสดงถึงความรู้ความสามารถของครูในการแสดงบทบาทหน้าที่ในการสอนนักเรียน ประกอบด้วย

3.1 ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ครูผู้สอนได้พัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ มีเสรีภาพในการคิด มีโอกาสพัฒนา กิจกรรมการเรียนการสอน เพิ่มพูนความสามารถในวิชาที่สอน สามารถจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจ Monday & Noe (1996, p.129) ระบุไว้ว่า การพัฒนาบุคลากร หมายถึง การทำความเข้าใจความรู้ความสามารถของบุคลากรกว้างขึ้น เข้าใจสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง เนื่องจากการใช้เทคโนโลยีเป็นฐานในการปฏิรูปการเรียนรู้ที่มีความสำคัญยิ่ง ครูผู้สอนจำเป็นต้องอาศัยการพัฒนาวิชาชีพครู โดยฉลอง บุญญานันต์ (2547, น. 114-115) ได้เสนอวิธีการพัฒนาวิชาชีพของครูผู้สอนดังนี้ 1) สร้างความคุ้นเคยในการใช้เพื่อการเปลี่ยนแปลงผลงานไปสู่การเรียนการสอน 2) การทดลองใช้และฝึกปฏิบัติจริง ประสานความคิดกับการใช้มือจับต้องเครื่องมือไปพร้อม ๆ กันจึงจะเข้าใจชัดเจน 3) นำเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้มาใช้ในห้องเรียน 4) ใช้เทคโนโลยีอย่างบูรณาการ สามารถสร้างสรรค์วิธีการที่จะนำเทคโนโลยีช่วยการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด การพัฒนาครูให้มีความรู้ ทักษะ จะเกิดความมั่นใจ โดยกิตานันท์ มลิทอง (2548, น. 169) กล่าวว่า ความรู้ความสามารถและทักษะของครู ควรประกอบด้วยการใช้คอมพิวเตอร์ การประเมินคุณภาพ และการสืบค้นแหล่งความรู้ข้อมูลสารสนเทศ โดยอาศัยเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตเพื่อนำไปสู่การเขียนแผนการสอนที่มีสาระกว้างและลึก สถาบันการส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2545,

น. 39) ได้ทำการวิจัยร่วมกับนานาชาติในประเทศไทยเพื่อศึกษาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในโรงเรียน งานวิจัยในไมโครระดับชั้นเรียน (Micro Level) พบว่า ตัวแปรระดับชั้นเรียนที่สนับสนุนให้เกิดนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศในชั้นเรียน นอกจากการจัดชั้นเรียน ขนาดห้องเรียนแล้ว ปัจจัยที่มีความสำคัญยิ่ง คือ ปัจจัยด้านครู ซึ่งต้องพิจารณาที่ภูมิหลังทางนวัตกรรมและประสบการณ์ของครู สำหรับการวิจัยในประเทศไทยนั้นเน้นความสำคัญของครูในการเขียนแผนการสอน การผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนรู้อยู่ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่นงานวิจัยของสุภรัฐ ผ่องพันธุ์งาม (2544, น. 153-157) ซึ่งได้ทำการวิจัยโมเดลการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ของโรงเรียนจิตรลดา (Chitralada Computer Training Model) ซึ่งมีอยู่ 2 ลักษณะ ประกอบด้วย คอมพิวเตอร์เสริมการศึกษา ซึ่งมุ่งการใช้คอมพิวเตอร์ในการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ นอกจากนั้น การพัฒนาวิชาชีพครูที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนาทักษะทางเทคโนโลยีเป็นเรื่องสำคัญ ชิวปริษา (2542, น. 5) กล่าวว่า หากครูได้รับการสนับสนุนให้ได้รับการอบรมแล้ว ย่อมส่งผลต่อการปฏิบัติงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สอดคล้องกับงานวิจัยของมณีรัตน์ สิทธิโชค (2546, น. 187) ที่พบว่าปัจจัยคัตสรรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน การใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประกอบด้วย การฝึกอบรมและการพัฒนาทักษะของครู นิคม นาคอ้าย (2549, น. 96) ได้สรุปไว้ว่า ผลการปฏิบัติงานตามโครงการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นระดับความสำเร็จของการปฏิบัติงานตามโครงการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ครูผู้สอนมุ่งเน้นการนำประโยชน์จากเทคโนโลยีตลอดจนเรื่องต่าง ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างหลากหลายโดยความสำเร็จดังกล่าว พิจารณาจากการรับรู้ของครูและนักเรียน

กล่าวโดยสรุป ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศของครู หมายถึง ความรู้ความสามารถและทักษะของครู ในการใช้และสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการเรียนการสอนเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ผสมผสานไว้ในบทเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดมีการประเมินผลเกี่ยวกับประโยชน์และความเหมาะสมของเทคโนโลยีสำหรับการเรียนรู้และการพัฒนาความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของตนเองใช้เป็นเครื่องมือในการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา และเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนอันจะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

3.2 การวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยประยุกต์อย่างหนึ่งที่จุดมุ่งหมายสำคัญอยู่ที่ การปรับปรุงการเรียนการสอน โดยครูรักษ์ ภิรมย์รักษ์ (2543, น. 3) ระบุว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นบทบาทของครูในการแสวงหาวิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในบริบทของชั้นเรียน ทำไปพร้อม ๆ กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนปกติด้วยกระบวนการที่เชื่อถือได้ สอดคล้องกับทัศนาศาสตร์ (2543, น. 74) ที่เสนอไว้ว่า การค้นคว้าหาความรู้ใหม่มาใช้ในการแก้ปัญหาคือการเรียนการสอนในชั้นเรียน หรือการเปลี่ยนแปลงพัฒนา กิจกรรมการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นกระทรวงศึกษาธิการ (2543, น. 7-10)

อธิบายไว้ว่า การวิจัยในชั้นเรียนมีขั้นตอนเช่นเดียวกับการวิจัยทั่วไป แต่เพิ่มขั้นตอนการนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการสอน และที่สำคัญที่สุดครูผู้สอนจะเป็นผู้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่าง ๆ ด้วยตนเองดังนี้ 1) การสำรวจปัญหาในการเรียนการสอนในชั้นเรียน ซึ่งเป็นปัญหาที่ครูควรพิจารณาเพื่อวิจัย ซึ่ง ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์ (2543, น. 19-22) ระบุว่า ครูจะพบปัญหาจำนวนมากและไม่มีวันหมดถ้าครูยังทำหน้าที่ครู ครูจะพบปัญหาที่ต้องแก้ไขด้วยการวิจัยอยู่ตลอด ถ้าครูกำหนดปัญหาชัดเจนก็จะเป็นการเริ่มต้นที่เข้มแข็ง 2) การกำหนดวิธีการแก้ปัญหา ซึ่ง ชัยพจน์ รังงาม (2540, น. 8) อธิบายว่าเมื่อพบปัญหาแล้วก็ต้องกำหนดกิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ต้องบริหารเวลา ปรึกษาบุคลากรที่เกี่ยวข้องหรือเอกสารต่าง ๆ เพื่อให้เห็นแนวทางการทำงาน ให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ 3) การพัฒนาวิธีการหรือสร้างนวัตกรรม การออกแบบนวัตกรรมในด้านนี้ประกอบด้วย คู่มือครู กิจกรรมและสื่อเครื่องมือวัดพฤติกรรม แบบทดสอบ บอกที่มาของแนวคิด ทฤษฎีที่นำมาพัฒนา บอกถึงลักษณะของนวัตกรรม สื่อ เครื่องมือที่ใช้ 4) การนำวิธีการหรือนวัตกรรมไปใช้ (กรมวิชาการ, 2540, น. 26) เป็นการนำนวัตกรรมไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็กเพื่อตรวจสอบคุณภาพนวัตกรรม เพื่อปรับปรุงในแต่ละส่วน นำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในสถานการณ์จริง เพื่อหาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของนวัตกรรม 5) การสรุปผลเพื่อยืนยันประสิทธิภาพของนวัตกรรมนั้น โดยชัยพจน์ รังงาม (2540, น. 26) ได้นำเสนอไว้ว่าผู้วิจัยในชั้นเรียนต้องทำความเข้าใจว่า การวิจัยในชั้นเรียนทำเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน สร้างบรรยากาศในชั้นเรียน ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์ (2543, น. 41) สรุปไว้ว่า การสรุปและสะท้อนผลเป็นขั้นสุดท้ายของวงจรกระบวนการผู้วิจัยในชั้นเรียนในรอบหนึ่ง ๆ ซึ่งคงต้องเริ่มต้นกำหนดปัญหาใหม่และวางแผนแก้ปัญหาใหม่ ถ้าพบปัญหาอื่น ๆ อีกสำหรับการวิจัยในชั้นเรียนนั้น ชาตรี เกิดธรรม (2544, น. 20) ระบุว่า ผลการดำเนินการจะทำให้เกิดประโยชน์ คือ ทำให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ ครูพัฒนางานด้วยตนเอง ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพสูงสุดของนักเรียน โดยพิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ (2544, น. 33) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนสามารถพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน เพื่อส่งผลต่อผู้เรียนในด้านปัญญา ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านร่างกาย

กล่าวโดยสรุป การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง วิธีการของครูในการศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหการเรียนการสอนให้ดีขึ้น โดยใช้นวัตกรรมการศึกษาจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งถ้าครูใช้การวิจัยในการพัฒนาหรือแก้ปัญหการเรียนรู้อของผู้เรียนจะแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมั่นได้ในการทำงานของครูและเป็นการประกันคุณภาพการศึกษาลักษณะหนึ่ง

3.3 พฤติกรรมการสอน

พฤติกรรมการสอนของครู เป็นกิจกรรมที่ครูแสดงออกในการปฏิบัติหน้าที่ที่มีความสำเร็จของผู้เรียน เป็นบทบาทที่แสดงเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดความรู้ความสามารถที่พัฒนาทางเชาว์และมีพัฒนาทางจริยธรรม (นันทิยา ผิวขาว, 2550, น. 5) พฤติกรรมการสอนที่ดี คือ การเตรียมการสอนดี สนใจวิชาที่สอน เข้าใจเนื้อหา ใช้วิธีการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมาย สร้างแบบที่ตรวจสอบความสามารถประเมินผลอย่างยุติธรรม ใช้สื่อที่เหมาะสม สนับสนุนผู้เรียน และดูแลเอาใจใส่ ยกย่องผู้เรียนตอบข้อซักถาม (อุทุมพร ทองอุไทย, 2541, น. 57-58) เป็นการแสดงออกที่ผู้สอนใช้หรือปฏิบัติการสอนแบ่งเป็น 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การเตรียมการ การดำเนินการสอน การวัดผลและประเมินผล และคุณลักษณะของอาจารย์ (พิมพ์อร สดเยี่ยม, 2547, น. 95) พฤติกรรมการสอนของครูที่ดีนั้น สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545, น. 10 - 12) ได้วิเคราะห์ตัวบ่งชี้พฤติกรรมของครูที่สอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ แบ่งเป็น ลำดับขั้นก่อนการสอน เตรียมเนื้อหา และวิธีการ ตลอดทั้งการจัดชั้นเรียน เพื่อร่วมรับการเรียนรู้ ระหว่างสอน ครูต้องเมตตา มีอารมณ์ดี ประเมินผลโดยรวมและต่อเนื่อง ใช้ภาษาง่าย ๆ เน้นการฝึกปฏิบัติ รับฟังข้อคิดเห็น ดูแลเอาใจใส่เป็นรายบุคคล หลังสอนจะต้องประเมินวิธีการทำงาน ควบคุมกับผลงานของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และสุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2548, น. 45) ระบุว่า พฤติกรรมการสอนของครู เป็นการกระทำที่เกี่ยวกับการสอน ได้แก่ การเตรียมการสอนทั้งเนื้อหา และวิธีการ ตลอดทั้งการจัดชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนที่เน้นการฝึกปฏิบัติ ให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียน มีความเมตตา มีอารมณ์มั่นคง ตั้งใจสอนเต็มความสามารถ ใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย ตรวจการบ้านและแก้ไขข้อบกพร่อง ดูแลเอาใจใส่เป็นรายบุคคล และมีการประเมินผลนักเรียนอย่างต่อเนื่องเพื่อการปรับปรุงแก้ไขสอนซ่อมเสริม William & Fry (1994, cited in Pennington 1999, p. 5) กล่าวว่า ผู้สอนจะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้สติปัญญาเฉียบแหลม มีพัฒนาการทางเชาว์ปัญญา มีพัฒนาการทางจริยธรรม เป็นการเตรียมคนให้มีความพร้อมเพื่อเผชิญกับบทบาทและหน้าที่หลากหลายของการเป็นพลเมืองดีของประเทศ เป็นพ่อแม่ที่ดีของครอบครัวและเป็นสมาชิกที่ดี ฉวีวรรณ หลิมวัฒนา (2552, น. 84-88) พบว่า พฤติกรรมการสอนของครูมีอิทธิพลทางอ้อมต่อพฤติกรรมการเรียน พิมพ์อร สดเยี่ยม (2547, น. 299) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของสาขาวิชาในระดับบัณฑิตวิทยาลัยของสถาบันราชภัฏ พบว่า พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ไม่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการทำงาน แต่จากการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545, น. 11) พบว่า พฤติกรรมการสอนของครูอาจารย์ ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการวิจัยประเมินผลตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นพื้นฐานของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550, น. 115) พบว่า องค์ประกอบด้านกระบวนการเรียนการสอนและคุณลักษณะที่

เกี่ยวกับตัวครูโดยตรงมีความสำคัญส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง นอกจากครูต้องสอนดีแล้ว ตัวครูเองก็ต้องมีลักษณะของครูที่ดีด้วย โรงเรียนที่ครูมีพฤติกรรมด้านลักษณะนิสัยดี นักเรียนโรงเรียนนั้นเป็นคนดี เป็นการยืนยันความเชื่อที่ว่า อยากให้นักเรียนเป็นอย่างไร ครูต้องทำเป็นตัวอย่าง

สรุปได้ว่า คำว่า “พฤติกรรมการสอน” หมายถึง การกระทำที่ครูแสดงออกถึงความพยายามในการจัดประสบการณ์หรือสถานการณ์แวดล้อม ตลอดจนกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์จะเห็นได้ว่า พฤติกรรมการสอนของครูมีความสำคัญอย่างยิ่งที่เป็นตัวบ่งชี้ถึงความสามารถของครูผู้สอน ในการปฏิบัติภารกิจทางการเรียนการสอนหรือสภาพแวดล้อม ของห้องเรียน และการมีส่วนร่วมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนในการกระทำกิจกรรมร่วมกัน พฤติกรรมการสอนของครูเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งต่อการ พัฒนาคุณภาพของนักเรียน เพราะเป็นตัวชี้วัดถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ตลอดจนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนอีกด้วย ซึ่งเป็นคุณภาพทางการศึกษาที่สำคัญยิ่ง

3.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านครูผู้สอน

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านครูตามตัวแปร ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การวิจัยในชั้นเรียน และพฤติกรรมการสอน มีผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและนำเสนอข้อมูลไว้ เช่น วันเพ็ญ บุรีแสงเนิน (2552, น. 44) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ประกอบด้วย 9 ด้าน คือ 1) พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร 2) วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร 3) บรรยากาศสถานศึกษา 4) คุณภาพการสอนของครู 5) ความพึงพอใจในการทำงานของครู 6) การได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู 7) พฤติกรรมมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา 8) เจตคติต่อสถานศึกษา 9) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา และการวิจัยของ สุรรัตน์ พัฒนเชียร (2552, น. 136 - 139) ที่ได้ศึกษาตัวแบบความสามารถทางภาวะผู้นำครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1) ความสามารถทางภาวะผู้นำครูส่งผลทางตรงต่อประสิทธิผลของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และส่งผลทางอ้อมต่อประสิทธิผลของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยผ่านบรรยากาศสถานศึกษา ความสามารถทางภาวะผู้นำครูส่งผลทางบวกต่อบรรยากาศสถานศึกษา และบรรยากาศสถานศึกษาส่งผลทางตรงต่อประสิทธิผลของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) ตัวแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์จากกลุ่มตัวอย่างในระดับดี ประกอบด้วย ความสามารถทางภาวะผู้นำครูเป็นตัวแปรเหตุ ประสิทธิผลของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นตัวแปรผล โดยมีบรรยากาศสถานศึกษาเป็นตัวแปรคั่นกลาง ความสามารถทางภาวะผู้นำครูและ

บรรยากาศสถานศึกษาร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ร้อยละ 88 รวมทั้งการวิจัยในต่างประเทศได้แก่ Sabatini (2002, p. 152) ได้ศึกษามุมมองของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำครูในโรงเรียนประถมศึกษา โดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ การสัมภาษณ์และการศึกษาเอกสาร ข้อมูลต่าง ๆ ที่ช่วยสนับสนุนส่งเสริมให้ภาวะผู้นำครูเกิดขึ้นในสถานศึกษา และสามารถพัฒนาให้ก้าวหน้าได้ ผลการวิจัยพบว่า การเสริมสร้างพลังอำนาจครู (Teacher Empowerment) เป็นประเด็นรากฐานที่นำไปสู่ประสบการณ์ของครูในด้านภาวะผู้นำครู ซึ่งครูที่ได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจจะเรียนรู้ด้วยตนเองโดยตรง จากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้ ความชำนาญ และประโยชน์ต่าง ๆ ที่มีอยู่กับครูผู้นำ การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้นำในระดับห้องเรียน ได้แก่ การสนับสนุนด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ความร่วมมือร่วมพลัง และการสังเกตการณ์สอน ส่วนในระดับโรงเรียน ได้แก่ การสืบค้น (Inquiry) การตัดสินใจร่วมกัน (Shared Decision Making) อาภารัตน์ ราชพัฒน์ (2554, น. 51-58) ได้ศึกษาการพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของครู มีค่าเฉลี่ยและค่าสัมประสิทธิ์การกระจายเพื่อคัดสรรไว้ในโมเดลความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เหมาะสมตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับหรือสูงกว่า 3.00 และค่าสัมประสิทธิ์การกระจายเท่ากับหรือต่ำกว่า 20% โมเดลความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าไค-สแควร์ (X^2) เท่ากับ 34.59 ค่าองศาอิสระ (df) เท่ากับ ค่านัยสำคัญทางสถิติ (P-value) เท่ากับ 0.300 ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง (GFI) เท่ากับ 0.99 ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.98 และค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMSEA) เท่ากับ 0.013 องค์กรประกอบหลักมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงกว่าเกณฑ์ 0.70 ทุกองค์ประกอบ องค์กรประกอบย่อยและตัวบ่งชี้มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงกว่าเกณฑ์ 0.30 ทุกองค์ประกอบและทุกตัวบ่งชี้ อวยชัย จาตุรพันธ์ (2554, น. 73) ได้ศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารกับบรรยากาศองค์การของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทราศาสตร์ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1) การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทราศาสตร์ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ อำนาจการให้รางวัล อำนาจบังคับ อำนาจตามมกฎหมาย อำนาจอ้างอิง และอำนาจความเชี่ยวชาญตามลำดับ 2) บรรยากาศองค์การของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทราศาสตร์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การมีโอกาสในการทำงาน การมีขวัญสูง ความเอื้ออาทรต่อกัน และความเติบโตทางวิชาการ และสังคมอย่างต่อเนื่องตามลำดับ 3) การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทราศาสตร์ กับบรรยากาศองค์การสถานศึกษา โดยมีค่าความสัมพันธ์กันในทางบวกหรือมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้อย

ตามกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงทุกคู่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ปัจจัยด้านนักเรียน

ปัจจัยด้านนักเรียน คือ องค์ประกอบเกี่ยวกับคุณลักษณะและพฤติกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

4.1 ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

การเรียนรู้ของนักเรียนด้วยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มุ่งเปลี่ยนแปลงผู้เรียนจากที่ครูป้อนความรู้ตลอดเวลามาเป็นนักเรียนที่เป็นนักสืบเสาะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ได้รับการฝึกฝนให้มีความรับผิดชอบต่อการเรียนด้วยตนเอง และการฝึกทักษะการใช้เทคโนโลยีและแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเครือข่ายการเรียนรู้ต่าง ๆ การเพิ่มประสิทธิภาพใหม่ ๆ ในการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียน เรียนรู้ได้รวดเร็วหลากหลาย (ฉลอง บุญญานันต์, 2547, น. 54-55) ประเด็นที่สำคัญที่ควรพิจารณา คือ ความรู้ ทักษะด้านเทคโนโลยีของผู้เรียน กิดานันท์ มลิทอง (2548, น. 78) ระบุว่า การเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศมิได้จำกัดขอบเขตไว้เฉพาะความรู้ และทักษะเชิงเทคนิคเท่านั้น แต่ขยายความไปถึงความเข้าใจเชิงวิเคราะห์และสร้างสรรค์ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2545, น. 40) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวกับการศึกษาในโรงเรียน พบว่า ตัวแปรระดับนักเรียนที่สนับสนุนให้เกิดผลสำเร็จในโมดูลระดับนักเรียน (Micro Level) คือ การใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษาและในบ้าน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, น. 87) เสนอไว้ว่า บทบาทของผู้เรียนในการเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศนั้น ผู้เรียนต้องฝึกทักษะเทคโนโลยีเพิ่มเติมด้วยตนเอง ใช้เทคโนโลยีสืบค้นอย่างมีความหมาย ตลอดทั้งการประเมินการเรียนรู้ การเรียนต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้ผ่านคอมพิวเตอร์บนอินเทอร์เน็ต สามารถสืบค้นได้ทุกเรื่องตามศักยภาพ ฝึกฝนประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการทำงานในอนาคต นิคม นาคอ้าย (2549, น. 100) อธิบายว่าการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ของนักเรียน มิได้จำกัดไว้เฉพาะภายในห้องเรียน และอยู่ภายใต้การกำกับของครูเท่านั้น ทั้งนี้เพราะในปัจจุบันสามารถเรียนรู้จากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย ตัวอย่างของการเรียนรู้ของประเทศที่เจริญทางเทคโนโลยี เช่น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียน Woodlands ในประเทศสิงคโปร์ใช้สอนในห้องเรียน โดยนำเอาคอมพิวเตอร์กระเป่าหิ้ว และกล้องถ่ายภาพดิจิทัล เข้าไปในสวนพฤกษศาสตร์ของโรงเรียน นักเรียนจะเพิ่มชื่อและลักษณะของพืช ถ่ายภาพพืชต่าง ๆ และเก็บไว้ในคอมพิวเตอร์ ทำให้นักเรียนสามารถสืบค้นรายละเอียดของพืชได้ (นิคม นาคอ้าย, 2549, น. 100) การสนับสนุนของผู้ปกครองในการเรียนรู้ที่บ้านของนักเรียน อาจสืบค้นจาก www.home-edemagazine.com ซึ่งมีการแนะนำ

แหล่งทรัพยากรต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ที่บ้าน (กิตานันท์ มลิทอง, 2548, น. 208)

กล่าวโดยสรุป ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึงความสามารถของผู้เรียนที่แสดงออกถึงความรู้ความเข้าใจ เห็นคุณค่าและการใช้กระบวนการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูล การเรียนรู้ การสื่อสาร การแก้ปัญหาการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และมีวินัย รวมทั้งความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่างๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

4.2 พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน เป็นลักษณะของนักเรียนที่แสดงออกให้เห็นถึงความกระตือรือร้น มีความสนใจ ความตั้งใจ และสามารถวางแผน ตลอดจนวิธีการเรียน ในขณะที่เรียน (ราชันย์ บุญธิมา, 2542, น. 39-49) การวิจัยผลกระทบการศึกษาสังคมไทยของ ประยูร ศรีประสาธน์ และคณะ (2552, น. 43) พบว่า นักเรียนที่มีระเบียบวินัยที่ดี รู้จักหน้าที่ของตนเอง เชื่อฟังครูอาจารย์ ให้ความร่วมมือทางโรงเรียน จะประสบผลสำเร็จในชีวิต Maddox (1963, pp. 2-5) กล่าวว่า พฤติกรรมของนักเรียน คือ การกระทำหรือการปฏิบัติของนักเรียนแต่ละคนที่มีต่อการเรียนทั้งในและนอกเวลาเรียน พฤติกรรมที่ดี การเรียนดี คือ รู้จักผ่อนคลายเป็นระเบียบวิธีเรียน โดยพฤติกรรมการเรียนเป็นแบบแผนพฤติกรรมที่ได้จากการเรียนรู้และสามารถปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเรียน (บุญเรือน หมั่นทรัพย์, 2548, น. 57) และทักษะการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพจะทำให้เกิดการเรียนที่แตกฉาน มีทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ต้องมีการนึกรำคาญที่มาจากภาวะวิเคราะห (อุทุมพร ทองอุไทย, 2547, น. 6-8) การเรียนรู้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วในตัวเอง แลกเปลี่ยนประสบการณ์และพฤติกรรมของตนเอง ถ้าการเรียนรู้ไม่ได้เกิดขึ้นในตนเอง การเรียนรู้จะไม่ยั่งยืน (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์, 2554, น. 49) การเรียนรู้และการส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับต้นแบบโรงเรียนในฝัน บริบทสังคมกึ่งเมืองกึ่งชนบท จะมีลักษณะผสมผสานการจัดหลักสูตรที่สนองความต้องการของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการเพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีนิสัยใฝ่รู้ รักการอ่าน และค้นคว้า นำเสนอ สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รู้จักคิดวิเคราะห์ นำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2548, น. 99-100) เทคนิคและวิธีการต่าง ๆ ที่นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษา ช่วยส่งเสริมการเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เป็นลักษณะต้องฝึกฝนเป็นประจำจนเกิดเป็นนิสัย (อัจฉรา สุขารมณ และอรพินท์ ชูชม, 2551, น. 28) ถ้าพฤติกรรมการเรียนได้รับความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจหรือสามารถแก้ปัญหาได้ก็จะได้รับการกระทำซ้ำจนกลายเป็นนิสัยติดตัว (Maddox, 1963, pp. 349-359 อ้างถึงในอัจฉรา สุขารมณ และอรพินท์ ชูชม, 2551, น. 28)

สำหรับแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนนั้น ปรีชา คัมภีร์ปกรณ์ (2546, น. 93-94) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ได้แก่ พฤติกรรมการสอนของครู ซึ่งถือว่าเป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากิจกรรมการเรียนของนักเรียน องค์ประกอบความพร้อมของผู้เรียน พื้นฐานความรู้ของผู้เรียนหรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน องค์ประกอบเหล่านี้เป็นตัวบังคับหรือชี้นำในการแสดงออกทางพฤติกรรมการเรียนการสอน เพื่อนร่วมชั้น สิ่งเหล่านี้ย่อมเกี่ยวข้องในการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน วชิร บูรณสิงห์ (2547, น. 108) กล่าวว่า เทคนิคในการศึกษาที่สำคัญ ได้แก่ การทำตารางเวลา สำหรับศึกษาของตนเอง ทำรายการสิ่งที่ต้องทำตามลำดับความสำคัญก่อนหลัง จัดเวลาในการศึกษา และเวลาในการพักผ่อนให้เหมาะสม มีวิธีการอ่านที่ถูกต้องเหมาะสม เสรี เกียรติบันลือ (2549, น. 61) ได้เสนอแนวทางในการสร้างความสามารถในการเรียนรู้ไว้ 6 ประการ ดังนี้ รู้เรื่องที่ต้องเรียนให้ครบคลุมองค์ประกอบต่าง ๆ เป็นภาพรวมของเรื่องทั้งหมด เรื่องที่เนื้อหาซับซ้อน การอ่านอย่างช้า ๆ จะทำให้เข้าใจและจดจำได้ดี หรืออาจจะใช้วิธีอ่านออกเสียงเบา ๆ จะทำให้จดจำได้ดีขึ้น พยายามหาวิธีการหรือเทคนิคต่าง ๆ ช่วยความจำหรืออาจจัดแยกข้อมูลนั้นออกเป็นประเภท เป็นกลุ่มตามความมุ่งหมายเดียวกันก็จะทำให้ช่วยจำง่ายขึ้น และหาแบบฉบับในการเรียนรู้ของตน พฤติกรรมการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ภัทรากุล จริยวิทยานนท์ และคณะ (2548, น.170-181) ได้ทำการวิจัยและการประเมินผลที่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การวิจัยของ ราชนันท์ บุญธิมา (2552, น. 51) ยังพบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมการเรียนดีจะมีผลสัมฤทธิ์สูง สำหรับนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่ดีจะมีผลสัมฤทธิ์ต่ำ Haslam & Brown (1998, p. 233) ได้ศึกษาพฤติกรรมของนักเรียน พบว่า การให้ความรู้และการฝึกฝนทักษะทางการเรียน นอกจากจะส่งผลให้มีความรู้เกี่ยวกับการเรียนที่มีประสิทธิภาพแล้วยังช่วยปรับปรุงพฤติกรรมการสอน เจตคติ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กล่าวโดยสรุป พฤติกรรมการเรียน หมายถึง ลักษณะของนักเรียนที่แสดงออกให้เห็นถึงความกระตือรือร้น มีความสนใจ ความตั้งใจ กล้าคิด กล้าแสดงออก แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ และสามารถวางแผนการเรียนรู้ ตลอดจนวิธีการเรียนรู้ของตนเองได้ ผู้เรียนมีพฤติกรรมการเรียนที่ดี ย่อมมีแนวโน้มที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี ซึ่งมีงานวิจัยหลายเรื่องที่สนับสนุนในเรื่องนี้ โดยพบว่าพฤติกรรมการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นคุณภาพทางการศึกษาที่สำคัญอย่างหนึ่ง

4.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านนักเรียน

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านนักเรียนตามตัวแปรความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน มีผู้วิจัยได้ทำการวิจัยและนำเสนอข้อมูลไว้เช่น ปัญญา ชูช่วย (2551, น. 86-88) ได้ทำการวิจัยปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนของนักศึกษา ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พบว่า

- 1) รูปแบบปัจจัยเชิงสาเหตุ ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ตามสมมติฐานไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์
- 2) การพัฒนารูปแบบปัจจัยเชิงสาเหตุ ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเรียงตามลำดับ คือ คะแนนเฉลี่ยสะสมระดับมัธยมศึกษา เวลาที่ใช้ในการศึกษาเพิ่มเติมประเภทโรงเรียน เจตคติต่อการเรียน รายได้ของครอบครัว รายจ่ายต่อเดือน ตัวแปรที่มีอิทธิพลเฉพาะทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ อันดับที่ใช้ในการสอบเข้า วิธีสอบคัดเลือก ตัวแปรที่มีอิทธิพลเฉพาะทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ นิสัยในการเรียน การปรับตัว Yee (2000, pp. 287 - 302) ซึ่งทำวิจัยเรื่อง Image of School Principals' Information Communications Technology Leadership ลักษณะงานวิจัยเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพอาศัยการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตลอดจนนักเรียนและผู้ปกครองที่มีส่วนเกี่ยวข้องของประเทศแคนาดา นิวซีแลนด์ และสหรัฐอเมริกา ผู้วิจัยใช้ผลจากการสัมภาษณ์มาจัดหมวดหมู่คุณลักษณะผู้นำได้หลายหมวดหมู่ โดยคุณลักษณะในหมวดหมู่ที่เกี่ยวกับการเรียนรู้และการสอนนั้น จำแนกออกเป็น 3 คุณลักษณะหลัก คือ คุณลักษณะแห่งการมุ่งการเรียนรู้สู่การสร้างวิสัยทัศน์ คุณลักษณะแห่งการเรียนรู้ในสิ่งที่ท้าทาย และคุณลักษณะแห่งการถ่ายทอดความรู้อย่างอดทน

5. ปัจจัยด้านชุมชน

ปัจจัยด้านชุมชน หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลหรือคณะบุคคลที่เกี่ยวกับชุมชนที่ส่งเสริมสนับสนุนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วยเครือข่าย ดังนี้

5.1 การมีส่วนร่วมในการบริหาร

การมีส่วนร่วม เป็นการที่บุคคล หรือคณะบุคคลเข้ามาช่วยเหลือสนับสนุนทำประโยชน์ในเรื่องต่าง ๆ อาจเป็นการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจหรือในกระบวนการบริหารซึ่งเกี่ยวข้องกับ 1) การเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย (Involvement) 2) การช่วยเหลือและการทำประโยชน์ (Contribution) 3) การรับผิดชอบ (Responsibility) (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. 2552, น. 4) การมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้อง และผู้มีส่วนได้เสียได้มีส่วนร่วมในการบริหาร ซึ่งหลักความมีส่วนร่วมในข้อ 4 หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และเสนอความคิดเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศ ได้แก่ การแจ้งความ การไต่สวนสาธารณะ การประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติ เป็นต้น อุทัย บุญประเสริฐ (2548, น. คำนำ) ให้ความเห็นว่า หลักการมีส่วนร่วม (Participation) เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้อง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้มีส่วนร่วมในการบริหารตัดสินใจ

และรวมจัดการศึกษาของครู ผู้ปกครอง ตัวแทนชุมชน ตัวแทนศิษย์เก่าหรือตัวแทนนักเรียน การที่บุคคลมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจะเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ และรับผิดชอบในการจัดการศึกษา มากขึ้น เป็นการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้ประชาชน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2548, น. 21-22) กระบวนการมีส่วนร่วมของโรงเรียนในพื้นที่ จะประสบผลสำเร็จมี ขั้นตอนการมีส่วนร่วม 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมคิดและตัดสินใจ กำหนดความต้องการ จัดลำดับความสำคัญ 2) การมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดวิธีการและแนวดำเนินการ 3) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ทำประโยชน์ช่วยเหลือด้านทรัพย์สิน วัสดุอุปกรณ์ แรงงาน การประสาน ความช่วยเหลือและขอความช่วยเหลือ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลว่าการดำเนินงานบรรลุ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ 5) การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ทั้งเชิงปริมาณ และคุณภาพ การมีส่วนร่วมดังกล่าวมีความสำคัญในการสร้างแรงจูงใจ และเสริมแรงในการทำงานของผู้ปฏิบัติหรือ ทีมงาน โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการมีส่วนร่วมในการวางแผน ถือว่าเป็นหัวใจ ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีผลต่อการพัฒนาโรงเรียน และการดำเนินการที่ผ่านมา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนบุคลากรและ หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนให้การสนับสนุน ซึ่งนอกจากการสนับสนุนด้านสื่อ อุปกรณ์และ งบประมาณแล้ว ยังพบสิ่งที่มีคุณค่ายิ่งคือความรู้สึกว่าเป็นเจ้าของ สอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548, น. 22) โรงเรียนเป็นสถาบันของชุมชน ที่จะ อบรมสั่งสอนให้แก่บุตรธิดาของคนในชุมชน สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุขด้วยเหตุนี้ ชุมชนจึงมีส่วนได้เสียจากผลผลิตของโรงเรียน ชุมชนจึงมีบทบาทสำคัญ ที่จะเข้ามามีส่วนร่วมใน การดำเนินการของโรงเรียนในลักษณะต่าง ๆ โดยให้ความช่วยเหลือด้านพลังงาน พลังทรัพย์ หรือ พลังปัญญา

กล่าวโดยสรุป การมีส่วนร่วมในการบริหาร หมายถึง ลักษณะของการมี ส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียน การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน ทุกขั้นตอน ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือทั้งพลังงาน พลังทรัพย์ หรือพลังปัญญา การพัฒนา คุณภาพสถานศึกษาจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งคณะกรรมการสถานศึกษา ครูผู้ปกครองและนักเรียน

5.2 การสนับสนุนของภาคีเครือข่าย

การสนับสนุนของชุมชนในการวิจัยครั้งนี้ วัตถุประสงค์ส่งเสริมการใช้ เทคโนโลยีตลอดจนการให้ความร่วมมือ สนับสนุนทุนงบประมาณด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่ง เทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับการจัดการศึกษา มีความสำคัญต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยีสารสนเทศ และยังมีอิทธิพลต่อคุณภาพของเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ผู้วิจัยให้เป็นตัวแปร ตามในการวิจัยด้วย ยังสอดคล้องมาตรา 68 ในหมวดที่ 6 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ระบุถึงการระดมทุนจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงองค์กรประชาชนในการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548, น. 38) และการสนับสนุนในด้านการพัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศจากชุมชนและองค์กรประชาชน ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของความสำเร็จในการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐาน (ฉลอง บุญญานันต์, 2547, น. 37) ผลการวิจัยที่บ่งชี้ถึงอิทธิพลของการสนับสนุนของคณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนที่มีต่อความสำเร็จของการบูรณาการเทคโนโลยีสู่สถานศึกษา เช่น งานวิจัยของ Mentz (2003, pp. 253-256 อ้างถึงใน นิคม นาคอ้าย, 2549, น. 115) ซึ่งทำการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการจัดการเทคโนโลยีโดยการบูรณาการสู่สถานศึกษาในมุมมองของประเทศแอฟริกาใต้ ผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ในประเด็นของการสนับสนุนจากชุมชน พบว่า ชุมชนในประเทศแอฟริกาใต้มีความเห็นในทิศทางเดียวกันว่า การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาจะนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าของประเทศ ทั้งนี้การสนับสนุนจากคณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชน มิใช่เพราะการสนับสนุนงบประมาณเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการให้คำแนะนำในการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศด้วย ดังเช่นผลการศึกษาเฉพาะกรณี (Case Study) ของ Flanngen & Jacobsen (2003, pp. 137-138) ซึ่งศึกษาลักษณะความร่วมมือของคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียน Roland Bennet Elementary ซึ่งได้รับงบประมาณสนับสนุนในการก่อสร้างศูนย์คอมพิวเตอร์ จากงบประมาณของมลรัฐร่วมกับกองทุนสนับสนุนของผู้ปกครอง

การสนับสนุนของผู้ปกครองในการเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นกุญแจสำคัญที่ทำให้ผู้ปกครองและนักเรียนสามารถเข้าถึงทรัพยากรทางการศึกษาได้จากที่บ้าน รวมถึงการติดต่อกับบิดามารดาคนอื่น ๆ ที่มีการสนับสนุนการเรียนการสอนที่บ้านด้วย ดังนั้นด้วยศักยภาพของเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต จึงทำให้บิดามารดาที่ส่งบุตรหลานของตนไปโรงเรียนหันมาพิจารณาการเรียนการสอนที่บ้านเป็นอีกทางหนึ่งเพิ่มมากขึ้น ซึ่งบริบทของประเทศไทยเองก็มีการประกาศใช้กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว พ.ศ. 2547 เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม พ.ศ. 2547 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547, น. 145-147) การสนับสนุนของผู้ปกครองในการเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติ และส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น โรงเรียนในฝัน คือ โรงเรียนที่เกิดจากการมีส่วนร่วมคิดร่วมฝันจากประชาสังคม จึงมุ่งระดมความร่วมมือจากทุกภาคส่วนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สนับสนุนความรู้ ความคิด ความสามารถต่าง ๆ และทรัพยากรทุกรูปแบบเพื่อให้โรงเรียนสามารถดำเนินงานไปสู่เป้าหมายของโรงเรียนในฝันอย่างมีคุณภาพ โดยมีหน่วยงานจากภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน องค์กรภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้นำทางศาสนา ผู้ปกครองให้การสนับสนุนทั้งด้านวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียน และแหล่งเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2548, น. 37) ความสำเร็จของโรงเรียนในฝันมีอาจ

ดำเนินได้โดยลำพัง หากแต่ต้องได้รับความร่วมมือร่วมใจของสังคม ชุมชน หรือท้องถิ่น ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ รวมถึงติดตามประเมินผลและร่วมภูมิใจในความสำเร็จ โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของกลุ่มกัลยาณมิตร ผสมผสานกับการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร ประกอบด้วย 3 ตัวช่วย 1 ตัวเชื่อม ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2548, น. 9-20) ดังนี้ 1) ผู้เชี่ยวชาญ มีบทบาทช่วยเหลือสนับสนุนด้านวิชาการ 2) พี่เลี้ยงเป็นกัลยาณมิตรผู้ติดตาม สนับสนุนให้ความช่วยเหลือ 3) ผู้อุปถัมภ์ในโครงการจากทุกภาคส่วนสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน โดยมีตัวเชื่อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร เพื่อให้โรงเรียนมีการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนรู้ การสืบค้น ข้อมูลเชื่อมโยงตัวช่วยต่าง ๆ เป็นเครือข่าย

จากที่กล่าวมาในข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า เครือข่าย หมายถึง การทำงาน ร่วมกันของกลุ่มคนหรือองค์กรที่มีการรวมตัวกันเป็น กลุ่ม และมีเป้าหมายหรือมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน เป็นไปใน ทิศทางเดียวกัน มีโครงสร้างความสัมพันธ์ในลักษณะที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดย มีการเชื่อมโยงและประสานงานร่วมกันในลักษณะพึ่งพาอาศัย ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ ข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ ร่วมกัน โดยลักษณะการเชื่อมโยงเครือข่ายจะมีการเชื่อมโยงระหว่างปัจเจกบุคคล กลุ่ม คนและองค์กร ทั้งนี้มีการติดต่อซึ่งกันและกันทั้งในระดับภายในองค์กรและภายนอกองค์กร ความสำเร็จที่เครือข่ายส่วนใหญ่ได้รับแต่สิ่งที่มีความสำคัญต่อความเป็นเครือข่ายมากกว่าผลสำเร็จ ในทางตรง คือ ความสามัคคีที่มีต่อกันของสมาชิกและผู้คนในสังคม ดังนั้น ไม่ว่าเครือข่ายจะมี วัตถุประสงค์และเป้าหมายของตนเองอย่างไร สิ่งที่ทุกเครือข่ายควรดำเนินการอย่างยิ่ง คือการสร้าง ความเป็นมิตรภาพและการพึ่งพาอาศัย ซึ่งปัจจัยทั้งสองประการดังกล่าว จะช่วยให้งาน/ ภารกิจของ เครือข่ายบรรลุผลสำเร็จตามที่คาดหวังได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านชุมชน

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านชุมชนตามตัวแปรการมีส่วนร่วม ในการบริหาร และการสนับสนุนของภาคีเครือข่าย มีผู้วิจัยได้ทำการวิจัยและนำเสนอข้อมูลไว้ เช่น ธนสาร บัลลังก์ปัทมา (2551, น. 233) ได้วิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการ การศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามี 4 ขั้นตอน คือ การค้นหาปัญหาและสาเหตุ ของปัญหาการวางแผนดำเนินกิจกรรม การลงทุนและลงมือ ปฏิบัติงาน และการมีส่วนร่วมดำเนินการ และติดตาม ประเมินผลงาน ญัฐพงศ์ ฉลาดแย้ม (2554, น. 87 - 89) ได้วิจัยการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำ นักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองบัวลำภู เขต 1 พบว่า 1) สภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ พบว่า ชุมชนมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักสูตรน้อย หรือไม่ชัดเจนและบทบาทของชุมชน ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาจากข้อค้นพบที่ว่า ชุมชนไม่เข้าใจในกรอบบทบาทหน้าที่เกี่ยวข้อง ของตนเอง จากความบกพร่องของการเตรียมการ นโยบาย หรือการแนะนำของโรงเรียน

2) ความต้องการของชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ชุมชน ต้องการให้โรงเรียนรับฟังความคิดเห็นของชุมชนให้มากขึ้น และนำข้อคิดเห็นไปดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้งต้องให้เกียรติในความรู้ความสามารถที่ถนัดและปรึกษาหารือในเรื่องที่ชุมชนมีความมั่นใจที่จะมีส่วนร่วม โดยโรงเรียนควรจัดกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระของหลักสูตรสถานศึกษา มีการพัฒนาคู่มือ หรือเอกสารเพื่อเป็นสื่อประกอบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พร้อมทั้งการสร้าง เครือข่ายระหว่างโรงเรียนและชุมชน จีระพงษ์ หอมสุวรรณ (2556, น. 38) ได้วิจัยการพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ สร้างขึ้นประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม 2) คณะกรรมการบริหารแบบมีส่วนร่วม 3) ขอบข่ายงานการบริหารแบบมีส่วนร่วม และ 4) กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่ารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีความเหมาะสม และ คณะกรรมการบริหาร สถานศึกษามีความเห็นว่าการนำรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ไปใช้มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ศรีวรรณ เกียรติสุรนนท์ (2555, น. 3) การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรเอกชนจังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยได้รูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรเอกชนจังหวัดศรีสะเกษ ที่มีความสมบูรณ์ ถูกต้องเหมาะสม ปฏิบัติได้ และสถานศึกษาได้รับ ฌัฐพงศ์ ฉลาดแย้ม (2555, น. 2) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา หนองบัวลำภู เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ชุมชน ต้องการให้โรงเรียนรับฟังความคิดเห็นของชุมชน ให้มากขึ้น และนำข้อคิดเห็นไปดำเนินการอย่างเป็น รูปธรรม อีกทั้งต้องให้เกียรติในความรู้ความสามารถที่ ถนัดและปรึกษาหารือในเรื่องที่ชุมชนมีความมั่นใจที่จะมีส่วนร่วม การวิจัยในต่างประเทศได้แก่การวิจัยของ Kauffer (1989, pp. 3432 - A) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของสหภาพครู มหาวิทยาลัยในรัฐนิวเจอร์ซีย์ พบว่า ประการแรก สหภาพครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์กับการมี ส่วนร่วม ผลการวิจัยก็คือ ครูใหญ่เป็นกลไกสำคัญของความสำเร็จของการทำงานและเป็นผู้กระตุ้นทุกคนให้มีส่วนร่วม Marzano (2000, p.1 cited in Sergiovanni at al, 2004, p.15) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาตัวแปรที่เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียนหรือประสิทธิผลในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง บรรยายภาคในโรงเรียน ภาวะผู้นำ และการมีส่วนร่วมส่วนการวิจัยของ Scheinberg (1999, pp. 347-355), Wong and Tack (2002, pp. 247 - 268), Agbo (2007, p. 7) ได้สะท้อนภาพรวมของการมีส่วนร่วมของชุมชนที่ศึกษา ผลการมีส่วนร่วมและพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมเพียงบางส่วนในการจัดการศึกษา และการ ดำเนินการ พัฒนาชุมชน และการมีส่วนร่วมเป็นส่วนที่ สะท้อนความต้องการจำเป็นของสังคม และแสดง บทบาท

ตามความรู้และศักยภาพ งานวิจัยของ Miller (1989, p. 320-A) ได้วิจัยเรื่อง การกำหนดการมีส่วนร่วมของครูใน การวางแผนพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ของโรงเรียนชนบทในสหรัฐอเมริกา พบว่า ความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนา หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ซึ่งการให้ครูมีส่วนร่วม ร่วมจะมีประโยชน์อย่างมากในด้านการยอมรับและความเข้าใจ

6. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก

ปัจจัยภายนอกองค์กรที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของคนในองค์กร เมื่อแยกให้ชัดเจนพบว่ามี 4 ปัจจัยหลัก (Senior, 2002, p. 21) ได้แก่ 1. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี เครื่องมือหรือวัสดุในการทำงาน รูปแบบและวิธีการ หรือองค์ความรู้ที่เปลี่ยนแปลงไปจะส่งผลกระทบต่อผู้ปฏิบัติงาน 2. ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม จารีต ประเพณีความเชื่อ ค่านิยมและ บรรทัดฐาน เป็นแรงจูงใจทำให้บุคคลที่อาศัยอยู่ในสังคมนั้น ประพฤติปฏิบัติตามๆ กันไป 3. ปัจจัยด้านนโยบายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง เป็นการใช้อำนาจรัฐ เพื่อเป็นข้อบังคับให้ทุกคนต้องปฏิบัติตามเพื่อความอยู่เย็นเป็นสุขของสังคมนั้น 4. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ เป็นเรื่องเกี่ยวกับทรัพยากร รายได้ การประกอบอาชีพของคนในสังคม นอกจากนี้ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2555, น. 10) ได้วิเคราะห์ 5 ปัจจัยภายนอก ที่มีผลต่อการศึกษาไทยมี ดังนี้ 1. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี เช่น เทคโนโลยี การผลิตนาโนเทคโนโลยี เทคโนโลยีชีวภาพ ฯลฯ ซึ่งมีความก้าวหน้าขึ้นอย่างต่อเนื่อง 2. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ การเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุน เกิดการเคลื่อนย้ายสินค้าและเงินลงทุนจากต่างประเทศมากขึ้น 3. ปัจจัยด้านระบบราชการ การปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมาเคลื่อนไป อย่างยากลำบาก เนื่องด้วยระบบราชการเป็นอุปสรรค ซึ่งเกิดจาก ความล่าช้าในการประสานงาน เนื่องจากการทำงานตามระบบราชการไทย มักทำงานแบบต่างคนต่างทำไม่ไปในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ ยังมีลักษณะของการรวมศูนย์ที่ส่วนกลางมากเกินไป การทำงานแบบราชการ ที่ยึดกฎระเบียบตายตัว ขาดความยืดหยุ่น และเอื้อต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารการศึกษา และครูบางส่วนที่ไม่ยอมปรับตัว 4. ปัจจัยด้านการเมือง การปรับเปลี่ยนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการบ่อยครั้งทำให้การดำเนินนโยบายการพัฒนาการศึกษาไม่ต่อเนื่อง ความไม่สอดคล้องของเป้าหมายของการจัดการศึกษากับเป้าหมายทางการเมืองเป้าหมายของนักการเมืองหลายคนคือ ต้องการคะแนนนิยม จึงมีนักการเมืองจำนวนไม่น้อยที่ไม่ดำเนินนโยบายที่ให้ผลในระยะยาว เนื่องจากเสียง ที่จะทำให้ตนเองไม่เป็นที่นิยมทางการเมือง 5. ปัจจัยด้านวัฒนธรรม สังคมไทยมีเงื่อนไขทางวัฒนธรรมหลายประการ ที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา เช่น ขาดวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมสังคมไทย ในปัจจุบันขาดความเหนียวแน่น ขาดความร่วมมือร่วมใจ คนในสังคมจึงมองการศึกษาว่าเป็นเรื่องของรัฐบาลไม่เกี่ยวกับตนเอง รักความสนุกและความสบายคนไทยส่วนใหญ่สนใจความบันเทิง มากกว่าการแสวงหาความรู้ จึงเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สังคมอุปถัมภ์ สังคมไทยยังมีลักษณะสังคมอุปถัมภ์ เห็นแก่พวกพ้องมากกว่าส่วนรวม ผู้ที่มีอำนาจมัก

แสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเองและพวกพ้อง โดยที่ประชาชนไม่กล้าขัดขวาง เพราะต้องพึ่งพาอาศัย ดังนั้น เมื่อมีการกระจายอำนาจทางการศึกษา อาจกลายเป็นแหล่งผลประโยชน์ให้กับผู้มีอิทธิพลได้ หากควบคุมไม่ดี ขาดการเปิดกว้างทางความคิดและการรับฟังความเห็นของผู้อื่น สังคมไทย มีค่านิยมว่าการมีความคิดที่แตกต่างหรือการเป็นแกะดำ เป็นสิ่งไม่ดี มองผู้ที่มีคิดแตกต่างเป็นศัตรู และพยายามหักล้างความคิดซึ่งมักกระทำโดยใช้อารมณ์มิได้ใช้เหตุผลเป็นที่ตั้ง ซึ่งเป็นอุปสรรค ต่อการพัฒนา ผู้เรียนที่ปัจจุบันมุ่งสร้างคนให้คิดเป็นทำเป็น และแนวคิดทฤษฎีระบบของ Lunenberg and Ornstein (1996, p. 348) พบว่า สิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อระบบประกอบด้วย สังคม การเมือง และแรงกดดันจากระบบ เศรษฐกิจ Hoy and Miskel (2008, p. 18) พบว่า สิ่งแวดล้อม (Environment) คือ สรรพสิ่งที่อยู่รอบองค์กร ซึ่งเป็นแรงผลักดันหรือมีอิทธิพลต่อองค์กร สิ่งแวดล้อม เป็นแหล่งพลังงานนำเข้า ในรูปแบบต่างๆ เช่น ทรัพยากรต่างๆ ค่านิยม เทคโนโลยี ความต้องการ และประวัติศาสตร์ สอดคล้อง กับ รัตน์จำเรียง เพชรแก้ว (2553, ม.ป.น.) พบว่า สภาพแวดล้อม ภายนอกที่มีผลต่อการพัฒนา พลังอำนาจครู ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจรวมถึง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด้านสังคม วัฒนธรรม ด้านการเมืองการปกครอง และด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ และ บุคอรื เพ็ชรหนู(2549, น. 163-165) เสนอไว้ว่า ปัญหาด้านเศรษฐกิจ เกิดจากความยากจนเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจาก โครงสร้างการผลิตแคบ ไม่มีใครกล้าลงทุน นอกจากนี้ การทำงานยังต่ำกว่าระดับเกณฑ์มาตรฐาน จึงทำให้ไม่สามารถทำงานได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ นโยบายการดำเนินงานของประชาคมอาเซียน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อ กับทุกคน รวมทั้งครูด้วย ประกอบด้วย 3 ประชาคมย่อย ซึ่งเปรียบเสมือนสามเสาหลักซึ่งเกี่ยวข้อง สัมพันธ์กัน ได้แก่ 1) ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน มุ่งให้ประเทศในภูมิภาค อยู่ร่วมกันอย่างสันติ มีระบบ แก้ไขความขัดแย้งระหว่างกันได้ด้วยดี มีเสถียรภาพอย่างรอบด้าน มีกรอบความร่วมมือเพื่อรับมือกับ ภัยคุกคามความมั่นคงทั้งรูปแบบเดิมและรูปแบบใหม่ ๆ เพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัยและมั่นคง 2) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มุ่งให้เกิดการรวมตัวกันทางเศรษฐกิจ และ การอำนวยความสะดวกในการติดต่อค้าขายระหว่างกัน อันจะทำให้ภูมิภาคมีความเจริญมั่งคั่งและ สามารถแข่งขันกับภูมิภาค อื่นๆ ได้ เพื่อความอยู่ดีกินดีของประชาชนในประเทศอาเซียน 3) ประชาคมสังคมและวัฒนธรรม อาเซียน เพื่อให้ประชาชนแต่ละประเทศ อาเซียนอยู่ร่วมกันภายใต้แนวคิดสังคมที่เอื้ออาทร มี สวัสดิการทางสังคมที่ดี และมีความมั่นคง ทางสังคม (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. 2554, น. 25)

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมภายนอก หมายถึง ปัจจัยภายนอกโรงเรียน ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานในโรงเรียน พิจารณาได้จากองค์ประกอบด้านสังคมและวัฒนธรรม เทคโนโลยี สภาพเศรษฐกิจ การเมืองและกฎหมาย

6.1 สังคมและวัฒนธรรม

สังคมมนุษย์ในแต่ละสังคมมีความแตกต่างกันในแต่ทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้าน การเมือง เศรษฐกิจ ศาสนา ค่านิยม สังคมและวัฒนธรรม โดยเฉพาะทางภาคใต้มีความหลากหลาย ทางวัฒนธรรม ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา (Tyier, 1958, pp. อ้างถึงใน ยศ สันตติสมบัติ, 2544, น. 11) ได้ให้ความหมายของวัฒนธรรมเอาไว้ว่า วัฒนธรรม คือ ผลรวมของระบบความรู้ ความเชื่อ ศิลปะ จริยธรรม กฎหมาย ประเพณี ตลอดจนอุปนิสัยและความสามารถต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลมาจากการเป็นสมาชิกของสังคม วัฒนธรรม คือ วิธีหรือทางแห่ง การดำเนินชีวิต ของชุมชนหมู่หนึ่งซึ่งรวมอยู่กันในที่หนึ่ง ชุมชนหนึ่ง หรือประเทศหนึ่ง โดยเฉพาะ (บันเทิง พาพิจิตร, 2547, น. 159) วัฒนธรรมเกิดขึ้นจากการดิ้นรนของมนุษย์เพื่อจัดการความไม่ แน่นนอนและสร้างความเป็นระเบียบในสังคม (Trice and Beyer, 1993, p. 78 อ้างถึงใน พร ภิเศก, 2546, น. 26) วัฒนธรรมประกอบด้วยความคิด (Idea) แนวคิด (Concept) อุดมการณ์ (Ideology) ค่านิยม (Value) เจตคติ (Attitude) เป้าหมาย (Goal) บรรทัดฐาน (Norm) พฤติกรรมการเรียนรู้ (Learning Behavior) สัญลักษณ์ (Symbol) พิธี (Rite) พิธีการ (Ritual) ประเพณี (Custom) เรื่องเล่าขาน (Myth) สิ่งประดิษฐ์ (Artifacts) นอกจากนี้ถ้ามองด้านวัฒนธรรม นักมนุษยวิทยาได้สรุป ลักษณะพื้นฐานที่สำคัญของวัฒนธรรมไว้ 6 ประการ (ยศ สันตติสมบัติ, 2544, น. 11-12) ที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตและการจัดการศึกษาดังนี้

1. วัฒนธรรมเป็นความคิดร่วม (Shared Ideas) และค่านิยมทางสังคมเป็นตัวกำหนด ซึ่งเป็นตัวกำหนดมาตรฐานของพฤติกรรม
2. วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มนุษย์เรียนรู้ (Culture is Learned) ทีละเล็กทีละน้อย วัฒนธรรมเปรียบเสมือนมรดกทางสังคม ได้รับการถ่ายทอดจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ทางวัฒนธรรม
3. วัฒนธรรมมีพื้นฐานมาจากการใช้สัญลักษณ์ (Symbol) วัฒนธรรมของมนุษย์มีต้นกำเนิดมาจากการใช้สัญลักษณ์ สัญลักษณ์สำคัญที่มนุษย์ใช้คือภาษา
4. วัฒนธรรมเป็นองค์รวมของความรู้และภูมิปัญญา ในลักษณะนี้วัฒนธรรมมีหน้าที่ตอบสนองความต้องการของมนุษย์ ช่วยให้ผู้มนุษย์ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม
5. วัฒนธรรมคือกระบวนการที่มนุษย์กำหนดนิยามความหมายให้กับชีวิตและสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเรา เช่น ความเชื่อทางศาสนา พิธีกรรม
6. วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ไม่หยุดนิ่ง หากแต่มีการเปลี่ยนแปลงปรับตัวอยู่ตลอดเวลา การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมมีสาเหตุหลายประการ เช่น อาจเป็นผลมาจากการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม อาจเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

นักสังคมวิทยาท่านหนึ่งได้กล่าวไว้ว่า “การเปลี่ยนแปลงทางสังคมเป็นสิ่งที่ปกติและไม่อาจหลีกเลี่ยงได้” (Lapierre & Hausdort, 2001, pp. 392-413) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในแต่ละสังคมจะมีความแตกต่างกัน บางสังคมจะมีการเปลี่ยนแปลงช้า เช่น สังคมที่ใช้เทคโนโลยีง่าย ๆ หรือสังคมขนาดเล็ก ส่วนสังคมอุตสาหกรรมจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตามบางสังคมมีการเปลี่ยนแปลงมาก บางสังคมไม่มีการเปลี่ยนแปลง ไม่มีสิ่งคงที่ในการเปลี่ยนแปลง (Ferraro, 1998, p. 327) การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมเกิดขึ้นได้จากสาเหตุ 2 ประการ คือ การประดิษฐ์คิดค้น และการค้นพบ ซึ่งประกอบด้วย การสร้างเทคโนโลยีวิทยาการใหม่ๆ รวมถึงแบบแผนประเพณีความคิด ความเชื่อถือแบบใหม่ เกิดขึ้นภายในสังคม การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมยังเกิดจากการยืมหรือเลียนแบบสังคมอื่น โดยเฉพาะสังคมที่มีการติดต่อกับสังคมอื่น (ญาณิจิตต์ กุลสัมพันธ์, 2550, น. 10)

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมประการหนึ่งได้แก่การอยู่โดดเดี่ยวและการติดต่อ (Isolation and Contact) การติดต่อกับสังคมอื่นทำให้วัฒนธรรมที่มีความแตกต่างกันมีการติดต่อกัน สังคมที่อยู่ในเขตของการติดต่อ จะเป็นศูนย์กลางของการเปลี่ยนแปลง เมื่อวัฒนธรรมย่อยแพร่กระจายเข้ามา สังคมที่มีการติดต่อก็จะมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และจะเป็นไปอย่างรวดเร็ว การติดต่อเป็นไปได้หลายรูปแบบ เช่น การเดินทางในรูปแบบการศึกษา ปัจจุบันการติดต่อระหว่างสังคมต่าง ๆ จะทำได้สะดวกขึ้น ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมและวัฒนธรรมหนึ่ง ย่อมมีผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมอื่น ด้วยการเปลี่ยนแปลงจะมีลักษณะเป็นลูกโซ่มีผลกระทบต่อเนื่องไปถึงเรื่องอื่น ๆ ด้วย

แนวคิดด้านวัฒนธรรมและสังคมที่เปลี่ยนไปจึงส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาได้แก่ วัฒนธรรมและค่านิยมของผู้ปกครอง มีการส่งบุตรหลานเข้าไปเรียนในเมืองมากขึ้น ทำให้โรงเรียนในท้องถิ่นมีนักเรียนลดลง วัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาจึงทำให้ค่านิยมเปลี่ยนไปตามกระแสของสังคมและวัฒนธรรมต่างชาติ ส่งผลให้เยาวชนไทยละเลยวัฒนธรรม ประเพณีไทย สนใจวัตถุนิยมและบริโภคนิยมเพิ่มมากขึ้น เกิดปัญหาต่าง ๆ แก่เด็กในวัยเรียนที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เช่น ปัญหาเยาวชนแต่งกายล่อแหลม ปัญหาเด็กเร่รอน เด็กไร้สัญชาติ ปัญหาเด็กพิการ ทูพพลภาพ มีปัญหาบกพร่องทางสติปัญญา ปัญหาพฤติกรรมทางเพศ และยาเสพติด / สิ่งเสพติด ปัญหาครอบครัว ความยากไร้ สังคมมีความแตกต่าง ได้แก่ พื้นที่ราบพื้นที่ภูเขา ความแตกต่างด้าน เชื้อชาติ ความแตกต่างของชุมชน ความแตกต่างทางวัฒนธรรม เด็กจากครอบครัวที่ผู้ปกครองมีอาชีพที่ต้องย้ายถิ่นที่อยู่บ่อย ๆ ทำให้การเรียนไม่ต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อคุณภาพทางการศึกษาของนักเรียน

จากประวัติศาสตร์และโบราณคดีแสดงให้เห็นว่าภาคใต้เป็นดินแดนอารยธรรมเก่าแก่แห่งหนึ่งมีชนท้องถิ่นประกอบไปด้วย กลุ่มชุมชนหลายเผ่าหลายศาสนา ที่อพยพมาตั้ง

หลักทำมาหากินกระจายอยู่ทั่วไป มีการสืบทอดทางวัฒนธรรม ประเพณีเก่าแก่มีลักษณะเป็นพหุวัฒนธรรมจึงควรมีคุณลักษณะเฉพาะในการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษา

สรุปได้ว่า สังคมและวัฒนธรรม หมายถึง วิธีหรือทางแห่งการดำเนินชีวิตร่วมกัน ซึ่งส่งผลต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้แก่ จำนวนประชากร ระบบการศึกษา ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี แนวโน้มทางสังคม การคมนาคม การสื่อสาร อาชีพ และปัญหาสังคม ฯลฯ

6.2 สภาพทางเศรษฐกิจ

ปัจจุบันสังคมโลกได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และท่ามกลางความวิกฤติทางเศรษฐกิจ ความผันผวนทางการเมือง ความผูกพันทางวัฒนธรรมและศีลธรรม ความพ่ายแพ้ใน สนามแข่งขันที่ต้องการวัดกันด้วยคุณภาพและสมรรถภาพ คนไทยและสังคมไทยเริ่มต้นตัวที่จะ ติดตามความเปลี่ยนแปลงทั้งทางบวกและทางลบของประเทศอย่างใกล้ชิด เมื่อใดก็ตามที่คนส่วนใหญ่ ของประเทศยังยากจน อ่อนล้า ขาดสิทธิ และโอกาสในการพัฒนาตนเอง ความมั่นคงของ ครอบครัวและทำมาหากิน เสียงเรียกร้องให้มีการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาก็ยิ่งดังก้องขึ้นตามลำดับ และเร่งรีบให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาโดยพลัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553, น. 7) การปฏิรูปการศึกษามุ่งให้เกิดคุณภาพทั้งในด้านผลผลิต กระบวนการจัดการและปัจจัยต่างๆ โดยก็คือ ผู้บริหารโรงเรียน เพราะต้องเป็นผู้นำและผู้ประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่มีความสามารถ ซึ่งส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการเรียนการสอน และการเรียนรู้ รวมทั้งประสานความสัมพันธ์ ระดมและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สุพลวังสินธ์, 2545, น. 29) ซึ่งการศึกษานับเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งสำหรับการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า และ แก้ไขปัญหาการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ เป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์ต่อการพัฒนาทรัพยากร บุคคลของประเทศให้เป็นผู้รู้จักคิด รู้จักทำ รู้จักแก้ปัญหา ตลอดจน รู้จักใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และมีความสิ้นเปลืองน้อยที่สุด การที่จะทำให้ประเทศชาติเจริญก้าวหน้าได้จำเป็นต้องมีทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ มีความสามารถที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง พัฒนา อาชีพ และพัฒนาสังคมได้ หากประชาชนในชาติมีระดับการศึกษาสูงเพียงใด โอกาสที่จะประสบ ผลสำเร็จในการพัฒนาประเทศด้านอื่นๆ ก็มีมากขึ้น การศึกษาจะเป็นตัวเร่งอันสำคัญที่จะทำให้ สังคมมนุษย์ทุกสังคมมีความเจริญและพัฒนา รัฐจึงมีหน้าที่ในการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนคนไทย ทุกคน ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 10 ระบุไว้ว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” และ มาตรา 60 ระบุไว้ว่า “ให้รัฐจัดสรรงบประมาณแผ่นดินให้กับการศึกษาในฐานะที่มีความสำคัญสูงสุดต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ” โดยจัดสรรเป็นเงินงบประมาณเพื่อการศึกษา

ดังนี้ 1) จัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเป็นค่าใช้จ่ายรายบุคคลที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน การศึกษาภาคบังคับ และการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดโดยรัฐและเอกชนให้เท่าเทียมกัน 2) จัดสรรทุนการศึกษาในรูปของ กองทุนกู้ยืมให้แก่ผู้เรียนที่มาจากครอบครัว ที่มีรายได้น้อย ตามความเหมาะสมและความจำเป็น 3) จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาอื่นเป็นพิเศษให้เหมาะสม และสอดคล้องกับ ความจำเป็นในการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการเป็นพิเศษ โดยคำนึงถึงความเสมอภาค ในโอกาสทางการศึกษาและความเป็นธรรม ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดใน กฎกระทรวง 4) จัดสรรงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินการ และงบลงทุนให้สถานศึกษาของรัฐตาม นโยบาย แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติและภารกิจของ สถานศึกษาโดยให้มีอิสระในการบริหาร งบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา ทั้งนี้ให้คำนึงถึง คุณภาพและความเสมอภาคในโอกาส ทางการศึกษา 5) จัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุน ทั่วไปให้สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาของ รัฐที่เป็นนิติบุคคล และเป็นสถานศึกษาในกำกับของรัฐ หรือองค์การมหาชน 6) จัดสรรกองทุนกู้ยืม ดอกเบี้ยต่ำให้สถานศึกษาเอกชน เพื่อให้พึ่งตนเองได้ 7) จัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการศึกษาของรัฐและ เอกชน ทั้งนี้รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย โดยมีสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้รับผิดชอบ แต่จากการดำเนินมาตรการ อุดหนุนการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ผ่านมา ทำให้เกิดข้อถกเถียงในหลายประเด็น ทั้งด้านความเสมอภาค และความเท่าเทียม ด้านโอกาสรับ บริการทางการศึกษา และด้านคุณภาพทางการศึกษา จนเป็นเหตุให้รัฐบาลจำเป็นต้องปรับเปลี่ยน นโยบายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปีงบประมาณ 2547 โดยได้จัดสรรงบประมาณอุดหนุนตั้งแต่ ระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และการอาชีวศึกษา ในระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานร้อยละ 100 ส่วนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อุดหนุนร้อยละ 50 เฉพาะกลุ่มผู้เรียน ยากจน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, น. 23-25)

อย่างไรก็ตามการอุดหนุนด้านการเงินของการศึกษาไทยยังคงมีปัญหาหลาย ประการดังที่ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2547, น. 10) ได้นำเสนอไว้น่าสนใจประการ 1) ความจำกัด ด้านงบอุดหนุนการศึกษาซึ่งความไม่เพียงพอของเงินอุดหนุนรายหัวนี้เกิดจากการคำนวณโดยใช้ ค่าเฉลี่ยของต้นทุนการจัดการศึกษาและเงินเดือนครูทั่วประเทศ ใช้อัตราส่วนนักเรียนต่อครูเท่ากัน ทุกโรงเรียน รวมทั้งใช้ตัวเลขต้นทุนทางการศึกษาซึ่งเป็นตัวเลขเดิมที่ใช้มานาน ส่งผลทำให้เงิน อุดหนุนไม่เพียงพอ โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กหรือห่างไกลจะมีต้นทุนการจัดการศึกษาสูงกว่า ค่าเฉลี่ย ดังนั้นการอุดหนุนด้วยวิธีการที่ทำกันในปัจจุบัน อาจส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาใน ระยะยาวได้ 2) การไม่สามารถกระจาย โอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพสู่กลุ่มคนด้อยโอกาสได้อย่าง แท้จริง ซึ่งกลุ่มคนด้อยโอกาส คือ กลุ่มคนยากจนในเชิงเศรษฐกิจและการขาดโอกาสได้รับการศึกษาที่ มีคุณภาพ โรงเรียนขนาดเล็ก หรือโรงเรียนที่อยู่ห่างไกลในชนบทซึ่งมีต้นทุนในการจัดการศึกษาสูงกว่า ค่าเฉลี่ยแต่กลับได้รับงบประมาณที่ไม่เพียงพอ ประกอบกับการมีจำนวนผู้เรียนน้อยจึงได้ค่าอุดหนุน

รายหัวน้อยยิ่งจะส่งผลให้ไม่มีเงินใช้ในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ 3) การเพิ่มความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพการศึกษาระหว่างเขตเมืองกับชนบท ปัญหาด้านความเสมอภาคทางด้านคุณภาพการศึกษายังคงเป็นปัญหาที่มีต่อเนื่องมายาวนาน นอกจากนั้นยังพบว่าการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งยังมีคุณภาพที่แตกต่างกันมากและมีเป็นจำนวนมากที่ไม่ได้คุณภาพ ทำให้เกิดการอพยพเข้ามาศึกษาต่อในเขตเมืองมากขึ้น ส่งผลให้โรงเรียนที่อยู่ในเขตเมืองมีจำนวนผู้เรียนมากกว่าและได้รับงบประมาณมากกว่าและสามารถระดมทุนเพิ่มเติมได้มากขึ้นตามกรอบที่กำหนดไว้ ในขณะที่โรงเรียนในเขตชนบทขาดความพร้อม มีต้นทุนการจัดการศึกษาที่สูงกว่าแต่มีผู้เรียนน้อยกว่าจึงได้รับเงินอุดหนุนรายหัวน้อยกว่า 4) การจัดสรรทรัพยากรไม่มีประสิทธิภาพสูงสุดเนื่องจากภาครัฐมีความจำกัดด้านงบประมาณ ซึ่งงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดควรถูกจัดสรรไปในส่วนที่จำเป็นและต้องการสูงสุดก่อน เพื่อการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด อีกทั้งการจัดสรรงบอุดหนุนในปัจจุบันไม่มีพลังขับเคลื่อน หรือจูงใจมากพอที่จะทำให้สถานศึกษาให้ความสำคัญหรือมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด แต่มุ่งที่เป้าหมายเพื่อให้สามารถจัดการศึกษาให้ผ่านเกณฑ์ คุณภาพขั้นต่ำ โดยไม่พิจารณาถึงประสิทธิภาพการดำเนินการมากนัก อันก่อให้เกิดการเสียทรัพยากรโดยเปล่าประโยชน์สอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ที่รายงานสรุปผลการสัมมนาระดมความคิดเห็นเรื่องการติดตามและประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาด้านการบริหารและการจัดการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดสรรค่าใช้จ่ายรายหัว การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี พบว่า ปัญหาการจัดสรรค่าใช้จ่ายรายหัวในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานยังไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและความต้องการจำเป็นของผู้เรียนเป็นรายบุคคลหรือขนาดและที่ตั้งของสถานศึกษา โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กรวมทั้งโรงเรียนเอกชน ซึ่งไม่มีงบประมาณเพียงพอสำหรับการบริหารจัดการและพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ อีกทั้งยังได้รับงบประมาณล่าช้า สาเหตุการจัดสรรค่าใช้จ่ายให้โรงเรียนขนาดเล็ก โดยคิดเฉพาะค่าใช้จ่ายรายหัว ทำให้โรงเรียนไม่มีงบประมาณในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550, น. 21) ถึงแม้รัฐจะเปิดโอกาสให้สถานศึกษาสามารถระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาได้แต่ด้วยสภาพดินฟ้าอากาศที่เกี่ยวข้องกับผลผลิตไม่แน่นอนทำให้มีการอพยพย้ายถิ่นเพื่อหางานทำ เกิดการทิ้งลูกหลานให้อยู่กับคนแก่ เศรษฐกิจภาพรวมของประเทศตกต่ำ ทำให้ไม่เอื้อต่อการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประชากรยากจน รายได้น้อย ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม คนว่างงาน ทำให้เกิดความยากจน มีภาระหนี้สินเพิ่มมากขึ้นเศรษฐกิจแบบทุนนิยม ทำให้เกิดการเอาเปรียบ เศรษฐกิจแย่งเพราะสินค้าราคาแพง การระดมทรัพยากรทางการศึกษาทำได้น้อย ไม่เพียงพอต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สรุปได้ว่า สภาพทางเศรษฐกิจ หมายถึง รายได้ของผู้ปกครอง ภาวะทางการเงิน การว่างงาน อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ อัตราดอกเบี้ย การลงทุนต่าง ๆ ฯลฯ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

6.3 การเมืองและกฎหมาย

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ในทศวรรษที่สองโดยมีเป้าหมายหลัก 3 ประการคือ 1) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา 2) การเรียนรู้ของคนไทย เพิ่มโอกาสทางการศึกษาเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพและ 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารและจัดการศึกษาและมีกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษา 4 ประการคือ พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพสถานศึกษายุคใหม่และแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่และพัฒนาการคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ ให้สังคมได้รับรู้อย่างชัดเจนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงได้ประกาศจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนแต่ละระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับมัธยมศึกษา เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิดขั้นสูงมีทักษะชีวิตในการแก้ปัญหาการใช้เทคโนโลยี การจัดการเรียนรู้ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์และยังมีความมุ่งมั่นต่อการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา โดยยกระดับโรงเรียนชั้นนำที่มีความพร้อมสูง โรงเรียนดีมาตรฐานสากล เพื่อให้เป็นโรงเรียน ระบบการพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ สภาพแวดล้อม หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่ เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีนิสัยใฝ่รู้ มีความสามารถคิดวิเคราะห์แก้ปัญหา มีความคิดสร้างสรรค์ มีคุณธรรมนำความรู้ รักความเป็นไทยและมีความสามารถก้าวไกล ระดับสากล (สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, น. 22) ต่อมาได้มีคำสั่งให้ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยมีเหตุผลสำคัญประการหนึ่งคือ นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่จะพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลก ยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย ให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ (สำนักบริหารงานการศึกษามัธยมศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ, 2548, น. 87) แต่ในทางปฏิบัตินโยบายการศึกษาของไทยกับโลกปัจจุบันทุกวันนี้ มีนักวิชาการและ บุคคลต่าง ๆ ออกมาวิเคราะห์และวิจารณ์การจัดการศึกษาของไทยมากมาย ซึ่งเสียงส่วนใหญ่เป็นไปในทางลบทั้งระบบการจัดการศึกษาและคุณภาพของผู้เรียนส่วนใหญ่มุ่งไปที่การเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างรวดเร็ว จนทำให้การศึกษาของไทยและมาตรฐานผู้เรียนของไทยก้าวไม่ทันโลก จึงสมควรที่จะหันกลับมาองและคิดใหม่ว่าเกิดอะไรขึ้น โดยวิเคราะห์นโยบายการจัดการศึกษาของไทยและพิจารณาว่ามี แนวทางใดที่จะพัฒนาการศึกษาของไทยในปัจจุบันและวางแผนเกี่ยวกับการศึกษาในอนาคตของไทย โดยการพัฒนาต้องอยู่บนพื้นฐานของ

ความเป็นไปได้สอดคล้องกับความเป็นไทยในบริบทโลก หากวิเคราะห์นโยบายการศึกษาไทยจะพบว่า มีกำหนดไว้ในเอกสารของทางราชการหลายแห่ง แหล่งที่สำคัญ มี 4 แหล่งคือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แผนการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ และนโยบายของรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภา (วิจิตร ศรีสอ้าน, 2550, น. 98) แต่ในอดีตจากบทเรียนหรือประสบการณ์ที่ผ่านมาปรากฏว่า นโยบาย แผนงานหรือโครงการที่ผ่านการกลั่นกรองมาแล้ว อาจถือได้ว่าเป็นความคิดที่ดีเด่น เมื่อมีการนำไปปฏิบัติจริง ๆ ปรากฏว่าบังเกิดความล้มเหลวเสียเป็นส่วนใหญ่โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความล้มเหลวดังกล่าวมักเป็นความล้มเหลวที่หาสาเหตุที่แน่ชัดไม่ได้จนเป็นผลให้นโยบายแผนงานหรือโครงการนั้น ต้องล้มเลิกไปในที่สุด (สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2554, น. 29)

จะเห็นได้ว่าการศึกษาของไทยมีทั้งส่วนที่ประสบผลสำเร็จและส่วนที่ยังเป็นปัญหาโดยเฉพาะในช่วงเวลาที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเนื่องจากโลกาภิวัตน์ มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมของไทยคงต้องใช้เวลาในการพัฒนาต่อไปโดยเร่งสร้าง เร่งพัฒนาผู้นำทางการศึกษา ผู้นำการเปลี่ยนแปลง ปฏิรูปการเรียนการสอนใหม่เพื่อสร้างคุณภาพให้ผู้เรียนที่จะต้องก้าวให้ทันการเปลี่ยนแปลงของโลกเพราะไม่มีนโยบายใดที่นำไปปฏิบัติแล้ว ได้ผลเต็มร้อยเปอร์เซ็นต์ในทันทีและเชื่อว่าประเทศอื่นจะไม่ประสบปัญหาเพราะประเด็นปัญหาที่หลาย ประเทศต้องเผชิญเมื่อนำนโยบายด้านการศึกษา โดยเฉพาะการปฏิรูปการศึกษาไปใช้ในการกระจาย อำนาจการบริหารสู่โรงเรียน ปัญหาที่พบได้แก่ความมีอิสระในการบริหารตนเองกับความจำเป็นที่ต้องมีการตรวจสอบ การกระจายอำนาจ การบริหารกับความเสมอภาคทางการศึกษา การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี และวัฒนธรรม การกระจายอำนาจการบริหารกับผลที่ได้รับ รวมถึงการลดขนาดหน่วยงานส่วนกลางลง เมื่อมีการกระจายอำนาจ ซึ่งปัญหาก็ขึ้นกับบริบทของประเทศการจะแก้ปัญหาคงต้องพิจารณาแนวทางที่เหมาะสม พิจารณาถึงความเป็นไปได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 77)

สรุปได้ว่า การเมืองและกฎหมาย หมายถึงรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติ การศึกษา หลักสูตร นโยบายรัฐบาล นโยบายหน่วยงานต้นสังกัด กฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ การแทรกแซงทางการเมือง ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

6.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอกมีผู้วิจัยได้ทำการวิจัยและเสนอข้อมูลเอาไว้ เช่น ปารีชาติ คุณปลื้ม (2552, น. 39) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโท: กรณีศึกษา นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัย ศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี พบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม และนโยบาย ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียนในลำดับต้นๆ กล่าวคือ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ

ค่าใช้จ่าย รายได้ของบิดา มารดา หรือ ผู้ปกครอง มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการศึกษาของนักศึกษา เป็นลำดับแรก รองลงมาคือ ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ สังคมวัฒนธรรม และด้านสภาพแวดล้อมต่างก็มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อของนักศึกษาทั้งสิ้น สอดคล้องกับการวิจัยของ จตุพร ยงศร (2554, น. 54) ได้ศึกษาวิจัยนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศในประชาคมอาเซียน พบว่านโยบายการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของประเทศในประชาคมอาเซียน มีจุดรวมคล้ายคลึงกัน 3 ประการคือ 1) การขยาย โอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึง 2) การยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษา และ 3) การพัฒนาคุณภาพ การศึกษาให้สอดรับความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และยิ่งพบอีกว่า การเมือง การปกครอง สภาพทางภูมิศาสตร์ สังคมและวัฒนธรรม จำนวนประชากร และสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศในประชาคมอาเซียนส่งผลให้นโยบายการพัฒนาคุณภาพ การศึกษามีความแตกต่างกัน ปัญญา ศรีลาภักษ์ (2557, น. 166) ศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพลังอำนาจครูในสามจังหวัดชายแดนใต้ พบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอกของครู ปัจจัยด้านวัฒนธรรมโรงเรียนแบบร่วมมือ และปัจจัยด้านกระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจ โดยปัจจัยด้านพฤติกรรมผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อพลังอำนาจครูในสามจังหวัดชายแดนใต้มากที่สุด และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอกเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อพลังอำนาจครูในสามจังหวัดชายแดนใต้ในอันดับรองลงมา โดยทั้งสองปัจจัยมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านปัจจัยด้านวัฒนธรรมโรงเรียนแบบร่วมมือ และปัจจัยด้านกระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจเช่นเดียวกัน Anderson & Dexter (2000, p. 3) ทำการวิจัยในเรื่องภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีและผลกระทบ พบว่า การผสมผสานวิสัยทัศน์เป็นจุดเน้น สำคัญของผู้บริหารในการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา ยืนยันว่าการบรรลุผลสำเร็จในการนำเทคโนโลยีสู่การปฏิบัติขึ้นอยู่กับการผสมผสานเป้าหมายที่มีความหลากหลายและแตกต่างกันภายในองค์กร Hoy & Miskel (2005, p. 437) สรุปผลการวิจัยไว้ว่าความสำเร็จในการบริหารจัดการย่อมส่งผลถึงความสำเร็จขององค์กรในภาพรวม แม้ว่าในปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษามีแนวโน้มที่จะปฏิรูปการเรียนรู้ไปสู่อนาคต สร้างบทบาทของคนไทยในเวทีโลก รัฐบาลเน้นให้โรงเรียนมีคุณภาพ และศักยภาพอย่างเต็มที่ มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและการศึกษาของชาติ แต่ความสำเร็จของโรงเรียนในการปฏิบัติภารกิจหลัก (Mission) ให้สำเร็จตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์การประเมิน จำเป็นต้องวัดปัจจัยหลายประการ ได้แก่ ปัจจัยด้านโรงเรียน ปัจจัยด้านผู้บริหารโรงเรียน ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านนักเรียน ปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายนอกที่จำเป็น ได้แก่ ชุมชน องค์กรต่าง ๆ แต่สิ่งสำคัญในการประเมินการพัฒนาขององค์กร ย่อมขึ้นอยู่กับแบบวัดพฤติกรรมของการบริหารของผู้บริหาร ถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จในองค์กร Fritzen (2000, p. 28) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการกระจายอำนาจและบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : การเปรียบเทียบและการประยุกต์การปฏิรูปการปกครองใน

เวียดนามโดยเฉพาะการปฏิรูปการบริหาร ในส่วนการกระจายอำนาจสำหรับโครงการพัฒนาเด็กแห่งชาติ (NPA) ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดในเวียดนาม พบว่า การปฏิรูปมักจะประสบความสำเร็จ ความล้มเหลวในสภาพชุมชนที่ยากจน โดยมีแนวคิดที่จะเปลี่ยนแปลงการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ ให้ปฏิรูปไปใช้หลักการ กระจายอำนาจเหมือนกันทั่วประเทศเป็นการพยายามทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง เตรียมการปกครอง โดยสนองความต้องการและการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นวิธิต่างแก้ปัญหาที่ดีที่สุด หรือการที่รัฐจะให้การสนับสนุนไม่ว่าด้านงบประมาณ วัสดุครุภัณฑ์ก็จะขึ้นอยู่กับสภาพความต้องการและความจำเป็นของแต่ละท้องถิ่น แต่ถ้าเป็นการปกครองแบบรวมอำนาจที่ส่วนกลาง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะได้รับการจัดสรรงบประมาณเท่าเทียมกัน ซึ่งถือว่าไม่ถูกต้องกับความเป็นจริง Davila (1999, pp. 783-802) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการศึกษาในโคลัมเบีย: ทิศทางจะไปทางใด พบว่าการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาเป็นการแบ่งเบาภาระความรับผิดชอบให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีส่วนรับผิดชอบทั้งด้านการบริหารงบประมาณ ค่าใช้จ่าย ซึ่งแนวโน้มการจัดสรรงบประมาณ การจัดการศึกษาระดับสูงกว่ามัธยมศึกษาและมัธยมศึกษา มีแนวโน้มลดลง แต่งบประมาณ การจัดการศึกษาระดับสูงกว่ามัธยมศึกษาจะสูงขึ้น นอกจากนี้ในเทศบาลบางแห่งที่มีปัญหาด้านสภาพสังคมและเศรษฐกิจก็มีการวางแผนปรับงบประมาณ และการจัดสรรเงินชดเชยให้เกิดความเป็นธรรมจากรัฐบาลกลาง Wohistetler and Mohrman (1996, p. 612) ได้ศึกษาเกี่ยวกับนโยบายการศึกษาในเรื่องของการกระจาย อำนาจการจัดการศึกษาด้วยรูปแบบของ School – Based Management ที่มีการกระจายอำนาจในการควบคุมงานจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษา โดยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในท้องถิ่นเป็นผู้ควบคุมดูแลได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง และสมาชิกของชุมชน พบว่า ในการดำเนินงานนั้นมีการนำหลักการบริหารที่ประสบผลสำเร็จมาแล้วในองค์กรเอกชนมาใช้ ดังนี้คือ 1) ให้อำนาจการตัดสินใจแก่ผู้เกี่ยวข้องทั้งในเรื่องของนโยบายการปฏิบัติและการสั่งการ โดยเฉพาะในเรื่องของงบประมาณและหลักสูตร 2) ให้ความรู้แก่คนในหน่วยงานทั้งด้านเทคนิค การจัดการทักษะงาน (Job Skills) ทักษะการทำงานเป็นทีม (Teamwork Skills) 3) ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับองค์กรรวมถึงรายรับ – รายจ่ายขององค์กร 4) การใช้ระบบการให้รางวัลที่ดูจากผลงานขององค์กรและผลที่เกิดจากแต่ละบุคคล

แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant Analysis)

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้สถิติการจำแนกกลุ่มซึ่งเป็นสถิติที่ใช้ในการศึกษาตัวแปรสำหรับการจำแนกหรือแบ่งกลุ่ม คน สัตว์ หรือสิ่งของ ออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ ตั้งแต่สองกลุ่มขึ้นไป ผู้วิจัยได้นำเสนอโดยสรุปตามหัวข้อ ดังนี้

ความหมายของการวิเคราะห์จำแนกประเภท

มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงความหมายของการวิเคราะห์จำแนกประเภทไว้ดังนี้
 สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2548, น. 521) สรุปว่า การวิเคราะห์จำแนกประเภทเป็น
 เทคนิคการวิเคราะห์ตัวแปรหลายตัว เทคนิคการวิเคราะห์จำแนกประเภทมีชื่อเรียก Discriminant
 Analysis คำว่า Analysis หมายถึง การวิเคราะห์ และคำว่า Discriminant หมายถึง ตัวจำแนกหรือ
 ตัวแบ่งหน่วยวิเคราะห์ออกเป็นกลุ่มเป็นประเภท

เพชรน้อย สิงห์ช่างชัย (2548, น. 27) และ ศิริชัย กาญจนวาสี (2550, น. 32)
 ได้อธิบายไว้ว่า การวิเคราะห์จำแนกประเภท เป็นเทคนิคการวิเคราะห์ที่เหมาะสมสำหรับการนำตัวแปร
 อิสระหลายตัว ซึ่งวัดในมาตราอันดับหรืออัตราส่วน ไปทำนายตัวแปรตาม ซึ่งเป็นตัวแปรกลุ่มหรือ
 ตัวแปรจัดประเภท (Categorical Variable) ตัวแปรกลุ่มอาจเป็นตัวแปรจัดประเภทแบบ 2 กลุ่มหรือ
 มากกว่าก็ได้ ถ้าเป็นการจำแนก 2 กลุ่มเรียกว่า Two-Group Discriminant Analysis ถ้าจำแนก
 มากกว่า 2 กลุ่มเรียกว่า Multiple Discriminant Analysis (MDA) แนวคิดของการจำแนกทดสอบ
 สมมติฐาน คือการหาค่าเฉลี่ยของตัวแปรต้นแต่ละกลุ่มมีค่าเท่ากันหรือไม่ การทดสอบนัยสำคัญ
 ทางสถิติเป็นการทดสอบระยะห่างระหว่างค่า centroid (ค่าเฉลี่ยของคะแนนจำแนกของแต่ละ
 กลุ่ม) ของแต่ละกลุ่ม ทำให้ได้ฟังก์ชันการจำแนกไว้อธิบายว่าสามารถจำแนกกลุ่มใดด้วยตัวแปรใด
 การวิเคราะห์วิธีนี้นอกจากจะสามารถจำแนกระหว่างกลุ่มได้อย่างสูงสุดแล้ว ยังสามารถบอกธรรมชาติ
 บางอย่างของการจำแนกนั้นด้วย เช่นบอกว่าตัวแปรใดจำแนกได้ดีมากน้อยกว่ากัน นั่นคือสามารถ
 บอกประสิทธิภาพหรือน้ำหนักในการจำแนกของแบบสอบถาม นอกจากนี้การวิเคราะห์จำแนก
 ประเภทยังสามารถพยากรณ์การเข้าสู่กลุ่มของข้อมูลใหม่ด้วย ดังนั้นการวิเคราะห์จำแนกประเภทจึง
 เป็นเทคนิคการวิเคราะห์ความสัมพันธ์หรือการหาสาเหตุเทคนิคหนึ่ง

กัลยา วานิชย์บัญชา (2551, น. 33) สรุปไว้ว่า การวิเคราะห์จำแนกประเภท
 หมายถึง เทคนิคทางสถิติที่ใช้จำแนกกลุ่มบุคคลหรือหน่วยวิเคราะห์ ออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ ที่มี
 การกำหนดไว้ล่วงหน้าตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป เพื่อตอบคำถามการวิจัยที่ว่า กลุ่มที่แบ่งนั้นแตกต่างกัน มี
 ตัวแปรใดบ้างที่ทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ซึ่งนอกจากจะจำแนกกลุ่มได้แล้วยังสามารถบอก
 ธรรมชาติบางอย่างของการจำแนกนั้นได้ด้วย เช่น ตัวแปรที่นำมาวิเคราะห์นั้น ตัวแปรใดจำแนกได้
 หรือไม่ได้ และถ้าจำแนกได้ตัวแปรใดที่จำแนกได้ดีมากน้อยกว่ากัน นั่นคือ การบอกถึงประสิทธิภาพ
 หรือน้ำหนักในการจำแนกของตัวแปรเหล่านั้น สิ่งที่ได้จากการวิเคราะห์ คือ สมการจำแนก
 (Discriminant Function) ที่สามารถแบ่งบุคคล หรือหน่วยวิเคราะห์ออกเป็นกลุ่มได้อย่างดีที่สุด คือ
 มีความผิดพลาดน้อยมาก

สรุปได้ว่า การวิเคราะห์จำแนกเป็นวิธีการแบ่งกลุ่มข้อมูลหรือหน่วยตัวอย่างออกเป็นกลุ่มย่อยหลาย ๆ กลุ่ม โดยอาศัยวิธีทางสถิติเพื่อให้ทราบว่าข้อมูลหรือหน่วยตัวอย่างที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันมีคุณลักษณะใดบ้างที่เหมือนกัน

วัตถุประสงค์ของการใช้การวิเคราะห์จำแนกประเภท

การวิเคราะห์จำแนกประเภทหรือบางครั้งเรียกว่า การวิเคราะห์จำแนกกลุ่มเป็นการคัดเลือกตัวแปรกลุ่มหนึ่งหรือตัวแปรชุดหนึ่ง ที่นักวิจัยคิดว่าตัวแปรเหล่านั้นมีความสัมพันธ์กับสิ่งที่ต้องการศึกษาและทดสอบว่าตัวแปรที่ได้เก็บรวบรวมมาสามารถที่จะจำแนกหน่วยวิเคราะห์ออกเป็นกลุ่มได้อย่างถูกต้องหรือไม่ โดยจะชี้ให้เห็นว่า การเป็นสมาชิกของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งขึ้นอยู่กับตัวแปรใดบ้าง

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2548, น. 521-566) ระบุไว้ว่า ในการวิเคราะห์จำแนกประเภทจะได้สมการที่ให้น้ำหนักของตัวแปรที่จะใช้ในการเป็นสมาชิกของกลุ่ม สมการนี้เรียกว่า สมการจำแนกประเภท (Discriminant Function) ซึ่งจำนวนสมการที่ได้จะน้อยกว่าจำนวนกลุ่มของประชากรที่ต้องการจำแนก 1 กลุ่มเสมอ หรือถ้ามีจำนวนกลุ่มมากกว่าตัวแปร จำนวนสมการจะเท่ากับจำนวนตัวแปรที่จะใช้จำแนกประเภท (Discriminant Variable) สมการแต่ละสมการที่ได้จะพยายามแบ่งกลุ่มที่ต่างกันให้มากที่สุด

กัลยา วานิชย์บัญชา (2550, น. 235-245) อธิบายไว้ว่า โดยทั่วไปตัวแปรเหล่านี้จะเป็นตัวแปรที่ผู้วิจัยคิดว่ามีอิทธิพลต่อการเป็นสมาชิกของกลุ่มของหน่วยวิเคราะห์ถึงขั้นที่สามารถจะใช้ประโยชน์ในการจำแนกได้อย่างถูกต้องว่าหน่วยวิเคราะห์ใดจะตกอยู่ในกลุ่มใด ส่วนวัตถุประสงค์ในเชิงปฏิบัติการหรือการใช้ประโยชน์ของเทคนิคดังกล่าว จะเกิดขึ้นหลังจากที่ผู้วิจัยได้ค้นพบว่าเป็นสมาชิกของกลุ่มของหน่วยวิเคราะห์ขึ้นอยู่กับตัวแปรใด และตัวแปรเหล่านี้สามารถจำแนกหน่วยวิเคราะห์ออกเป็นประเภทหรือกลุ่มได้ดีมากน้อยเพียงใดหากจำแนกได้ดีมาก ผู้วิจัยสามารถจะนำความรู้นั้นไปจำแนกหน่วยวิเคราะห์ใหม่ออกเป็นประเภทหรือกลุ่มได้ว่า หน่วยวิเคราะห์นั้นควรตกในกลุ่มใดอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพมากกว่าการจำแนกโดยที่ไม่มีความรู้หรือข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จำแนกประเภท การวิเคราะห์จำแนกประเภท ช่วยทำความเข้าใจความแตกต่างระหว่างกลุ่มและการจำแนกกลุ่มอย่างถูกต้อง ใช้ในกรณีที่คำถามการวิจัย ต้องการคาดคะเนความสัมพันธ์หรือทำนายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยสามารถตอบคำถามวิจัยได้

ศิริชัย กาญจนวาสี (2550, น. 35) ได้ระบุถึงวัตถุประสงค์ของการใช้การวิเคราะห์จำแนกประเภทไว้ ดังนี้

1. ทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป ว่ามีค่าเฉลี่ยของชุดตัวแปรต้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ โดยใช้การเปรียบเทียบค่ากลางของกลุ่ม (Group Centroid)
2. สร้างฟังก์ชันการจำแนกกลุ่ม มิติการจำแนก ระหว่างกลุ่ม จากชุดของตัวแปร

ต้นหรือตัวแปรจำแนก ว่า มีมิติหรือฟังก์ชันใดบ้าง

3. พิจารณาว่าตัวแปรอิสระตัวใดบ้างเป็นตัวแปรที่สำคัญที่ใช้ในการแบ่งกลุ่ม หรือตอบคำถามว่าลักษณะความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างเกิดขึ้นจากตัวแปรใด

4. ใช้พยากรณ์ข้อมูลหน่วยใหม่ เข้าร่วมเป็นกลุ่มที่ทราบล่วงหน้าบนพื้นฐานของกลุ่มชุดตัวแปรต้นที่เหมาะสม

ลักษณะและคุณสมบัติของเทคนิควิธีการวิเคราะห์จำแนกประเภท

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2548, น. 523) ระบุไว้ว่า การวิเคราะห์จำแนกประเภท มีคุณสมบัติหลายอย่างที่คล้ายกับการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบโลจิท และแบบมัลติโนเมียลโลจิท โดยเฉพาะในด้านตัวแปรตาม และในรูปแบบของสมการ การทดสอบบัยสำคัญทางสถิติของตัวแปร การวิเคราะห์จำแนกประเภทอาศัยเทคนิคการวิเคราะห์การผันแปรโดยพิจารณาจากเมตริกซ์การผันแปรร่วมภายในกลุ่ม (Within Group Variance - Covariance Matrix) เป็นหลัก

ตัวแปรอิสระ ที่ใช้ในการวิเคราะห์จำแนกสามารถคัดเลือกได้จากผลงานวิจัยที่ผ่านมาหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการพิจารณาด้วยเหตุผลว่าตัวแปรใดบ้างที่น่าจะมีความสำคัญต่อการทำนายหรือจำแนกการเป็นสมาชิกของกลุ่มในตัวแปรตาม ตัวแปรอิสระต้องเป็นตัวแปรเชิงปริมาณในระดับอันตรภาคชั้น หรืออัตราส่วน หรือตัวแปรนามบัญญัติที่ปรับเป็นตัวแปรหุ่น (Dummy Variable) ตัวแปรตาม จะต้องเป็นตัวแปรจัดประเภท ซึ่งอาจเป็น 2 กลุ่ม หรือมากกว่า การจำแนกสมาชิกของแต่ละกลุ่มจะต้องขาดจากกัน (Exclusive) คือเป็นสมาชิกแค่กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น และการจัดกลุ่มจะต้องครอบคลุมกลุ่มทั้งหมด (Exhaustive) และตัวแปรอิสระแต่ละตัวไม่ควรมีความสัมพันธ์กันสูงมาก จำนวนสมาชิกแต่ละกลุ่มพอๆ กัน นอกจากนี้ข้อมูลต้องไม่มีค่า Missing เลย ดังนั้นข้อมูลแต่ละชุดต้องมีตัวแปรอิสระและตัวแปรตามครบทุกตัว

เงื่อนไขและข้อตกลงเบื้องต้น

ข้อตกลงเบื้องต้น ที่สำคัญของการวิเคราะห์จำแนกประเภทมีดังนี้ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2550, น. 125) เสนอไว้ว่า

1. ข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์ต้องมีการกระจายแจกแจงเป็นโค้งปกติ โดยเฉพาะตัวแปรอิสระต้องมีการแจกแจงเป็นโค้งปกติเสมอ แต่ตัวแปรตามอาจจะมีข้อยกเว้นได้ แต่ถ้าข้อมูลทั้งหมดแจกแจงเป็นโค้งปกติก็จะทำให้การวิเคราะห์มีความถูกต้องน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น (variable)

2. กลุ่มย่อยในตัวแปรตามมีเมตริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมเท่ากัน (Equal Variance - Covariance Matrices) การทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของเมตริกซ์ความแปรปรวน -ความแปรปรวนร่วม นิยมใช้ Box's M test ถ้าเมตริกซ์ ดังกล่าวของแต่ละกลุ่มย่อยในตัวแปรตามไม่เท่ากันจะมีผลต่อความผิดพลาดในการจำแนกกลุ่ม

3. ตัวแปรอิสระ 2 ตัวขึ้นไปไม่มีความสัมพันธ์กันสูง ถ้าหากพบว่ามีคู่ใดที่มีความสัมพันธ์กันสูงกว่า 0.5 (Multicollinearity) จะต้องตัดตัวแปรอิสระคู่นั้นออก
4. ตัวแปรค่าที่มีค่ากระจายออกจากกลุ่มอย่างผิดปกติ (Outliers) จะส่งผลต่อความถูกต้องของการจำแนกกลุ่ม จึงควรตัดค่าที่มีการกระจายผิดปกติออกไปก่อนการวิเคราะห์ข้อมูล
5. จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม ควรมีจำนวนใกล้เคียงกัน ข้อตกลงเบื้องต้นข้อนี้อาจจะถูกละเมิดในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างมาจากการสุ่มโดยอาศัยความน่าจะเป็น จะทำให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณจากจำนวนประชากร
6. ค่าความแปรปรวนร่วมของตัวแปรอิสระแต่ละตัว ในแต่ละกลุ่มต้องใกล้เคียงกัน และเมตริกซ์การแปรปรวนร่วมของแต่ละกลุ่มต้องเท่ากันหรือใกล้เคียงกันเสมอ
7. ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม ต้องมีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นเท่านั้น

กัลยา วานิชย์บัญชา (2550, น. 237-238) เสนอไว้ว่า ผู้วิจัยที่จะเลือกใช้การวิเคราะห์จำแนกประเภท จะต้องคำนึงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขดังนี้

1. แบ่งตัวแปรออกเป็น 2 กลุ่ม ตัวแปรตามซึ่งเป็นตัวแปรเชิงกลุ่ม มีเพียง 1 ตัว คือเป็นสเกลแบ่งกลุ่มหรือสเกลอันดับ
2. ตัวแปรอิสระมีตั้งแต่ 1 ตัวขึ้นไป และเป็นสเกลแบบช่วงหรือสเกล

การสรุปหรือแปลผลการวิเคราะห์

การสรุปผลการวิเคราะห์ว่า ตัวแปรอิสระตัวใดมีความสำคัญต่อการจำแนกกลุ่มสามารถพิจารณาจากค่าต่อไปนี้ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2550, น. 125 และยุทธ ไถยวรรณ, 2549, น. 98)

1. น้ำหนักการจำแนกมาตรฐาน หรือที่เรียกว่า สัมประสิทธิ์การจำแนก (Discriminant Coefficient) น้ำหนักมาตรฐานที่ได้ ถ้ามีค่าสูงแสดงว่า มีอำนาจจำแนกฟังก์ชันได้มากกว่าตัวที่มีค่าน้อย หมายถึงความสามารถในการจำแนกกลุ่มประชากรออกเป็นกลุ่มต่างๆได้ดี โดยไม่ต้องพิจารณาค่า + หรือ - เพราะเป็นเพียงค่าที่แสดงถึงทิศทางเท่านั้น
2. น้ำหนักการจำแนก (Discriminant Loading) หรือความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง เป็นสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นแต่ละตัวกับฟังก์ชันจำแนก นิยมใช้ค่านี้ในการบอกถึงความสำคัญของตัวแปรจำแนกมากที่สุด
3. ค่าสถิติเอฟบางส่วน (Partial F Values) ใช้ในการบอกถึงการมีอำนาจจำแนกค่า F ที่สูงแสดงว่ามีค่าอำนาจจำแนกที่สูงในทางปฏิบัติ การเรียงลำดับค่า F จึงเปรียบเสมือนการเรียงลำดับน้ำหนักความสำคัญ ซึ่งสัมพันธ์กับระดับนัยสำคัญของแต่ละตัวแปร

4. ค่า Potency Index เป็นอำนาจจำแนกรวมทั้งหมดของตัวแปรจากทุกฟังก์ชันจำแนกที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ใช้สำหรับประเมินความสำคัญของตัวแปรจำแนกในกรณีที่มีฟังก์ชันการจำแนกตั้งแต่ 2 ฟังก์ชัน ขึ้นไป

สถิติที่สำคัญและวิธีการวิเคราะห์จำแนกประเภท

สมบัติ ท้ายเรือคำ (2552, น. 153) สรุปไว้ว่า สถิติสำคัญของการวิเคราะห์จำแนกกลุ่ม ได้แก่

1. ค่าไอเก้น (Eigenvalue) เป็นค่าที่แสดงอัตราส่วนการผันแปรระหว่างกลุ่ม ต่อการผันแปรภายในกลุ่ม ถ้าค่าไอเก้นมีค่าสูง ก็แสดงว่าสมการดีหรือมีค่าจำแนกสูงหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า Eigenvalue ก็คือ Variance ของคะแนนแปลงรูป Y ที่แปลงมาจาก X_1, X_2, \dots, X_p นั่นเอง

2. ค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอล (Canonical Correlation) เป็นสถิติซึ่งสามารถใช้ในการตัดสินความสำคัญของสมการจำแนก เป็นมาตรวัดความสัมพันธ์ของสมการกับกลุ่มของตัวแปร ซึ่งระบุการเป็นสมาชิกของกลุ่มนั้น ๆ ของตัวแปรตาม โดยชี้ให้เห็นว่าการเป็นสมาชิกกลุ่มมีความสัมพันธ์กับสมการที่หามาได้มากน้อยเพียงใด ดังนั้น ถ้าค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอลมีค่าสูง แสดงว่า การเป็นสมาชิกของกลุ่มสามารถอธิบายความผันแปรของตัวแปรกับสมการจำแนกได้มาก

3. ค่าวิลค์แลมบ์ดา (Wilks' Lambda) เป็นสถิติที่ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม และเป็นมาตรวัดอำนาจในการจำแนกกลุ่มของตัวแปรด้วย ถ้าค่า วิลค์แลมบ์ดามีค่ามาก ตัวแปรจะอธิบายการเป็นสมาชิกของกลุ่มได้น้อย ถ้าค่าวิลค์แลมบ์ดามีค่าน้อย ตัวแปรจะอธิบายการเป็นสมาชิกของกลุ่มได้มาก

Klecka (1987, p. 88 อ้างถึงในรัฐพล พรหมสะอาด, 2547, น. 44) ระบุไว้ว่าในการสร้างสมการวิเคราะห์จำแนกมี 2 วิธี คือวิธีทางตรง (Direct Method) และวิธีวิเคราะห์แบบมีขั้นตอน (Stepwise Method)

1. วิธีทางตรง (Direct Method) เป็นวิธีการที่ผู้วิจัยต้องการวิเคราะห์ตัวแปรทุกตัว โดยไม่ต้องพิจารณาผลของตัวแปรจำแนกที่มีต่อฟังก์ชัน

2. วิธีวิเคราะห์แบบมีขั้นตอน (Stepwise Method) เป็นวิธีการพิจารณาเลือกตัวแปรเข้าสมการทีละตัว และพิจารณาผลของตัวแปรที่นำเข้าสมการแต่ละขั้นตอนด้วย ซึ่งมีวิธีการคัดเลือกหลายวิธี ได้แก่

2.1 พิจารณา ค่า Wilk's Lambda โดยเลือกตัวแปรที่ทำให้ค่า Wilk's Lambda ที่มีค่าต่ำสุด

2.2 พิจารณา ค่า Rao'V หรือ Lowley-Hotelling ซึ่งเป็นสถิติที่แสดงถึงความแตกต่างระหว่างกลุ่ม โดยถ้ากลุ่มมีความแตกต่างกันมาก ค่า Rao'V จะสูงในการเลือกตัวแปรด้วยวิธีนี้จะต้องเลือกตัวแปรที่ทำให้ค่า Rao'V สูงขึ้น

2.3 พิจารณาค่า Mahalanobis Distance (D^2) การเลือกตัวแปรโดยวิธีนี้จะเลือกตัวแปรที่มีค่า D^2 มากที่สุดของคู่ที่ใกล้กันมากที่สุด หรือมีค่า D^2 น้อยที่สุดตั้งแต่แรกเข้าสมการก่อน

2.4 พิจารณาค่าความแปรปรวนเหลือที่น้อยที่สุด (Minimizing Residual Variance) ตัวแปรที่ทำให้ความแปรปรวนที่อธิบายไม่ได้ทั้งหมดเหลือน้อยที่สุด จะได้รับเลือกเข้าสมการ

2.5 พิจารณาค่า Between-Group F เป็นค่าสถิติที่แสดงความแตกต่างระหว่างกลุ่มในการเลือกตัวแปรด้วยวิธีนี้ จะเลือกตัวแรกที่มีค่า F สูงที่สุด

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การวิเคราะห์จำแนกประเภท หมายถึง เทคนิคสถิติที่ใช้จำแนกกลุ่มบุคคลหรือหน่วยวิเคราะห์ออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ ที่มีการกำหนดไว้ล่วงหน้า ตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป โดยมีเงื่อนไขที่สำคัญในการใช้สถิติ ได้แก่ ตัวแปรตามซึ่งเป็นตัวแปรเชิงกลุ่ม มีเพียง 1 ตัว ตัวแปรอิสระมีตั้งแต่ 1 ตัวขึ้นไป และเป็นสเกลแบบช่วง หรือสเกลอัตราส่วน และ ตัวแปรอิสระของแต่ละกลุ่มต้องมีการแจกแจงแบบ Multivariate Normal รวมทั้ง Variance - Covariance Matrix ของตัวแปรอิสระของแต่ละกลุ่มต้องไม่แตกต่างกันโดยใช้สถิติที่สำคัญ ๆ มีด้วยกัน 3 ค่า คือ ค่าไอเกน (Eigen Value) ค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอล (Canonical Correlation) และวิลค์ แลมบ์ดา (Wilks' s Lamda)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ปัจจัยจำแนก

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ปัจจัยจำแนกจากวิทยานิพนธ์และฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้ทั้งงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ เช่น มณีวรรณ ยังปลื้มจิตต์ (2547, น. 169-171) ได้วิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผู้เรียนผ่านระบบออนไลน์ (E - Learning) ในสถาบันบัณฑิตวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีไทย ใ้ว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผู้เรียนระหว่างกลุ่มผู้เรียนที่เรียนสำเร็จและที่เรียนไม่สำเร็จตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้ามาในสมการจำแนก 2 ตัวแปร โดยคัดเลือกจากตัวแปรที่ศึกษา ทั้งหมด 8 ตัวแปร เรียงลำดับตัวแปรตามค่าสัมประสิทธิ์ในการจำแนกจากมากไปน้อย ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_8) และเจตคติต่อการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ (X_6) ซึ่งได้สมการจำแนกประเภท (Discriminant Function) ของกลุ่มผู้เรียนที่เรียนสำเร็จและไม่สำเร็จ 1 มิติ ดังนี้ $Z = 0.856$ แรงจูงใจใฝ่ฝัน (Z_8) + 0.599 เจตคติต่อการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ (Z_6) ตัวแปรในสมการจำแนกประเภท ทั้ง 2 ตัวแปร มีส่วนในการจำแนกกลุ่มผู้เรียนที่เรียนและไม่สำเร็จได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และร่วมกันคาดคะเนการเป็นสมาชิกของกลุ่มผู้เรียนที่เรียนสำเร็จได้ถูกต้องร้อยละ 85.0 กลุ่มผู้เรียนที่เรียนไม่สำเร็จได้ถูกต้อง ร้อยละ 71.50 และทั้งสองกลุ่มได้ถูกต้องร้อยละ 78.3 โดยมีตัวแปรที่มีน้ำหนักไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของค่าน้ำหนักที่สูงที่สุดเป็นตัวแปรสำคัญในการจำแนกกลุ่มผู้เรียนที่เรียนสำเร็จและไม่สำเร็จ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_8) และเจตคติต่อการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ (X_6) และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจากสมการจำแนก

ประเภทของแต่ละกลุ่ม พบว่า ตัวแปรทั้ง 2 เป็นลักษณะของกลุ่มผู้เรียนที่เรียนสำเร็จ 2) ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรที่มีผลในการจำแนกกลุ่มผู้เรียนที่เรียนสำเร็จและไม่สำเร็จ พบว่า ตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_8) และเจตคติต่อการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ (X_6) สามารถจำแนกกลุ่มผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรจำแนกกลุ่มผู้เรียนมีความแตกต่างกัน นิชันท์ พุ่งลดา (2548, น. 36) ศึกษาการวิเคราะห์ตัวแปรจำแนกกลุ่มพยาบาลวิชาชีพที่คงอยู่ในงานโรงพยาบาลรัฐบาลและโรงพยาบาลเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร สรุปว่าตัวแปรจำนวน 3 ตัวแปรที่สามารถจำแนกกลุ่มพยาบาลวิชาชีพที่คงอยู่ในงานโรงพยาบาลรัฐบาล ได้แก่ สวัสดิการ สัมพันธภาพระหว่างผู้ร่วมงาน และอายุ ส่วนตัวแปรจำนวน 4 ตัวแปรที่สามารถจำแนกกลุ่มพยาบาลวิชาชีพที่คงอยู่ในงานโรงพยาบาลเอกชน ได้แก่ สภาพแวดล้อมและความปลอดภัยในการทำงาน ความสะดวกในการเดินทาง ค่าตอบแทน และโอกาสก้าวหน้า ตัวแปรทั้ง 7 ตัวแปรสามารถร่วมกันพยากรณ์กลุ่มพยาบาลวิชาชีพที่คงอยู่ในงานโรงพยาบาลรัฐบาลและโรงพยาบาลเอกชนได้ร้อยละ 76.04 สมการจำแนกกลุ่มสามารถพยากรณ์กลุ่มพยาบาลวิชาชีพที่คงอยู่ในงานโรงพยาบาลรัฐบาลได้ถูกต้องร้อยละ 94.0 และสามารถพยากรณ์กลุ่มพยาบาลวิชาชีพที่คงอยู่ในงานโรงพยาบาลเอกชนได้ถูกต้องร้อยละ 96.0 โดยสมการจำแนกกลุ่มสามารถพยากรณ์การเป็นสมาชิกกลุ่มได้ถูกต้องเฉลี่ยร้อยละ 95.0 มีสมการจำแนก คือ $z = .710$ (สวัสดิการ) + $.507$ (สัมพันธภาพระหว่างผู้ร่วมงาน) - $.382$ (สภาพแวดล้อมและความปลอดภัยในการทำงาน) - $.336$ (ค่าตอบแทน) - $.215$ (ความสะดวกในการเดินทาง) + $.183$ (อายุ) - $.182$ (โอกาสก้าวหน้า) สถาพร สังข์ชาวสุทธิรักษ์ (2550, น. 216) ที่ได้วิจัยปัจจัยที่จำแนกการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านครู ด้านบริบทโรงเรียน ด้านความร่วมมือชุมชนและกระบวนการบริหารสามารถจำแนกการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ยากาเรีย เจอะโด และ คณะ (2551, น. 104-107) ศึกษา ปัจจัยจำแนกผลการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ สรุปไว้ว่า ปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนความสามารถของคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพการมีส่วนร่วมของชุมชน การระดมทรัพยากรในชุมชน และความเข้มแข็งของเครือข่ายโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับปานกลาง ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนเป็นปัจจัยเดียวที่สามารถจำแนกผลการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพได้ โดยสมการจำแนกสามารถคาดคะเนการเป็นสมาชิกของกลุ่มได้ถูกต้องร้อยละ 56.25 ซึ่งสมการจำแนกสามารถคาดคะเนการเป็นสมาชิกกลุ่มระดับสูงกว่าทองแดงได้ถูกต้องร้อยละ 55.77 และสมการจำแนกสามารถคาดคะเนการเป็นสมาชิกกลุ่มระดับทองแดงได้ถูกต้องร้อยละ 56.72 และได้เสนอให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสนับสนุนการพัฒนาทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ทุกระดับเพื่อส่งเสริมผลการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพให้อยู่ในระดับสูงสุดรุ่งรัตน์ บุญเรือง (2552, น.

83) วิเคราะห์ปัจจัยจำแนกกลุ่มความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เชียงราย เขต 2 ว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยการบริหาร ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านนักเรียนสามารถจำแนกกลุ่มความสามารถการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ได้ตามลำดับค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัย และสามารถสร้างสมการมาตรฐานของการจำแนกกลุ่มและสมการของการจำแนกกลุ่มดังนี้ $Z = .743(X_3) + .740(X_2) + (-.529)(X_4) + .257(X_1)$ และ $Y = -7.714 + 1.383(X_2) + 1.332(X_3) + (-1.022)(X_4) + .432(X_1)$ โดยสมการจำแนกกลุ่มสามารถพยากรณ์การเป็นสมาชิกของทั้งสองกลุ่มได้ถูกต้องร้อยละ 86.6 สิริสุดา เฉียงขวา (2553, น. 136-139) วิเคราะห์ตัวแปรจำแนกกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ พบว่า 1) ตัวแปรในกลุ่มลักษณะของสถานการณ์การเรียน คือ การใฝ่เรียนใฝ่รู้ การได้รับการสนับสนุนการเรียนจากผู้ปกครอง และแบบการเรียนแบบร่วมมือ ตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะเดิม คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความมีวินัยในตนเอง และความเชื่ออำนาจภายในตน และตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ คือ เจตคติของผู้เรียนต่อการเรียนสามารถอธิบายความแตกต่างระหว่างกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปรทั้ง 7 ตัวนี้ร่วมกันสามารถจำแนกกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ได้ร้อยละ 89.9 2) ตัวแปรที่ดีในการจำแนกกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ มี 4 ตัวแปรเรียงลำดับดังนี้ การใฝ่เรียนใฝ่รู้ ความเชื่ออำนาจภายในตน ความมีวินัยในตนเอง และเจตคติของผู้เรียนต่อการเรียน ซึ่งตัวแปรทั้ง 4 ตัวนี้สามารถอธิบายความแตกต่างระหว่างกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ได้ถึงร้อยละ 89.9 3) สมการจำแนกกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงได้ดังนี้ สมการจำแนกกลุ่มในรูปคะแนนดิบ คือ $= 2.57X_2 - 0.63X_6 + 0.22X_5 + 0.57X_7 - 9.28$ สมการจำแนกกลุ่มในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $= 0.94 - 0.48 + 0.22 + 0.44$ จิตรี โปธิมาภะ และคณะ (2553, น. 5-11) ศึกษาการวิเคราะห์ตัวแปรจำแนกอาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ในโครงการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตัวแปรที่สามารถจำแนกกลุ่มที่ไม่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการฯ ประกอบด้วย 8 ตัวแปรย่อย คือ 1) การมีประสบการณ์ทำงาน 2) ผู้สอนสามารถพัฒนาผู้เรียน ได้ตรงตามศักยภาพ 3) ความภูมิใจและพอใจในผลงานของตนเอง 4) การได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน 5) การได้รับการยอมรับจากหัวหน้างาน 6) การทำให้รายงาน SAR มีคะแนนสูงขึ้น 7) การมีทีมงานเป็นกัลยาณมิตร 8) องค์กรจัดหาทุนเพื่อพัฒนา สื่อและนวัตกรรม 2. สมการจำแนกกลุ่ม พยากรณ์การเป็นสมาชิกของกลุ่มที่ไม่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้ร้อยละ 82.10 และกลุ่มที่เข้า

ร่วมโครงการฯ ได้ร้อยละ 86.30 สมการนี้สามารถ พยากรณ์การเป็นสมาชิกของกลุ่มโดยเฉลี่ยได้ ร้อยละ 84.40 เอนก บุญสวน (2554, น. 793-795) วิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์สูงและต่ำของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า 1) ปัจจัยที่สามารถจำแนกนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์สูงและต่ำ มี 9 ปัจจัย ตามลำดับขั้น คือ ความรู้พื้นฐานเดิม (X_7) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_6) บรรยากาศในชั้นเรียน (X_{14}) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{13}) คุณภาพการสอนของครู (X_{11}) ความกดดันทางการเรียน ด้านจำนวน (X_2) สภาพแวดล้อมทางบ้าน (X_{15}) ความคาดหวังในการเรียน (X_{12}) และนิสัยทางการเรียน (X_5) 2) สามารถสร้างสมการจำแนกประเภท ซึ่งสมการจำแนกประเภทสามารถจำแนกกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์สูงได้ถูกต้องร้อยละ 91.80 สามารถจำแนกกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ต่ำได้ถูกต้องร้อยละ 92.10 และสามารถจำแนกทั้งสองกลุ่มได้ถูกต้องร้อยละ 92.00 อนุวัดี คุณแก้ว (2555, น. 33) วิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการเรียนสูงและต่ำของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ที่มีผลการเรียนสูงและต่ำ คือ นิสัยในการเรียน และ เวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ปัจจัยที่สามารถจำแนกประเภทนักศึกษาที่มีผลการเรียนสูงและต่ำ มี 2 ตัวแปร ได้แก่ นิสัยการเรียน และ เวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า โดยตัวแปรทั้งสองตัวแปร สามารถพยากรณ์ การเป็นสมาชิกของกลุ่มนักศึกษาที่มีผลการเรียนสูงได้ถูกต้องร้อยละ 85.70 กลุ่มนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ ได้ถูกต้องร้อยละ 88.90 และสามารถพยากรณ์ทั้งสองกลุ่มได้ถูกต้องร้อยละ 87.30 ปทุมพร ศรีอิสาน (2555, น. 75-76) วิเคราะห์จำแนกประเภทปัจจัยที่มีความเสี่ยงต่อการบาดเจ็บในการออกกำลังกายหรือเล่นกีฬาของประชาชนในจังหวัดอุดรธานี สรุปได้ว่า 1) ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความเสี่ยงต่อการบาดเจ็บในการออกกำลังกายของประชาชนในจังหวัดอุดรธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ สาเหตุการบาดเจ็บด้านร่างกาย (.780) รองลงมา คือ ลักษณะการบาดเจ็บที่ข้อต่อและเอ็นยึดข้อ (.778) และลักษณะการบาดเจ็บที่ผิวหนัง (.753) ตามลำดับ ส่วนพฤติกรรมการออกกำลังกายมีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด (.580) 2) ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ความเสี่ยงต่อการบาดเจ็บในการออกกำลังกายของประชาชนในจังหวัดอุดรธานี จากการวิเคราะห์การจำแนกประเภท (Discriminant Analysis) ตัวแปรที่เข้าสมการเป็นตัวแรก ได้แก่ พฤติกรรมการออกกำลังกาย สาเหตุการบาดเจ็บด้านร่างกาย สาเหตุการบาดเจ็บจากสภาพจิตใจ และตัวที่แปรที่เข้าสมการตัวสุดท้าย คือ สาเหตุการบาดเจ็บจากปัจจัยภายนอก ตามลำดับ ซึ่งสามารถนำมาสร้างสมการจำแนกกลุ่มที่เสี่ยงต่อการบาดเจ็บจากการออกกำลังกายของประชาชนในเขตเทศบาลจังหวัดอุดรธานีได้ดังนี้ $Z = 0.519 \text{ TOTALBE} + 0.263 \text{ TOTALFB} + 0.393 \text{ TOTALFM} + 0.444 \text{ TOTALFO}$ สมการนี้มีอำนาจจำแนกกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีค่าไอเกน (Eigen Value) เท่ากับ 0.587 และ

สามารถอธิบายความผันแปรของข้อมูลได้ 100 % และมีค่าพยากรณ์ถูกต้องเฉลี่ย 84.80 % สุพยาน แวบือซา (2556, น. 90) ศึกษาการวิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่ส่งผลต่อการคงอยู่ของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี พบว่า ตัวแปรที่สามารถจำแนกกลุ่มครูที่ยังคงอยู่ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามและกลุ่มครูที่ได้ลาออกจากโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มี 1 ตัวแปร ได้แก่ระยะเวลาการปฏิบัติงาน ซึ่งสามารถนำมาพยากรณ์การเป็นสมาชิกของกลุ่มครูที่คงอยู่ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามได้ถูกต้องร้อยละ 99.1 เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่า สมการจำแนกกลุ่มสามารถพยากรณ์ทั้งสองกลุ่มได้ถูกต้องร้อยละ 97.6 และได้กำหนดชื่อตัวแปรจำแนกว่า ปัจจัยด้านระยะเวลาการปฏิบัติงาน สำหรับผลการสัมภาษณ์ ครูมีความต้องการให้ดูแลด้านสวัสดิการ มีระบบการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนที่ชัดเจน ควรให้โอกาสครูได้แสดงศักยภาพของตนเองอย่างเต็มความสามารถ ข้อเสนอสำหรับภาครัฐ ควรให้การสนับสนุนการศึกษาในภาคเอกชน โดยการหาแนวทางการบรรจุครูโรงเรียนเอกชนเป็นพนักงานราชการหรือข้าราชการครูอย่างมีหลักเกณฑ์ที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใส อินทิรา ปากันทะ และคณะ (2557, น. 78-91) ศึกษาตัวแปรจำแนกการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรดุขฎิบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร พบว่า ตัวแปรที่สามารถจำแนกกลุ่มดุขฎิบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร เป็นกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาโดยใช้เวลาภายในที่หลักสูตรกำหนด และกลุ่มที่ใช้เวลามากกว่าที่หลักสูตรกำหนดมีจำนวน 2 ตัวแปร ได้แก่ ความรู้และทักษะเกี่ยวกับเทคนิคการวิจัย และการบริการการศึกษา Pational Therapy (1998, p. Abstract) วิเคราะห์จำแนกประสาทสัมผัสของนักเรียนที่พิการและไม่พิการ วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้คือการตรวจสอบว่าปัจจัยในรายละเอียดทางประสาทสัมผัสวัดการตอบสนองของเด็กปกติจะเกิดขึ้นประสบการณ์ทางประสาทสัมผัสที่ดีที่สุดความแตกต่างในหมู่เด็กออทิสติกหรือความผิดปกติของพัฒนาการแพร่หลาย (PDD) เด็กที่มีความผิดปกติสมาธิสั้น (ADHD) และเด็กที่ไม่มีความพิการ ผลการวิเคราะห์พบว่า ตัวแปรจำแนกความแตกต่างของเด็กพิการจากเด็กที่ไม่มีความพิการและอื่น ๆ คือ รูปแบบของพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความผิดปกติของพัฒนาการบางอย่างที่จะสะท้อนให้เห็นในเด็กที่ไม่มีความพิการ ได้แก่ ความถี่หรือความรุนแรงของพฤติกรรม BruceW.Hall,L.Carolyn Pearson & Delos Carroll (2010, pp. 221-225) ได้ศึกษาตัวแปรจำแนกที่ส่งผลต่อความสำเร็จของครู พบว่า ครูที่วางแผนลาออกและวางแผนจะอยู่ประสบความสำเร็จมากกว่าครูที่อยู่ในเมืองใหญ่ Lily Neumann & Yoram Neumann (2015, pp. 41-46) ศึกษาอำนาจจำแนกค่านิยมการปฏิบัติงานของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์และศิลปะศาสตร์ พบว่าปัจจัยที่จำแนกประสิทธิภาพการทำงานของนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม คือ คุณลักษณะของงาน โดยคณะศิลปศาสตร์มุ่งเน้นการปฏิบัติงานทั่วไป ส่วนคณะวิศวกรรมศาสตร์มุ่งเน้นการปฏิบัติงานที่มีลักษณะเฉพาะ

กรอบแนวคิดทฤษฎีและกรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยที่ได้จากการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสำรวจ โดยกำหนดขอบเขตเนื้อหาที่ศึกษาตามแนวคิดทฤษฎี ข้อค้นพบจากการศึกษา เอกสาร ตำรา บทความทางวิชาการ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทั้งนี้การกำหนดปัจจัยที่จำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษามีแนวคิดทฤษฎีพื้นฐานสนับสนุนดังนี้ แนวคิดของ Haydren and Thomson (2007, p. 7) , Steers (1977, p. 77) พบว่ามีแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของโรงเรียน ได้แก่ ปัจจัยด้านลักษณะขององค์กร ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านการบริหาร และการปฏิบัติ ,แนวคิดของ Tanner, James (1981, pp. 333-A) อธิบายไว้ว่า ผู้บริหารส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน , แนวคิดของ Mann (1989, p. 129) เกี่ยวกับบุคลากรในองค์กรมีบทบาทสำคัญต่อระบบการบริหารให้ประสบผลสำเร็จ คือ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียน และที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายนอกที่จำเป็น ได้แก่ ชุมชน องค์กรต่าง ๆ ,แนวคิดของ Mialaret, cited in UNESCO (1991, p. 3) ได้ระบุถึงคุณภาพการศึกษาขึ้นอยู่กับความคาดหวังของชุมชนด้วย , แนวคิดของ Marzano 2000, cited in Sergiovanni and others (2004, p. 15) ได้จำแนกตัวแปรระดับโรงเรียนที่มีอิทธิพลส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประกอบด้วยปัจจัยส่งเสริมคุณภาพดังนี้ 1) โอกาสในการเรียน 2) เวลาที่ใช้ในการเรียน 3) การติดตามกำกับกับการเรียนของนักเรียน 4)การผลักดันสู่ความสำเร็จ 5)การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง 6) บรรยากาศในโรงเรียน 7) ภาวะผู้นำ 8) ความร่วมมือของบุคลากรในโรงเรียน, แนวคิดของ Hoiy & Miskel (2008, p. 294) ที่พบว่าประสิทธิผลขององค์กรหรือโรงเรียนเป็นผลผลิตที่เกิดจากการดำเนินการจัดการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งพิจารณาจากการบรรลุเป้าหมาย การบริหารภายใน การปรับตัว และความพึงพอใจ และผลผลิตที่สำคัญคือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยมีปัจจัยหลักที่ส่งผลให้เกิดคุณภาพการศึกษาหลายด้านด้วยกัน ได้แก่ ลักษณะขององค์กร ลักษณะของสภาพแวดล้อม ลักษณะบุคลากร และ ลักษณะการบริหารจัดการ , แนวคิดของ Lunenburg & Ornstein (2008, pp. 97-100) มีความเห็นว่าปัจจัยที่ส่งเสริมให้โรงเรียนมีประสิทธิผลประกอบด้วย 1) สิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและเป็นระเบียบ 2) พันกิจที่ชัดเจน 3)ภาวะผู้นำในการเรียนการสอน 4) บรรยากาศความคาดหวังสูง 5) การใช้เวลาในการทำงานมาก 6) กระบวนการติดตามกำกับนักเรียน 7) ความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างโรงเรียนกับครอบครัว , แนวคิดของ Sergiovanni and Others (2009, p. 196) พบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำมีอิทธิพลโดยตรงต่อประสิทธิผลของโรงเรียน และการจัดองค์กรทางการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน , แนวคิดของทสสินี วงศ์เย็น (2551,

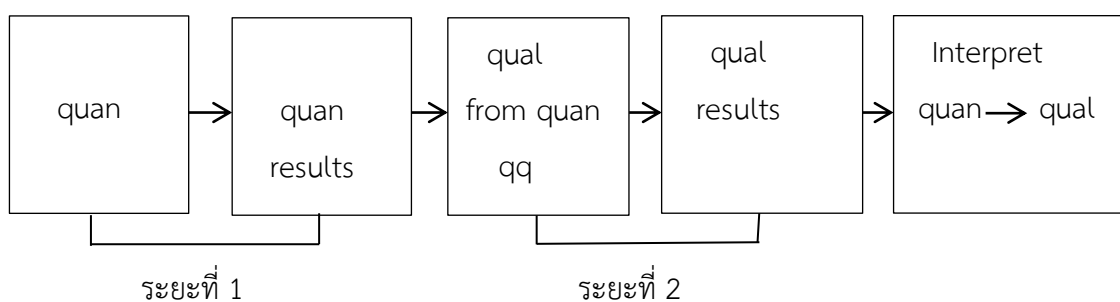
น. มปน.) ที่สรุปไว้ว่าพฤติกรรมผู้บริหารมีบทบาทสำคัญดังนี้ บทบาทในการพัฒนางานโดยอาศัยความร่วมมือขององค์กร บทบาทในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยอาศัยกระบวนการกลุ่ม ข้อมูลสารสนเทศและกระบวนการตัดสินใจ บทบาทในการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้เป็นมืออาชีพในด้านมาตรฐานวิชาชีพ คุณธรรมจริยธรรมให้มีความสามารถและทักษะทั้งในหน้าที่และกระบวนการ บทบาทในการสร้างศรัทธาให้เกิดกับครูช่วยให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ บทบาทในการให้โอกาสครูอยู่ในฐานะผู้ช่วยงาน ร่วมตัดสินใจเป็นนักพัฒนาและนักปฏิบัติร่วมกับผู้บริหาร และการจัดทำแผนประจำปี และ บทบาทการเป็นนักประชาสัมพันธ์ที่ดีเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมภายนอกมีแนวคิดที่สำคัญ ได้แก่ Senior (2002, p. 21) ที่อธิบายไว้ว่าสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการศึกษาประกอบด้วย 4 ปัจจัย 4 ประการ ได้แก่ 1. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี เครื่องมือหรือวัสดุในการทำงาน รูปแบบและวิธีการ หรือองค์ความรู้ที่เปลี่ยนแปลงไปจะส่งผลกระทบต่อผู้ปฏิบัติงาน 2. ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม จารีต ประเพณีความเชื่อ ค่านิยมและ บรรทัดฐาน เป็นแรงจูงใจทำให้บุคคลที่อาศัยอยู่ในสังคมนั้น ประพฤติปฏิบัติตามๆ กันไป 3. ปัจจัยด้านนโยบายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง เป็นการใช้อำนาจรัฐ เพื่อเป็นข้อบังคับให้ทุกคนต้องปฏิบัติตามเพื่อความอยู่เย็นเป็นสุขของสังคมนั้น 4. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ เป็นเรื่องเกี่ยวกับทรัพยากร รายได้ การประกอบ อาชีพของคนในสังคม นอกจากนี้ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2555, น.10) ได้วิเคราะห์ 5 ปัจจัยภายนอก ที่มีผลต่อการศึกษาไทยมี ดังนี้ 1) ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี เช่น เทคโนโลยี การผลิตนาโนเทคโนโลยี เทคโนโลยีชีวภาพ ฯลฯ ซึ่งมีความก้าวหน้าขึ้นอย่างต่อเนื่อง 2) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ การเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุน เกิดการเคลื่อนย้ายสินค้า และเงินลงทุนจากต่างประเทศมากขึ้น 3) ปัจจัยด้านระบบราชการ การปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมาเคลื่อนไป อย่างยากลำบาก เนื่องด้วยระบบราชการเป็นอุปสรรค ซึ่งเกิดจาก ความล่าช้าในการประสานงาน การรวมศูนย์ที่ส่วนกลางมากเกินไป การทำงานแบบราชการ ที่ยึดกฎระเบียบตายตัว ขาดความยืดหยุ่น และเอื้อต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารการศึกษา และครูบางส่วนที่ไม่ยอมปรับตัว 4) ปัจจัยด้านการเมือง การปรับเปลี่ยนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ บ่อยครั้งทำให้การดำเนินนโยบายการพัฒนาการศึกษาไม่ต่อเนื่อง ความไม่สอดคล้องของเป้าหมายการจัดการศึกษา 5) ปัจจัยด้านวัฒนธรรม สังคมไทยมีเงื่อนไขทางวัฒนธรรมหลายประการ ที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา เช่น ขาดวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมสังคมไทย ในปัจจุบันขาดความเหนียวแน่น ขาดความร่วมมือร่วมใจ คนในสังคมจึงมองการศึกษาว่าเป็นเรื่องของรัฐบาลไม่เกี่ยวกับตนเอง รักความสนุกและความสบายคนไทยส่วนใหญ่สนใจความบันเทิง มากกว่าการแสวงหาความรู้ จึงเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแนวคิดทฤษฎีระบบของ Lunenberg and Ornstein (1996, p. 348) พบว่าสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อระบบประกอบด้วย สังคม การเมือง และแรงกดดันจากระบบเศรษฐกิจ

Hoy and Miskel (2008, p. 18) พบว่า สิ่งแวดล้อม (Environment) คือ สรรพสิ่ง ที่อยู่นอกองค์กร ซึ่งเป็นแรงผลักดันหรือมีอิทธิพลต่อองค์กร สิ่งแวดล้อมเป็นแหล่งพลังงานนำเข้า ในรูปแบบต่างๆ เช่น ทรัพยากรต่างๆ ค่านิยม เทคโนโลยี ความต้องการ และประวัติศาสตร์ สอดคล้อง กับ รัตน์จำเรียง เพชรแก้ว (2553, ม.ป.น.) พบว่า สภาพแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อการพัฒนา พลังอำนาจครู ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจรวมถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด้านสังคม วัฒนธรรม ด้านการเมืองการปกครอง และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และ บุคอรื เพ็ชรหนู(2549, น. 163-165) เสนอไว้ว่า ปัญหาด้านเศรษฐกิจ เกิดจากความยากจนเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจาก โครงสร้าง การผลิตแคบ ไม่มีใครกล้าลงทุน การทำงานยังต่ำกว่าระดับเกณฑ์มาตรฐาน จึงทำให้ไม่สามารถ ทำงานได้อย่างเต็มที่ นโยบายการดำเนินงานของประชาคมอาเซียน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อ กับทุกคน รวมทั้งครูด้วย ประกอบด้วย 3 ประชาคมย่อย ซึ่งเปรียบเสมือนสามเสาหลักซึ่งเกี่ยวข้อง สัมพันธ์กัน ได้แก่ 1) ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน มุ่งให้ประเทศในภูมิภาค อยู่ร่วมกันอย่างสันติ มีระบบแก้ไขความขัดแย้งระหว่างกันได้ด้วยดี มีเสถียรภาพอย่างรอบด้าน มีกรอบความร่วมมือเพื่อ รับมือกับภัยคุกคามความมั่นคงทั้งรูปแบบเดิมและรูปแบบใหม่ ๆ เพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัย และมั่นคง 2) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มุ่งให้เกิดการรวมตัวกันทางเศรษฐกิจ และ การอำนวยความสะดวกในการติดต่อค้าขายระหว่างกัน 3) ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน เพื่อให้ ประชาชนแต่ละประเทศ อาเซียนอยู่ร่วมกันภายใต้แนวคิดสังคมที่เอื้ออาทร มีสวัสดิการทางสังคมที่ดี และมีความมั่นคง ทางสังคม (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. 2554, น. 25) นอกจากนี้ผู้วิจัยยัง ได้ใช้ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิประกอบการวิจัยในครั้งนี้ด้วย จากแนวความคิดดังกล่าว ข้างต้นที่ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลการ ประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วยปัจจัย 6 ด้านได้แก่ 1) ปัจจัยด้านโรงเรียน 2) ปัจจัยด้านผู้บริหาร 3) ปัจจัยด้านครูผู้สอน 4) ปัจจัยด้านนักเรียน 5) ปัจจัยด้านชุมชน และ 6) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอกสามารถ นำมาประกอบเป็นกรอบแนวคิดทฤษฎี และ กรอบแนวคิดสำหรับการวิจัย สำหรับใช้เป็นแนวทางใน การศึกษาวิจัยครั้งนี้ โดยเขียนเป็นแผนภูมิดังปรากฏในแผนภูมิที่ 2 และ 3 ตามลำดับดังนี้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ตลอดจนศึกษาแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method) ในลักษณะของการผสมผสานระหว่างวิธีการวิจัย เชิงปริมาณ (Quantitative Research) กับวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) แบบแผนเชิงอธิบาย (Explanatory Design) ซึ่งเป็นแบบแผนการวิจัยเชิงผสมผสานที่มีลักษณะการดำเนินงานวิจัยสองระยะ โดยเริ่มต้นการวิจัยด้วยวิธีการเชิงปริมาณก่อน แล้วใช้ผลการวิจัยที่ได้เพื่อพิจารณาคัดเลือกประเด็นปัญหาและผู้ให้ข้อมูลสำหรับดำเนินงานวิจัยด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพต่อไป และในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบแผนเชิงอธิบายรูปแบบติดตาม ให้ความสำคัญกับวิธีการวิจัยเชิงปริมาณเป็นวิธีการหลัก เมื่อได้ผลจากการวิจัยเชิงปริมาณอย่างไรแล้ว ก็ใช้ผลที่ได้รับสำหรับกำหนดปัญหาวิจัยและคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลเพื่อดำเนินการศึกษาหาคำตอบด้วยวิธีการเชิงคุณภาพต่อไป ทั้งนี้โดยให้ความสำคัญกับวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นวิธีการรอง เมื่อได้ผลการวิจัยเชิงคุณภาพเช่นไรแล้ว นำผลสรุปตีความเสริมผลการวิจัยเชิงปริมาณ (รัตนะ บัวสนธ์, 2554, น. 10) สามารถเขียนเป็นแผนภูมิ ดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 แบบแผนการวิจัยเชิงอธิบาย (Explanatory Design) แบบติดตาม

การเก็บข้อมูลด้วยวิธีวิจัยเชิงปริมาณ

เป็นการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณนำมาวิเคราะห์เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 มีรายละเอียดครอบคลุมหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย

พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่สถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยในจังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และ พัทลุง

2. ประชากร การกำหนดขนาดตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง วิธีการสุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล

2.1.1 ประชากร (Population) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ประกอบด้วย จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และ พัทลุง ที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. จำนวน 1,453 โรงเรียน

2.1.2 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยดำเนินการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยยึดหลัก 10 เท่าของตัวแปร ตามแนวคิดของ แฮร์ และคณะ (Hair, et al. 2010, p. 101) ที่กำหนดไว้ว่ากลุ่มตัวอย่างควรมีอย่างน้อย 5-10 เท่าของตัวแปร สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ มีตัวแปรที่ต้องการวิเคราะห์หรือตัวแปรที่สังเกตได้ จำนวน 18 ตัวแปร ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจึงมีค่าเท่ากับ 180 โรงเรียน แต่ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้นเป็น 200 โรงเรียนโดยจำแนกเป็นกลุ่มสูง 100 โรงเรียน และกลุ่มต่ำ 100 โรงเรียน

2.1.3 วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการดังนี้

2.1.3.1 ผู้วิจัยนำค่าเฉลี่ยผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. มาจัดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยโดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมตั้งแต่ลำดับที่ 1-1,453

2.1.3.2 กำหนดให้โรงเรียนที่อยู่ในลำดับที่ 1-100 เป็นกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง และโรงเรียนที่อยู่ในลำดับที่ 1,353 – 1,453 เป็นกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

2.1.4 ผู้ให้ข้อมูลและวิธีการเลือกผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้รักษาราชการแทน และครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 200 โรงเรียน ๆ ละ 2 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดจำนวน 400 คน แยกเป็นกลุ่มสูง 200 คน และกลุ่มต่ำ 200 คน ในการให้ข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือ ผู้รักษาราชการแทนให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านโรงเรียน ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านชุมชน และ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก ส่วนครูผู้สอนให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านครูผู้สอน และ ปัจจัยด้านนักเรียน ข้อมูลประชากร กลุ่มตัวอย่าง และ ผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามจังหวัดรายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามจังหวัด

ที่	จังหวัด	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ผู้ให้ข้อมูล		รวม
				กลุ่มสูง	กลุ่มต่ำ	
1	ชุมพร	212	32	15	17	32
2	สุราษฎร์ธานี	316	49	24	25	49
3	นครศรีธรรมราช	693	83	30	53	83
4	พัทลุง	232	36	31	5	36
รวม		1,453	200	100	100	200

3. เครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.1 เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1.1 ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านโรงเรียน ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านนักเรียน ปัจจัยด้านชุมชน และ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก

3.1.2 สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพ มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับสูง มีผลงานโดดเด่น จำนวน 9 คน โดยคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ จาก 4 กลุ่มได้แก่

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย และกลุ่มครูผู้สอน ซึ่งมีคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่งหรือหลายข้อ ดังนี้

3.1.2.1 เป็นผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา นักวิชาการด้านการวิจัย หรือครู

3.1.2.2 มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ หรือเชี่ยวชาญ หรือเคยได้รับรางวัลเกี่ยวกับครูระดับประเทศ หรือจบการศึกษาคุรุศึกษบัณฑิต

3.1.2.3 มีประสบการณ์ในการทำงานในด้านที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา อย่างน้อย 5 ปี

3.1.3 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และกำหนดปัจจัยว่ามีปัจจัยใดบ้าง นำมาจัดกลุ่มเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดทฤษฎีและกรอบแนวคิดในการวิจัย

3.1.4 นำข้อมูลที่สังเคราะห์ได้มาสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย ประกอบด้วยแบบสอบถาม จำนวน 2 ฉบับ (ภาคผนวก ค หน้า 226 - 246)

3.1.4.1 ฉบับที่ 1 สำหรับเก็บข้อมูลจากผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้รักษาราชการแทน ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยเพศ อายุ ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 5 ระดับ แต่ละคะแนนมีช่วงคะแนนที่เท่ากันจากคะแนนเต็ม 5 มากที่สุดถึงคะแนน 1 น้อยที่สุด ประกอบด้วยข้อคำถามจากปัจจัยจำนวน 4 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านโรงเรียน ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านชุมชน และ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก

3.1.4.2 ฉบับที่ 2 สำหรับเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยเพศ อายุ ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 5 ระดับ แต่ละคะแนนมีช่วงคะแนนที่เท่ากันจากคะแนนเต็ม 5 มากที่สุดถึงคะแนน 1 น้อยที่สุด ประกอบด้วยข้อคำถามจากปัจจัยจำนวน 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านครูผู้สอน และ ปัจจัยด้านนักเรียน

3.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยซึ่งได้แก่แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.2.1 การตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

สำหรับขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพของปัจจัย เป็นการตรวจสอบว่าประเด็นที่ผู้วิจัยนำมาสร้างข้อคำถามนั้นมีความเที่ยงตรงใช้เป็นปัจจัยได้หรือไม่ มีความชัดเจนในการสื่อความหมายมากน้อยเพียงใด ดำเนินการดังนี้

3.2.1.1 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อหาปัจจัย และสร้างข้อคำถามตามปัจจัยที่กำหนดขึ้นเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ให้ถูกต้อง และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำได้แก่ ความชัดเจน ด้วยการเพิ่มลดข้อความและการใช้คำที่ตรงประเด็นได้ใจความมีความหมายมากยิ่งขึ้น

3.2.1.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำมาหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาว่าเป็นข้อคำถามได้หรือไม่ มีความชัดเจนในการสื่อความหมายได้มากน้อยเพียงใดซึ่งเป็นการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยอาศัยการตรวจสอบของคุณวุฒิใช้ดัชนี (Content Validity Index : CVI) ที่พัฒนาโดย Waltz & Bausell (1981, p. 304, อ้างถึงใน เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2555, น. 217-218) ที่ได้อธิบายว่า จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิควรอยู่ระหว่าง 5 – 10 คน ดัชนีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาเป็นรายข้อ (I-CVI) ไม่ควรต่ำกว่า .78 ในส่วนค่าดัชนีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาทั้งฉบับ (Content Validity Index for Scale) ซึ่งเรียกว่า S-CVI ค่านี้ไม่ควร ต่ำกว่า .80 จึงเป็นที่ยอมรับได้ (Davis. 1992 ; Polit & Beck, 2006, อ้างถึงใน เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2555, น. 217-218) ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน โดยมีคุณสมบัติเป็นบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกทางการศึกษา/การบริหารการศึกษา หรือดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาวิทยฐานะเชี่ยวชาญขึ้นไป มีประสบการณ์การบริหารการศึกษา มีความรู้ทางการวิจัยมีผลงานทางวิชาการเป็นที่ประจักษ์ ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ภาคผนวก ก) ซึ่งผู้วิจัยได้พิจารณาเสนอบุคคลดังกล่าวให้มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ แต่งตั้งคำสั่งให้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จากการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้ค่า CVI ในแต่ละข้อคำถามจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 9 คน ผู้วิจัยนำผลการให้คะแนนมาหาค่าดัชนีความเที่ยงตรงของเนื้อหาเป็นรายข้อ พบว่าค่า I-CVI มีค่าอยู่ระหว่าง .56 – 1.00 ได้คัดเลือกข้อที่มีค่า I-CVI ตั้งแต่ .78 ขึ้นไปมาใช้ โดยฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหารให้ข้อมูล คัดเลือกไว้จำนวน 91 ข้อ ฉบับที่ 2 สำหรับครูผู้สอนให้ข้อมูล คัดเลือกไว้จำนวน 48 ข้อ ส่วนค่า S-CVI รวม มีค่าเท่ากับ .90 (ภาคผนวก ง หน้า 271 - 288)

3.2.1.3 ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ เพื่อขอความร่วมมือผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา

จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ มาปรับแก้ตามข้อเสนอแล้วจึงให้คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความสมบูรณ์ของ เครื่องมืออีกครั้งก่อนนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มที่มีลักษณะเหมือนกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.2.1.4 การทดลองใช้แบบสอบถาม (Try Out) ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 9 ท่าน มาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง แล้วจึงมาทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มที่มีลักษณะเหมือนกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยกำหนดเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้รักษาราชการแทน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี ชุมพร นครศรีธรรมราช และพัทลุง รวมทั้งสิ้น 50 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (Cronbach, 1951, p. 161) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งชุดที่ยอมรับได้ควรมีค่าความเชื่อมั่น อย่างต่ำ 0.70 (Gable, 1986, p. 147) ซึ่งผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่ใช้ ในการวิจัยครั้งนี้ พบว่า แบบสอบถามฉบับที่ 1 สำหรับเก็บข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียนมีค่า ความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .857 ส่วนแบบสอบถามฉบับที่ 2 สำหรับเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนมีค่า ความเชื่อมั่น .870 ซึ่งเป็นค่าความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้ (ภาคผนวก ง หน้า 289 – 295)

2) นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้ (Try Out) มาปรับปรุงแก้ไขในประเด็นที่สำคัญได้แก่ ความชัดเจน ภาษาที่ใช้มีความกะทัดรัด เข้าใจง่ายมากยิ่งขึ้น แล้วจึง นำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความสมบูรณ์เป็นครั้งสุดท้าย ก่อนนำแบบสอบถามฉบับ สมบูรณ์ไปเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ถึงสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ที่เป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 200 โรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามการวิจัย ภายหลังกลุ่มผู้ให้ข้อมูลส่ง แบบสอบถามคืน ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน ซึ่งพบว่าได้รับคืน มาจำนวน 167 โรงเรียน 334 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.50 ผู้วิจัยจึงเก็บเพิ่มอีกครั้งจนได้ครบ 200 โรงเรียน 400 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5. การวิเคราะห์ข้อมูล วิธีการทางสถิติที่ใช้

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการโดยนำแบบสอบถามที่ได้ตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วไปจัดเตรียมกระทำข้อมูล บันทึกข้อมูลแล้วจึงวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงาน ด้วยการคำนวณค่าความถี่ ค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

5.2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยวิเคราะห์แยกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มสูง และกลุ่มต่ำ ก่อนนำไปทดสอบทางสถิติโดยใช้การทดสอบด้วยค่าสัมประสิทธิ์การจำแนก (Discriminant Coefficient) เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 นำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของการแบ่งช่วงค่าเฉลี่ยของ ชูศรี วงศ์รัตนะ (2553, น. 69) โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายความว่า มีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายความว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายความว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

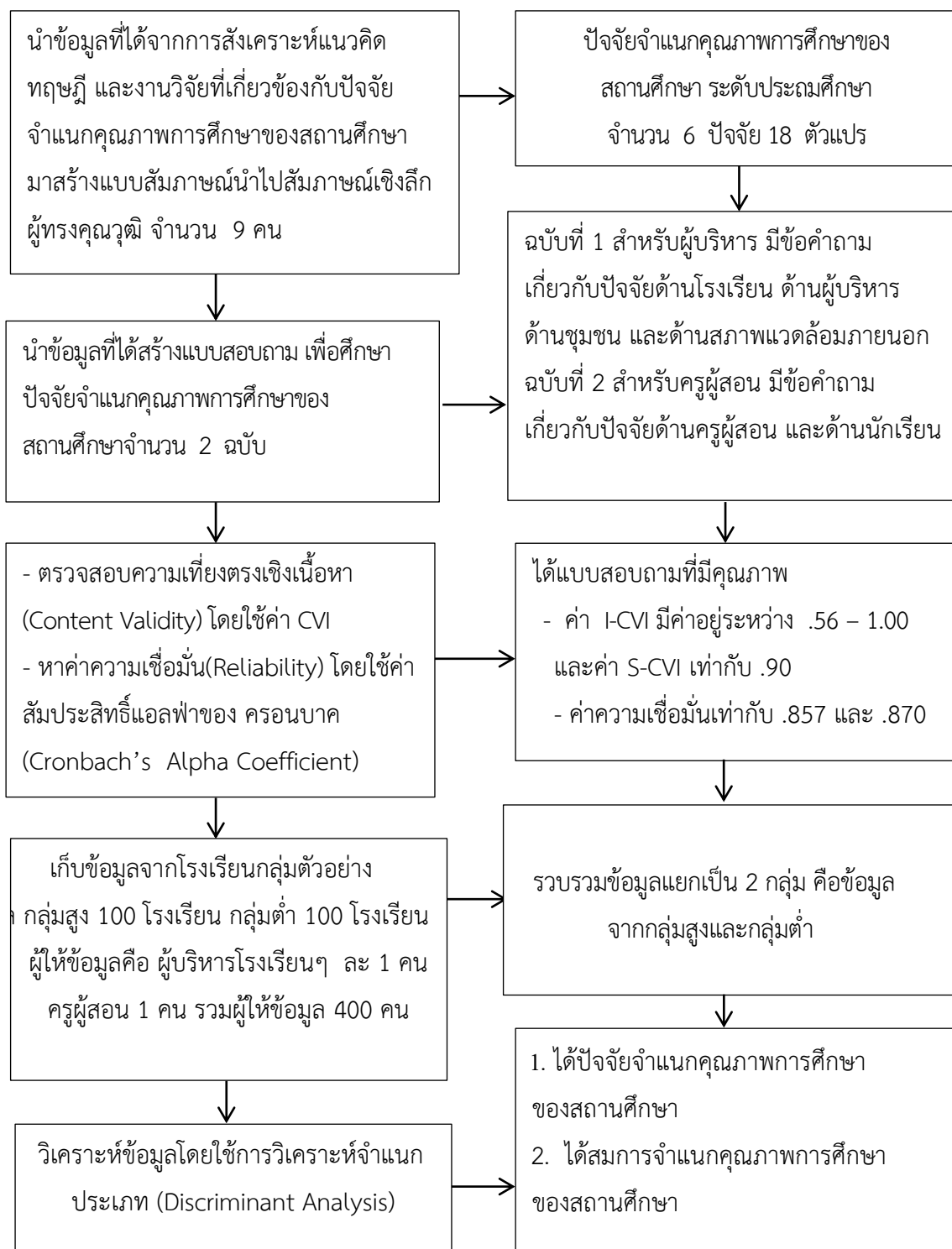
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายความว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายความว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

5.3 การวิเคราะห์ปัจจัยที่จำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอ่าวไทย เพื่อให้สอดคล้องกับเงื่อนไขลักษณะของตัวแปรสำหรับการใช้เทคนิคการวิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant Analysis) ซึ่งกำหนดให้ตัวแปรเป็นตัวแปรเชิงกลุ่ม นั่นคือเป็นข้อมูลชนิดนามกำหนด (Nominal Scale) หรือ สเกลอันดับ (Ordinal Scale) ผู้วิจัยจัดกระทำกับข้อมูลของตัวแปรตามคือ คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย กลุ่มสูงและกลุ่มต่ำซึ่งเก็บข้อมูลเป็นเชิงปริมาณคือ ข้อมูลชนิดสเกล (Interval Scale) ชนิดข้อมูลนามบัญญัติ (Normal Scale) โดยสถานศึกษา กลุ่มที่มีคุณภาพการศึกษาต่ำ แทนค่าด้วยสัญลักษณ์ Y_0 และสถานศึกษาจำนวน 100 โรงเรียน ที่มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินสมศ. รอบสามอยู่ในกลุ่มที่มีคุณภาพการศึกษาสูงแทนค่าด้วยสัญลักษณ์ Y_1 ได้กลุ่มละ 100 โรงเรียน วิเคราะห์จำแนกโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

เพื่อหาสมการเชิงเส้นหรือฟังก์ชันจำแนกกลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์แบบ Enter Method ซึ่งเป็นวิธีการเลือกตัวแปรอิสระเข้าสมการจำแนกกลุ่มในคราวเดียวกัน การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นเพื่อยืนยันคุณสมบัติของตัวแปรอิสระซึ่งหมายถึงปัจจัยที่จำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ว่ามีความเหมาะสมในการใช้เทคนิคการวิเคราะห์จำแนกประเภทตามเงื่อนไข ด้วยการทดสอบค่าความแปรปรวน และค่าความแปรปรวนร่วม (Variance – Covariance Matrix) ของตัวแปรในแต่ละกลุ่มผลการทดสอบพบว่าสถิติทดสอบมีการแจกแจงโดยประมาณ แบบ Box 's $M = 434.488$ ได้ค่า Significant = 0.100 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับ H_0 และปฏิเสธ H_1 นั่นคือค่าความแปรปรวนและความแปรปรวนร่วมของ 2 กลุ่มเท่ากันหรือไม่แตกต่างกัน จึงสามารถใช้ Discriminant วิเคราะห์ต่อไปได้ นอกจากนี้ยังดูการแจกแจงของข้อมูลโดยดูจากค่าความเบ้ (Skewness) และค่าความโด่ง (Kurtosis) ซึ่งข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์ในครั้งนี้มีการกระจายแจกแจงเป็นโค้งปกติ ทำให้การวิเคราะห์มีความถูกต้องน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น (Variable) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant Analysis) และทดสอบการมีนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้การทดสอบด้วยค่าเอฟ (F)

สำหรับขั้นตอนการศึกษาปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย สามารถสรุปเป็นขั้นตอน ดังภาพที่ 5

ภาพที่ 5 ขั้นตอนการศึกษาปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

การเก็บข้อมูลด้วยวิธีเชิงคุณภาพ

เป็นขั้นตอนศึกษาแนวทางพัฒนาปัจจัยคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ ผังอำเภอไทยเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 2 มีรายละเอียดครอบคลุมหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย

สถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคใต้ฝั่งอำเภอไทย ประกอบด้วยจังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และพัทลุง

2. ผู้ให้ข้อมูล

2.1 ผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอำเภอไทย ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้รักษาราชการแทน จำนวน 1 คน ครูผู้สอนที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนละ 1 คน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาที่มีคุณภาพการศึกษาสูง จำนวน 10 โรงเรียน รวมผู้ให้ข้อมูล จำนวน 20 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

2.2 ผู้ให้ข้อมูลเพื่อหาความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอำเภอไทย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณสมบัติเป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโททางการศึกษาขึ้นไป/ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา, นักวิชาการศึกษา หรือนักบริหารการศึกษา จำนวน 9 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับเครื่องมือที่ใช้เพื่อหาแนวทางพัฒนา คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ ผังอำเภอไทยได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) โดยใช้ข้อค้นพบที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษา ตอนที่ 1 ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มาสร้างเป็นข้อคำถาม 2 ข้อ ได้แก่ 1) การบริหารปัจจัย (Input) แลกระบวนการ (Process) และ 2) แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอำเภอไทยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่สามารถจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอำเภอไทย 5 อันดับแรก คือ ปัจจัยด้านโรงเรียน ตัวแปรเทคโนโลยีสารสนเทศ รองลงมาปัจจัยด้านผู้บริหาร ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการ ปัจจัยด้านครูผู้สอนตัวแปรพฤติกรรมการสอน ปัจจัยด้านครูผู้สอนตัวแปรความสามารถ

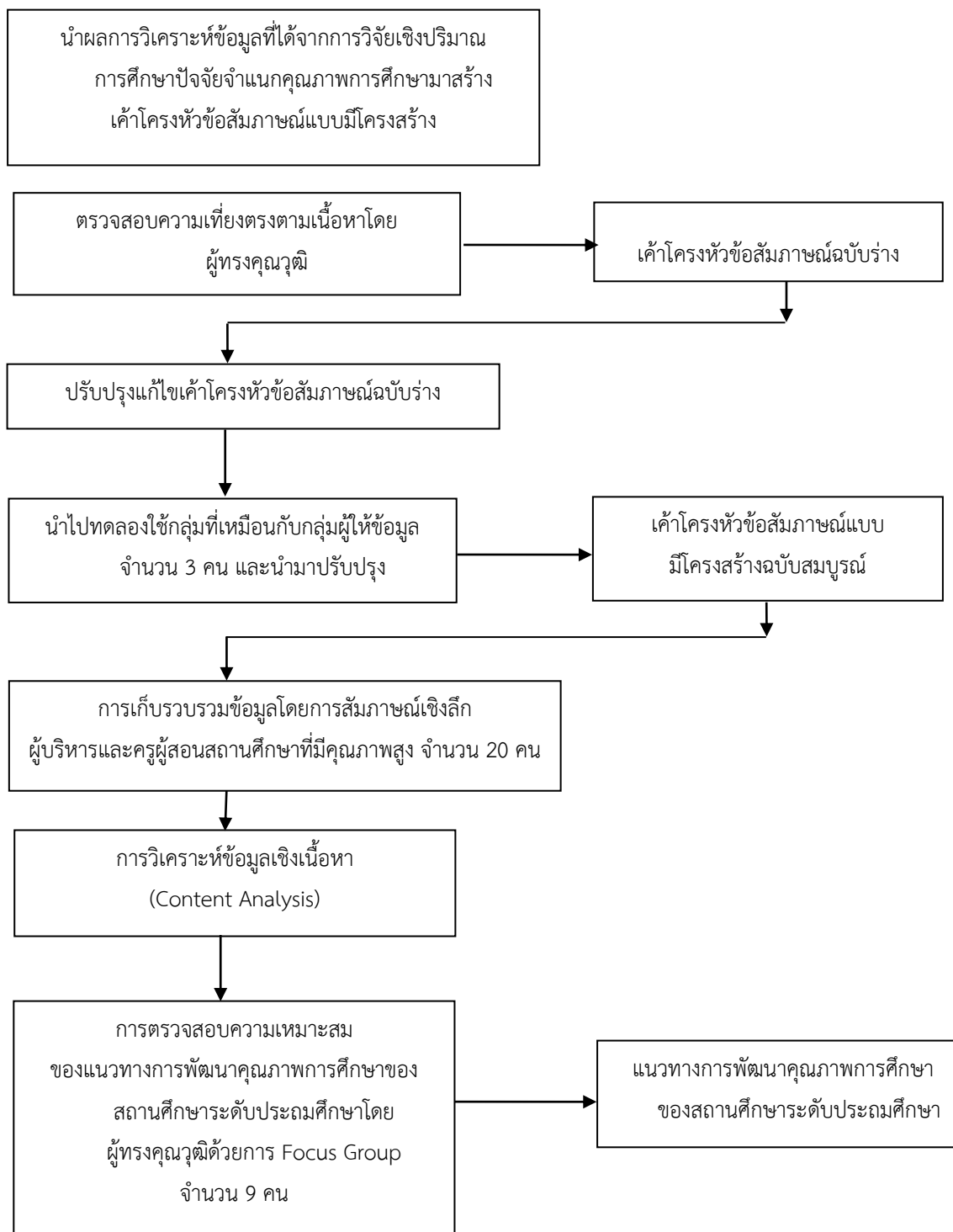
ทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ และปัจจัยด้านผู้บริหารตัวแปรภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามลำดับ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิธีการสัมภาษณ์ใช้แบบปฏิสัมพันธ์ (Interaction Interview) ไม่ถามชี้แนะ เพื่อให้ได้ข้อมูลมากที่สุดและลึกที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ จากผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้รักษาการแทนจำนวน 1 คน ครูผู้สอนที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนละ 1 คน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาที่มีคุณภาพการศึกษาสูง จำนวน 10 โรงเรียน รวมผู้ให้ข้อมูล จำนวน 20 คน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) เพื่อให้ได้ความคิดเห็นจากผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้รักษาการแทน และครูผู้สอนในสถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่มีคุณภาพการศึกษาสูงเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย แล้วจึงนำมาสรุปประเด็นและนำเสนอข้อมูลแบบพรรณวิเคราะห์ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 การบริหารปัจจัยนำเข้า (Input) และกระบวนการ (Process) เกี่ยวกับปัจจัยที่สามารถจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย 5 อันดับแรก คือ ปัจจัยด้านโรงเรียน ตัวแปรเทคโนโลยีสารสนเทศ รองลงมาปัจจัยด้านผู้บริหาร ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการ ปัจจัยด้านครูผู้สอนตัวแปรพฤติกรรมการสอน ปัจจัยด้านครูผู้สอนตัวแปรความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ และปัจจัยด้านผู้บริหารตัวแปรภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามลำดับ ส่วนที่ 2 แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย หลังจากนั้นผู้วิจัยนำประเด็นที่ได้จากการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) มาจัดกลุ่มสนทนา (Focus Group) เพื่อยืนยันความเหมาะสมและให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน โดยมีคุณสมบัติเป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโททางการศึกษาขึ้นไป ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา, นักวิชาการศึกษา หรือนักบริหารการศึกษา ตลอดจนมีประสบการณ์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประสบความสำเร็จ สามารถสรุปขั้นตอนการวิจัยได้ ดังภาพที่ 6

ภาพที่ 6 ขั้นตอนการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่จำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย 2) ศึกษาแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยที่นำมาวิเคราะห์ประกอบด้วย 6 กลุ่มปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านโรงเรียน มี 4 ตัวแปร ได้แก่ แหล่งการเรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศ บรรยากาศโรงเรียน วัฒนธรรมโรงเรียน ปัจจัยด้านผู้บริหาร มี 4 ตัวแปร ได้แก่ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำทางวิชาการ ภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และพฤติกรรมกรรมการบริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน มี 3 ตัวแปร ได้แก่ ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ การวิจัยในชั้นเรียน และพฤติกรรมการสอน ปัจจัยด้านนักเรียน มี 3 ตัวแปร ได้แก่ ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ พฤติกรรมการเรียน ปัจจัยด้านชุมชน มี 2 ตัวแปร ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการบริหาร และการสนับสนุนของภาคีเครือข่าย ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก มี 3 ตัวแปร ได้แก่ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านสภาพทางเศรษฐกิจ ด้านการเมือง และกฎหมาย โดยมีสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย เป็นหน่วยวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์ ใช้ตารางประกอบการบรรยาย โดยมีรายละเอียดการนำเสนอข้อมูลดังนี้

สัญลักษณ์ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
df	แทน	ชั้นความเป็นอิสระ
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบที
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบเอฟ
*	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05
**	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01
***	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .001

X_1	แทน	แหล่งการเรียนรู้
X_2	แทน	เทคโนโลยีสารสนเทศ
X_3	แทน	บรรยากาศโรงเรียน
X_4	แทน	วัฒนธรรมโรงเรียน
X_5	แทน	ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง
X_6	แทน	ภาวะผู้นำทางวิชาการ
X_7	แทน	ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ
X_8	แทน	พฤติกรรมกรรมการบริหาร
X_9	แทน	การมีส่วนร่วมในการบริหาร
X_{10}	แทน	การสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย
X_{11}	แทน	สังคมและวัฒนธรรม
X_{12}	แทน	สภาพทางเศรษฐกิจ
X_{13}	แทน	การเมืองและกฎหมาย
X_{14}	แทน	ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ (ครู)
X_{15}	แทน	วิจัยชั้นเรียน
X_{16}	แทน	พฤติกรรมกรรมการสอน
X_{17}	แทน	ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ (นักเรียน)
X_{18}	แทน	พฤติกรรมกรรมการเรียน
y	แทน	คุณภาพการศึกษาแบ่งเป็นกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ
y_0	แทน	กลุ่มคุณภาพต่ำ
y_1	แทน	กลุ่มคุณภาพสูง

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่องการศึกษาปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาปัจจัยที่จำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

1. ผลการศึกษาปัจจัยที่จำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ร้อยละของการตอบกลับ ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน ซึ่งพบว่าได้รับคืนมาจำนวน 167 โรงเรียน 334 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.50 ผู้วิจัยจึงเก็บเพิ่มอีกครั้งจนได้ครบ 200 โรงเรียน 400 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามปัจจัยที่จำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย จำแนกตามภูมิหลัง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงาน ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตัวแปร	ผู้บริหาร (200)		ครูผู้สอน (200)		รวม (400)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ						
ชาย	55	27.50	52	26.00	107	26.75
หญิง	123	61.50	138	69.00	261	65.25
ไม่ตอบ	22	11.00	10	5.00	32	8.00
อายุ						
ต่ำกว่า 30 ปี	13	6.50	23	11.50	36	9.00
30 – 35 ปี	11	5.50	33	16.50	44	11.00
36 – 40 ปี	3	1.50	12	6.00	15	3.75
41 – 45 ปี	23	11.50	24	12.00	47	11.75
46 – 50 ปี	22	11.00	37	18.50	59	14.75
51 ปีขึ้นไป	114	57.00	70	35.00	184	46.00
ไม่ระบุ	14	7.00	1	.50	15	3.75
ระดับการศึกษา						
ปริญญาตรี	98	48.50	144	69.00	242	60.50
ปริญญาโท	87	42.50	51	25.50	138	34.50
ไม่ระบุ	15	1.00	5	2.50	20	5.00

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้บริหาร (200)		ครูผู้สอน (200)		รวม (400)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์ในการทำงาน						
ต่ำกว่า 5 ปี	21	10.50	27	13.50	48	12.00
5 – 10 ปี	13	6.50	31	15.50	44	11.00
11 – 15 ปี	12	6.00	15	7.50	27	6.75
16 – 20 ปี	18	9.00	22	11.00	40	10.00
21 – 25 ปี	25	12.50	25	12.50	50	12.50
มากกว่า 25 ปี	96	48.00	78	39.00	174	43.50
ไม่ระบุ	15	7.50	2	1.00	17	4.25
รวม	200	50.00	200	50.00	400	100.00

จากตารางที่ 5 เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีจำนวน 265 คน คิดเป็นร้อยละ 65.25 ผู้ชายจำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 34.75 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไปมีมากที่สุด จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 46.00 น้อยที่สุดคืออายุ 36-40ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.75 ด้านระดับการศึกษาสูงสุด เห็นว่า ระดับปริญญาตรีมีมากที่สุด จำนวน 242 คน คิดเป็นร้อยละ 60.5 และระดับปริญญาโท จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 34.50 ประสบการณ์ในการทำงาน เห็นว่า ประสบการณ์มากกว่า 25 ปี มากที่สุด จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 43.50 น้อยที่สุดคือประสบการณ์ 11-15 ปี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 6.75 ด้านตำแหน่งการปฏิบัติงานมีสัดส่วนที่เท่ากันคือเป็นผู้บริหาร จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 50 และครูผู้สอน จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 50

1.2 การวิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant Analysis) เพื่อศึกษาปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ

1.2.1 การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นเพื่อยืนยันคุณสมบัติของตัวแปรอิสระ (ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย) ว่ามีความเหมาะสมในการใช้เทคนิคการวิเคราะห์จำแนกประเภทตามเงื่อนไข ค่าความเบ้ (Skewness) และค่าความโด่ง (Kurtosis) ของตัวแปรอิสระในแต่ละกลุ่ม ดังตารางที่ 6-7

ตารางที่ 6 การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นเพื่อยืนยันคุณสมบัติของตัวแปรอิสระด้วยการทดสอบจากค่าสัมประสิทธิ์ความเบ้และความโด่ง

ปัจจัยจำแนก	ค่าสัมประสิทธิ์	ความคลาดเคลื่อน	ค่าสัมประสิทธิ์	ความคลาดเคลื่อน
คุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา	ความเบ้	มาตรฐาน	ความโด่ง	มาตรฐาน
ด้านโรงเรียน				
แหล่งเรียนรู้	-597	.172	.463	.342
เทคโนโลยีสารสนเทศ	-610	.172	1.219	.342
บรรยากาศโรงเรียน	-936	.172	1.411	.342
วัฒนธรรมโรงเรียน	-486	.172	-.262	.342
วัฒนธรรมโรงเรียน	-631	.172	-.148	.342
ด้านผู้บริหาร				
ภาวะผู้นำ	-667	.172	.391	.342
ภาวะผู้นำ	-605	.172	.018	.342
การเปลี่ยนแปลง				
ภาวะผู้นำทางวิชาการ	-745	.172	.044	.342
ภาวะผู้นำ	-644	.172	.099	.342
ทางเทคโนโลยี				
สารสนเทศ				
พฤติกรรมกรรมการบริหาร	.272	.172	4.509	.342
ด้านชุมชน				
การมีส่วนร่วม	-544	.172	-.006	.342
การมีส่วนร่วม	.323	.172	4.412	.342
ในการบริหาร				

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ปัจจัยจำแนก				
คุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา	ค่าสัมประสิทธิ์ ความเบ้	ความคลาดเคลื่อน มาตรฐาน	ค่าสัมประสิทธิ์ ความโด่ง	ความคลาดเคลื่อน มาตรฐาน
การสนับสนุนจากภาคี เครือข่าย	-0.863	.172	1.126	.342
ด้านสภาพแวดล้อม ภายนอก	1.303	.172	6.016	.342
สังคมและวัฒนธรรม	2.628	.172	18.077	.342
สภาพทางเศรษฐกิจ	1.512	.172	10.475	.342
การเมืองและ กฎหมาย	1.792	.172	4.710	.342
ด้านครูผู้สอน	-0.996	.172	2.312	.342
ความสามารถทางด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ	-0.569	.172	.286	.342
การวิจัยในชั้นเรียน	-0.513	.172	-0.126	.342
พฤติกรรมการสอน	-1.324	.172	3.746	.342
ด้านนักเรียน	-0.704	.172	.905	.342
ความสามารถทาง เทคโนโลยีสารสนเทศ	-0.762	.172	.812	.342
พฤติกรรมการเรียน	-0.645	.172	.592	.342

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ความเบ้ของปัจจัยต่างๆ เห็นว่าตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นลบได้แก่ ปัจจัยด้านโรงเรียน ตัวแปรแหล่งเรียนรู้ ตัวแปรเทคโนโลยีสารสนเทศ ตัวแปรบรรยากาศโรงเรียน ตัวแปรวัฒนธรรมโรงเรียน ปัจจัยด้านผู้บริหาร ตัวแปรภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการ ตัวแปรภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ปัจจัยด้านชุมชน ตัวแปรการสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย ปัจจัยด้านครูผู้สอน ตัวแปรความสามารถทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ตัวแปรการวิจัยในชั้นเรียน ตัวแปรพฤติกรรมการสอน และปัจจัยด้านนักเรียน ตัวแปรความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ตัวแปรพฤติกรรมการเรียน แสดงว่ามีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นน้อยกว่าค่าฐานนิยม และค่ามัธยฐาน เส้นโค้งจะถูกดึงไปทางซ้าย การแจกแจงเป็นแบบเบ้ซ้าย ส่วนตัวแปรที่มี

ค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวกได้แก่ ตัวแปรพฤติกรรมการบริหาร การมีส่วนร่วมในการบริหาร และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอกสังคมและวัฒนธรรม ตัวแปรสภาพทางเศรษฐกิจ ตัวแปรการเมืองและกฎหมาย แสดงว่ามีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นมากกว่าค่าฐานนิยม และค่ามัธยฐาน เส้นโค้งจะถูกดึงไปทางซ้าย การแจกแจงเป็นแบบเบ้ขวา จึงเห็นได้ว่าข้อมูลไม่มีการแจกแจงแบบปกติ เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ความโด่ง จะเห็นว่าปัจจัยที่มีค่าสัมประสิทธิ์ความโด่งมากกว่า 0.263 ที่เป็นโค้งความถี่ที่มีการแจกแจงที่โด่งปกติ ข้อมูลมีการกระจายน้อย หรือมีความแปรปรวนน้อย ข้อมูลแจกแจงแบบโด่งมาก ได้แก่ ปัจจัยด้านโรงเรียน ตัวแปรแหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการ ตัวแปรภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ตัวแปรพฤติกรรมการบริหาร ตัวแปรการมีส่วนร่วมในการบริหาร การสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก ตัวแปรสังคมและวัฒนธรรม ตัวแปรสภาพทางเศรษฐกิจ ตัวแปรการเมืองและกฎหมาย ปัจจัยด้านด้านครูผู้สอน ตัวแปรความสามารถทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ตัวแปรพฤติกรรมการสอน ปัจจัยด้านนักเรียน ตัวแปรความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ตัวแปรพฤติกรรมการเรียน ส่วนปัจจัยที่มีค่าสัมประสิทธิ์ความโด่งน้อยกว่า 0.263 ที่เป็นโค้งความถี่ที่มีการแจกแจงที่โด่งปกติ ข้อมูลมีการกระจายมาก หรือมีความแปรปรวนมาก ข้อมูลแจกแจงแบบโด่งน้อย ได้แก่ ตัวแปรบรรยากาศโรงเรียน ตัวแปรวัฒนธรรมโรงเรียน ตัวแปรภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และตัวแปรการวิจัยในชั้นเรียน

1.2.2 การทดสอบสมมุติฐานเพื่อยืนยันคุณสมบัติของตัวแปรอิสระ (ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย) ว่ามีความเหมาะสมในการใช้เทคนิคการวิเคราะห์จำแนกประเภทตามเงื่อนไข ค่าความแปรปรวน และค่าความแปรปรวนร่วม (Variance-Covariance Matrix) ของตัวแปรอิสระในแต่ละกลุ่มต้องเท่ากัน ดังตารางที่ 7 - 8

ตารางที่ 7 การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนและค่าความแปรปรวนร่วมของตัวแปรปัจจัยที่จำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

Log Determinants		
Group	Rank	Log Determinant
กลุ่มต่ำ (Y_0)	18	-38.394
กลุ่มสูง (Y_1)	18	-34.646
Pooled within-groups	18	-34.326

Test Results		
Box's M		434.488
F	Approx.	2.301
	df1	171
	df2	120336.1
	Sig.	.100

จากตารางที่ 7 พบว่าค่า Variance-Covariance Matrix ของกลุ่มสูง (Y_1) และกลุ่มต่ำ (Y_0) ไม่ต่างกันจึงสรุปได้ว่า ข้อมูลที่มีอยู่มีความเหมาะสมที่จะใช้เทคนิค Discriminant Analysis ได้ และเมื่อทำการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วย Box 's M ซึ่งมีสมมติฐานว่า

H_0 : ค่าความแปรปรวนและความแปรปรวนร่วมของ 2 กลุ่มเท่ากันหรือไม่แตกต่างกัน

H_1 : ค่าความแปรปรวนและความแปรปรวนร่วมของ 2 กลุ่มไม่เท่ากันหรือแตกต่างกัน

พบว่า สถิติทดสอบมีการแจกแจงโดยประมาณ แบบ Box 's M = 434.488

ได้ค่า Significant = 0.100 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับ H_0 และปฏิเสธ H_1 นั่นคือค่าความแปรปรวนและความแปรปรวนร่วมของ 2 กลุ่มเท่ากันหรือไม่แตกต่างกัน จึงสามารถใช้ Discriminant วิเคราะห์ต่อไปได้

ตารางที่ 8 การทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มจากค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระ

Eigenvalues				
Function	Elqenvalue	% of Variance	Cumulative %	Canonical Correlation
1	.189	100.0	100.0	.399

a. First 1 canonical discrimination function were used in the analysis.

Wilk's Lambda				
Test of Function (s)	Wilks' Lambda	Chi-square	df	Sig.
1	.841	32.735	18	.018

จากตารางที่ 8 เมื่อพิจารณาจากค่า Elqenvalue เท่ากับ .189 ซึ่งเป็นค่าที่ค่อนข้างสูง แสดงว่ามีความแตกต่างระหว่างกลุ่มมาก ค่า Wilks' Lambda เท่ากับ .841 ทดสอบสมมติฐานว่า

H_0 : ค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่จำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย (ตัวแปรอิสระ) ทุกตัวของกลุ่มโรงเรียนที่มีคุณภาพการศึกษาสูงกับกลุ่มที่มีการศึกษาต่ำ เท่ากัน

พิจารณาจากค่า Sig. .018 ซึ่งน้อยกว่า .05 จึงยอมรับ H_0 และปฏิเสธ H_1 ซึ่งเป็นการทดสอบสมการพยากรณ์ (Discriminant Function) ผลการทดสอบทำให้แน่ใจว่าสมควรใช้ปัจจัยที่จำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ใน 6 ปัจจัย 18 ตัวแปรในการแบ่งกลุ่มโรงเรียนที่มีคุณภาพการศึกษาสูงกับกลุ่มที่มีคุณภาพการศึกษาต่ำได้ โดยสามารถเขียนเป็นสมการจำแนกกลุ่มได้ดังนี้

$$D = .906 + .433(X_1) - 1.497(X_2) + .277(X_3) + .734(X_4) - .953(X_5) + 1.373(X_6) - 1.103(X_7) + .311(X_8) + .534(X_9) - .079(X_{10}) - .241(X_{11}) + .671(X_{12}) + .213(X_{13}) + 1.053(X_{14}) - .180(X_{15}) - 1.058(X_{16}) - .145(X_{17}) - .573(X_{18})$$

จากสมการจำแนกกลุ่ม พบว่า ปัจจัยทั้ง 6 ด้าน คือ ปัจจัยด้านโรงเรียน ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านนักเรียน ปัจจัยด้านชุมชน และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอกสามารถจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ออกเป็นกลุ่มที่มีคุณภาพการศึกษาสูง และกลุ่มที่มีคุณภาพการศึกษาต่ำ เนื่องจากมีความสัมพันธ์กับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 และ .50 ทุกตัวแปรในแต่ละปัจจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

ปัจจัยด้านโรงเรียน ประกอบด้วย 1) แหล่งเรียนรู้ (X_1) เทคโนโลยีสารสนเทศ (X_2)
บรรยากาศโรงเรียน (X_3) วัฒนธรรมโรงเรียน (X_4)

ปัจจัยด้านผู้บริหาร ประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X_5) ภาวะผู้นำทาง
วิชาการ (X_6) ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_7) พฤติกรรมการบริหาร (X_8)

ปัจจัยด้านชุมชน ประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมในการบริหาร (X_9) การสนับสนุน
จากภาคีเครือข่าย (X_{10})

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก ประกอบด้วย 1) สังคมและวัฒนธรรม (X_{11})
สภาพทางเศรษฐกิจ (X_{12}) การเมืองและกฎหมาย (X_{13})

ปัจจัยด้านครูผู้สอน ประกอบด้วย 1) ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
(X_{14}) การวิจัยในชั้นเรียน (X_{15}) พฤติกรรมการสอน (X_{16})

ปัจจัยด้านนักเรียน ประกอบด้วย 1) ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_{17})
พฤติกรรมการเรียน (X_{18})

1.2.3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของ
สถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้
ฝั่งอ่าวไทย ดังตารางที่ 9-10

ตารางที่ 9 แสดงการจัดเรียงลำดับของปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับ

ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้
ฝั่งอ่าวไทย

ปัจจัยจำแนกคุณภาพ			
ลำดับที่	การศึกษาของสถานศึกษา	ตัวแปร	ค่าสถิติเอฟ
1	ด้านโรงเรียน	เทคโนโลยีสารสนเทศ	19.058***
2	ด้านผู้บริหาร	ภาวะผู้นำทางวิชาการ	18.238***
3	ด้านครูผู้สอน	พฤติกรรมการสอน	7.803*
4	ด้านครูผู้สอน	ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและ สารสนเทศ	7.780*
5	ด้านผู้บริหาร	ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ	5.772*

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ปัจจัยจำแนกคุณภาพ			
ลำดับที่	การศึกษาของสถานศึกษา	ตัวแปร	ค่าสถิติเอฟ
6	ด้านโรงเรียน	แหล่งเรียนรู้	5.208*
7	ด้านชุมชน	การสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย	5.105*
8	ด้านชุมชน	การมีส่วนร่วมในการบริหาร	3.901*
9	ด้านโรงเรียน	วัฒนธรรมโรงเรียน	3.030
10	ด้านสภาพแวดล้อมภายนอก	สภาพทางเศรษฐกิจ	2.266
11	ด้านโรงเรียน	บรรยากาศโรงเรียน	1.923
12	ด้านผู้บริหาร	ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	1.473
13	ด้านครูผู้สอน	การวิจัยในชั้นเรียน	1.266
14	ด้านนักเรียน	ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ	.629
15	ด้านผู้บริหาร	พฤติกรรมกรรมการบริหาร	.597
16	ด้านสภาพแวดล้อมภายนอก	การเมืองและกฎหมาย	.156
17	ด้านนักเรียน	พฤติกรรมกรรมการเรียน	.009
18	ด้านสภาพแวดล้อมภายนอก	สังคมและวัฒนธรรม	.005

จากตารางที่ 9 ผลการทดสอบทางสถิติโดยใช้ค่าเอฟ (F) ปัจจัยที่สามารถจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย พบว่า ปัจจัยที่มีค่าความสามารถในการจำแนกสูงที่สุด 5 อันดับแรก คือ ปัจจัยด้านโรงเรียน ตัวแปรเทคโนโลยีสารสนเทศ เท่ากับ 19.058 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 รองลงมาปัจจัยด้านผู้บริหาร ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการ เท่ากับ 15.238 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ปัจจัยด้านครูผู้สอนตัวแปรพฤติกรรมกรรมการสอน เท่ากับ 7.803 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัจจัยด้านครูผู้สอนตัวแปรความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ เท่ากับ 7.780 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และปัจจัยด้านผู้บริหารตัวแปรภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ เท่ากับ 5.372 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่มีค่าความสามารถในการจำแนกต่ำที่สุด 5 อันดับสุดท้าย คือ ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกตัวแปรสังคมและวัฒนธรรม เท่ากับ .005 ปัจจัยด้านนักเรียนตัวแปรพฤติกรรมกรรมการเรียน เท่ากับ .009 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก ตัวแปรการเมืองและกฎหมาย เท่ากับ .156 ปัจจัย

ด้านผู้บริหารตัวแปรพฤติกรรมการบริหาร.597 และปัจจัยด้านนักเรียนตัวแปรความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 10 แสดงค่าอำนาจการพยากรณ์ในการสร้างสมการจำแนกกลุ่ม
Classification Results^{b,c}

		Classification Results ^{b,c}			
		Group	Predicted Group Membership		Total
			กลุ่มต่ำ (Y_0)	กลุ่มสูง (Y_1)	
Original	Count	กลุ่มต่ำ (Y_0)	75	25	100
		กลุ่มสูง (Y_1)	35	65	100
	%	กลุ่มต่ำ (Y_0)	75.0	25.0	100.0
		กลุ่มสูง (Y_1)	35.0	65.0	100.0
Cross-Validated ^a	Count	กลุ่มต่ำ (Y_0)	63	37	100
		กลุ่มสูง (Y_1)	46	54	100
	%	กลุ่มต่ำ (Y_0)	63.0	37.0	100.0
		กลุ่มสูง (Y_1)	46.0	54.0	100.0

จากตารางที่ 10 เมื่อพิจารณาสมการจำแนกกลุ่ม พบว่าจำนวนโรงเรียนที่อยู่ในกลุ่มที่มีคุณภาพการศึกษาต่ำ (กลุ่ม Y_0) จำนวน 100 โรงเรียน อธิบายได้ว่าอยู่ในกลุ่มที่มีคุณภาพการศึกษาต่ำ จำนวน 75 โรงเรียน โรงเรียนในกลุ่มที่มีคุณภาพสูง (กลุ่ม Y_1) จำนวน 100 โรงเรียน อยู่ในกลุ่มที่มีคุณภาพการศึกษาสูง จำนวน 65 โรงเรียน หมายถึง มีความถูกต้องโดยเฉลี่ยร้อยละ 65.00

2. ผลการศึกษาแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

จากการทดสอบทางสถิติโดยใช้ค่าเอฟ (F) ปัจจัยที่สามารถจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย พบว่า ปัจจัยที่มีค่าความสามารถในการจำแนกสูงที่สุด 5 อันดับแรก คือ ปัจจัยด้านโรงเรียน ตัวแปรเทคโนโลยีสารสนเทศ รองลงมาปัจจัยด้านผู้บริหาร ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการ ปัจจัย

ด้านครูผู้สอนตัวแปรพฤติกรรมการสอน ปัจจัยด้านครูผู้สอนตัวแปรความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ และปัจจัยด้านผู้บริหารตัวแปรภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามลำดับ ผู้วิจัยได้นำมาศึกษาเพื่อหาแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยในครั้ง นี้ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อยืนยันความเหมาะสมและให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้รักษาการในตำแหน่ง จำนวน 1 คน ครูผู้สอนที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนละ 1 คน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาที่มีคุณภาพการศึกษาสูง จำนวน 10 โรงเรียน รวมผู้ให้ข้อมูลจำนวน 20 คน โดยใช้ข้อค้นพบที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษา ตอนที่ 1 ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มาสร้างเป็นข้อคำถาม 2 ข้อ ได้แก่ 1) การบริหารปัจจัย (Input) ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย/วิสัยทัศน์/พันธกิจ การพัฒนาทรัพยากรบุคคล งบประมาณ เทคโนโลยี สิ่งสนับสนุน สิ่งแวดล้อม/บรรยากาศองค์กร และกระบวนการ (Process) 2) แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) เพื่อให้ได้ความคิดเห็นจากผู้อำนวยการโรงเรียน และครูผู้สอนในสถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่มีคุณภาพการศึกษาสูงเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย นำมาสรุปประเด็นและนำเสนอข้อมูลแบบพรรณนาวิเคราะห์แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 การบริหารปัจจัยนำเข้า (Input) และกระบวนการ (Process) และส่วนที่ 2 แนวทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เกี่ยวกับปัจจัยที่มีค่าความสามารถในการจำแนกสูงที่สุด 5 อันดับแรกคือตัวแปรเทคโนโลยีสารสนเทศ รองลงมาเป็นตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการ ตัวแปรพฤติกรรมการสอน ตัวแปรความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ และตัวแปรภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามลำดับ

2.1.1 ปัจจัยด้านโรงเรียน ตัวแปรเทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) แนวทางพัฒนาปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีรายละเอียดดังนี้

2.1.1.1 การบริหารปัจจัยนำเข้า (Input) และกระบวนการ (Process)

1) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ นโยบาย/วิสัยทัศน์/พันธกิจ การพัฒนาทรัพยากรบุคคล งบประมาณ เทคโนโลยี สิ่งสนับสนุน สิ่งแวดล้อม บรรยากาศองค์กร

1.1) นโยบาย/วิสัยทัศน์/ พันธกิจ

ผู้ให้ข้อมูลทุกคน แสดงความคิดเห็นการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษามีประเด็นสำคัญคือ แผนโรงเรียน สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด บริบทของชุมชน มีความชัดเจน สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ และเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายได้แก่ ผู้บริหาร ครู และชุมชน แจงนโยบายและวิสัยทัศน์แก่ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ ดึงคำสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...โรงเรียนมีนโยบายที่ส่งเสริมสนับสนุน...ให้มีการใช้ และพัฒนาสื่อการสอนอย่างกว้างขวาง... โดยมุ่งเน้นการสร้างความร่วมมือ..และส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียน การสอนให้มีคุณภาพเหมาะสม...กับความต้องการของผู้เรียน และความต้องการของท้องถิ่น...” (ครูโรงเรียนที่ 3, สัมภาษณ์ วันที่ 6 กันยายน 2559)

“...สำรวจความต้องการของโรงเรียน... ชุมชนนำมาประชุม ร่วมกับกรรมการสถานศึกษา... จัดทำแผนงานโครงการ...” (ผู้บริหารโรงเรียนที่ 9, สัมภาษณ์วันที่ 6 กันยายน 2559)

“...มีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ...ด้วยการนำนโยบายสู่ การปฏิบัติ...มากำหนดเป็นวิสัยทัศน์...จัดทำแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการ...”

(ครูโรงเรียนที่ 6, สัมภาษณ์วันที่ 8 กันยายน 2559)

“...นโยบายต้องมีความชัดเจน...วิสัยทัศน์มีความสอดคล้อง กับนโยบาย...และสามารถนำไปปฏิบัติได้...บริหารโดยใช้ กระบวนการมีส่วนร่วม...” (ครูโรงเรียนที่ 10, สัมภาษณ์วันที่ 17 กันยายน 2559)

1.2) การพัฒนาทรัพยากรบุคคล

ผู้ให้ข้อมูล (ร้อยละ 80) แสดงความคิดเห็นว่า แนวทางการพัฒนา ทรัพยากรบุคคลเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีประเด็นสำคัญคือ ให้ความรู้ครู พัฒนาครู ให้มีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ดึงคำสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...ให้ความรู้ครู...” (ครูโรงเรียนที่ 3, สัมภาษณ์วันที่ 6 กันยายน 2559)

“...พัฒนาครูอย่างเป็นระบบ...” (ผู้บริหารโรงเรียนที่ 5, สัมภาษณ์วันที่ 6 กันยายน 2559)

“...บุคลากรได้รับการพัฒนาสม่ำเสมอ...” (ครูโรงเรียนที่ 9,

สัมภาษณ์วันที่ 16 กันยายน 2559)

1.3) งบประมาณ เทคโนโลยี และสิ่งสนับสนุน

ผู้ให้ข้อมูลทุกคนแสดงความคิดเห็นว่า แนวทางการพัฒนางบประมาณ เทคโนโลยีและสิ่งสนับสนุนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีประเด็นสำคัญคือ มีการสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ พัฒนาสื่อการสอนที่เป็นเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) ทั้งระบบ ดังคำสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...ระดมทรัพยากรเพื่อนำมาใช้เป็นงบประมาณ...จัดซื้อ

จัดหาสื่อเทคโนโลยี...ให้มีจำนวนที่เพียงพอ...” (ผู้บริหารโรงเรียน
ที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 6 กันยายน 2559)

“...โรงเรียนจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ...” (ครูโรงเรียนที่ 1,
สัมภาษณ์วันที่ 5 กันยายน 2559)

“...จัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ...โดยองค์กรชุมชนมีส่วนร่วม
...และสนับสนุน...” (ผู้บริหารโรงเรียนที่ 5, สัมภาษณ์วันที่ 6
กันยายน 2559)

1.4) การจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศของสถานศึกษา

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ แสดงความคิดเห็นว่าแนวทางการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศของสถานศึกษาติดตั้งระบบเทคโนโลยี จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีประเด็นที่สำคัญคือจัดทำเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จัดสื่อให้พร้อมสำหรับจัดการเรียนการสอน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการทางด้านคอมพิวเตอร์มีความพร้อม ดังคำสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...ติดตั้งระบบเทคโนโลยี...” (ผู้บริหารโรงเรียนที่ 2, สัมภาษณ์
วันที่ 5 กันยายน 2559)

“...จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้...” (ครูโรงเรียนที่ 5,
สัมภาษณ์วันที่ 7 กันยายน 2559)

2) ด้านกระบวนการ (Process)

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 80) แสดงความคิดเห็นว่า แนวทางพัฒนากระบวนการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ มีประเด็นสำคัญคือ วางแผนการดำเนินงาน ดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการตรวจสอบติดตามผล ดำเนินงานอย่างมุ่งมั่น

ตั้งใจ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ มีการเผยแพร่ผลงานโดยใช้สื่อเทคโนโลยี ดังคำสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...วางแผนการดำเนินงาน...ดำเนินงานอย่างเป็นระบบ...

มีการตรวจสอบ

และติดตามผล...” (ผู้บริหารโรงเรียนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 6 กันยายน 2559)

“...ดำเนินงานอย่างเป็นระบบ...” (ครูโรงเรียนที่ 2, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2559)

“...มีการเผยแพร่ผลงานโดยใช้สื่อเทคโนโลยี...” (ผู้บริหารโรงเรียนที่ 5, สัมภาษณ์วันที่ 6 กันยายน 2559)

2.1.1.2 แนวทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ แสดงความคิดเห็นว่าแนวทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีประเด็นที่สำคัญ คือควรนำมากำหนดเป็นนโยบาย ของโรงเรียน ผู้บริหารต้องนิเทศติดตาม ตรวจสอบอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมให้ครูเข้าถึงและนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้อย่างแท้จริง สนับสนุนให้ครูนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน นำข้อมูลมาวิเคราะห์จัดทำเป็นสารสนเทศและนำไปใช้อย่างเป็นระบบ และมีการเสริมแรง ดังคำสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...ควรส่งเสริมให้ครูเข้าถึง...และนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้...ในการจัดการเรียนการสอน...” (ผู้บริหารโรงเรียนที่ 7, สัมภาษณ์วันที่ 7 กันยายน 2559) “...มีการติดตามตรวจสอบอย่างเป็นระบบ...” (ผู้บริหารโรงเรียนที่ 10, สัมภาษณ์วันที่ 17 กันยายน 2559)

2.1.1.3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านโรงเรียน ตัวแปรเทคโนโลยีสารสนเทศ

1) ปัญหาอุปสรรค

ผู้ให้ข้อมูลเกือบทุกคน แสดงความคิดเห็นว่า ปัญหาอุปสรรคต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีประเด็นสำคัญคือ

ขาดการวางแผนแบบเชื่อมโยง เป้าหมายไม่ชัดเจน ขาดการมีส่วนร่วมในการวางแผน ดำเนินงานและประเมินผล กิจกรรมไม่ต่อเนื่องและเป็นนามธรรม ยากต่อการนำไปปฏิบัติ ตลอดจนการประเมินผลไม่มีประสิทธิภาพ ดังคำสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...มีภาระงานมากเกินไป...ไม่สามารถพัฒนาตนเอง...ให้มีความรู้ความสามารถ...” (ครูโรงเรียนที่ 4, สัมภาษณ์วันที่ 6 กันยายน 2559) “...โปรแกรมที่ใช้ไม่ทันสมัย...ครูขาดความรู้ความเข้าใจ...” (ผู้บริหารโรงเรียนที่ 6, สัมภาษณ์วันที่ 7 กันยายน 2559)

2) ข้อเสนอแนะ

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ แสดงความคิดเห็นว่าข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีประเด็นสำคัญคือ การจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อความต้องการ การพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถด้วยการอบรม ประชุมเชิงปฏิบัติการ ดังคำสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...ควรพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถด้วยการอบรม...”

(ผู้บริหารโรงเรียนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 5 กันยายน 2559)

“...เทคโนโลยีมีไม่เพียงพอ...และไม่มีประสิทธิภาพในการใช้งาน

...ต้องจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม...หรือระดมทรัพยากรจากชุมชน

...องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น...” (ครูโรงเรียนที่ 6, สัมภาษณ์

วันที่ 8 กันยายน 2559)

2.1.2 ปัจจัยด้านผู้บริหาร ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการ

ผลการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) แนวทางพัฒนาปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านผู้บริหาร ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการ มีรายละเอียดดังนี้

2.1.2.1 การบริหารปัจจัยนำเข้า (Input) และกระบวนการ (Process)

1) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ นโยบาย/วิสัยทัศน์/ พันธกิจ การพัฒนาทรัพยากรบุคคล งบประมาณ เทคโนโลยี สิ่งสนับสนุน สิ่งแวดล้อม บรรยากาศองค์กร

1.1) นโยบาย/วิสัยทัศน์/ พันธกิจ

ผู้ให้ข้อมูลทุกคน แสดงความคิดเห็นว่า การกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีประเด็นสำคัญคือ กำหนดเป้าหมาย การดำเนินงานวิชาการมีความชัดเจน และเป็นรูปธรรม ดังคำสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...กำหนดเป้าหมาย...การดำเนินงานวิชาการชัดเจน เป็นรูปธรรม...” (ครูโรงเรียนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 5 กันยายน 2559)

1.2) การพัฒนาทรัพยากรบุคคล

ผู้ให้ข้อมูลทุกคน แสดงความคิดเห็นว่า แนวทางการพัฒนา ทรัพยากรบุคคลเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ มีประเด็นสำคัญ คือ ผู้บริหารใช้ประสบการณ์ ทำความเข้าใจให้บุคลากรเห็นความสำคัญ สามารถให้คำแนะนำ พัฒนา บุคลากรให้มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารต้องพัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ในงาน วิชาการสามารถให้คำปรึกษาแก่ครูได้ พัฒนาครูให้เป็นผู้นำทางวิชาการ และคำปรึกษาที่ถูกต้อง สามารถ จูงใจให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้ รวมทั้งพัฒนาตนเอง พัฒนาครูให้เป็นผู้นำทางวิชาการ สนับสนุนให้ครู บุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการทั้งในและนอกสถานศึกษา ดังคำสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...ผู้บริหารต้องพัฒนาตนเอง...ให้มีความรอบรู้ในงานวิชาการ ...สามารถให้คำปรึกษาแก่ครูได้...” (ครูโรงเรียนที่ 3, สัมภาษณ์ วันที่ 6 กันยายน 2559)

“...ผู้บริหารสามารถให้คำแนะนำ...และคำปรึกษาที่ถูกต้อง... สามารถจูงใจให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้...รวมทั้งมีการพัฒนาตนเอง...” (ครูโรงเรียนที่ 5, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2559)

“...พัฒนาครูให้เป็นผู้นำทางวิชาการ...” (ผู้บริหารโรงเรียนที่ 5, สัมภาษณ์วันที่ 6 กันยายน 2559)

1.3) งบประมาณ

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ แสดงความคิดเห็นว่า แนวทางการพัฒนา งบประมาณด้านภาวะผู้นำทางวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีประเด็นสำคัญคือ ผู้บริหารเห็นความสำคัญของงานวิชาการ จัดสรรงบประมาณสนับสนุนงานวิชาการมากกว่างานด้านอื่น ๆ ดังคำสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...ผู้บริหารควรจัดสิ่งอำนวยความสะดวก...โดยเฉพาะสื่อ

การเรียนการสอนให้เพียงพอ...” (ครูโรงเรียนที่ 4, สัมภาษณ์วันที่ 6 กันยายน 2559)

“...จัดสรรงบประมาณสนับสนุนงานวิชาการมากกว่างานอื่น...”
(ครูโรงเรียนที่ 6, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2559)

1.4) การจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศของสถานศึกษา

ผู้ให้ข้อมูลเกินครึ่ง (ร้อยละ 60) แสดงความคิดเห็นว่าแนวทางการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศของสถานศึกษาด้านภาวะผู้นำทางวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีประเด็นที่สำคัญคือ จัดบรรยากาศโรงเรียนให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ดังคำสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...จัดบรรยากาศโรงเรียนให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้...”

(ครูโรงเรียนที่ 6, สัมภาษณ์วันที่ 8 กันยายน 2559)

“...จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้...” (ผู้บริหารโรงเรียนที่ 7, สัมภาษณ์วันที่ 7 กันยายน 2559)

“...สร้างสภาวะแวดล้อมที่สนับสนุนบรรยากาศการเรียนรู้...”
(ครูโรงเรียนที่ 10, สัมภาษณ์วันที่ 11 กันยายน 2559)

2.1.2.2 ด้านกระบวนการ (Process)

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 80) แสดงความคิดเห็นว่า แนวทางพัฒนากระบวนการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ มีประเด็นสำคัญคือ วางแผนการดำเนินงาน ดำเนินงานโดยมีแผนงานโครงการ เน้นการนิเทศติดตาม ดำเนินงานอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับหลักสูตรและบริบทโรงเรียน ผู้บริหารใช้ประสบการณ์ ทำความเข้าใจให้บุคลากรเห็นความสำคัญ ดังคำสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...เน้นการนิเทศติดตาม...” (ผู้บริหารโรงเรียนที่ 1, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2559)

“...ผู้บริหารใช้ประสบการณ์...ทำความเข้าใจให้บุคลากรเห็นความสำคัญ...” (ผู้บริหารโรงเรียนที่ 3, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2559)

“...ดำเนินงานด้านวิชาการ...อย่างเป็นระบบ...สอดคล้องกับหลักสูตร...” (ครูโรงเรียนที่ 7, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2559)

2.1.2.3 แนวทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านผู้บริหาร ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการ

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าแนวทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านผู้บริหาร ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการ มีประเด็นที่สำคัญ คือ ผู้บริหารต้องเห็นความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ มีความรอบรู้ในการบริหารงานวิชาการให้คำแนะนำแก่ครูเกี่ยวกับงานต่างๆทางด้านวิชาการเพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องชัดเจน เปิดโอกาสให้ครูบุคลากรมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทางวิชาการมากยิ่งขึ้น ควรมีการนิเทศกำกับติดตามอย่างต่อเนื่องโดยการจัดทำแผนและปฏิทินการนิเทศกำกับติดตาม ดังคำสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...เปิดโอกาสให้ครู...บุคลากรมีส่วนร่วม...ในการดำเนินงานทางวิชาการมากยิ่งขึ้น...” (ผู้บริหารโรงเรียนที่ 2, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2559)

“...ควรมีการนิเทศกำกับ...ติดตามอย่างต่อเนื่อง...โดยการจัดทำแผนและปฏิทิน...การนิเทศกำกับติดตาม...” (ผู้บริหารโรงเรียนที่ 3, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2559)

2.1.2.4 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านผู้บริหาร ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการ

1) ปัญหาอุปสรรค

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ แสดงความคิดเห็นว่า ปัญหาอุปสรรคต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ มีประเด็นสำคัญคือ ผู้บริหารขาดความรู้ในการบริหารงานวิชาการ ขาดการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความเข้าใจในการบริหารงานวิชาการ ขาดการนิเทศกำกับติดตามเพราะภาระงานมาก ให้ความสำคัญแก่งานวิชาการน้อยกว่างานด้านอื่น ดังคำสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...ผู้บริหารขาดการพัฒนาตนเอง...ให้มีความรู้...ความเข้าใจ...การบริหารงานวิชาการ...” (ครูโรงเรียนที่ 1, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2559)

“...ผู้บริหารขาดการนิเทศกำกับติดตาม...เพราะภาระงานมาก...”

(ผู้บริหารโรงเรียนที่ 3, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2559)

“...ผู้บริหารให้ความสำคัญ...แก่งานวิชาการ...น้อยกว่างานด้านอื่น...”

ครูโรงเรียนที่ 5, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2559)

2) ข้อเสนอแนะ

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ แสดงความคิดเห็นว่าข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านผู้บริหาร ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการ มีประเด็นสำคัญคือ ผู้บริหารต้องมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เห็นความสำคัญของงานวิชาการ ควรมีการกระจายอำนาจในการบริหารงานวิชาการและการนิเทศติดตามให้แก่ครูวิชาการ ดังคำสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...ผู้บริหารควรพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ...” (ครูโรงเรียนที่ 1, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2559)

“...ผู้บริหารควรมอบอำนาจ...ให้แก่วิชาการโรงเรียน...ดำเนินการนิเทศติดตามแทน...” (ผู้บริหารโรงเรียนที่ 3, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2559)

2.1.3 ปัจจัยด้านครูผู้สอน ตัวแปรพฤติกรรมการสอน

ผลการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) แนวทางพัฒนาปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยด้านพฤติกรรมการสอน มีรายละเอียดดังนี้

2.1.3.1 การบริหารปัจจัยนำเข้า (Input) และกระบวนการ (Process)

ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ นโยบาย/วิสัยทัศน์/ พันธกิจ การพัฒนาทรัพยากรบุคคล งบประมาณ เทคโนโลยี สิ่งสนับสนุน สิ่งแวดล้อม บรรยากาศองค์กร

1) นโยบาย/วิสัยทัศน์/ พันธกิจ

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ แสดงความคิดเห็นว่า การกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ด้านพฤติกรรมการสอนมีประเด็นสำคัญคือกำหนดนโยบายให้ครูทุกคนทำแผนการสอนนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน นโยบายการจัดการเรียนการสอน และการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาต้องสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางกำหนดนโยบายการจัดการเรียนการสอนให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังคำสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...กำหนดนโยบายให้ครูทุกคนทำแผนการสอน...
และนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน...”
(ครูโรงเรียนที่ 3, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2559)
“...นโยบายการจัดการเรียนการสอน...และการจัดทำ
หลักสูตรสถานศึกษาต้องสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง...”
(ครูโรงเรียนที่ 8, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2559)

2) การพัฒนาทรัพยากรบุคคล

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ แสดงความคิดเห็นว่าแนวทางการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ด้านพฤติกรรมกรรมการสอนมีประเด็นสำคัญคือ พัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ กำหนดวิสัยทัศน์ว่าครูสำคัญที่สุด สร้างพื้นที่ความปลอดภัยให้แก่ครูใช้สำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ดังคำสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...ต้องพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถ...ในการ
จัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ...” (ครูโรงเรียนที่ 8,
สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2559)
“...สถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์ว่าครูสำคัญที่สุด...สร้างพื้นที่
ความปลอดภัยให้แก่ครูใช้สำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้...”
(ผู้บริหารโรงเรียนที่ 5, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2559)

3) งบประมาณ

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ แสดงความคิดเห็นว่า แนวทางการพัฒนา งบประมาณเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน ตัวแปรพฤติกรรมกรรมการสอน มีประเด็นสำคัญคือ ผู้บริหารควรสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดซื้อจัดหาสื่อที่ทันสมัย และเพียงพอ ดังคำสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...ผู้บริหารควรสนับสนุนงบประมาณ...เพื่อจัดซื้อจัดหา
สื่อที่ทันสมัย..อย่างเพียงพอ...” (ผู้บริหารโรงเรียนที่ 1,
สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2559)
“...สนับสนุนงบประมาณ...สำหรับจัดหาสื่อการเรียน
การสอนให้เพียงพอ...” (ครูโรงเรียนที่ 10, สัมภาษณ์เมื่อวันที่
17 กันยายน 2559)

4) การจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศของสถานศึกษา

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ แสดงความคิดเห็นว่าแนวทางการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน ตัวแปรพฤติกรรมการสอน มีประเด็นที่สำคัญคือ สร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ดึงคำสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...สร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้...” (ครูโรงเรียนที่ 10, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2559)

2.1.3.2 ด้านกระบวนการ (Process)

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ แสดงความคิดเห็นว่า แนวทางพัฒนากระบวนการด้านพฤติกรรมการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีประเด็นสำคัญคือ ส่งเสริมให้ครูนำวิธีการใหม่ๆมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ประชุมครูก่อนเปิดภาคเรียนนำผลการทดสอบโดยเฉพาะ ONET มาวิเคราะห์ร่วมกันเพื่อวางแผนการดำเนินงาน จัดตารางสอน มีการนิเทศกำกับติดตามครูวางแผนการสอนโดยวิเคราะห์ผู้เรียน วิเคราะห์หลักสูตร จัดทำแผนการสอน นำไปสอน การประเมิน สรุปรายงานผลพร้อมปรับปรุงวิธีการสอนตลอดเวลา ดึงคำสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...ส่งเสริมให้ครูนำวิธีการใหม่ๆ...มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน...” (ผู้บริหารโรงเรียนที่ 2, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2559)

“...ประชุมครูก่อนเปิดภาคเรียน...นำผลการทดสอบโดยเฉพาะ O - NET...มาวิเคราะห์ร่วมกันวางแผน...จัดตารางสอน...มีการนิเทศกำกับติดตาม...” (ผู้บริหารโรงเรียนที่ 4, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2559)

“...ครูวางแผนการสอนโดยวิเคราะห์ผู้เรียน...วิเคราะห์หลักสูตร...จัดทำแผนการสอน นำไปสอน...การประเมิน...สรุปรายงานผล...พร้อมปรับปรุงวิธีการสอนตลอดเวลา...” (ครูโรงเรียนที่ 4, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2559)

2.1.3.3 แนวทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ตัวแปรด้านครูผู้สอน ตัวแปรพฤติกรรมการสอน

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ แสดงความคิดเห็นว่าแนวทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัด

ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านครูผู้สอน ตัวแปรพฤติกรรมการสอน มีประเด็นที่สำคัญ คือครูควรวิเคราะห์หลักสูตรและจัดทำแผนการสอนทุกครั้ง ครูควรเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ครูต้องมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังคำสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...ครูควรวิเคราะห์หลักสูตร...และจัดทำแผนการสอนทุกครั้ง...”

(ผู้บริหารโรงเรียนที่ 1, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2559)

“...ครูควรเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง” (ผู้บริหารโรงเรียนที่ 2, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2559)

“...ครูต้องมีความรู้ความเข้าใจ...ในการจัดการเรียนรู้...ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ...” (ครูโรงเรียนที่ 2, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2559)

2.1.3.4 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ด้านพฤติกรรมการสอน

1) ปัญหาอุปสรรค

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ แสดงความคิดเห็นว่า ปัญหาอุปสรรคต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยด้านพฤติกรรมการสอน มีประเด็นสำคัญคือ ครูขาดความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูสอนไม่ตรงกับความสามารถ ความถนัดหรือวิชาเอกของตนเอง ครูไม่ใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน ครูขาดความรู้ความเข้าใจการวิจัยชั้นเรียน ดังคำสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...ครูต้องมีความรู้ความเข้าใจ...ในการจัดการเรียนรู้...

ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ” (ครูโรงเรียนที่ 2, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2559)

“...ครูสอนไม่ตรงกับความสามารถ... ความถนัด...หรือวิชาเอกของตนเอง” (ครูโรงเรียนที่ 5, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2559)

“...ครูขาดความรู้ความเข้าใจการวิจัยชั้นเรียน”

(ผู้บริหารโรงเรียนที่ 10, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2559)

2) ข้อเสนอแนะ

ผู้ให้ข้อมูลทุกคนแสดงความคิดเห็นว่าข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ด้านพฤติกรรมการสอน มีประเด็นสำคัญคือ ควรพัฒนาครูด้วยวิธีการต่างๆ และมีการนิเทศกำกับติดตามอย่างสม่ำเสมอ ดังคำสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...ควรพัฒนาครูด้วยวิธีการต่างๆ...และมีการนิเทศกำกับ...

ติดตามอย่างสม่ำเสมอ...” (ครูโรงเรียนที่ 2, สัมภาษณ์

เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2559)

“...ควรมอบหมายงานให้ตรงตามวิชาเอก... ความสามารถ...

และความถนัดของครู” (ครูโรงเรียนที่ 5, สัมภาษณ์เมื่อวันที่

7 กันยายน 2559)

“...ควรจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการวิจัยชั้นเรียน...”

(ผู้บริหารโรงเรียนที่ 10, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2559)

2.1.4 ปัจจัยด้านครูผู้สอน ตัวแปรความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ

ผลการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) แนวทางพัฒนาปัจจัยจำแนก

คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านครูผู้สอน ตัวแปรความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ มีรายละเอียดดังนี้

2.1.4.1 การบริหารปัจจัยนำเข้า (Input) และกระบวนการ (Process)

ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ นโยบาย/วิสัยทัศน์/ พันธกิจ การพัฒนาทรัพยากรบุคคล งบประมาณ เทคโนโลยี สิ่งสนับสนุน สิ่งแวดล้อม บรรยากาศองค์กร

1) นโยบาย/วิสัยทัศน์/ พันธกิจ

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ แสดงความคิดเห็นว่า การกำหนดนโยบายวิสัยทัศน์ พันธกิจด้านความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีประเด็นสำคัญคือ โรงเรียนกำหนดเป้าหมายด้านเทคโนโลยีอย่างชัดเจน ดังคำสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...โรงเรียนกำหนดเป้าหมายด้านเทคโนโลยีอย่างชัดเจน...”

(ครูโรงเรียนที่ 1, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2559)

2) การพัฒนาทรัพยากรบุคคล

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ แสดงความคิดเห็นว่า แนวทางการพัฒนาทรัพยากรบุคคลด้านความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ด้านความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศมีประเด็นสำคัญคือ กำหนดเป็นแผนงานโครงการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง พัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถ ดังคำสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...กำหนดเป็นแผนงานโครงการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง...”

(ครูโรงเรียนที่ 2, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2559)

“...พัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถ...ทางด้านเทคโนโลยี

ด้วยวิธีการที่หลากหลาย...เช่น การประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการ

ทั้งในและนอกสถานศึกษา...” (ผู้บริหารโรงเรียนที่ 5, สัมภาษณ์

เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2559)

3) งบประมาณ

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ แสดงความคิดเห็นว่า แนวทางการพัฒนางบประมาณเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ด้านความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ มีประเด็นสำคัญคือ ผู้บริหารควรสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดซื้อจัดหาสื่อที่ทันสมัย และเพียงพอ ดังคำสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...ผู้บริหารควรสนับสนุนงบประมาณ...เพื่อจัดซื้อจัดหาสื่อที่ทันสมัย และเพียงพอ...” (ผู้บริหารโรงเรียนที่ 1, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2559)

“...สนับสนุนงบประมาณ...สำหรับจัดหาสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอ...” (ครูโรงเรียนที่ 10, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2559)

4) การจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศของสถานศึกษา

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ แสดงความคิดเห็นว่าแนวทางการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาด้านความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ มีประเด็นที่สำคัญคือ สร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ดังคำสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...สร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้...” (ครูโรงเรียนที่ 10, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2559)

2.1.4.2 ด้านกระบวนการ (Process)

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่า แนวทางพัฒนากระบวนการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ด้านความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศมีประเด็นสำคัญ คือ พัฒนาครูให้มีความรู้ ความสามารถและมีทักษะในการใช้อย่างถูกต้อง และเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ จัดทำโครงการพัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถทางด้านเทคโนโลยี จัดให้มีการประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ ดังคำสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...พัฒนาครูให้มีความรู้...ความสามารถ...และมีทักษะในการใช้อย่างถูกต้อง ...และเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ...”

(ผู้บริหารโรงเรียนที่ 5, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2559)

“...จัดทำโครงการพัฒนาบุคลากร...ให้มีความสามารถทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ...จัดให้มีการประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ...”

(ครูโรงเรียนที่ 9, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2559)

2.1.4.3 แนวทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านครูผู้สอน ตัวแปรความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าแนวทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านครูผู้สอน ตัวแปรความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ มีประเด็นที่สำคัญ คือ ควรพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถเพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถและนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน ดังคำสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...ควรพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถ...เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน...” (ผู้บริหารโรงเรียนที่ 1, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2559)

“...ครูควรพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยี...และนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน...รวมทั้งการบริหารจัดการชั้นเรียน...” (ผู้บริหารโรงเรียนที่ 5, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2559)

2.1.4.4 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านครูผู้สอน ตัวแปรความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ

1) ปัญหาอุปสรรค

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ แสดงความคิดเห็นว่า ปัญหาอุปสรรคต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านครูผู้สอน ตัวแปรความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ มีประเด็นสำคัญคือ ระบบอินเทอร์เน็ตขาดประสิทธิภาพ ดังคำสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...ระบบอินเทอร์เน็ตขาดประสิทธิภาพ...”

(ครูโรงเรียนที่ 3, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2559)

2) ข้อเสนอแนะ

ผู้ให้ข้อมูลทุกคน แสดงความคิดเห็นว่าข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านครูผู้สอน ตัวแปรความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ มีประเด็นสำคัญคือ ควรจัดสรรครู หรือบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยีอย่างน้อยโรงเรียนละ 1 คน ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูนำสารสนเทศไปใช้แก้ปัญหาชั้นเรียนด้วยการกำกับติดตาม ควรปรับปรุงสัญญาณอินเทอร์เน็ตให้มีประสิทธิภาพสามารถใช้งานได้ตลอดเวลา ดังคำสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...ควรจัดสรรครู หรือบุคลากร...ที่มีความรู้ความสามารถ

ทางเทคโนโลยีอย่างน้อยโรงเรียนละ 1 คน...” (ผู้บริหาร

โรงเรียนที่ 1, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2559)

“...ผู้บริหารส่งเสริมให้ครู...นำสารสนเทศไปใช้แก้ปัญหาชั้นเรียน...

ด้วยการกำกับติดตาม...” (ครูโรงเรียนที่ 2, สัมภาษณ์เมื่อวันที่

5 กันยายน 2559)

“...ควรปรับปรุงสัญญาณอินเทอร์เน็ตให้มีประสิทธิภาพสามารถ

ใช้งานได้ตลอดเวลา...” (ครูโรงเรียนที่ 3, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 6

กันยายน 2559)

“...ควรมีการนิเทศ กำกับติดตามด้านเทคโนโลยี...อย่างต่อเนื่อง

และสม่ำเสมอ...” (ครูโรงเรียนที่ 6, สัมภาษณ์เมื่อวันที่

8 กันยายน 2559)

2.1.5 ปัจจัยด้านผู้บริหาร ตัวแปรภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีและสารสนเทศ

ผลการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) แนวทางพัฒนาปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านผู้บริหาร ตัวแปรภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีและสารสนเทศ มีรายละเอียดดังนี้

2.1.5.1 การบริหารปัจจัยนำเข้า (Input) และกระบวนการ (Process)

ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ นโยบาย/วิสัยทัศน์/ พันธกิจ การพัฒนาทรัพยากรบุคคล งบประมาณ เทคโนโลยี สิ่งสนับสนุน สิ่งแวดล้อม บรรยากาศองค์กร

1) นโยบาย/วิสัยทัศน์/ พันธกิจ

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ แสดงความคิดเห็นว่า การกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ด้านภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีและสารสนเทศ มีประเด็นสำคัญคือผู้บริหารต้องเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีและสารสนเทศ กำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์และแนวทางการดำเนินงานที่มีความสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ดังคำสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...กำหนดนโยบาย...วิสัยทัศน์...และแนวทางการดำเนินงาน ...ที่มีความสอดคล้อง...กับบริบทของโรงเรียน...” (ครูโรงเรียนที่ 2, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2559)

“...ผู้บริหารต้องเห็นความสำคัญ...ของเทคโนโลยีและสารสนเทศ...” (ผู้บริหารโรงเรียนที่ 1, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2559)

2) การพัฒนาทรัพยากรบุคคล

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ แสดงความคิดเห็นว่า แนวทางการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ปัจจัยด้านผู้บริหาร ตัวแปรภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีและสารสนเทศ มีประเด็นสำคัญคือ พัฒนาครูและบุคลากรด้านเทคโนโลยีอย่างเป็นระบบ ด้วยการอบรม สัมมนา ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมตลอดเวลา ส่งเสริมให้ครูนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน และควรมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี ดังคำสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...พัฒนาครูและบุคลากร...ด้วยการอบรม...สัมมนา... ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมตลอดเวลา...” (ผู้บริหารโรงเรียนที่ 3, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2559)

“...ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยี...ไปใช้ในการพัฒนาการเรียน

การสอน...และควรมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี...”

(ครูโรงเรียนที่ 7, สัมภาษณ์

เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2559)

3) งบประมาณ

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ แสดงความคิดเห็นว่า แนวทางการพัฒนา งบประมาณเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ปัจจัยด้านผู้บริหาร ตัวแปรภาวะผู้นำ ทางเทคโนโลยีและสารสนเทศ มีประเด็นสำคัญคือ สนับสนุนงบประมาณ จัดซื้อจัดหาอุปกรณ์และ ปรับปรุงห้องให้มีความพร้อมต่อการใช้งาน ดังคำสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...สนับสนุนงบประมาณ...จัดซื้อจัดหาอุปกรณ์...และปรับปรุง

ห้อง...ให้มีความพร้อมต่อการใช้งาน...” (ครูโรงเรียนที่ 4, สัมภาษณ์

เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2559)

4) การจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศของสถานศึกษา

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ แสดงความคิดเห็นว่าแนวทางการจัดสิ่งแวดล้อม และบรรยากาศของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ด้านภาวะผู้นำ ทางเทคโนโลยีและสารสนเทศมีประเด็นที่สำคัญคือ ผู้บริหารต้องเป็นต้นแบบและชี้นำครู บุคลากรใน โรงเรียน จัดสภาพแวดล้อมให้มีความพร้อมต่อการเรียนรู้และนำเทคโนโลยีไปใช้ได้ ดังคำสัมภาษณ์ของ ผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...ผู้บริหารต้องเป็นต้นแบบ...และชี้นำครู...บุคลากร

ในโรงเรียนได้...” (ผู้บริหารโรงเรียนที่ 7, สัมภาษณ์เมื่อ

วันที่ 7 กันยายน 2559)

“...จัดสภาพแวดล้อมให้มีความพร้อม...ต่อการเรียนรู้...และ

นำเทคโนโลยีไปใช้...” (ครูโรงเรียนที่ 10, สัมภาษณ์เมื่อวันที่

17 กันยายน 2559)

2.1.5.2 ด้านกระบวนการ (Process)

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ แสดงความคิดเห็นว่า แนวทางพัฒนากระบวนการเพื่อ พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ปัจจัยด้านผู้บริหาร ตัวแปรภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีและ สารสนเทศ มีประเด็นสำคัญคือ ผู้บริหารต้องมีความรู้ อาศัยประสบการณ์ในการบริหารทำความเข้าใจกับ ครูและบุคลากรให้เห็นความสำคัญของเทคโนโลยีและสารสนเทศ เผยแพร่ผลงานโดยใช้สื่อเทคโนโลยี นำ

ICT มาใช้ในการบริหารงาน และสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน ควรมีจริยธรรมในการใช้ ICT ดังคำสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...ผู้บริหารต้องมีความรู้...ประสบการณ์ในการบริหาร...

ทำความเข้าใจกับครูและบุคลากร...ให้เห็นความสำคัญ
ของเทคโนโลยีและสารสนเทศ...” (ผู้บริหารโรงเรียนที่ 3,
สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2559)

“...เผยแพร่ผลงานโดยใช้สื่อเทคโนโลยี...” (ครูโรงเรียนที่ 3,
สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2559)

“...นำ ICT มาใช้ในการบริหารงาน...และสนับสนุนการจัด
การเรียนการสอน ...และควรมีจริยธรรมในการใช้ ICT...”
(ครูโรงเรียนที่ 7, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2559)

2.1.5.3 แนวทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านผู้บริหาร
ตัวแปรภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีและสารสนเทศ

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ แสดงความคิดเห็นว่าแนวทางการพัฒนาคุณภาพ
สถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัด
ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ด้านภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีและสารสนเทศ มีประเด็นที่สำคัญ คือผู้บริหารต้อง
สามารถใช้เทคโนโลยีและเป็นแบบอย่างได้ กระตุ้นให้ครูนำไปใช้และมีการเสริมแรง ประเมินผล
การปฏิบัติงานของครูด้านเทคโนโลยี ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศต้องทันสมัยและมีคุณภาพ ผู้บริหารต้อง
พัฒนาตนเองให้มีรู้ความสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา ดัง
คำสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...ผู้บริหารต้องสามารถใช้เทคโนโลยี...และเป็นแบบอย่างได้...”

(ผู้บริหารโรงเรียนที่ 2, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2559)

“...กระตุ้นให้ครูนำไปใช้และมีการเสริมแรง...” (ผู้บริหารโรงเรียนที่ 4,
สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2559)

2.1.5.4 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ
สถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัด
ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านผู้บริหาร ตัวแปรภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีและสารสนเทศ

1) ปัญหาอุปสรรค

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ แสดงความคิดเห็นว่า ปัญหาอุปสรรคต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยด้านภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีและสารสนเทศ มีประเด็นสำคัญคือ ผู้บริหารขาดความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อ เทคโนโลยีมีไม่เพียงพอ และขาดครู บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางด้านเทคโนโลยี ระบบไม่ทันสมัย ดังคำสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...ผู้บริหารขาดความรู้...และทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ...” (ผู้บริหารโรงเรียนที่ 1, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2559)

“...สื่อเทคโนโลยีมีไม่เพียงพอ...และขาดครูบุคลากรที่มี...ความรู้ความสามารถ...” (ครูโรงเรียนที่ 2, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2559)

2) ข้อเสนอแนะ

ผู้ให้ข้อมูลทุกคน แสดงความคิดเห็นว่าข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านโรงเรียน ตัวแปรภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีและสารสนเทศ มีประเด็นสำคัญคือ ผู้บริหารต้องพัฒนาตนเอง และพัฒนาครูให้มีความรู้ ความสามารถทางด้านเทคโนโลยี มีการนิเทศกำกับติดตามจากหน่วยงานต้นสังกัด และจัดให้มีการพัฒนาผู้บริหารด้านเทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอ ดังคำสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“...ควรมีการนิเทศกำกับติดตาม...จากหน่วยงานต้นสังกัด...และจัดให้มีการพัฒนาผู้บริหารด้านเทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอ...” (ผู้บริหารโรงเรียนที่ 6, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2559)

“...ควรพัฒนาตนเองและพัฒนาครู...ให้มีความรู้ความสามารถ...ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ...” (ครูโรงเรียนที่ 6, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2559)

สรุปได้ว่าแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้รักษาการณ์ในตำแหน่งจำนวน 1 คน ครูผู้สอนที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนละ 1 คน ที่ปฏิบัติหน้าที่ใน

สถานศึกษาที่มีคุณภาพการศึกษาสูง จำนวน 10 โรงเรียน รวมผู้ให้ข้อมูล จำนวน 20 คน เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย พบว่า ตัวแปรที่มีค่าความสามารถในการจำแนกสูงที่สุด 5 อันดับแรก คือตัวแปรเทคโนโลยีสารสนเทศ รองลงมาเป็นตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการ ตัวแปรพฤติกรรมการสอน ตัวแปรความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ และตัวแปรภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามลำดับสามารถสรุปโดยแยกเป็นประเด็นต่าง ๆ ในแต่ละปัจจัย ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
ปัจจัยด้านโรงเรียน	
ตัวแปรเทคโนโลยีสารสนเทศ	<ol style="list-style-type: none"> 1. แผนงานสถานศึกษาต้องสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด บริบทของชุมชน มีความชัดเจน สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ และเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายได้แก่ ผู้บริหาร ครู และชุมชน 2. พัฒนาครูให้มีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 3. สนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ 4. พัฒนาสื่อการสอนที่เป็นเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) ทั้งระบบ 5. วางแผนการดำเนินงาน ดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการตรวจสอบติดตามผล 6. ดำเนินงานอย่างมุ่งมั่นตั้งใจ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ 7. มีการเผยแพร่ผลงานโดยใช้สื่อเทคโนโลยี 8. ผู้บริหารต้องนิเทศติดตาม ตรวจสอบอย่างเป็นระบบ 9. ส่งเสริมให้ครูเข้าถึงและนำข้อมูลสารสนเทศ

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
ปัจจัยด้านผู้บริหาร ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการ	<p data-bbox="831 416 1026 454">ไปใช้อย่างแท้จริง</p> <p data-bbox="831 472 1347 562">10. สนับสนุนให้ครูนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน</p> <p data-bbox="831 640 1378 730">1. เป้าหมายการดำเนินงานวิชาการมีความชัดเจนและเป็นรูปธรรม</p> <p data-bbox="831 748 1385 949">2. ผู้บริหารใช้ประสบการณ์ ทำความเข้าใจให้บุคลากรเห็นความสำคัญ สามารถให้คำแนะนำ พัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน</p> <p data-bbox="831 967 1401 1124">3. ผู้บริหารต้องพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้มีความรอบรู้ในงานวิชาการสามารถให้คำปรึกษาที่ถูกต้องแก่ครูได้</p> <p data-bbox="831 1142 1382 1232">4. พัฒนาครูให้เป็นผู้นำทางวิชาการ และสามารถจูงใจให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้</p> <p data-bbox="831 1249 1321 1339">5. สนับสนุนให้ครู บุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการทั้งในและนอกสถานศึกษา</p> <p data-bbox="831 1357 1372 1514">6. ผู้บริหารเห็นความสำคัญของงานวิชาการ จัดสรรงบประมาณสนับสนุนงานวิชาการมากกว่างานอื่น ๆ</p> <p data-bbox="831 1532 1305 1688">7. จัดบรรยากาศโรงเรียนให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้</p> <p data-bbox="831 1706 1366 1841">8. ดำเนินงานโดยมีแผนงานโครงการ เน้นการนิเทศติดตาม ดำเนินงานอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับหลักสูตรและบริบทโรงเรียน</p> <p data-bbox="831 1859 1270 1948">9. เปิดโอกาสให้ครู บุคลากรมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทางวิชาการมากยิ่งขึ้น</p>

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
	10. ควรมีการนิเทศกำกับติดตามอย่างต่อเนื่องโดยการจัดทำแผนและปฏิทินการนิเทศกำกับติดตาม
ปัจจัยด้านครูผู้สอน	
ตัวแปรพฤติกรรมการสอน	1. ควรกำหนดนโยบายให้ครูทุกคนทำแผนการสอนนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน
	2. นโยบายการจัดการเรียนการสอน และการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาต้องสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
	3. กำหนดนโยบายการจัดการเรียนการสอนให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ
	4. พัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ
	5. กำหนดวิสัยทัศน์ว่าครูสำคัญที่สุด สร้างพื้นที่ความปลอดภัยให้แก่ครูใช้สำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
	6. ผู้บริหารควรสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดซื้อจัดหาสื่อที่ทันสมัย และเพียงพอ สร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้
	7. ส่งเสริมให้ครูนำวิธีการใหม่ๆมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน
	8. ประชุมครูก่อนเปิดภาคเรียนนำผลการทดสอบ โดยเฉพาะ O - NET มาวิเคราะห์ร่วมกันเพื่อวางแผนการดำเนินงาน จัดตารางสอน มีการนิเทศกำกับติดตาม
	9. ครูควรวางแผนการสอนโดยวิเคราะห์ผู้เรียนวิเคราะห์หลักสูตร จัดทำแผนการสอน นำไปสอน
	การประเมิน สรุปรายงานผลพร้อมปรับปรุง

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
<p>ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ</p>	<p>วิธีการสอนตลอดเวลา</p> <p>10. ครูควรวิเคราะห์หลักสูตรและจัดทำแผนการสอนทุกครั้ง</p> <p>11. ครูควรเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง</p> <p>1. โรงเรียนกำหนดเป้าหมายด้านเทคโนโลยีอย่างชัดเจน</p> <p>2. ผู้บริหารควรสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดซื้อจัดหาสื่อที่ทันสมัย และเพียงพอ</p> <p>3. พัฒนาครูให้มีความรู้ ความสามารถและมีทักษะในการใช้อย่างถูกต้อง และเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ จัดทำโครงการพัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถทางด้านเทคโนโลยี จัดให้มีการประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>4. สำนักงานเขตพื้นที่ควรจัดสรรครู หรือบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยีอย่างน้อยโรงเรียนละ 1 คน</p> <p>5. ครูนำสารสนเทศไปใช้แก้ปัญหาชั้นเรียน</p>
<p>ปัจจัยด้านผู้บริหาร</p> <p>ตัวแปรภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีและสารสนเทศ</p>	<p>1. ผู้บริหารต้องเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีและสารสนเทศ</p> <p>2. นโยบาย วิสัยทัศน์และแนวทางการดำเนินงานควรมีความสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน</p> <p>3. พัฒนาครูและบุคลากรด้านเทคโนโลยีอย่างเป็นระบบด้วยการอบรม สัมมนา ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมตลอดเวลา</p> <p>4. ส่งเสริมให้ครูนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน และควรมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี</p>

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
ปัจจัยด้านผู้บริหาร ตัวแปรภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีและสารสนเทศ	5. สนับสนุนงบประมาณ จัดซื้อจัดหาอุปกรณ์และปรับปรุงห้องให้มีความพร้อมต่อการใช้งาน
	6. ผู้บริหารต้องเป็นแบบและชี้้นำครู บุคลากรในโรงเรียนได้ ต้องพัฒนาตนเองสม่ำเสมอ
	7. จัดสภาพแวดล้อมให้มีความพร้อมต่อการเรียนรู้และนำเทคโนโลยีไปใช้ได้
	8. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศต้องทันสมัยและมีคุณภาพ
	9. มีการเสริมแรง ประเมินผลการปฏิบัติงานของครูด้านเทคโนโลยี
	10. มีการนิเทศกำกับติดตามจากหน่วยงานต้นสังกัด และจัดให้มีการพัฒนาผู้บริหารด้านเทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอ

2.2 การตรวจสอบความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

ผู้วิจัยนำประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้รักษาราชการแทน จำนวน 1 คน ครูผู้สอนที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนละ 1 คน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาที่มีคุณภาพการศึกษาสูง จำนวน 10 โรงเรียน รวมผู้ให้ข้อมูล จำนวน 20 คน มาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำมาสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อหาความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน โดยมีคุณสมบัติเป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโททางการศึกษาขึ้นไป/ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา, นักวิชาการการศึกษา หรือนักบริหารการศึกษา ตลอดจนมีประสบการณ์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้ประสบความสำเร็จ

ผลการตรวจสอบความเหมาะสมจากผู้ทรงคุณวุฒิพบว่า ทุกคนมีความเห็นสอดคล้องกันว่าแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย มีความเหมาะสมกับบริบท มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ มีความถูกต้องเชิงทฤษฎี มีประโยชน์ต่อสถานศึกษา นอกจากนี้แต่ละคนยังเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมต่อแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย แยกตามปัจจัยต่างๆ ดังนี้

ปัจจัยด้านโรงเรียน 1 ตัวแปร

ตัวแปรเทคโนโลยีสารสนเทศ

ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยที่เกี่ยวกับปัจจัยด้านโรงเรียน ตัวแปรเทคโนโลยีสารสนเทศ มีประเด็นที่สำคัญดังนี้

1. แผนงานสถานศึกษาสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด
2. สถานศึกษามีข้อมูลสารสนเทศเพียงพอแก่การจัดทำแผนงานสถานศึกษา
3. สถานศึกษามีเทคโนโลยีในการวิเคราะห์ รวบรวม และจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ
4. สถานศึกษาจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบง่ายต่อการสืบค้นและนำไปใช้

ประโยชน์

5. สถานศึกษาตรวจสอบและปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันและอยู่ในสภาพพร้อมใช้

ตลอดเวลา

6. ข้อมูลและสารสนเทศของสถานศึกษามีความเป็นจริงที่สาธารณะและชุมชนสามารถตรวจสอบและสืบค้นได้

7. แผนงานสถานศึกษาเกิดจากข้อมูลและสารสนเทศที่ถูกต้องและเป็นจริง

8. การพัฒนาเทคโนโลยีต้องดำเนินการให้ครบทั้ง 3 ส่วนคือ หน่วยโสตทัศนูปกรณ์

ห้องสมุด และ ศูนย์คอมพิวเตอร์ นำมาบูรณาการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน

ปัจจัยด้านผู้บริหาร 2 ตัวแปร

ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยที่เกี่ยวกับปัจจัยด้านผู้บริหาร ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการ มีประเด็นที่สำคัญดังนี้

1. ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นและมีเป้าหมายการบริหารงานสถานศึกษาทุกงานอย่างชัดเจน
2. ผู้บริหารพัฒนาบุคลากร (ครู) ให้มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน
3. ผู้บริหารประพฤติตนเป็นแบบอย่างและพัฒนาตนเองให้เป็นที่ยอมรับและได้รับการเชื่อถือศรัทธาจากครูและประชาชน

การเชื่อถือศรัทธาจากครูและประชาชน

4. ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนางานของโรงเรียนอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

5. ผู้บริหารดำเนินงานกำกับติดตาม และนิเทศงานสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

6. ผู้บริหารพัฒนาสถานศึกษาให้มีบรรยากาศเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้
ตัวแปรภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีและสารสนเทศ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยที่เกี่ยวกับปัจจัยด้านผู้บริหาร ตัวแปรภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีและสารสนเทศ มีประเด็นที่สำคัญดังนี้

1. ผู้บริหารมีความรู้และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
2. ผู้บริหารสามารถจัดหาเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการบริหารงานโรงเรียน
3. ผู้บริหารกระตุ้นครูให้พัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน
4. ผู้บริหารใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาและพัฒนา

สถานศึกษา

5. ผู้บริหารเป็นต้นแบบและเป็นแบบอย่างการใช้เทคโนโลยีเพื่อการปฏิบัติงาน

ปัจจัยด้านครูผู้สอน 2 ตัวแปร

ตัวแปรพฤติกรรมการสอน ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยที่เกี่ยวกับปัจจัยด้านครูผู้สอน ตัวแปรพฤติกรรมการสอน มีประเด็นที่สำคัญดังนี้

1. ครูมีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์หลักสูตรรายวิชาที่สอน
2. ครูสามารถจัดกิจกรรมและแผนการเรียนการสอนรายวิชาอย่างเป็นระบบโดยทำ

ความเข้าใจให้ชัดในการวัดผลและประเมินผลครอบคลุมด้านความรู้ (k) ทักษะกระบวนการ (p) และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

3. ครูจัดการเรียนการสอนโดยให้ความสำคัญกับนักเรียนรายบุคคล
4. ครูใช้สื่อที่เหมาะสมสำหรับจัดการเรียนการสอน
5. ครูให้การยอมรับระบบการนิเทศภายในสถานศึกษา
6. ครูมีความสามารถในการปรับวิธีการสอนให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ที่นักเรียนรายบุคคล
7. ครูมีความมุ่งมั่นและมีความรับผิดชอบต่องานหน้าที่ของตน
8. ครูนำปัญหาที่เกิดขึ้นเรียนมาแก้โดยใช้การวิจัยชั้นเรียน

ตัวแปรความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยที่เกี่ยวกับปัจจัยด้านครูผู้สอน ตัวแปรความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ มีประเด็นที่สำคัญดังนี้

1. ครูมีความรู้และมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอน
2. ครูสืบค้นข้อมูลและสารสนเทศที่ใหม่และทันสมัยเพื่อจัดการเรียนการสอน
3. ครูทุกคนได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง
4. สถานศึกษาและผู้บริหารสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทุกคนพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย
5. ครูส่วนใหญ่มีศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงาน
6. ครูควรใช้สื่ออื่นๆ ซึ่งเป็นสื่อที่อยู่ใกล้ตัว หรือสื่อที่ครูผลิตขึ้นเองมาใช้ประกอบการเรียนการสอน ร่วมกับสื่อเทคโนโลยี

สรุปผลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อหาความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน โดยมีคุณสมบัติเป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโททางการศึกษาขึ้นไป ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา นักวิชาการศึกษา และผู้บริหารการศึกษา มีประสบการณ์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้ประสบความสำเร็จ พบว่าผู้ทรงคุณวุฒิทุกคนมีความคิดเห็นว่าแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้รักษาราชการแทน จำนวน 1 คน ครูผู้สอนที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนละ 1 คน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาที่มีคุณภาพการศึกษาสูง จำนวน 10 โรงเรียน มีความเหมาะสมกับบริบท มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ มีความถูกต้องเชิงทฤษฎี มีประโยชน์ต่อสถานศึกษา นอกจากนี้แต่ละคนยังเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมต่อแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย สามารถสรุปโดยแยกเป็นประเด็นต่าง ๆ ในแต่ละปัจจัย ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ที่ได้จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพิ่มเติม
ปัจจัยด้านโรงเรียน	
ตัวแปรเทคโนโลยีสารสนเทศ	1. แผนงานสถานศึกษาสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพิ่มเติม
ปัจจัยด้านโรงเรียน ตัวแปรเทคโนโลยีสารสนเทศ	<ol style="list-style-type: none"> 2. สถานศึกษามีข้อมูลสารสนเทศเพียงพอ แก่การจัดทำแผนงานสถานศึกษา 3. มีเทคโนโลยีในการวิเคราะห์ รวบรวม และ จัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ 4. จัดเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบง่ายต่อ การสืบค้นและนำไปใช้ประโยชน์ตรวจสอบและ ปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันและอยู่ในสภาพพร้อม ใช้ตลอดเวลา 5. ข้อมูลและสารสนเทศของสถานศึกษา มีความเป็นจริงที่สาธารณะและชุมชนสามารถ ตรวจสอบและสืบค้นได้ 6. แผนงานสถานศึกษาเกิดจากข้อมูลและ สารสนเทศที่ถูกต้องและเป็นจริง 7. การพัฒนาเทคโนโลยีต้องดำเนินการให้ครบ ทั้ง 3 ส่วนคือ หน่วยโสตทัศนูปกรณ์ ห้องสมุด และ ศูนย์คอมพิวเตอร์ นำมาบูรณาการเพื่อสนับสนุน การเรียนการสอน
ปัจจัยด้านผู้บริหาร ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารควรมีความมุ่งมั่นและมีเป้าหมาย การบริหารงานสถานศึกษาทุกงานอย่างชัดเจน 2. ผู้บริหารพัฒนาบุคลากร (ครู) ให้มีความพร้อม ในการจัดการเรียนการสอน 3. ผู้บริหารประพฤติตนเป็นแบบอย่างและพัฒนา ตนเองให้เป็นที่ยอมรับและได้รับการเชื่อถือศรัทธา จากครูและประชาชน 4. จัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนางานของโรงเรียน อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพิ่มเติม
<p>ตัวแปรภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี</p>	<ol style="list-style-type: none"> 5. ดำเนินงานกำกับติดตาม และนิเทศงานสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง 6. พัฒนาสถานศึกษาให้มีบรรยากาศเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ 1. ผู้บริหารมีความรู้และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี 2. สามารถจัดหาเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการบริหารงานโรงเรียน 3. กระตุ้นครูให้พัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน 4. ใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาสถานศึกษา 5. เป็นต้นแบบและเป็นแบบอย่างการใช้เทคโนโลยีเพื่อการปฏิบัติงาน
<p>ปัจจัยด้านครูผู้สอน</p> <p>ตัวแปรพฤติกรรมการสอน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ครูมีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์หลักสูตรรายวิชาที่สอน สามารถจัดกิจกรรมและแผนการเรียนการสอนรายวิชาอย่างเป็นระบบโดยทำความเข้าใจให้ชัดในการวัดผลและประเมินผลครอบคลุมด้านความรู้ (k) ทักษะกระบวนการ (p) และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A) 2. จัดการเรียนการสอนโดยให้ความสำคัญกับนักเรียนรายบุคคล 3. ใช้สื่อที่เหมาะสมสำหรับจัดการเรียนการสอน 4. ให้การยอมรับระบบการนิเทศภายในสถานศึกษา 5. มีความสามารถในการปรับวิธีการสอนให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ของนักเรียนรายบุคคล

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพิ่มเติม
<p>ตัวแปรความสามารถทางด้านเทคโนโลยี และสารสนเทศ</p>	6. มีความมุ่งมั่นและมีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตน
	7. นำปัญหาที่เกิดในชั้นเรียนมาแก้ไขโดยใช้การวิจัยชั้นเรียน
	1. ครูมีความรู้และมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอน
	2. สามารถสืบค้นข้อมูลและสารสนเทศที่ใหม่และทันสมัยเพื่อจัดการเรียนการสอน
	3. พัฒนาความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องทุกคน
4. สถานศึกษาและผู้บริหารสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทุกคนพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย มีศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงาน	
5. ควรใช้สื่ออื่นๆ ซึ่งเป็นสื่อที่อยู่ใกล้ตัว หรือสื่อที่ครูผลิตขึ้นเองมาใช้ประกอบการเรียนการสอนร่วมกับสื่อเทคโนโลยี	

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method) ในลักษณะของการผสมผสานระหว่างวิธีการวิจัย เชิงปริมาณ (Quantitative Research) กับวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) แบบแผนเชิงอธิบาย (Explanatory Design) มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่จำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย และ 2) ศึกษาแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) ประกอบด้วย 2 ขั้นตอนคือ

ขั้นตอนที่ 1 วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาปัจจัยที่จำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยใน จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และ พัทลุง จำนวน 1,453 โรงเรียน ที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกครอบคลุมจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 200 โรงเรียนได้จากการนำค่าเฉลี่ยผลการประเมินคุณภาพภายนอกครอบคลุมจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. มาจัดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยตั้งแต่ลำดับที่ 1-1,453 กำหนดให้โรงเรียนที่อยู่ในลำดับที่ 1-100 เป็นกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง และโรงเรียนที่อยู่ในลำดับที่ 1,353 – 1,453 เป็นกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ ผู้ให้ข้อมูลเป็นกลุ่มสูง 100 โรงเรียน กลุ่มต่ำ 100 โรงเรียน โดยผู้ให้ข้อมูลแต่ละโรงเรียนประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือ ผู้รักษาราชการแทน โรงเรียนละ 1 คน และครูผู้สอนที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนละ 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดจำนวน 400 คน แยกเป็นกลุ่มสูง 200 คน กลุ่มต่ำ 200 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือการวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นจำนวน 2 ฉบับ คือฉบับที่ 1 สำหรับเก็บข้อมูลจากผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้รักษาราชการแทน ประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยเพศ อายุ ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงาน ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 4 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านโรงเรียน ปัจจัยด้านผู้บริหารโรงเรียน

ปัจจัยด้านชุมชน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก ฉบับที่ 2 สำหรับเก็บข้อมูลจากครูผู้สอน ผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยเพศ อายุ ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงาน ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านครูผู้สอน และ ปัจจัยด้านนักเรียน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ (Likert Scale) มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .857 และ .870 ตามลำดับ

ขั้นตอนที่ 2 วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้รักษาราชการแทน จำนวน 1 คน ครูผู้สอนที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนละ 1 คน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาที่มีคุณภาพการศึกษาสูง จำนวน 10 โรงเรียน รวมผู้ให้ข้อมูล จำนวน 20 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ผู้ให้ข้อมูลเพื่อยืนยันความเหมาะสมและให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน โดยมีคุณสมบัติเป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโททางการศึกษาขึ้นไป/ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา, นักวิชาการศึกษา หรือนักบริหารการศึกษาดำรงตำแหน่งมีประสบการณ์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจนประสบความสำเร็จ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ประกอบด้วย ข้อคำถาม 3 ข้อ ได้แก่ 1) การบริหารปัจจัย (Input) และกระบวนการ (Process) 2) แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีค่าความสามารถในการจำแนกสูงที่สุด 5 อันดับแรก คือ ปัจจัยด้านโรงเรียน ตัวแปรเทคโนโลยีสารสนเทศ รองลงมาปัจจัยด้านผู้บริหาร ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการ ปัจจัยด้านครูผู้สอนตัวแปรพฤติกรรมการสอน ปัจจัยด้านครูผู้สอนตัวแปรความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ และปัจจัยด้านผู้บริหารตัวแปรภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามลำดับ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant Analysis) การทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วยค่าเอฟ (F) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัย สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่สามารถจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย กลุ่มที่มีคุณภาพการศึกษาสูงและกลุ่มที่มีคุณภาพการศึกษาต่ำ ประกอบด้วย 6 ปัจจัย 18 ตัวแปร คือ ปัจจัยด้านโรงเรียน มี 4 ตัวแปร ได้แก่ แหล่งการเรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศ บรรยากาศโรงเรียน วัฒนธรรมโรงเรียน ปัจจัยด้านผู้บริหารโรงเรียน มี 4 ตัวแปร ได้แก่ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำทางวิชาการ ภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และพฤติกรรมกรรมการบริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน มี 3 ตัวแปร ได้แก่ ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ การวิจัยในชั้นเรียน และพฤติกรรมกรรมการสอน ปัจจัยด้านนักเรียน มี 2 ตัวแปร ได้แก่ ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และพฤติกรรมกรรมการเรียน ปัจจัยด้านชุมชน มี 2 ตัวแปร ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการบริหาร และการสนับสนุนของภาคีเครือข่าย ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก มี 3 ตัวแปร ได้แก่ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านสภาพทางเศรษฐกิจ ด้านการเมือง และกฎหมาย

โดยปัจจัยที่สามารถจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย สูงที่สุด 5 อันดับแรก คือ ปัจจัยด้านโรงเรียน ตัวแปรเทคโนโลยีสารสนเทศ รองลงมาปัจจัยด้านผู้บริหาร ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการ ปัจจัยด้านครูผู้สอน ตัวแปรพฤติกรรมกรรมการสอน และตัวแปรความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ อันดับที่ 5 ปัจจัยด้านผู้บริหาร ตัวแปรภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่สามารถจำแนกคุณภาพการศึกษาต่ำที่สุด 5 อันดับสุดท้าย คือ ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก ตัวแปรสังคมและวัฒนธรรม ปัจจัยด้านนักเรียนตัวแปรพฤติกรรมกรรมการเรียน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก ตัวแปรการเมืองและกฎหมาย ปัจจัยด้านผู้บริหารตัวแปรพฤติกรรมกรรมการบริหาร และปัจจัยด้านนักเรียนตัวแปรความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์แนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ได้ผลสรุปดังนี้

2.1 แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้รักษาราชการแทน จำนวน 1 คน ครูผู้สอนที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนละ 1 คน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาที่มีคุณภาพการศึกษาสูง จำนวน 10 โรงเรียน รวมผู้ให้ข้อมูล จำนวน 20 คน ในประเด็นที่เกี่ยวกับปัจจัยที่สามารถจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสูง 5 อันดับแรกเรียงตามลำดับ คือ ปัจจัยด้านโรงเรียน

ตัวแปรเทคโนโลยีสารสนเทศ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการ ปัจจัยด้านครูผู้สอน ตัวแปรพฤติกรรมการสอน และความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ อันดับที่ 5 ปัจจัยด้านผู้บริหารตัวแปรภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศสามารถสรุปเป็นประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้

ปัจจัยด้านโรงเรียน ตัวแปรเทคโนโลยีสารสนเทศ นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา แผนงานสถานศึกษาต้องสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด บริบทของชุมชน มีความชัดเจน สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ และเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายได้แก่ ผู้บริหาร ครู และชุมชนให้ความรู้ครู พัฒนาครูให้มีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ พัฒนาสื่อการสอนที่เป็นเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) ทั้งระบบ วางแผนการดำเนินงาน ดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการตรวจสอบติดตามผล ดำเนินงานอย่างมุ่งมั่นตั้งใจ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ มีการเผยแพร่ผลงานโดยใช้สื่อเทคโนโลยี แนวทางการพัฒนาควรนำมากำหนดเป็นนโยบาย ของโรงเรียน ผู้บริหารต้องนิเทศติดตาม ตรวจสอบอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมให้ครูเข้าถึงและนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้อย่างแท้จริง สนับสนุนให้ครูนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน นำข้อมูลมาวิเคราะห์จัดทำเป็นสารสนเทศและนำไปใช้อย่างเป็นระบบ และมีการเสริมแรง ปัญหาได้แก่ ขาดการวางแผนแบบเชื่อมโยง เป้าหมายไม่ชัดเจน ขาดการมีส่วนร่วมในการวางแผน ดำเนินงานและประเมินผล กิจกรรมไม่ต่อเนื่องและเป็นนามธรรม ยากต่อการนำไปปฏิบัติ ตลอดจนการประเมินผลไม่มีประสิทธิภาพ ข้อเสนอแนะที่สำคัญได้แก่ ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อความต้องการโดยองค์กรชุมชนมีส่วนร่วมสนับสนุน การพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถด้วยการอบรม ประชุมเชิงปฏิบัติการ

ปัจจัยด้านผู้บริหาร ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการ นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เป้าหมายการดำเนินงานวิชาการมีความชัดเจน และเป็นรูปธรรม ผู้บริหารใช้ประสบการณ์ ทำความเข้าใจให้บุคลากรเห็นความสำคัญ สามารถให้คำแนะนำ พัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารต้องพัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ในงานวิชาการสามารถให้คำปรึกษาแก่ครูได้ พัฒนาครูให้เป็นผู้นำทางวิชาการ และคำปรึกษาที่ถูกต้อง สามารถจูงใจให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้ รวมทั้งพัฒนาตนเอง พัฒนาครูให้เป็นผู้นำทางวิชาการ สนับสนุนให้ครูบุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการทั้งในและนอกสถานศึกษา ผู้บริหารเห็นความสำคัญของงานวิชาการ จัดสรรงบประมาณสนับสนุนงานวิชาการมากกว่างานด้านอื่น ๆ จัดบรรยากาศโรงเรียนให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ดำเนินงานโดยมีแผนงานโครงการ เน้นการนิเทศติดตาม ดำเนินงานอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับหลักสูตรและบริบทโรงเรียน แนวทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ มีประเด็นที่สำคัญ คือ ผู้บริหารต้องเห็นความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ มีความรอบรู้ในการบริหารงานวิชาการให้คำแนะนำแก่ครูเกี่ยวกับงานต่างๆ ทางด้านวิชาการเพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องชัดเจน เปิดโอกาสให้ครู บุคลากรมีส่วนร่วมใน

การดำเนินงานทางวิชาการมากยิ่งขึ้น ควรมีการนิเทศกำกับติดตามอย่างต่อเนื่องโดยการจัดทำแผนและปฏิทินการนิเทศกำกับติดตาม ปัญหาด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ มีประเด็นสำคัญคือ ผู้บริหารขาดความรู้ในการบริหารงานวิชาการ ขาดการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความเข้าใจการบริหารงานวิชาการ ขาดการนิเทศกำกับติดตามเพราะภาระงานมาก ให้ความสำคัญแก่งานวิชาการน้อยกว่างานด้านอื่น ข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ ผู้บริหารต้องมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เห็นความสำคัญของงานวิชาการ ควรมีการกระจายอำนาจในการบริหารงานวิชาการและการนิเทศติดตามให้แก่ครูวิชาการ

ปัจจัยด้านครูผู้สอน ตัวแปรพฤติกรรมการสอน กำหนดนโยบายให้ครูทุกคนทำแผนการสอนนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน นโยบายการจัดการเรียนการสอน และการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาต้องสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง กำหนดนโยบายการจัดการเรียนการสอนให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ กำหนดวิสัยทัศน์ว่าครูสำคัญที่สุด สร้างพื้นที่ความปลอดภัยให้แก่ครูใช้สำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แนวทางการพัฒนางบประมาณเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ด้านพฤติกรรมการสอนมีประเด็นสำคัญคือ ผู้บริหารควรสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดซื้อจัดหาสื่อที่ทันสมัยและเพียงพอ สร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ในส่วนของกระบวนการมีความคิดเห็นว่า ส่งเสริมให้ครูนำวิธีการใหม่ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ประชุมครูก่อนเปิดภาคเรียนนำผลการทดสอบโดยเฉพาะ O - NET มาวิเคราะห์ร่วมกันเพื่อวางแผนการดำเนินงาน จัดตารางสอน มีการนิเทศกำกับติดตาม ครูวางแผนการสอนโดยวิเคราะห์ผู้เรียน วิเคราะห์หลักสูตร จัดทำแผนการสอน นำไปสอน การประเมิน สรุปรายงานผลพร้อมปรับปรุงวิธีการสอนตลอดเวลา แนวทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ด้านพฤติกรรมการสอน มีประเด็นที่สำคัญ คือครูควรวิเคราะห์หลักสูตรและจัดทำแผนการสอนทุกครั้ง ครูควรเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ครูต้องมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับปัญหาที่สำคัญได้แก่ ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูสอนไม่ตรงกับความสามารถ ความถนัดหรือวิชาเอกของตนเอง ครูไม่ใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน ครูขาดความรู้ความเข้าใจการวิจัยชั้นเรียน โดยได้เสนอแนะไว้ว่า ควรพัฒนาครูด้วยวิธีการต่างๆ และมีการนิเทศกำกับติดตามอย่างสม่ำเสมอ

ปัจจัยด้านครูผู้สอน ตัวแปรความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ มีการแสดงแสดงความคิดเห็นว่า การกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจด้านความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีประเด็นสำคัญคือ โรงเรียนกำหนดเป้าหมายด้านเทคโนโลยีอย่างชัดเจน กำหนดเป็นแผนงานโครงการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง พัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถ ผู้บริหารควรสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดซื้อจัดหาสื่อที่ทันสมัย และเพียงพอ สร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ส่วนกระบวนการได้เสนอความคิดเห็นไว้ว่า ต้องพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถและมีทักษะในการใช้อย่างถูกต้อง และเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ จัดทำโครงการ

พัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถทางด้านเทคโนโลยี จัดให้มีการประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ แนวทางพัฒนาที่สำคัญคือควรพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถเพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถและนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน ส่วนปัญหาได้แก่ ระบบอินเทอร์เน็ตขาดประสิทธิภาพ ซึ่งได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ควรจัดสรรครู หรือบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยีอย่างน้อยโรงเรียนละ 1 คน ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูนำสารสนเทศไปใช้แก้ปัญหาชั้นเรียนด้วยการกำกับติดตาม ควรปรับปรุงระบบอินเทอร์เน็ตให้มีประสิทธิภาพสามารถใช้งานได้ตลอดเวลา

ปัจจัยด้านผู้บริหาร ตัวแปรภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีและสารสนเทศ การกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ผู้บริหารต้องเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีและสารสนเทศ กำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์และแนวทางการดำเนินงานที่มีความสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน พัฒนาครูและบุคลากรด้านเทคโนโลยีอย่างเป็นระบบด้วยการอบรม สัมมนา ศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติมตลอดเวลา ส่งเสริมให้ครูนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน และควรมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี สนับสนุนงบประมาณ จัดซื้อจัดหาอุปกรณ์และปรับปรุงห้องให้มีความพร้อมต่อการใช้งาน ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างและชี้นำครู บุคลากรในโรงเรียน จัดสภาพแวดล้อมให้มีความพร้อมต่อการเรียนรู้และนำเทคโนโลยีไปใช้ได้ แนวทางการพัฒนาประเด็นที่สำคัญ คือผู้บริหารต้องสามารถใช้เทคโนโลยีและเป็นแบบอย่างได้ กระตุ้นให้ครูนำไปใช้และมีการเสริมแรง ประเมินผลการปฏิบัติงานของครูด้านเทคโนโลยี ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศต้องทันสมัยและมีคุณภาพ ผู้บริหารต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา ปัญหาที่สำคัญได้แก่ผู้บริหารขาดความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อ เทคโนโลยีมีไม่เพียงพอ และขาดครู บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางด้านเทคโนโลยี ระบบไม่ทันสมัย สำหรับข้อเสนอแนะระบุว่าผู้บริหารต้องพัฒนาตนเอง และพัฒนาครูให้มีความรู้ ความสามารถทางด้านเทคโนโลยี มีการนิเทศกำกับติดตามจากหน่วยงานต้นสังกัด และจัดให้มีการพัฒนาผู้บริหารด้านเทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอ

2.2 การตรวจสอบความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อหาความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน โดยมีคุณสมบัติเป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโททางการศึกษาขึ้นไป/ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา, นักวิชาการศึกษา หรือนักบริหารการศึกษา ตลอดจนมีประสบการณ์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประสบความสำเร็จ พบว่าผู้ทรงคุณวุฒิ

ทุกคนมีความคิดเห็นว่าแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้รักษาราชการแทน จำนวน 1 คน ครูผู้สอนที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนละ 1 คน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาที่มีคุณภาพการศึกษาสูง จำนวน 10 โรงเรียน มีความเหมาะสมกับบริบท มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ มีความถูกต้องเชิงทฤษฎี มีประโยชน์ต่อสถานศึกษา นอกจากนี้ยังได้เสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมต่อแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย สามารถสรุปเป็นประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้

ปัจจัยด้านโรงเรียน

ตัวแปรเทคโนโลยีสารสนเทศ

ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยที่เกี่ยวกับปัจจัยด้านโรงเรียน ตัวแปรเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้เชี่ยวชาญให้ความคิดเห็นและเสนอแนะเพิ่มเติมมีประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ แผนงานสถานศึกษาสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด สถานศึกษามีข้อมูลสารสนเทศเพียงพอแก่การจัดทำแผนงานสถานศึกษา มีเทคโนโลยีในการวิเคราะห์ รวบรวม และจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ จัดเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบง่ายต่อการสืบค้นและนำไปใช้ประโยชน์ตรวจสอบและปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันและอยู่ในสภาพพร้อมใช้ตลอดเวลา ข้อมูลและสารสนเทศของสถานศึกษามีความน่าเชื่อถือที่สาธารณะและชุมชนสามารถตรวจสอบและสืบค้นได้ แผนงานสถานศึกษาเกิดจากข้อมูลและสารสนเทศที่ถูกต้องและเป็นจริง การพัฒนาเทคโนโลยีต้องดำเนินการให้ครบทั้ง 3 ส่วนคือ หน่วยโสตทัศนอุปกรณ์ ห้องสมุด และ ศูนย์คอมพิวเตอร์ นำมาบูรณาการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน

ปัจจัยด้านผู้บริหาร

ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการ

ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยที่เกี่ยวกับปัจจัยด้านผู้บริหาร ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญให้ความคิดเห็นและเสนอแนะเพิ่มเติมมีประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารควรมีความมุ่งมั่นและมีเป้าหมายการบริหารงานสถานศึกษาทุกงานอย่างชัดเจน ผู้บริหารพัฒนาบุคลากร (ครู) ให้มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน ประพฤติตนเป็นแบบอย่างและพัฒนาตนเองให้เป็นที่ยอมรับและได้รับการเชื่อถือศรัทธาจากครูและประชาชน จัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนางานของโรงเรียนอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม ดำเนินงานกำกับ

ติดตาม และนิเทศงานสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง พัฒนาสถานศึกษาให้มีบรรยากาศเป็น
สังคมแห่งการเรียนรู้

ปัจจัยด้านครูผู้สอน

ตัวแปรพฤติกรรมการสอน

ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ
สถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้
ฝั่งอ่าวไทยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านโรงเรียน ตัวแปรพฤติกรรมการสอน ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็น มี
ประเด็นที่สำคัญได้แก่ ครูมีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์หลักสูตรรายวิชาที่สอน สามารถจัด
กิจกรรมและแผนการเรียนการสอนรายวิชาอย่างเป็นระบบโดยทำความเข้าใจให้ชัดในการวัดผลและ
ประเมินผลครอบคลุมด้านความรู้ (k) ทักษะกระบวนการ (p) และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A) จัด
การเรียนการสอนโดยให้ความสำคัญกับนักเรียนรายบุคคล ใช้สื่อที่เหมาะสมสำหรับการเรียนการสอน ให้
การยอมรับระบบการนิเทศภายในสถานศึกษา มีความสามารถในการปรับวิธีการสอนให้เหมาะสมกับ
การเรียนรู้ของนักเรียนรายบุคคล มีความมุ่งมั่นและมีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตน และนำปัญหาที่
เกิดในชั้นเรียนมาแก้ไขโดยใช้การวิจัยชั้นเรียน

ตัวแปรความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ
สถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้
ฝั่งอ่าวไทยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านครูผู้สอน ตัวแปรความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ
ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมีประเด็นที่สำคัญได้แก่ ครูมีความรู้และมีทักษะใน
การใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอน สืบค้นข้อมูลและสารสนเทศที่ใหม่และทันสมัยเพื่อจัดการเรียน
การสอน ได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องทุกคน
สถานศึกษาและผู้บริหารสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทุกคนพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความสามารถในการใช้
เทคโนโลยีที่ทันสมัย มีศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงานและควรใช้สื่ออื่นๆ ซึ่งเป็น
สื่อที่อยู่ใกล้ตัว หรือสื่อที่ครูผลิตขึ้นมาใช้ประกอบการเรียนการสอน ร่วมกับสื่อเทคโนโลยี

ปัจจัยด้านผู้บริหาร

ตัวแปรภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีและสารสนเทศ

ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ
สถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้
ฝั่งอ่าวไทยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านผู้บริหาร ตัวแปรภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีและสารสนเทศ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้
ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมีประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารมีความรู้และความสามารถในการ
ใช้เทคโนโลยี สามารถจัดหาเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการบริหารงานโรงเรียน กระตุ้นครูให้พัฒนา

ทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน ใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาสถานศึกษา เป็นต้นแบบและเป็นแบบอย่างการใช้เทคโนโลยีเพื่อการปฏิบัติงาน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้ได้ข้อค้นพบซึ่งสามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

ปัจจัยที่สามารถจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย พบว่า ปัจจัยทุกปัจจัยสามารถจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยออกเป็นกลุ่มที่มีคุณภาพการศึกษาสูงและกลุ่มที่มีคุณภาพการศึกษาต่ำ สูงที่สุด 5 อันดับแรก คือปัจจัยด้านโรงเรียน ตัวแปรเทคโนโลยีสารสนเทศ รองลงมา ปัจจัยด้านผู้บริหาร ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการ ปัจจัยด้านครูผู้สอนตัวแปรพฤติกรรมการสอน ปัจจัยด้านครูผู้สอนตัวแปรความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ และปัจจัยด้านผู้บริหารตัวแปรภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่มีค่าความสามารถในการจำแนกต่ำที่สุด 5 อันดับสุดท้าย คือ ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกตัวแปรสังคมและวัฒนธรรม ปัจจัยด้านนักเรียนตัวแปรพฤติกรรมการเรียน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก ตัวแปรการเมืองและกฎหมาย ปัจจัยด้านผู้บริหารตัวแปรพฤติกรรมการบริหาร และปัจจัยด้านนักเรียนตัวแปรความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามลำดับ ซึ่งผู้วิจัยขออภิปรายเฉพาะปัจจัยที่มีความสามารถในการจำแนกสูง 5 อันดับแรกและปัจจัยที่มีความสามารถในการจำแนกต่ำ 5 อันดับสุดท้าย โดยแยกเป็นแต่ละประเด็นตามข้อค้นพบดังนี้

1. ตามที่พบว่า ปัจจัยด้านโรงเรียน ตัวแปรเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สูงลำดับที่ 1 ผลการวิจัยเป็นเช่นนั้นอาจจะเป็นเพราะว่าความพร้อมด้านเทคโนโลยีถือว่ามีผลสำคัญต่อการดำเนินงานการจัดการศึกษาในโรงเรียนเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการบริหารงานเพื่อให้เกิดคุณภาพการศึกษา เทคโนโลยีจะเป็นตัวช่วยให้วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ สามารถใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะคอมพิวเตอร์จะเป็นสิ่งจูงใจให้นักเรียนเกิดความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ อีกทั้งยังใช้เป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ทำให้การดำเนินงานในโรงเรียนมีคุณภาพยิ่งขึ้นที่กล่าวมาล้วนแต่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาทั้งสิ้นนั่นคือสถานศึกษาใดที่มีความพร้อมทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศก็จะส่งผลให้คุณภาพการศึกษาสูง ในทางกลับกันสถานศึกษาใดขาดความพร้อมทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศก็จะส่งผลให้คุณภาพการศึกษาต่ำ สอดคล้องกับแนวคิดของ Miles & Tincher (2002, pp. 2334-2338 cited in Hopkins et al. 1997, p. 74) ที่ระบุไว้ว่า ผู้บริหารมีความจำเป็นมากกว่าโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ความพร้อมด้านเทคโนโลยี ถือว่ามีความสำคัญต่อการดำเนินงานการจัดการในโรงเรียนเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการบริหารงานเพื่อให้เกิดคุณภาพการศึกษา เทคโนโลยีจะเป็นตัวช่วยให้วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้ใช้ได้อย่าง

มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะคอมพิวเตอร์จะเป็นสิ่งจูงใจให้นักเรียนเกิดความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียน ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ อีกทั้งยังใช้เป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ทำให้การดำเนินการในโรงเรียนมีคุณภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2548, น. 1) ที่ระบุไว้ว่าเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือที่มีความจำเป็นมีบทบาทและส่งผลกระทบต่อชีวิตและสังคมในทุก ๆ ด้าน เช่น การศึกษา วิทยาศาสตร์ การสื่อสาร ฯลฯ เนื่องจากเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศจะช่วยเพิ่มศักยภาพ ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการศึกษาหาความรู้ มีทักษะในการควบคุม การนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะในสังคมยุคดิจิทัลที่ต้องการความรวดเร็ว ความถูกต้องแม่นยำ ในการใช้สารสนเทศให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ยุทธศาสตร์สำคัญแห่งยุคปัจจุบันและในอนาคต การสร้างกระบวนการหรือกรรมวิธีใหม่ ๆ การสร้างผลิตภัณฑ์ บริการใหม่ ๆ ขึ้นได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษฎี คงสีพุ่ม (2556, น. 89) ที่พบว่าความต้องการและความจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีอยู่ในระดับมาก

2. ตามที่พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการ สามารถจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สูงลำดับที่ 2 ผลการวิจัยเป็นเช่นนั้นอาจจะเป็นเพราะว่าภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นการแสดงบทบาทหน้าที่อย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถโน้มน้าว จูงใจหรือชี้แนะให้บุคลากรในสถานศึกษา และผู้เกี่ยวข้องเข้าใจและตระหนักในจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษารวมพลัง และประสานสัมพันธ์กันเพื่อให้งานวิชาการซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียน อันเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ นั่นแสดงว่าสถานศึกษาใดที่ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการสูงก็จะทำให้คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานั้นสูง แต่ถ้าสถานศึกษาใดมีผู้บริหารที่ขาดภาวะผู้นำทางวิชาการหรือมีภาวะผู้นำทางวิชาการต่ำก็จะส่งผลให้คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานั้นต่ำได้ ดังที่จักรพงษ์ ฤาบุตร (2547, น. 32-34) ระบุไว้ว่า บทบาทผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา คือ พฤติกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออก โดยนำเอาความรู้ ความสามารถ ความคิด เทคนิควิธีที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา เพื่อกระตุ้นแนะนำครูให้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนจนบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด สอดคล้องกับการวิจัยของงามตา ธาณีวรรณ (2553, น.10) ที่วิจัยพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธรคือปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ด้านแรงจูงใจและด้านสื่อสาร ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ตามที่พบว่าปัจจัยด้านครูผู้สอน ตัวแปรพฤติกรรมการสอนสามารถจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สูงลำดับที่ 3 ผลการวิจัยเป็นเช่นนั้นอาจจะเป็นเพราะว่าพฤติกรรมการสอนของครูเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนที่เป็นตัวชี้วัดถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ตลอดจนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนซึ่งเป็นคุณภาพทางการศึกษาดังกล่าวที่ว่า ครูดี นักเรียนดี สอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545, น. 11) ที่ระบุไว้ว่า พฤติกรรมการสอนของครู อาจารย์ ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

มากที่สุด ผลการวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2545, น. 10 - 12) ที่พบว่าองค์ประกอบด้านกระบวนการเรียนการสอนและคุณลักษณะที่เกี่ยวกับตัวครูโดยตรงมีความสำคัญที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ซึ่งให้เห็นว่าพฤติกรรมกรรมการสอนมีอิทธิพลต่อคุณภาพการศึกษาทั้งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ นั่นคือถ้าครูสอนดีคุณภาพการศึกษาก็จะดีในทางตรงข้ามถ้าครูสอนไม่ดีคุณภาพการศึกษาก็จะต่ำ

4. ตามที่พบว่าปัจจัยด้านครูผู้สอน ตัวแปรความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ สามารถจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สูงลำดับที่ 4 ผลการวิจัยเป็นเช่นนั้นอาจจะเป็นเพราะว่า การใช้เทคโนโลยีเป็นฐานในการปฏิรูปการเรียนรู้มีความสำคัญยิ่งในการใช้และสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน และการเรียนรู้ของผู้เรียน การเรียนรู้และการพัฒนาความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของครูใช้เป็นเครื่องมือในการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนอันจะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ดังที่ นิคม นาคอ้าย (2549, น. 181) ได้สรุปไว้ว่า ผลการปฏิบัติงานตามโครงการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นระดับความสำเร็จของการปฏิบัติงานตามโครงการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ครูผู้สอนมุ่งเน้นการนำประโยชน์จากเทคโนโลยีตลอดจนเรื่องต่าง ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างหลากหลายโดยความสำเร็จดังกล่าวพิจารณาจากการรับรู้ของครู และนักเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วันเพ็ญ บุรีแสงเนิน (2552, น. 44) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ประกอบด้วย 9 ด้าน ซึ่งคุณภาพการสอนของครูอยู่ในลำดับที่ 4

5. ตามที่พบว่า ปัจจัยผู้บริหาร ตัวแปรภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สูงลำดับที่ 5 ผลการวิจัยเป็นเช่นนั้นอาจจะเป็นเพราะว่า ผู้บริหารยุคปัจจุบันต้องมีการเชื่อมต่อกับวิสัยทัศน์การบริหารจัดการเทคโนโลยีในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ภาวะผู้นำเป็นกุญแจสำคัญสู่ความสำเร็จในการบริหารจัดการ โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทต่อชีวิตประจำวัน และการปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้มีบทบาทในการเป็นผู้นำจำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถในการนำเทคโนโลยีไปใช้ในการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ดังนั้นสถานศึกษาใดก็ตามที่ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศสูงก็จะส่งผลให้คุณภาพการศึกษาสูง แต่ถ้าสถานศึกษาใดมีผู้บริหารสถานศึกษาที่ขาดภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศก็อาจจะทำให้คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานั้นต่ำได้ สอดคล้องกับแนวคิดของกิติมา ปรีดีดิลก (2547, น.16-17) Weber (2003, pp. 119-123) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่ทันสมัยกับภาวะผู้นำทางการศึกษาไว้ว่าเป็นเรื่องสำคัญ และผู้นำไม่สามารถหลีกเลี่ยงเทคโนโลยีได้ รวมทั้งแนวคิดของ นิคม นาคอ้าย (2549, น. 181) ที่ระบุไว้ว่า ความสำเร็จหรือการบรรลุถึงเป้าหมายของการบริหารและจัดการศึกษาในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งวัดจากสมรรถนะด้านเทคโนโลยีของนักเรียน ความพึงพอใจในการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศของครูและ

นักเรียน คุณภาพของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และส่งผลการปฏิบัติงานตามโครงการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ในทางตรงกันข้ามถ้าผู้บริหารขาดภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศจะส่งผลให้คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาต่ำได้เช่นเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสมชาย เทพแสง (2548, น. 124-125) ที่ได้ศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารโรงเรียน เมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ คุณลักษณะและพฤติกรรมของผู้บริหารที่มุ่งคุณภาพ การบริหารเวลา สิ่งอำนวยความสะดวก และเทคโนโลยี และประสบการณ์ในการบริหาร

6. ตามที่พบว่าปัจจัยที่สามารถจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย 5 อันดับสุดท้าย คือ ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกตัวแปรสังคมและวัฒนธรรม ปัจจัยด้านนักเรียนตัวแปรพฤติกรรมนักเรียน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก ตัวแปรการเมืองและกฎหมาย ปัจจัยด้านผู้บริหารตัวแปรพฤติกรรมการบริหาร และปัจจัยด้านนักเรียนตัวแปรความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามลำดับผลการวิจัยเป็นเช่นนั้นอาจจะเป็นเพราะว่า สังคมและวัฒนธรรม ที่พบว่ามีความสามารถในการจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาต่ำอาจจะเป็นเพราะว่า วัฒนธรรมและสังคมที่เปลี่ยนไปส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน กล่าวคือสถานศึกษาประสบปัญหาของสังคมวัฒนธรรมที่เปลี่ยนไปซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเหมือนกัน จึงมีผลต่อการจำแนกคุณภาพการศึกษาต่ำ สอดคล้องกับแนวคิดของญานิจิตต์ กุลสัมพันธ์ (2550, น. 10) ที่นำเสนอไว้ว่า วัฒนธรรมและสังคมที่เปลี่ยนไปจึงส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาได้แก่ วัฒนธรรมและค่านิยมของผู้ปกครอง มีการส่งบุตรหลานเข้าไปเรียนในเมืองมากขึ้น ทำให้โรงเรียนในท้องถิ่นมีนักเรียนลดลง วัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาจึงทำให้ค่านิยมเปลี่ยนไปตามกระแสของสังคมและวัฒนธรรมต่างชาติ ส่งผลให้เยาวชนไทยละเลยวัฒนธรรม ประเพณีไทย สนใจวัตถุนิยมและบริโภคนิยมเพิ่มมากขึ้น เกิดปัญหาต่าง ๆ แก่เด็กในวัยเรียนที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

และจากที่พบว่าพฤติกรรมนักเรียน มีความสามารถในการจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาต่ำด้วยนั้น อาจจะเป็นเพราะว่าการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนทั้งกลุ่มที่มีคุณภาพสูงและกลุ่มที่มีคุณภาพต่ำมีลักษณะพฤติกรรมนักเรียนไม่แตกต่างกัน การเรียนรู้ยังขึ้นอยู่กับพฤติกรรมการสอนของครู ซึ่งปัจจุบันยังพบว่าการจัดการเรียนรู้ของครูไม่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนจึงขาดการสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง ขาดการใฝ่รู้ใฝ่เรียน ขาดการวิเคราะห์สังเคราะห์ จึงส่งผลให้พฤติกรรมนักเรียนมีความสามารถในการจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาต่ำตามข้อค้นพบดังกล่าวข้างต้น ซึ่งหากนักเรียนมีพฤติกรรมนักเรียนต่างกันจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้สอดคล้องกับแนวคิดของปรีชา คัมภีร์ปกรณ์ (2546, น. 93-94) ที่ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาพฤติกรรมนักเรียนของนักเรียน ได้แก่ พฤติกรรมการสอนของครู ซึ่งถือว่าเป็น

องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของราชันย์ บุญธิมา (2552, น. 51) ยังพบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมการเรียนดีจะมีผลสัมฤทธิ์สูง สำหรับนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่ดีจะมีผลสัมฤทธิ์ต่ำ และผลการวิจัยของ Haslam & Brown (1998, p. 233) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมของนักเรียน พบว่า การให้ความรู้และการฝึกฝนทักษะทางการเรียน นอกจากจะส่งผลให้มีความรู้เกี่ยวกับการเรียนที่มีประสิทธิภาพแล้วยังช่วยปรับปรุงพฤติกรรมการสอนเจตคติ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ในส่วนของการเมืองและกฎหมาย ที่ผลการวิจัยพบว่ามีความสามารถในการจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาดำเนินมาอาจจะเป็นเพราะว่าคนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษาทั้งสองกลุ่มมองการศึกษาว่าเป็นเรื่องของรัฐบาลไม่เกี่ยวกับตนเองสอดคล้องกับแนวคิดของ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2555, น.10) ที่อธิบายไว้ว่าปัจจัยด้านวัฒนธรรม สังคมไทยมีเงื่อนไขทางวัฒนธรรมหลายประการ ที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา เช่น ขาดวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมสังคมไทย ในปัจจุบันขาดความเหนียวแน่น ขาดความร่วมมือร่วมใจ คนในสังคมจึงมองการศึกษาว่าเป็นเรื่องของรัฐบาลไม่เกี่ยวกับตนเอง

สำหรับพฤติกรรมการบริหาร ที่ผลการวิจัยพบว่ามีความสามารถในการจำแนกคุณภาพการศึกษาต่ำด้วยนั้น อาจจะเป็นเพราะว่าการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกันเพราะต้องปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ สอดคล้องกับแนวคิดของ Sergiovanni & Other (2004, p. 5) ที่กล่าวว่าพฤติกรรมการบริหารของผู้บังคับบัญชาคือกระบวนการทำงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร โดยคุณภาพการศึกษาจะขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำของผู้บริหารทั้งภาวะผู้นำทางวิชาการและภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของงามตา ธาณิวรรณ (2553, น.10) ได้วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ด้านแรงจูงใจและด้านสื่อสาร ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน

นอกจากนั้นผลการวิจัยยังพบอีกว่าความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ของนักเรียนมีความสามารถในการจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาดำเนินมา อาจจะเป็นเพราะว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ของนักเรียนจำกัดเฉพาะภายในห้องเรียน และอยู่ภายใต้การกำกับของครูเท่านั้น นักเรียนไม่สามารถเรียนรู้ที่บ้านได้เพราะไม่มีอุปกรณ์ทางคอมพิวเตอร์สอดคล้องกับแนวคิดของนิคม นาคอ้าย (2549, น. 100) ที่อธิบายไว้ว่าการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ของนักเรียน มิได้จำกัดไว้เฉพาะภายในห้องเรียน และอยู่ภายใต้การกำกับของครูเท่านั้น หรืออาจจะเป็นเพราะว่าการเรียนรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศของนักเรียนทั้งสองกลุ่มมีลักษณะที่ไม่แตกต่างกัน กล่าวคือในการจัดการเรียนรู้นักเรียนเกิดความรู้และทักษะเชิงเทคนิคเท่านั้นแต่ขาดความเข้าใจเชิงวิเคราะห์และสร้างสรรค์ สอดคล้องกับกิตานันท์ มลิทอง (2548, น. 78) ระบุว่า การเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศมิได้จำกัดขอบเขตไว้เฉพาะความรู้และทักษะเชิงเทคนิคเท่านั้น แต่ขยายความไปถึงความเข้าใจเชิงวิเคราะห์และสร้างสรรค์ และสอดคล้องกับแนวคิดของ ฉลอง บุญญานันต์ (2547, น. 54-55) นักเรียนที่เป็น

นักสืบเสาะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ได้รับการฝึกฝนให้มีความรับผิดชอบต่อการเรียนด้วยตนเอง และการฝึกทักษะการใช้เทคโนโลยีและแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเครือข่ายการเรียนรู้ต่าง ๆ การเพิ่มประสิทธิภาพใหม่ ๆ ในการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียน เรียนรู้ได้รวดเร็วหลากหลาย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัยที่พบว่า ปัจจัยทุกปัจจัยสามารถจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยออกเป็นกลุ่มที่มีคุณภาพการศึกษาสูงและกลุ่มที่มีคุณภาพการศึกษาต่ำ สูงที่สุด 5 อันดับแรกคือปัจจัยด้านโรงเรียน ตัวแปรเทคโนโลยีสารสนเทศ รองลงมาปัจจัยด้านผู้บริหาร ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการ ปัจจัยด้านครูผู้สอนตัวแปรพฤติกรรมการสอน ปัจจัยด้านครูผู้สอนตัวแปรความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ และปัจจัยด้านผู้บริหารตัวแปรภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่มีค่าความสามารถในการจำแนกต่ำที่สุด 5 อันดับสุดท้าย คือ ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก ตัวแปรสังคมและวัฒนธรรม ปัจจัยด้านนักเรียนตัวแปรพฤติกรรมการเรียน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก ตัวแปรการเมืองและกฎหมาย ปัจจัยด้านผู้บริหารตัวแปรพฤติกรรมการบริหาร และปัจจัยด้านนักเรียนตัวแปรความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศตามลำดับ ดังนั้นเพื่อให้สถานศึกษาระดับประถมศึกษาเกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสูงขึ้นทั้งสถานศึกษาในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการดังนี้

1. สถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่มีคุณภาพสูง และ สถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่มีคุณภาพต่ำควรนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการสรรหาและเสริมสร้างปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมสนับสนุนการบริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นด้วยการพัฒนาปัจจัยที่สามารถจำแนกคุณภาพการศึกษาสูงได้แก่ ปัจจัยด้านโรงเรียน คือ เทคโนโลยีสารสนเทศ ปัจจัยด้านผู้บริหาร คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการ ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ปัจจัยด้านครูผู้สอน คือพฤติกรรมการสอน และความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ
3. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาระดับประถมศึกษาสามารถบริหารโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้นด้วยการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาด้วยวิธีการต่าง ๆ

4. สถานศึกษาระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนำไปใช้ในการกำหนดทิศทางในการพัฒนาคุณภาพ สถานศึกษา ระดับประถมศึกษาให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่สนับสนุนและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา
3. ควรศึกษาแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย
4. ควรศึกษาผลของกลุ่มที่ซ้อนกันอยู่ (Nested) ได้แก่ นักเรียน ครู และผู้บริหาร สถานศึกษา โดยใช้สถิติ Hierarchical Linear Modeling (HLM)

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ (2540). *คู่มือการปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: การศาสนา.
- _____. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2543). *แนวทางการบริหารโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: CURS สถาบันคชวิทย.
- _____. (2544). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: CURS สถาบันคชวิทย.
- _____. (2545). *เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คู่มือพัฒนาสู่สื่อการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: CURS สถาบันคชวิทย.
- _____. (2547). *ปฏิรูปการศึกษายุคใหม่*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2548). *ตัวบ่งชี้การบริหารสถานโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: CURS สถาบันคชวิทย.
- _____. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: CURS สถาบันคชวิทย.
- _____. (2551). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550 – 2554*. กรุงเทพฯ: CURS สถาบันคชวิทย.
- _____. (2553). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน : ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2556). *แนวทางการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ: ที.เอส.บี. โปรดักส์.
- กฤษฎี คงสีพุม. (2556). *ศึกษาผลการจัดสภาพแวดล้อมใหม่การเรียนรู้ในการพัฒนาสมรรถนะทางเทคโนโลยีการศึกษาแก่อาจารย์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ปัตตานี.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2551). *สถิติสำหรับงานวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2548). *เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อรุณการพิมพ์.
- กิติมา ปรีดีดีล. (2547). *ปรัชญาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ประเสริฐการพิมพ์.
- เกรียงไกร จักรเพชรสังข์. (2553). *ศึกษาปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดและอำเภอ ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ตอนบน กลุ่มไทย – อันดามัน*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, สุราษฎร์ธานี.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2547). *การคิดเชิงวิเคราะห์ (Analytical Thinking)*. (พิมพ์ครั้งที่ 4).
กรุงเทพฯ: ซีเอสเอ็มเดีย.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2550). *คลื่นลูกที่ 5 ประชาชนสังคม: สังคมไทยที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21*.
กรุงเทพฯ: ซีเอสเอ็มเดีย.
- _____. (2555). *การจัดการเครือข่าย:กลยุทธ์สำคัญสู่ความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษา*.
กรุงเทพฯ: ซีเอสเอ็มเดีย.
- _____. (2558) *วิเคราะห์ 5 ปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการศึกษาไทย*. ค้นเมื่อ 15 กรกฎาคม 2558,
จาก: <http://www.kriengsak.com/node/1040>
- ขวัญชัย จะเกรง. (2551). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารโดยใช้โรงเรียน
เป็นฐานสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 3-4*. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์. (2543). *การเรียนรู้และฝึกปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). ชลบุรี:
งานช่าง.
- งามตา ธานีวรรณ. (2553). *วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษายโสธร*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- จตุพงศ์ พัฒนากุล. (2552). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝันในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล, นครราชสีมา.
- จตุพร ยงศร. (2554). *นโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศในประชาคมอาเซียนโดยใช้
วิธีการศึกษาเปรียบเทียบเชิงสหวิทยาการของจอร์จ เบอร์เรเดย์*. *วารสารสุโขทัย
ธรรมมาธิราช*, 24 (1), 43-44.
- จักรพงษ์ ฤาบุตร. (2547). *ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับ
การปรับพฤติกรรมของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต 3*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- จิตรี โพธิามามะ และคณะ. (2553). *การวิเคราะห์ตัวแปรจำแนกอาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ในโครงการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญ*. กรุงเทพฯ: คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- จิระพงษ์ หอมสุวรรณ. (2556). การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- ฉลอง บุญญานันต์. (2547). ปฏิรูปการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้เป็นฐาน. กรุงเทพฯ:
วัฒนาพานิช.
- ฉวีวรรณ หลิมวัฒนา. (2552). การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างองค์ประกอบด้าน
สภาพแวดล้อมทางบ้านและด้านการเรียนการสอนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
นิสิตคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ชวลิต เกิดทิพย์. (2550). รูปแบบการพัฒนาระบบผู้นำทางเทคโนโลยีการศึกษาสำหรับผู้บริหารโรงเรียน
สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎี
บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ปัตตานี.
- ชัยพจน์ รังงาม. (2540). การศึกษาการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป คณะรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ชาตรี เกิดธรรม. (2544). เทคนิคการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ชำนาญ ยิ่งวัฒนา. (2556). ศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ
สถานศึกษาขนาดเล็กที่มีครูไม่ครบชั้นในภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล, นครราชสีมา.
- ชิตชนก เชิงเขาว. (2556). การวิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่ส่งผลต่อการคงอยู่ของครูโรงเรียนเอกชน
สอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผล
และวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ปัตตานี.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2553). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- ญาณิ จิตต์กุลสัมพันธ์. (2550). ผลกระทบของธุรกิจการท่องเที่ยวต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ
สังคม และวัฒนธรรม. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยศึกษา
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- ณัฐตะวัน ถิ่นประสงค์. (2556). การบริหารจัดการการประกันคุณภาพสถานศึกษาสำหรับอนาคต.
วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ณัฐพงศ์ ฉลาดแย้ม. (2552). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู*. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- ณัฐภูมิ เตมียสุวรรณ. (2550). *ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร
ตัวแทนบริษัทเมืองไทยประกันชีวิต จำกัด เขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและสถิติทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ถาวร เสี่ยงเอียด. (2550). *ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา
ในจังหวัดชายแดนภาคใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*.
ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ทัศนาศ แสงศักดิ์. (2543). *การวิจัยในชั้นเรียน*. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- ทศนี วงศ์ยี่น. (2551). หน่วยที่ 5 การบริหารงานวิชาการ *ประมวลสาระชุดวิชาการจัดการศึกษา*.
- ธงชัย ชิวปรีชา. (2542). *ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ 1 ในเอกสารการสอนชุดวิชา
วิทยาศาสตร์ 3 หน่วยที่ 2 (หน้า 54-101) นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*.
- ธนสาร บัลลังก์ปัทมา. (2551). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษา*. *วารสารครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 4 (85), 25-26.
- จร สุนทรายุทธ. (2548). *การบริหารจัดการความเล็งทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.
- ฉันทิพร สุวรรณวงศ์. (2551). *การบริหารการศึกษาลุ่มใหม่*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
วิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ธีระพล เพ็งจันทร์. (2552). *ศึกษาการบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพของสำนักงานเขตพื้นที่
ศูนย์นิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ*.
- นันทิยา ผิวขาว. (2550). *สถานภาพและคุณลักษณะของบัณฑิตคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสกลนคร ปีการศึกษา 2548-2549*. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- นิคม นาคอ้าย. (2549). *องค์ประกอบคุณลักษณะผู้นำเชิงอิเล็กทรอนิกส์และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลภาวะผู้นำเชิงอิเล็กทรอนิกส์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. ปรินญา นิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- นิชนันท์ ฟุ้งลดดา. (2548). *การวิเคราะห์ตัวแปรจำแนกกลุ่มพยาบาลวิชาชีพที่คงอยู่ในงานโรงพยาบาลรัฐบาลและโรงพยาบาลเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- บงกช พรหมจันทร์. (2552). *การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดลำพูน*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- บงกชระวี รัตนวงศ์. (2556). *ปัจจัยเชิงสาเหตุต่อการปรับตัวของสถานศึกษาเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคใต้ตอนล่าง*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.
- บรรยงค์ นิขุนทด. (2546). *การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้แหล่งวิทยากรในชุมชน เพื่อจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนนาร่องการศึกษาระดับ 9 ปี สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, นครราชสีมา.
- บันเทิง พาพิจิตร. (2547). *สังคมวิทยา*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- บุคอรี เพ็ชรหนู. (2549). *ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความไม่สงบทางสังคมของชุมชนมุสลิมภาคใต้ของประเทศไทย : การศึกษาเฉพาะกรณีความคิดเห็นของนักศึกษามุสลิม*. ปรินญา นิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาประยุกต์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- บุญเรือน หมั่นทรัพย์. (2548). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยม โรงเรียนในสังกัดคาทอลิก*. ปรินญา นิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- เบญจวรรณ ระตา. (2551). *การใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนเทศบาลดอกเงิน จังหวัดเชียงใหม่*. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ปทุมพร ศรีอิสาน. (2555). การวิเคราะห์จำแนกประเภทปัจจัยที่มีความเสี่ยงต่อการบาดเจ็บในการออกกำลังกายหรือเล่นกีฬาของประชาชนในจังหวัดอุดรธานี. การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ประยูร ศรีประสาธน์ และคณะ. (2552). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการการศึกษาประถมศึกษา. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปรัชญา เวสารัชช และ ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. (2547). ฝ่าทางตันปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.
- ปรีชา คัมภีร์ปกรณ์. (2546). การบริหารทรัพยากรการศึกษา แนวคิดการบริหารทรัพยากรการศึกษา. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปัญญา ชูช่วย. (2551). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ปัตตานี.
- ปัญญา ศรีลารักษ์. (2557). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพลังอำนาจครูในสามจังหวัดชายแดนใต้. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ปัตตานี.
- ปาริชาติ คุณปลื้ม. (2556). การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโท: กรณีศึกษา นักศึกษาปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ชลบุรี. วารสารวิชาการศรีปทุม. 10 (2), 35-42.
- พร ภิเศก. (2546). วัฒนธรรมองค์การและปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเหล่าสายวิทยาการของกองทัพบก. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- พรพรรณ ศรีรุ่งเรือง. (2551). ผลการฝึกอบรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการสร้างแรงบันดาลใจของนักศึกษาพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ. *

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พรรณอร อุชฎาภ. (2556). *ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตจังหวัดภาคใต้ตอนบน.ปริญญาานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.*
- พระกฤษกร อัครภพเมธี. (2554). *การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตคลองเตย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.*
- พิมพ์อร สดเอี่ยม. (2547). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของสาขาวิชาในระดับบัณฑิตศึกษา ของสถาบันราชภัฏ. ปริญญาานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.*
- พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์. (2544). *การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: แนวคิด วิธีและเทคนิคการสอน 1. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์.*
- เพชรน้อย สิ่งช่างชัย. (2548). *หลักการและการใช้สถิติการวิเคราะห์ตัวแปรหลายตัว สำหรับการวิจัยทางการพยาบาล. (พิมพ์ครั้งที่ 3). สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์.*
- ไพฑูริย์ สีนลาร์ตัน (2554). *สถิติศึกษาที่ค้นเจ็ดมุมมองการศึกษาใหม่และการเรียนการสอนนอกกรอบ 7 ประการ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ ฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- ภัทรกุล จริยวิทยานนท์ และคณะ. (2548). *คณิตศาสตร์วิศวกรรมเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.*
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2551). *หลักการแนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: มนตรี.*
- ภาวนา กิตติวิมลชัย และคณะ. (2551). *ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.*
- มณีรัตน์ สิทธิโชค (2546). *ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารและครูในโรงเรียนผู้นำการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.*
- มณีรัตน์ อินทร์คำ. (2553). *ศึกษาการประเมินโครงการกระบวนการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, สุราษฎร์ธานี.*

บรรณานุกรม (ต่อ)

- มณีวรรณ ยังปลื้มจิตต์. (2547). *วิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผู้เรียนผ่านระบบออนไลน์ (e - Learning) ในสถาบันบัณฑิตวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไทย*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- มนทิพย์ ทรงกิติพิศาล. (2552). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- มังกรแก้ว ดรุณศิลป์. (2556). *การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ปัตตานี.
- ยศ สันตติสมบัติ. (2544). *มนุษย์กับวัฒนธรรม*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ยาการिया เจโต และ คณะ. (2551). *ปัจจัยจำแนกผลการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัดชายแดนภาคใต้*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- ยุทธ โกยวรรณ. (2549). *สถิติเพื่อการวิจัย*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- เยาวลักษณ์ แรกข้าว. (2549). *การประเมินผลโครงการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- รัฐพล พรหมสะอาด. (2547). *การวิเคราะห์ปัจจัยจำแนกที่ส่งผลต่อการได้รับตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- รัตน์ บัวสนธ์. (2554). *การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครสวรรค์: ริมปีงการพิมพ์.
- รัตน์จำเรียง เพชรแก้ว. (2553). *การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างพลังอำนาจครูสำหรับสถานศึกษาที่ถ่ายโอนจากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- รัตนา ดวงแก้ว. (2556 ก). การประยุกต์ใช้งานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา *ประมวลสาระ
ชุดวิชาการ วิทยาการบริหารการศึกษา* หน่วยที่ 14. (หน้า 1-79). นนทบุรี. สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์
พับลิเคชันส์.
- ราชันย์ บุญธิมา. (2552). ปัจจัยที่เอื้อต่อผลสำเร็จของการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นไปปฏิบัติ:
กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุสิต สาขา
วิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- รุ่ง แก้วแดง และชัยณรงค์ สุวรรณสาร. (2546). แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลและประสิทธิภาพองค์การ.
ในประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษาหน่วยที่ 9-12.
(หน้า 169). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รุ่งรัตน์ บุญเรือง. (2552). *การวิเคราะห์ปัจจัยจำแนกกลุ่มความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เชียงราย เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย,
เชียงราย.
- รุสนานี ยาโม. (2555) *ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อสภาพการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของ
สถานศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ปัตตานี.
- วรรณดี เกตุแก้ว. (2552) . *ศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะของผู้นำสตรีทางการศึกษาในภาคใต้*.
วิทยานิพนธ์การศึกษาดุสิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- วัชรีย์ บุรณสิงห์. (2547). *การอ่านเชิงวิเคราะห์ที่วิจารณ์ด้านหลักสูตรและการสอน*. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วันนุรีดา บินอิซอ. (2551). *การวิเคราะห์จำแนกการคงอยู่ของข้าราชการภายใต้ความไม่สงบ
ในจังหวัดนราธิวาส*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ปัตตานี.
- วันเพ็ญ บุรีแสงเนิน. (2552). *ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขต
พัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก*. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาดุสิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วิจิตร ศรีสอ้าน. (2550). *การปฏิรูปสถาบันการศึกษาและการจัดการศึกษาตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง* ในการพัฒนาตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยยึดคุณธรรมนำความรู้สู่การเป็นคนดีอยู่เย็นเป็นสุข. กรุงเทพฯ: พริกหวาน.
- วินัส แก้วมุข. (2551). *กฎหมายสามัญประจำบ้าน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม.
- ศิววรรณ เกียรติสุรนนท์ (2555). *การพัฒนา รูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรเอกชน จังหวัดศรีสะเกษ*. หนองบัวลำภู. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา ขอนแก่นมหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- ศักดิ์ชาย อินหนา. (2550). *ศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนและผู้สอนตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชุมพร เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, สุราษฎร์ธานี.
- ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ และดารณี คำวังนัง. (2545). *แหล่งเรียนรู้เพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้และหลักสูตรสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: เมธีพีเอส.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2550). *การวิเคราะห์พหุระดับ : Muti-level Analysis*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริพงษ์ เสาภายน. (2548). *หลักการบริหารการศึกษา: ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2545). *คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สถาบัน.
- สถาพร สังข์ขาวสุทธิรักษ์. (2550). *ปัจจัยที่จำแนกการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2549). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550 – 2554*. กรุงเทพฯ: เศรษฐสภาลาดพร้าว
- สมจิตร อุดม. (2547). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในภาคใต้*. ปริญญาโทการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สมชาย เทพแสง (2548). *ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร*. ปรินซิเพนัลการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สมถวิล ชูทรัพย์. (2550). *การพัฒนาเครื่องมือและตัวชี้วัดคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ*. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2552). *ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กภาพสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- สมบูรณ์ เจิมไทย. (2552). *วัฒนธรรมองค์การ แนวคิด งานวิจัย และประสบการณ์*. กรุงเทพฯ: โฟร์เพช.
- สมพิศ เก่งพานิช. (2549). *ความคาดหวังในการสร้างบรรยากาศองค์การที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของข้าราชการโรงเรียนวัดแจ้งร้อน สำนักงานเขตราชวัตรบูรณะ กรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- สังข์ ใจขาน. (2548). *บรรยากาศขององค์การที่เอื้อต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของข้าราชการที่ปฏิบัติงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1*. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *การจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงของอาเซียน*. กรุงเทพฯ: เพจเมคเกอร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. (2554). *รายงานการศึกษาโอกาสและผลกระทบของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่อกระทรวงมหาดไทย*. กรุงเทพฯ: กระทรวงมหาดไทย.
- สำนักบริหารงานการศึกษามัธยมปลาย. (2548). *ร่วมคิดร่วมกันปฏิรูป ผู้เรียนสำคัญที่สุด*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2545). *แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา: เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการและสังคมแห่งชาติ. (2554). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559*. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- _____ . (2555). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2545). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2548). *มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศรุสภาลาดพร้าว.
- _____. 2550). *แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). *นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2558*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2547). *รายงานประจำปี*. ค้นเมื่อ 20 สิงหาคม 2558, จาก: <http://www.onesqa.or.th/>.
- _____. (2554). *รวมกฎกระทรวง ว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีประกันคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- _____. (2558). *นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558*. ม.ป.ท.
- _____. (2558). *ผลประเมินสถานศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน รอบสาม (พ.ศ. 2554-2558)* (เอกสารสำเนา).
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดการและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- _____. (2550). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. ราชกิจจานุเบกษา*. 124 (47 ก), 23-24.
- _____. (2551). *รายงานการติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: เพลินสตูดิโอ.
- _____. (2552). *สรุปผลการดำเนินงาน 9 ปีของการปฏิรูปการศึกษา (พ.ศ. 2542-2551)*. กรุงเทพฯ : วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). *สรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม (2554-2558) ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2556*. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เรื่องแนวการจัด
การศึกษา (2542, 19 สิงหาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก. หน้า 8.
- _____. (2551). ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณจังหวัดแบบบูรณาการ
พ.ศ. 2549-2551. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2546 ก). รายงานการวิจัยการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ตามทัศนะของผู้สอน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สิร์รานี วสุภัทร. (2551). ภาวะผู้นำทางวิชาการและสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ
ความสำเร็จของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุสิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ. ๓.
- สิริสุตา ฉียงขวา. (2553). การวิเคราะห์ตัวแปรจำแนกกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัย
และประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2548). การประเมินโครงการ : หลักการและการประยุกต์. กรุงเทพฯ :
เฟื่องฟ้า.
- สุดาร์ตน์ อ่อนละเอียด. (2551). วัฒนธรรมองค์กรกับประสิทธิผลองค์กร: กรณีศึกษากรมพัฒนาสังคม
และสวัสดิการ. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์,
กรุงเทพฯ.
- สุนทร ทองโพธิ์. (2548). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ขอนแก่น เขต 4. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการ
บริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- สุพล วังสินธุ์. (2545). การเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจ. วารสารวิชาการ. 5 (7), 12-17.
- สุพยาน แวปือชา. (2556). การวิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่ส่งผลต่อการคงอยู่ของครูโรงเรียนเอกชนสอน
ศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลและ
วิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ปัตตานี.
- สุภรัฐ ผ่องงาม. (2544). หลากหลายวิธีกับการใช้ ICT เพื่อการเรียนการสอน. ค้นเมื่อ 18 กรกฎาคม
2558, จาก http://www.onec.go.th/publication/a_ict/sa_aict.htm.
- สุระ พรหมณ์กระโทก. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียน
ประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุสิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล, นครราชสีมา.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สุรรัตน์ พัฒนเจริญ. (2552). *ตัวแบบความสามารถทางภาวะผู้นำครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชา
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- สุวัฒน์ วิวัฒน์านนท์. (2548). *ปัจจัยเชิงพุทธระดับที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ
ในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล, นครราชสีมา.
- สุเวช รุ่งแดง. (2548). *ศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา
โรงเรียนเทศบาลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี,
สุราษฎร์ธานี.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2552). รายงานวิจัยเรื่องสภาพการจัดการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้.
(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2555). รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาการคงอยู่ในอาชีพของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ :
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- เสรี เกียรติบันลือ. (2549). *ลับเฉพาะนักบริหาร*. กรุงเทพฯ: เจริญผล.
- อนุวัติ คุณแก้ว. (2555). *การวิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการเรียนสูงและต่ำของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและ
ประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์, เพชรบูรณ์.
- อเนก พ. อนุกุลบุตร และคณะ. (2547). *ผังความคิด. วารสารวงการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ครุสภาลาดพร้าว.
- อวยชัย จาตุรพันธ์. (2554). *ศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารกับบรรยากาศองค์การของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- อัจฉรา สุขารมณ์ และอรพินท์ ชูชม. (2551). *รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบนักเรียน
ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนปกติ*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อาภารัตน์ ราชพัฒน์. (2554). *การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*.
วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- อำรุง จันทวานิช. (2547). *แนวทางการบริหารและการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- อินทิรา ปากันทะ และคณะ. (2557). *ตัวแปรจำแนกความสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรคุชชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์คุชชีบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผล การศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.*
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2548). *การบริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุทุมพร ทองอุไทย. (2541). *วิธีทำประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน : รวมเกณฑ์ประเมินและ ตัวอย่างรายงาน*. กรุงเทพฯ: ฟีนีพับบลิชซิ่ง.
- _____. (2547). *วิธีการสังเคราะห์งานวิจัยในชั้นเรียน*. กรุงเทพฯ: ฟีนีพับบลิชซิ่ง.
- เอนก บุญสวน. (2554). *การวิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์สูง และต่ำของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบูรณ์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์, เพชรบูรณ์.*
- Adams, David M. (2000). *Philosophical Problems in The Law*. (3rd ed). Belmont: Wadsworth.
- Agbo, Seth A. 2007. *Addressing School-Community Relations in A Cross-Cultural Context: A Collaborative Action to Bridge The Gap Between First Nations and The School*. *Journal of Research in Rural Education*, v22 n8 p1-14 Jul 2007.
- Allan H.K. Yuen. (2003. March). *ICT Implementation and School Leadership : Case Studies Integration in Teaching and Learning*. *Journal of Educational Administration* 41,2.
- Alvesson, M. (1993). *Culture Perspectives on Organization*. New York: Cambridge University Press.
- American Institute for research. (2004). *Evaluation of The School Technology Leadership Initiative: External Evaluation Report # 1*. University of Minnesota.
- Anderson, R.E. & Dexter, S.L. (2000). *School Technology Leadership : Incidence and Impact (Teaching, Learning, and Computing: 1998 National Survey Report No.6)*. Minneapolis: University of Minnesota and The Center for Research on Information Technology and Organizations.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Bandura, Albert. 1977. *Social Learning Theory*. New Jersey: Prentice Hall.
- Bass, B. M., & Avolio, B. J. (1994). *Improving Organizational Effectiveness Through Transformational Leadership*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Bass, Bernard M. (1985 May). Does The Transactional – Transformational Leadership Paradigm Transcend Organizational and National Boundaries, *American Psychologist*. 52 (2): 130-139.
- Bateman, T.S. & Snell, S.A. (2002). *Management Competing in The New Era*. New York: McGraw-Hill.
- Blase, J., & Blase, J. (2000). Effective Instructional Leadership: Teachers' Perspectives on How Principals Promote Teaching and Learning in Schools. *Journal of Educational Administration*, 38 (2), 130-141.
- Bruce W. Hall, L. Carolyn Pearson & Delos Carroll. (2010). *Teachers' Long-Range Teaching Plans: A Discriminant Analysis*. Retrieved August 25, 2015 from: <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00220671.1992.9941119>.
- Buyukozturk, s. & Çokluk-Bökeoğlu, o. (2008 December). Discriminant Function Analysis: Concept and Application. *Egitim Arastirmalari – Eurasian. Journal of Educational Research*, 33, 73-92.
- Chell. (2001 November). Identifying and Analyzing User Needs. *Public Libraries*, 41 (2), 115-116.
- Cohen, L., Manion and others. (2009). *Research Methods in Education*. (5th ed). London. Routledge/Falmer, Taylor & Francis Group.
- Conrad. (1985). *Strategic Organizational Communication: Cultures, Situations, and Adaptation*. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Cronbach, L.J. (1951). Coefficient Alpha and The Internal Structure of Tests. *Psychometrika*, 16 (3), 297-334.
- Cynthia L. Uline. (2008, November). The Walls Speak : The Interplay of Quality Facilities. School Climate and Student Achievement. *Journal of Educational Administration* 46,1.
- Davis, Grey A., and Magaret A, Thomas. (1989). *Effective School and Effective Teachers*. Boston: Allyn and Bacon.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Deventer I V, Kruger AG. (2003). *An Educator Guide to Management*. Pretoria: Van Schaik Publishers.
- Dye, Thomas R. (2002). *Understanding Public Policy*. (10th ed). New jersey: Prentice - Hall.
- Easton, David. (1981). *Political System: An Enquiry into The State of Political Science*. Chicago: University of Chicago Press.
- Eng, Li L. and Mak, Yuen T. (2003 August). Corporate Governance and Voluntary Disclosure. *Journal of Accounting and Public Policy*, 22: 325-345.
- Evans, Richard I. (1976). *The Making of Psychology: Discussions with Creative Contributors*. New York: Alfred A.
- Ferraro, Gary. (1998). *Cultural Anthropology*. U.S.A.: Weds worth.
- Fiedler, Fred E and Martin M. Chemers & Linda. (1976). *Leadership and Effective Management*. Glenview. Illinois: Scott, Foresman and Company.
- Flanagan, Linda & Jacobsen, Micheie. (2003). *Technology Leadership for The Twenty-first Century Principal*. Retrieved Febuary 1,2014 from: http://eric.ed.gov/ERICDocs/data/ericdocs2/content_storage_01/0000000b/80/11/26/af.pdf
- Fritzen, S. A. (2000). *Decentralization and Local Government Performance : A Comparative Approach with Application to Social Policy Reform in Vietnam*. Retrieved Febuary 1,2014 from: <http://www..lib.ume.com/dissertations/fullcit/9957095>.
- Fry, William F. (1994). The Biology of Humor. HUMOR: International. *Journal of Humor Research*. 7.2 111-126.
- Fullan, M. , & Stiegelbauer, S. (1995). *The New Meaning of Education Change*. (2nd ed). London: Cassell.
- Gable, Robert K. (1986). *Instrument Development in The Affective Domain*. Boston : Kluwer – Nijhoff.
- Girvin, J. (2001 May). Coaching for Improving Performance and Satisfaction. *Nursing Times*, 95 (50), 55-57.
- Glickman, Carl D. (1985). *Supervision of Instruction: A Development Approach..* Massachusetts: Allyn and Bacon.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Hackett, R.D. Lapierre, L.M., and Hausdort, P.A. (2001). Understanding The Links Between Work Commitment Constructs. *Journal of Vocational Behavior*. 58.
- Hair, F Joseph., et al. (2010). *Multivariate Data Analysis*. (7th ed). New Jersey: Pearson Education.
- Hallinger, J.S. and Murphy, S.L. (1985). *Work Stress And Social Support*. Reading Massachusettes : Addison – Wesley Publishing Company.
- Haslam, Warren I & Brown, William F. (1998 March). “Effectiveness of Study Skill Instruction for Hight School Sophomore,” *Journal of Educational Psychology*.59 : 223-226.
- Hawkins,B., Marcum D.(2002). *Leadership Challenges for The Campus and The Profession*. Retrieved July 7, 2003 from: <http://www.educause.org>.
- Haydren, Mary and Thomson, Jeft. (2007). *International Schools Internation Education*. London: Kogan Page Limited.
- Heck, G. J., and others. (1990). *Preparing to Implement Learning Outcomes in Technology: Best Practices for Alberta School jurisdictions*. Alberta, Canada: Alberta Department of Education, Edmonton.
- Hopkins et al. (1997). Making Sense of Change. In M. Preedy,R. Glattey, and R. Levacic. *Educational Management: Strategy, Quality and Resource*. Buckingham: Open University Press.
- Hopkins, Margaret M.; O’Neil, Deborah A. & Bilimoria, Diana. (2006 May). *Effective Leadership and Successful Career Advancement: Perspectives from Women in Health Care*. *Equal Opportunities International*. 25 (4), pp. 251-271.
- Hoy, Wane and Miskel, Cecil G. (2001). *Educational Administration : Theory - Research – Practice*. (6th ed). New York: McGraw – Hill.
- _____. (2005). *Educational Administration: Theory Research and Practice*. (7th ed). New York : McGraw – Hill.
- _____. (2005). *Educational Administration: Theory Research and Practice*. (7th ed). New york: McGraw – Hill.
- _____. (2008). *Educational Administration: Theory, Research and Practice*. (8th ed). Boston: McGraw-Hill.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Hoy, Wane and Furguson, Judith. (1985 October). Theoretical Framwork and Exploration Organization of School *Education Administration Quaterly*. 21 (2), 117-134.
- Hoyle, R.H.; & Panther, A.T. (2009). Writing About Structural Equation Models. In R.H. Hoyle (Ed.). *Structural Equation Modeling: Concepts, Issue, and Applications*. California: Sage.
- Huber, D. L. (2007). *Leadership and Nursing Care Management*. (3rd ed). Philadelphia: Saunders Elsevier.
- Kast. Fremont E. and Rosenzweig. James E. (1985). *Organization and Contingency Approach*. (4th ed). Singapore: McGraw – Hill.
- Kaufer, Irvin J. (1989). *Study of Participation in New Jersey Teachers' Locals*, Dissertation Abstracts International. 50 (11), 3432-A; May
- Kevin Rafferty. (2008 May). Moral Leadership, A Role for Japan in Myanmar. *The Japan Times*. Retrieved March 15, 2014, from: <http://search.japantimes.co.jp/cgi-bin/eo20071010a2.html>.
- Knezevich, S. J. (1984). *Administration of Public Education*. (4th ed). New York: Harper and Row.
- Lane, Miles. (1985). *Social Indicators and Human Development*. London: France Printer.
- LaPierre, L, & Hausdorf, P. (2001). Understanding The Links Between Work Commitment Constructs. *Journal of Vocational Behavior*. , 58(3), 539-554.
- Lashway, M. (2002). *Blended Learning and Sense of Community: A Comparative Analysis with Traditional and Fully Online Graduate Course*. Retrieved August 20, 2015, from: <http://www.irrodl.org/content/v5.2/rovai-jordan.html>.
- Likert,Rensis. (1962). *The Human Organization: Its Management and Value* . New York : McGraw- Hill.
- Lily Neumann & Yoram Neumann. (2015). *Determinants of Students' Instructional Evaluation: A Comparison of Four Levels of Academic Areas – A*. Retrieved August 25, 2015 from: <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00220671.1985.10885591>.
- Lunenburg, Fred C. & Allan C . Ornstein. (1996). *Educational Administration: Concepts and Practice*. (3rd ed). Australia: Wadsworth.
- _____. (2004). *Educational Administration: Concepts Practice*. (3rd ed.) Australia: Wadsworth.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Lunenburg, Fred. (2008). *Educational Administration Concepts and Practices*. New York: Thomson Learning.
- _____. C. and Ornstein, Allan C. (1992). *Educational Administration: Concept and Practices* (2nd ed). Belmont, CA: Wadsworth.
- Maddox, Harry. (1963). *How to Study*. London: Wyman.
- Mann. (1989 January). Relationship Between Emotional Intelligence and Transformational Leadership Style: A Gender Comparison. *Journal of Business and Psychology*, 17 (3), 387-404.
- Marriner – Tomey, A (1997). *Transformational Leadership in Nursing*. Missouri: Mosby-Year Book.
- Martin M. Chemers and Linda Mahar (1976). *Improving Leadership Effectiveness: The Leader Match Concept*. New York: Wiley.
- Marzano, R. J. (2000). *Designing a New Taxonomy of Educational Objectives*. Thousand Oaks Sage, CA: Corwin Press.
- _____. *Teaching with Interactive Whiteboard*. Retrieved May 19, 2014, from: <http://www.ascd.org/publications/educational-leadership/Teaching-with-Interactive-Whiteboards.aspx>.
- Mats, Alvesson. (1993). *Department of Business Administration*, University of Gothenburg, Vasagatan 3, S- 41124 Gothenberg, Sweden.
- Matthews, G. (2007). *Handbook of Research for Educational Communications and Technology: a Project of The Association for Educational Communications and Technology*. New York: Macmillan Library References.
- Maurer M.M. & Davidson G. (1998 December) Technology, Children, and The Power of The Heart. *Phi Delta Kappan* 80, 458–460.
- McEwan, E. K. (2003). *Ten Traits of Highly Effective Principals: from Good to Great Performance*. Thousand Oaks Sage, CA.
- Mentz. (2003). *Change and the Quality of Work-Life of Teachers in Rural. Schools in South Africa*. Paper Presented at The Annual Meeting of The American Educational Research Association, Seattle.
- Mialaret, Gaston. (1991). *World Survey of Pre-school Education*. Paris, France.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Mills, S. C., , R. C. (2002). *Be The Technology: Redefining Technology Integration in Classrooms*. In Crawford et al. (Eds.). Proceedings of Society for Information Technology and Teacher Education International Conference Chesapeake, VA: AACE.
- Mitroff, I.I. (1983). *Stakeholders of The Organizational Mind*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Mondy & Noe. (1978). *Satisfactoin in The White Collar Job*. Michigan: University of Michigan Press
- Morris, Yvonne Anna. (1998 May). Teachers Perception of The Conflict Management Climate and Procedures in South Carolina Schools, *Dissertation Abstracts International*. NO. DAI – A 58/08.
- Mowday, R.T., Porter, L.W. & Steer, R.M. (1991). *Imployee - Organizational Likage: The Psychology of Commitment Absenteeism and Turnover*. New York: Academic Press.
- Nance, Robert. (2009). *The Importance of Early Childhood Education: Roles of Play, Language, Socialization, Formation of Values*. New York: Prentic Hall.
- Newton, J. (1999). An Evaluation of The Impact of External Quality Monitoring on A Higher Education College (1993 – 1998). *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 24 (2), 215 – 235.
- Ofsted. (1994). *Improving Schools*. London: HMSO.
- Pashiardis Georgia. (2008 May). Toward a Knowledge Base for School Climate in Cyprus’s Schools *International Journal of Educational Management*, 5 (22), 231-248.
- Pennington, G. (1999). *Toward New Professionalism: Accrediting Higher Education Teaching, A Handbook for Teacher and Learning in Higher Education Enhancing Academic Practice*. London: Kogan Page.
- Pulley, M., Sessa, V., & Malloy, M. (2002). *E-Leadership*. Retrieved June 15, 2015, from: http://www.scotland.gov.uk/library5 /education/cpd_leader.pdf.
- Rafferty. (2008). Perceptions of Organizational Change: A Stress and Coping Perspective. *The Journal of Applied Psychology*, 91 (5), 1154-1162.
- Resnick, D. P., & Resnick, L. B. (2002). The Nature of Literacy: An Historical Exploration. *Harvard Educational Review*, 47, 370-385.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Sabatini, F. (2002 January). The Empirics of Social Capital and Economic Development: A Critical. *Journal of Development 60 (Asian Development Bank)*.
- Sheinberg. (1999). The Impact of Parent Participation in Sex on Adolescent Sexual Knowledge, Attitudes, Locus of Control and Behavior. *Journal of Pacifica Graduate Institute*.
- Schermerhorn, JohnR, James G. Hunt and Richard N. Osborn. (2003). *Organizational Behavior*. (8th ed). USA: John Wiley & Sons.
- Senior,B. (2002). *Organisational Change*. (2nd ed). London: Pearson Education Ltd.
- Sergiovanni, Thomas J. & Others (2004). *Education Governance and Administration*. (5th ed). Boston: Pearson Allyn and Bacon.
- _____. (2009). *The Principalsip : A Reflective Practice Perspective*. (6th ed). Boston: Pearson Allyn and Bacon.
- Simon, Herbert A. (1977). *Administrative Behavior*. (3rd ed). New York : McMillan.
- Steers, R.M. (1977). *Organization Effectiveness*. California: Goodyear Publishers.
- Stegall, Patricia. (1998). *The Principal-Key to Technology Implementation*. Retrieved January 28, 2006 from: http://ericed.gov/ERICDocs/data/ericdocs2/content_storage_01/0000000b/80/11/26/af.pdf
- Stensaker, B. (2003 August) Trance, Transparency and Transformation: The Impact of External Quality Monitoring in Higher Education, *Quality in Higher Education*, 9, pp. 151–59.
- Tableman Betty; et al (2004). *School Climate and Learning*. Retrieved December 31, 2015 from: http://outreach.msu.edu/bpbriefs/issues/brief_31.pdf.
- Tanner, James. (1981). *Curriculum Development: Theory into Practice*. (2nd ed). New York: Macmillan Publishing.
- Thompson, M. R. Ellis. (2007) *Cultural Theory Boulder*. New York: Westview Press.
- Trice, H and Beyer. J. (1993). *The Cultures of Work Organizations*. Englewood Cliffs. New Jersey : Prentice-Hall.
- Tyler, Ralph W. (1985). *Basic Principles of Curriculum and Instruction*. Chicago: The University of Chicago press.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- UNESCO. (2010). *Information Literacy Resources Directory*. Retrieved May 15, 2015, from: <http://www.infolitglobal.info>.
- UNICEF. (2005). *UN Assembly Special Session on Children by Child Delegates*. Retrieved March 23, 2015, from: <http://www.unicef.org>
- Van Deventer and Kruger. (2003). *The Effectiveness of Delegation as A Process in Primary Schools in South Central Region of Botswana*. Mabatho: North West University.
- Walker, J.P., & Lambert, H. (2000). *Self-directed Learning: A Guide for Learners and teachers*. Chicago: Association Press and Follett Publishing.
- Waltz CW, Bausell RB. (1981). *Nursing Research: Design, Statistics, and Computer Analysis*. Philadelphia, PA: F.A. Davis;
- Weber, E. (2003). *General System Theory: Foundations, Development, Applications*. New York: George Braziller.
- Weiss, C.H. (2004). Rooting for Evaluation. In Alkin. M.C. (Ed). *Evaluation Roots : Tracing Theorists's Views and Influences*. London: SAAG.
- Wohistetler P.and Mohrman S. (1996). *Assessment of School – Based Management*. Office of Educational Research and Improvement. US. Department of Education, Washington DC: US Government Printing Office.
- Wong, S., and Tack, T. (2002). *A Case Study of School – Based Science Curriculum Development*. Retrieved November 29, from: <http://journal.aps.org/prevention/volume3>
- Woolley,A. (1998 April). Student Drop-out. *Teaching at A Distance*, 24 (5), 2-3.
- Yee, D.L. (2000, March). Image of School Principals' Information and Communication Technology Leadership. *Journal of Information Technology for Teacher Education*, 9 (3), 287-302.
- Yukl, Gary & Fleet D, Van David. (1992). *Theory and Research on Leadership in Organizations*, in Handbook of Industrial and Organization Psychology California: Consulting Psychologists.

บรรณานุกรม (ต่อ)

Zullig and others. (2010). *Comparability Among Four Invertebrate Sampling Methods*, Fountain Creek Basin, Colorado, 2010–2012. Retrieved March 23, 2015, from: <http://pubs.usgs.gov/sir/2014/5049/pdf/sir2014-5049.pdf>

บุคลากรกรม

- คะนิงเนตร ชัยโยธา. (2559, 21 กันยายน). ครูโรงเรียนบ้านควนพระสาครินทร์. ที่โรงเรียนบ้านควนพระ
สาครินทร์ ตำบลปากพะยูน อำเภอกาบพะยูน จังหวัดพัทลุง.
- เฉลิมศรี หะวานนท์. (2559, 7 กันยายน). ครูโรงเรียนบ้านโพหวาย. ที่โรงเรียนบ้านโพหวาย
ตำบลบางกุ้ง อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี.
- ถาวร หนูสงวน. (2559, 22 มีนาคม). ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเกาะเสือ. ที่โรงเรียนบ้านเกาะเสือ
ตำบลเกาะหมาก อำเภอกาบพะยูน จังหวัดพัทลุง.
- นวลใย สุทธิพิทักษ์. (2559, 20 กันยายน). ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาเคียน . ที่โรงเรียนบ้านนาเคียน
ตำบลนาเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช.
- ประจวบ หนูเลี้ยง. (2559, 22 มีนาคม). รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่. ที่สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง.
- ประพันธ์ ไชยณรงค์. (2559, 16 กันยายน). ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดโพธิ์เสด็จ. ที่โรงเรียนวัดโพธิ์เสด็จ
ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัด นครศรีธรรมราช
- ประยงค์ อินทร์แก้ว. (2559, 5 กันยายน). ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหรั่งแคบ. ที่โรงเรียนวัดหรั่งแคบ
ตำบลดอนทราย อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง.
- ปรีชา ศรีมุกข์. (2559, 23 มีนาคม). ผู้อำนวยการโรงเรียนหมู่บ้านป่าไม้. ที่โรงเรียนหมู่บ้านป่าไม้
ตำบลกรงหย่น อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช.
- พนิตยาพร ชูทอง. (2559, 5 กันยายน). ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดโคกตะเคียน. ที่โรงเรียนวัดโคกตะเคียน
ตำบลโคกทราย อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง.
- พรรณชนก ชลเจริญ. (2559, 21 กันยายน). ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านควนพระสาครินทร์.
ที่โรงเรียนบ้านควนพระสาครินทร์ ตำบลปากพะยูน อำเภอกาบพะยูน จังหวัดพัทลุง.
- พลสวัสดิ์ ใจเต็ม. (2559, 17 กันยายน). ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลวัดเขาสุวรรณประดิษฐ์.
ที่โรงเรียนอนุบาลวัดเขาสุวรรณประดิษฐ์ ตำบลดอนสัก อำเภอดอนสัก
จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- เพ็ญนภา วาจาเพชร. (2559, 16 กันยายน). ครูโรงเรียนวัดโพธิ์เสด็จ. ที่โรงเรียนวัดโพธิ์เสด็จ
ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัด นครศรีธรรมราช
- เพ็ญศรี นกแก้ว. (2559, 23 มีนาคม). ครูโรงเรียนบ้านวังยวน. ที่โรงเรียนบ้านวังยวน ตำบลที่วัง
อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช.

มณฑา ทองใบ. (2559, 6 กันยายน). ครูโรงเรียนบ้านเขาตะเกาทอง. ที่โรงเรียนบ้านเขาตะเกาทอง ตำบลพะโต๊ะ อำเภพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร.

รัตนารณ นะขาว. (2559, 8 กันยายน). ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองแตน. ที่โรงเรียนวัดหนองแตน ตำบลนาสาร อำเภพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช.

รุจศักดิ์ ธรรมรุจี. (2559, 6 กันยายน). ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านเขาหลาง. ที่โรงเรียนชุมชนบ้านเขาหลาง ตำบลเขาหลาง อำเภละแม จังหวัดชุมพร.

เรณู บุญนำ. (2559, 17 กันยายน). ครูโรงเรียนอนุบาลวัดเขาสุวรรณประดิษฐ์. ที่โรงเรียนอนุบาลวัดเขาสุวรรณประดิษฐ์ ตำบลดอนสัก อำเภอดอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี.

วันดี โพธิศิริ. (2559, 20 กันยายน). ครูโรงเรียนบ้านนาเคียน . ที่โรงเรียนบ้านนาเคียน ตำบลนาเคียน อำเภเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช.

วิเชษฐ์ ชนะแก้ว. (2559, 24 มีนาคม). ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา. ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 อำเภพุนพิง จังหวัดสุราษฎร์ธานี.

วิระวรรณ บุรณากุล. (2559, 6 กันยายน). ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเขาตะเกาทอง. ที่โรงเรียนบ้านเขาตะเกาทอง ตำบลพะโต๊ะ อำเภพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร.

ศรันย์ บัวทองเรือง. (2559, 22 มีนาคม). ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลควนขนุน. ที่โรงเรียนอนุบาลควนขนุน ตำบลโตนดด้วน อำเภควนขนุน จังหวัดพัทลุง.

ศิริลักษณ์ เลขมาศ. (2559, 8 กันยายน). ครูโรงเรียนวัดหนองแตน. ที่โรงเรียนวัดหนองแตน ตำบลนาสาร อำเภพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช.

ศุภชัย เวชกุล. (2559, 7 กันยายน). ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านโพหวาย. ที่โรงเรียนบ้านโพหวาย ตำบลบางกุ้ง อำเภเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี.

สมมาศ ทองร่วง. (2559, 23 มีนาคม). รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่. ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 1 อำเภเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช.

สินเทา บัวขวัญ. (2559, 23 มีนาคม). ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครศรีธรรมราช “ณ นครอุทิศ” ที่โรงเรียนอนุบาลนครศรีธรรมราช “ณ นครอุทิศ” ตำบลคลัง อำเภเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช.

สุคนธ์ แสงโคตร. (2559, 5 กันยายน). ครูโรงเรียนวัดหรั่งแคบ. ที่โรงเรียนวัดหรั่งแคบ ตำบลดอนทราย อำเภควนขนุน จังหวัดพัทลุง.

เสริมสุข วิบูลย์กาญจน์. (2559, 5 กันยายน). ครูโรงเรียนวัดโคกตะเคียน. ที่โรงเรียนวัดโคกตะเคียน
ตำบลโคกทราย อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง.

เสาวณี ขำอ่วม. (2559, 24 มีนาคม). ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหาดหงส์. ที่โรงเรียนบ้านหาดหงส์
ตำบลท่าข้าม อำเภอกำแพง จังหวัดชุมพร.

อุทัย วัฒนศิริ. (2559, 6 กันยายน). ครูโรงเรียนชุมชนบ้านเขาหลวง. ที่โรงเรียนชุมชนบ้านเขาหลวง
ตำบลเขาหลวง อำเภอละแม จังหวัดชุมพร.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
HATYAI UNIVERSITY

ม.หาดใหญ่ มหาวิทยาลัยเอกชนชั้นนำของเมืองไทย²¹⁴
รู้จัก รู้ธรรม รู้สำราญ

ที่ น.ญ. 0551 /2559

11 มีนาคม 2559

เรื่อง ขออนุญาตเข้าสัมภาษณ์

เรียน คุณประจวบ หนูเลี้ยง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วย นางเรวดี เขาวนาสัย นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับ ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุจิตรา จรจิตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิภา พงศ์วิรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ในการนี้ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และ ประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษาอย่างยิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์ให้ นางเรวดี เขาวนาสัย เข้าพบเพื่อสัมภาษณ์ประเด็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับ ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย สำหรับ วัน-เวลา สัมภาษณ์นักศึกษาจะประสานงานมายังท่านอีกครั้งหนึ่ง

ทั้งนี้ หากท่านมีความประสงค์ที่จะติดต่อเพื่อประสานงานกับนักศึกษา ท่านสามารถติดต่อ ได้ที่เบอร์ 081-2770120

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนันต์ ทิพย์รัตน์)

รองอธิการบดีฝ่ายบริการวิชาการและกิจการพิเศษ
ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยหาดใหญ่

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ 0-7420-0300 ต่อ 661-2

โทรสาร 0-7420-0384

Hatyai University, the First Private University in Southern Thailand

125 / 502 Polpichai Rd. Hatyai Songkhla 90110 Thailand <http://www.hu.ac.th>
Tel 66 74 200300, 425000 Fax 66 74 425467

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
HATYAI UNIVERSITY

ม.หาดใหญ่ มหาวิทยาลัยเอกชนชั้นนำของเมืองไทย 215
รัฐกิจ รัฐธรรม รัฐสำเนา

ที่ ม.ญ. /2559

๗ มีนาคม 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเที่ยงตรงเครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ จำนวน ฉบับ

ด้วย นางเรวดี เขาวนาสัย นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับ
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย" โดยมี
รองศาสตราจารย์ ดร.สุจิตรา จรจิตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิภา พงศ์วิวัฒน์
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ในกรณี มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และ
มีประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวอย่างยิ่ง จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเที่ยงตรงเครื่องมือวิจัย
ของ นางเรวดี เขาวนาสัย รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาและขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ดร.อนันต์ ทิพรัตน์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนันต์ ทิพรัตน์)

รองอธิการบดีฝ่ายบริการวิชาการและกิจการพิเศษ
ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยหาดใหญ่

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ 0-7420-0300 ต่อ 661-2

โทรสาร 0-7420-0384

Hatyai University, the First Private University in Southern Thailand

125 / 502 Polpichai Rd., Hatyai Songkhla 90110 Thailand <http://www.hu.ac.th>
Tel 66 74 200300, 425000 Fax 66 74 425467

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
HATYAI UNIVERSITY

ม.หาดใหญ่ มหาวิทยาลัยเอกชนชั้นนำของเมืองไทย²¹⁶
รู้จัก รู้ธรรม รู้สาขา

ที่ ม.ญ. 0๑๗๑ /2559

๑๑ พฤษภาคม 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัด โลกสมานคุณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามงานวิจัย จำนวน 2 ฉบับ

ด้วย นางเรวดี เขาวนาสัย นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา อยู่ระหว่างการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับ ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุจิตรา จรจิตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิภา พงศ์วิรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดังกล่าวบรรลุตามวัตถุประสงค์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ จึงขอความอนุเคราะห์มายังท่านและครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในฉบับแบบสอบถาม ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา และขอความกรุณาส่งแบบสอบถามกลับไปยัง นางเรวดี เขาวนาสัย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหน้าควนดั่ง (ราษฎร์สามัคคี) หมู่ 1 ตำบลควนดั่ง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110 และสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ 081-2770120

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

อนันต์ ทิพย์รัตน์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนันต์ ทิพย์รัตน์)

รองอธิการบดีฝ่ายบริการวิชาการและกิจการพิเศษ
ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยหาดใหญ่

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ 0-7420-0300 ต่อ 661-2

โทรสาร 0-7420-0384

Hatyai University, the First Private University in Southern Thailand

125 / 502 Polpichai Rd., Hatyai Songkhla 90110 Thailand <http://www.hu.ac.th>
Tel 66 74 200300, 425000 Fax 66 74 425467

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
HATYAI UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยเอกชนชั้นนำของเมืองไทย²¹⁷
ผู้คิด ผู้ธรรม ผู้สำนึก

ที่ ม.ญ. ๗๖๔ /2559

๒ สิงหาคม 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วย นางเรวดี เขาวนาสัย นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับ ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุจิตรา จรจิตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิภา พงศ์วิรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ในการนี้ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านและบุคลากรในสังกัดของท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ที่จะให้ข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาคำเนินการเก็บข้อมูลยังหน่วยงานของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

อนันต์ ทิพย์รัตน์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนันต์ ทิพย์รัตน์)

รองอธิการบดีฝ่ายบริการวิชาการและกิจการพิเศษ
ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยหาดใหญ่

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ 0-7420-0300 ต่อ 661-2

โทรสาร 0-7420-0384

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
HATYAI UNIVERSITY

มหาไทย์ มหาวิทยาลัยเอกชนชั้นนำของไทย
รัฐกิจ รัฐธรรม รัฐสำเร็จ

ที่ ม.ญ. /2559

18 สิงหาคม 2559

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลโดยการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group)

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วย นางเรวดี เขาวนาสัย นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยด้านคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับ ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุจิตรา จรจิตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิภา พงศ์วิรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ในการนี้ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านและบุคลากรในสังกัดของท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ที่จะให้ข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ในเรื่องดังกล่าว จึงขอกความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูล โดยการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) ชิงหน่วยงานของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ดร.อนันต์ ทิพย์รัตน์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนันต์ ทิพย์รัตน์)

รองอธิการบดีฝ่ายบริการวิชาการและกิจการพิเศษ
ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยหาดใหญ่

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ 0-7420-0300 ต่อ 661-2

โทรสาร 0-7420-0384

Hatyai University, the First Private University in Southern Thailand

125 / 502 Polpichai Rd, Hatyai Songkhla 90110 Thailand <http://www.hu.ac.th>
Tel 66 74 200300, 425000 Fax 66 74 425467

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์เชิงลึก
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษาสถานศึกษาระดับประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

1. นายสมมาศ ทองร่วง	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครศรีธรรมราช เขต 4
2. นายประจวบ หนูเลี้ยง	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พัทลุง เขต 1
3. นายถาวร หนูสงวน	ผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยฐานะเชี่ยวชาญ
โรงเรียนบ้านเกาะเสือ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2
4. นายศรัณย์ บัวทองเรือง	ผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยฐานะเชี่ยวชาญ
โรงเรียนอนุบาลควนขนุน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1
5. นายสินเทา บุญขวัญ	ผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนอนุบาลนครศรีธรรมราช “ณ นครอุทิศ”
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช
เขต 1
6. ดร.ปรีชา ศรีมุข	ผู้อำนวยการโรงเรียนหมู่บ้านป่าไม้
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2
7. นางเสาวณี ขำอ่วม	ผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านหาดหงส์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1
8. นางเพ็ญศรี นกแก้ว	ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านวังยวน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2
9. นายวิเชษฐ์ ชนะแก้ว	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตาม และประเมินผล
การจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สุราษฎร์ธานี เขต 2

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์เชิงลึก

ปัจจัยเกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

1. นายสมมาศ ทองร่วง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4
2. นายประจวบ หนูเลี้ยง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพัทลุง เขต 1
3. นายถาวร หนูสงวน ผู้อำนวยการโรงเรียน วิทย์ฐานะเขี้ยวชาญโรงเรียนบ้านเกาะเสือ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต
4. นายศรันย์ บัวทองเรือง ผู้อำนวยการโรงเรียน วิทย์ฐานะเขี้ยวชาญ โรงเรียนอนุบาลควนขนุน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต
5. นายสินเทา บุญขวัญ ผู้อำนวยการโรงเรียน วิทย์ฐานะชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนอนุบาลนครศรีธรรมราช “ณ นครอุทิศ”
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1
6. ดร.ปรีชา ศรีมุขข์ ผู้อำนวยการโรงเรียนหมู่บ้านป่าไม้
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2
7. นางเสาวณี ขำอ่วม ผู้อำนวยการโรงเรียน วิทย์ฐานะชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านหาดหงส์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1
8. นางเพ็ญศรี นกแก้ว ครู วิทย์ฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านวังยวน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2
9. นายวิเชษฐ์ ชนะแก้วศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์เชิงลึก
แนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

1. นายประยงค์ อินทร์แก้ว	ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดห้วยแคบ จังหวัดพัทลุง
2. นางสุนันท์ แสงโคตร	ครู โรงเรียนวัดห้วยแคบ จังหวัดพัทลุง
3. นางสาวพนิตยาพร ชูทอง	ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดโคกตะเคียน
จังหวัดพัทลุง
4. นางเสริมสุข วิบูลย์กาญจน์	ครู โรงเรียนวัดโคกตะเคียน จังหวัดพัทลุง
5. นายรุจศักดิ์ ธรรมรุจี	ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนชุมชนบ้านเขาหลวง
จังหวัดชุมพร
6. นางอุทัย วัฒนศิริ	ครู โรงเรียนชุมชนบ้านเขาหลวง จังหวัดชุมพร
7. นางวิระวรรณ บุรณากุล	ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านเขาตะเกาทอง
จังหวัดชุมพร
8. นางมณฑา ทองใบ	ครู โรงเรียนบ้านเขาตะเกาทอง จังหวัดชุมพร
9. นายศุภชัย เวชกุล	ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านโพหวาย
จังหวัดสุราษฎร์ธานี
10. นางเฉลิมศรี หะวานนท์	ครู โรงเรียนบ้านโพหวาย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
11. นางสาวรัตนภรณ์ นะขาว	ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดหนองแต่น
จังหวัดนครศรีธรรมราช
12. นางศิริลักษณ์ เลขมาศ	ครู โรงเรียนวัดหนองแต่น จังหวัดนครศรีธรรมราช
13. นางนวลไย สุทธิพิทักษ์	ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านนาเคียน
จังหวัดนครศรีธรรมราช
14. นางวันดี โพธิศิริ	ครู โรงเรียนบ้านนาเคียน จังหวัดนครศรีธรรมราช
15. นางพรรณชนก ชลเจริญ	ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านควนพระสาครินทร์
จังหวัดพัทลุง

16. นางคะนึ่งเนตร ชัยโยธา ครู โรงเรียนบ้านควนพระสาครินทร์ จังหวัดพัทลุง
17. นายประพันธ์ ไชยณรงค์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดโพธิ์เสด็จ
จังหวัดนครศรีธรรมราช
18. นางวรรณา เปล้าประนม ครู โรงเรียนวัดโพธิ์เสด็จ จังหวัดนครศรีธรรมราช
19. นายพูลสวัสดิ์ ใจเต็ม ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาล
วัดเขาสุวรรณประดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
20. นางเรณู บุญนำ ครู โรงเรียนอนุบาลวัดเขาสุวรรณประดิษฐ์
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

รายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม
ของแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.วัน เดชพิชัย
อดีตรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
อดีตคณบดี คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
ปัจจุบัน อธิการบดีกิตติคุณ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
2. รศ.ดร.นิรันดร์ จุลทรัพย์
รองคณบดีฝ่ายวิจัยและประกันคุณภาพ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
3. รศ.ดร.ประชุม รอดประเสริฐ
อาจารย์พิเศษ ศูนย์การบริหารเชิงนวัตกรรมและภาวะ
ผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
4. ผศ.ดร.วสันต์ อติศัพท์
รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษาและชุมชน
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
5. นายณัฐกร แก้วประชุม
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสงขลา เขต 2
6. ดร.วัชรศักดิ์ สงค์ปาน
ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเมืองกลาง จังหวัดภูเก็ต
7. ดร.วันชัย หวังสวัสดิ์
ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเสนาณรงค์วิทยา
จังหวัดสงขลา
8. นางสาวจตุพร จันทร์เรือง
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1
9. ดร.สุภาวดี ดวงจันทร์
ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดโคกสมานคุณ
จังหวัดสงขลา

ภาคผนวก ค

เครื่องมือในการวิจัย

สำหรับผู้บริหาร
เป็นผู้ให้ข้อมูล

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

คำชี้แจงทั่วไป

1. แบบสอบถามการวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัยเรื่อง “ ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ” ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้รักษาการณ์ในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และ ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำแนกคุณภาพสถานศึกษา 5 ระดับ

แต่ละคะแนนมีช่วงคะแนนที่เท่ากันจากคะแนนเต็ม 5 มากที่สุดถึงคะแนน 1 น้อยที่สุด ประกอบด้วย ข้อคำถามจากปัจจัย 4 ด้าน คือ ด้านโรงเรียน ด้านผู้บริหาร ด้านชุมชน และ ด้านสภาพแวดล้อมภายนอก

2. โปรดตอบทุกข้อคำถามตามสภาพที่แท้จริง คำตอบของท่านมีคุณค่าอย่างยิ่งต่อการวิจัย

เพราะจะทำให้ทราบข้อเท็จจริงอันจะนำไปสู่ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ข้อมูลที่ท่านตอบจะไม่มีผลกระทบต่อการใช้งานของท่านแต่อย่างใด ผู้วิจัยรับรองว่าข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามฉบับนี้จะเป็นความลับ การนำเสนอข้อมูลจะนำเสนอในภาพรวมเท่านั้น

3. เมื่อท่านให้ข้อมูลครบถ้วนทุกข้อแล้ว โปรดส่งแบบสอบถามคืนให้ผู้วิจัยทางไปรษณีย์ตามชื่อ ที่อยู่ที่ระบุไว้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านไว้ ณ โอกาสนี้สำหรับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นางเรวดี เชาวนาสัย

นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ (เศษที่เกิน 6 เดือน นับเพิ่มอีกหนึ่งปี)

ต่ำกว่า 30 ปี 30 – 35 ปี

36 – 40 ปี 41 – 45 ปี

46 – 50 ปี 51 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี

ปริญญาโท ปริญญาเอก

4. ประสบการณ์ในการทำงาน (เศษที่เกิน 6 เดือน นับเพิ่มอีกหนึ่งปี)

ต่ำกว่า 5 ปี 5 – 10 ปี

11 – 15 ปี 16 – 20 ปี

21 – 25 ปี มากกว่า 25 ปี

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 91 ข้อ โปรดตอบทุกข้อ การตอบแต่ละข้อขอให้ทำเครื่องหมาย

✓ ในช่องระดับความคิดเห็นเพียงช่องเดียว โดยกำหนดเกณฑ์คะแนนดังนี้

5 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุด

4 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นมาก

3 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นปานกลาง

2 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อย

1 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อยที่สุด

ขอความกรุณาท่านโปรดอ่านและพิจารณาว่าตัวแปรในปัจจัยต่างๆ มีผลต่อการจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอยู่ในระดับใด โดยให้ท่านพิจารณาให้คะแนนซึ่งแต่ละคะแนนมีช่วงคะแนนที่เท่ากันจากคะแนนเต็ม 5 ถึงคะแนนน้อยที่สุด 1 คะแนน ในแต่ละตัวแปรดังตัวอย่าง

ข้อ	ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5=มากที่สุด	←	→	1=น้อยที่สุด	
		5	4	3	2	1
	ปัจจัยด้านโรงเรียน					
	ตัวแปรที่ 1 แหล่งเรียนรู้					
0	(ตัวอย่างคำถาม)	✓				

จากตัวอย่างข้อ 0 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า (ตัวอย่างคำถาม) เป็นปัจจัยที่จำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด (5 คะแนน)

นิยามเชิงปฏิบัติการ

แหล่งเรียนรู้ หมายถึง สถานที่หรือชุมชนที่สถานศึกษาสามารถใช้ประโยชน์

เพื่อการจัดการเรียนรู้ของบุคลากร ประกอบด้วยแหล่งเรียนรู้จากบุคคล แหล่งเรียนรู้ตามธรรมชาติ แหล่งการเรียนรู้ที่มนุษย์สร้างขึ้น และแหล่งเรียนรู้ทางสังคม ซึ่งสถานศึกษาต้องบริหารจัดการพื้นที่สำหรับจัดทำแหล่งเรียนรู้อย่างเป็นสัดส่วนหลากหลาย และเพียงพอ มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยากร และแหล่งเรียนรู้ภายนอกมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน ชุมชนให้การสนับสนุนในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง สิ่งประดิษฐ์คิดค้นหรือแนวคิดใหม่ ๆ ที่สามารถนำมาใช้ปฏิบัติงานได้ดี เช่น เทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์ระบบสื่อสารโทรคมนาคมที่เหมาะสม สารสนเทศที่เหมาะสมที่เพียงพอมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียนเพื่อเพิ่มศักยภาพในด้านการบริหารจัดการ การเรียนการสอนการเรียนรู้ของผู้เรียน และเครือข่ายการเรียนรู้ของชุมชน จัดเก็บข้อมูล และจัดทำสารสนเทศที่ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน นำไปใช้ได้อย่างรวดเร็วมีการประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และนำผลการประเมินมาปรับปรุงเพื่อวางแผนการพัฒนานักเรียนและสถานศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

บรรยากาศโรงเรียน หมายถึง ลักษณะการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนที่มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน มีความรัก ความผูกพัน มีน้ำใจเอื้อเฟื้อกัน ก่อให้เกิดความร่วมมือช่วยเหลือในการปฏิบัติงาน ผู้บังคับบัญชามีการติดต่อสื่อสารอย่างเปิดเผย บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงานร่วมกัน มีการเอาใจใส่ จัดสรรสวัสดิการและสร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากร บุคลากรมีความภาคภูมิใจในองค์กรและผลงานที่เกิดขึ้น ส่งผลให้เกิดความสำเร็จของงาน

วัฒนธรรมโรงเรียน หมายถึง วิธีของการปฏิบัติงานที่ได้พัฒนาและยึดถือปฏิบัติ

สืบทอดกันมาภายในโรงเรียนเกิดเป็นวัฒนธรรมเด่นจนทำให้เกิดแนวทางพฤติกรรมเฉพาะตัว มีความคิดริเริ่มในการทำงาน มุ่งแสวงหาหรือสร้างสิ่งใหม่ ๆ เพื่อความก้าวหน้าของสถานศึกษา มีการกำหนดโครงสร้างการบริหาร บุคลากรรู้ขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง มีปรัชญาการปฏิบัติงาน กฎระเบียบ ข้อบังคับที่ชัดเจนเป็นที่ยอมรับและปฏิบัติตามได้ บุคลากรมีความรักสามัคคี ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ใส่ใจผลงานและความก้าวหน้าของบุคลากร เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นเรื่องการทำงานได้อย่างเต็มที่ มุ่งสร้างความพึงพอใจแก่สมาชิกและผู้รับบริการ

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง ลักษณะการแสดงออกในการบริหารงานของผู้นำที่มีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงาน โดยการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานในระดับสูง การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ และการกระตุ้นทางปัญญา นำความรู้ใหม่ๆ มาปรับปรุงการทำงานอย่างต่อเนื่อง มุ่งมั่นเพื่อประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ สนับสนุนให้มีการร่วมกันปรึกษาหารือเพื่อการดำเนินการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียนจนทำให้เกิดการทำงานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ลักษณะการบริหารงานของผู้นำที่มีความรู้ความสามารถในการนำความรู้ วิธีการ ตลอดจนเทคนิคใหม่ ๆ ที่มีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษามาใช้ในการบริหารการเรียนการสอน มีการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน วางแผน และการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ ส่งเสริมกิจกรรมทางวิชาการของโรงเรียน จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ และกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ส่งเสริมการวิจัยชั้นเรียนและนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านหลักสูตร การเรียนการสอนและการประเมินผลของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง คำชี้แจง ลักษณะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนโดยใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้วยการกำหนดวิสัยทัศน์ มีแผนงานที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวกเพื่อให้สามารถรองรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ และพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกำกับ ติดตาม การนำแผนงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

พฤติกรรมการบริหาร หมายถึง การแสดงออกของผู้บริหารโรงเรียนที่มีความสามารถในการริเริ่ม และลงมือปฏิบัติเกี่ยวกับการปรับปรุง และเปลี่ยนแปลง เป้าหมาย โครงสร้าง และกระบวนการในการบริหารโรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงขึ้น

การมีส่วนร่วมในการบริหาร หมายถึง การที่ชุมชนได้เข้ามามีบทบาทร่วมกับโรงเรียนในการจัดการศึกษา การมีส่วนร่วม การกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาการวางแผนการร่วมดำเนินการ และการประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียน

การสนับสนุนภาคีเครือข่าย หมายถึง การให้ความยอมรับช่วยเหลือในการดำเนินงานของภาครัฐ ภาคเอกชน กรรมการสถานศึกษา ผู้แทนชุมชน และองค์กรต่าง ๆ ให้ความช่วยเหลือสนับสนุน ให้คำแนะนำแก่โรงเรียน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่พึงประสงค์

สังคมและวัฒนธรรม หมายถึง สังคมและวัฒนธรรมคำชี้แจง วิธีหรือทางแห่งการดำเนินชีวิตร่วมกันซึ่งส่งผลต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้แก่ จำนวนประชากร ระบบการศึกษา ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี แนวโน้มทางสังคม การคมนาคม การสื่อสาร อาชีพ และปัญหาสังคม ฯลฯ

สภาพทางเศรษฐกิจ หมายถึง ผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชน มีฐานะทางเศรษฐกิจที่เอื้อต่อการศึกษาของโรงเรียนในด้านความพร้อมของนักเรียน การระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การเมืองและกฎหมาย หมายถึง โรงเรียนได้รับผลจากอิทธิพลทางการเมือง กฎหมาย และผู้บริหารในด้านของรัฐธรรมนุญ พระราชบัญญัติการศึกษา หลักสูตร นโยบายรัฐบาล นโยบายหน่วยงานต้นสังกัด กฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ การแทรกแซงทางการเมือง ฯลฯ ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา

ข้อ	ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5=มากที่สุด	4	3	2	1=น้อยที่สุด
ปัจจัยด้านโรงเรียน						
ตัวแปรที่ 1 แหล่งเรียนรู้						
1	มีการบริหารจัดการพื้นที่สำหรับจัดทำแหล่งเรียนรู้เป็นสัดส่วน					
2	มีการบริหารจัดการพื้นที่สำหรับจัดทำแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลาย					
3	มีการบริหารจัดการพื้นที่สำหรับจัดทำแหล่งเรียนรู้เพียงพอ					
4	มีอาคารสถานที่สำหรับเป็นแหล่งเรียนรู้เพียงพอ					
5	มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ					
6	มีห้องปฏิบัติการต่างๆเพียงพอกับจำนวนนักเรียน					
7	มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยากร หรือแหล่งเรียนรู้ภายนอกมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน					
8	ได้รับการสนับสนุนจากชุมชนในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้					
ตัวแปรที่ 2 เทคโนโลยีสารสนเทศ						
9	มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาศักยภาพของการบริหารจัดการ					
10	มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาศักยภาพด้านการสอนของครู					
11	มีการจัดทำสารสนเทศที่ถูกต้องเป็นปัจจุบัน สามารถนำไปใช้ได้อย่างรวดเร็ว					
12	มีการประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาอยู่ตลอดเวลา					
13	มีการนำผลการประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา					
ตัวแปรที่ 3 บรรยากาศโรงเรียน						
14	ส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนมีความสัมพันธ์อันดี					

ข้อ	ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5=มากที่สุด	4	3	2	1=น้อยที่สุด
	ต่อกัน					
15	มีการติดต่อสื่อสารด้วยวิธีการที่หลากหลายระหว่างผู้บังคับบัญชาและบุคลากร					
16	เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางเป้าหมายการทำงานร่วมกัน					
17	มีการจัดสวัสดิการและสร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากร					
18	สนับสนุนให้บุคลากรมีความภาคภูมิใจในองค์กรและผลงานที่เกิดขึ้น					
19	สนับสนุนให้บุคลากรมีความภาคภูมิใจในผลงานที่เกิดขึ้น					
ตัวแปรที่ 4 วัฒนธรรมโรงเรียน						
20	มีการกำหนดโครงสร้างและขั้นตอนการบริหารที่เอื้อต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน					
21	สร้างให้บุคลากรรู้ขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองและโรงเรียนเป็นอย่างดี					
22	มีปรัชญาการปฏิบัติงานที่ชัดเจนเป็นที่ยอมรับและปฏิบัติตามได้					
23	มีกฎระเบียบ ข้อบังคับที่ชัดเจนเป็นที่ยอมรับและปฏิบัติตามได้					
24	สร้างให้บุคลากรมีความรักสามัคคี ทำงานร่วมกันช่วยเหลือเกื้อกูลกันเสมือนญาติมิตร					
25	มีการกระตุ้นให้บุคลากรมีความคิดริเริ่มในการทำงาน					
26	มีการกระตุ้นส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของบุคลากร					
27	มีการส่งเสริมความก้าวหน้าของบุคลากร					
28	เปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงความคิดเห็นเรื่อง การปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่					
29	มุ่งสร้างความพึงพอใจแก่บุคลากร กรรมการสถานศึกษานักเรียน และผู้ปกครอง					

ข้อ	ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5=มากที่สุด ←→ 1=น้อยที่สุด				
		5	4	3	2	1
ปัจจัยด้านผู้บริหาร						
ตัวแปรที่ 1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง						
30	มีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานให้อยู่ในระดับสูง					
31	สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดแก่บุคลากรในโรงเรียนได้					
32	มีความสามารถในการกระตุ้นทางปัญญาให้เกิดแก่บุคลากรในโรงเรียนได้					
33	นำความรู้ใหม่ๆ มาปรับปรุงการทำงานอย่างต่อเนื่อง					
34	มุ่งมั่นเพื่อประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ					
35	กระตุ้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานตามที่กำหนดไว้					
36	สนับสนุนให้ร่วมกันปรึกษาหารือเพื่อการพัฒนาโรงเรียน					
ตัวแปรที่ 2 ภาวะผู้นำทางวิชาการ						
37	มีการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนอย่างชัดเจน					
38	มีการวางแผนและนำแผนสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม					
39	สนับสนุนให้ครู บุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการทั้งในและนอกโรงเรียน					
40	จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกและกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน					
41	ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน					
42	ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านหลักสูตร การเรียนการสอนและการประเมินผลของครูอย่างต่อเนื่อง					

ข้อ	ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5=มากที่สุด ←→ 1=น้อยที่สุด				
		5	4	3	2	1
ตัวแปรที่ 3 ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ						
43	มีการกำหนดวิสัยทัศน์ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ					
44	มีแผนงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับโรงเรียนและนำแผนสู่การปฏิบัติอย่างชัดเจน					
45	ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นฐานในระบบการบริหารจัดการของโรงเรียน					
46	ประสานความร่วมมือระหว่างครู บุคลากร และชุมชนเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียน					
47	ปรับปรุงระบบโครงสร้างของโรงเรียนเพื่อรองรับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้					
48	จัดหาวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกเพื่อให้พร้อมต่อการรองรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ					
49	จัดหางบประมาณเพื่อจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ					
50	มีการพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ					
51	กำหนดระเบียบข้อปฏิบัติสำหรับครูและนักเรียนในการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ					
52	กำกับ ติดตาม และประเมินผลการนำแผนงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้					
ตัวแปรที่ 4 พฤติกรรมการบริหาร						
53	ร่วมกับครู คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชนในการกำหนดวิสัยทัศน์และส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์					
54	มีการติดต่อสื่อสารที่หลากหลาย เช่น คำสั่ง หนังสือเวียน ประชุม ประกาศเสียงตามสาย สื่อออนไลน์ เพื่อแจ้งข่าวสารอย่างมีประสิทธิภาพ					
55	ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล					
56	สร้างความมั่นใจให้ความเสมอภาค และโปร่งใสแก่ครู					

ข้อ	ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5=มากที่สุด ←→ 1=น้อยที่สุด				
		5	4	3	2	1
	ทุกคน					
57	มีการประชุมครู บุคลากร เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามจุดมุ่งหมาย					
58	มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆของโรงเรียนให้ชุมชนทราบ					
59	มีการกำกับ ติดตามผลการใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ					
60	ส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรโดยคำนึงถึงความประหยัด คุ่มค่า และโปร่งใส					
61	ใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม					
62	มีการสร้างขวัญและกำลังใจแก่คณะครูในการทำงาน					
ปัจจัยด้านชุมชน						
ตัวแปรที่ 1 การมีส่วนร่วมในการบริหาร						
63	เปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษา วางแผน และประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียน					
64	ชุมชนพึงพอใจ ยอมรับในมาตรฐานและคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน					
65	มีการสร้างความร่วมมือที่ดีระหว่างบ้านกับโรงเรียน โดยใช้กิจกรรมของนักเรียน					
66	มีความพึงพอใจเมื่อเห็นคณะครู นักเรียนมีความสุข ภูมิใจที่ได้ร่วมกิจกรรมที่มีคุณค่าร่วมกับชุมชน					
67	มีการร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัวยุวมชน และท้องถิ่น					
68	เปิดโอกาสให้ชุมชนใช้ประโยชน์จากทรัพยากรของโรงเรียนได้					
69	ส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชน และท้องถิ่น เข้ามามีส่วน					

ข้อ	ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5=มากที่สุด	4	3	2	1=น้อยที่สุด
	ร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน					
ตัวแปรที่ 2						
การสนับสนุนภาคีเครือข่าย						
70	ได้รับการสนับสนุนการจัดการศึกษาจากทุกภาคส่วน					
71	ให้การสนับสนุนทรัพยากร (บุคคล เงิน และวัสดุ อุปกรณ์) อย่างต่อเนื่อง					
72	ได้รับความร่วมมือจากภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน					
73	มีการสนับสนุนทรัพยากรในการสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการให้แก่โรงเรียนอย่างต่อเนื่อง					
74	มีการให้ความร่วมมือกับครูและผู้บริหารโรงเรียนในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน					
75	ร่วมกันพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน					
76	ให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการนำนักเรียนไปศึกษาหาความรู้และฝึกประสบการณ์					
77	มีการประสานความร่วมมือเพื่อขอความช่วยเหลือจากโรงเรียนอื่นทั้งของรัฐ เอกชน และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งบริเวณใกล้เคียงในเขตพื้นที่และต่างเขตพื้นที่ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา					
ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก						
ตัวแปรที่ 1 สังคมและวัฒนธรรม						
78	มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสอดคล้องกับสภาพสังคมและวัฒนธรรม					

ข้อ	ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5=มากที่สุด ←→ 1=น้อยที่สุด				
		5	4	3	2	1
79	มีความเชื่อว่าการศึกษาคือ ปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนประสบความสำเร็จในชีวิต					
80	มีส่วนร่วมในการพัฒนาเนื้อหาสาระของหลักสูตร ให้มีความทันสมัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลก					
81	จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลายสอดคล้องกับสังคมและวัฒนธรรม					
ตัวแปรที่ 2 สภาพทางเศรษฐกิจ						
82	มีรายได้สูงพอที่จะให้การสนับสนุนดูแลบุตรหลานของผู้ปกครอง					
83	มีอาชีพการงานที่มั่นคง และ อัตราการว่างงานน้อยของผู้ปกครอง					
84	มีการสนับสนุนโรงเรียนด้วยการระดมทรัพยากรจากผู้ปกครองได้อย่างเพียงพอ					
85	ได้รับการจัดสรรค่าใช้จ่ายรายหัว และงบประมาณที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ความต้องการ และความจำเป็นของผู้เรียน					
ตัวแปรที่ 3 การเมืองและกฎหมาย						
86	มีการให้ความสำคัญ สนใจ และจริงจังกับการแก้ไขปัญหาการศึกษาชาติ					
87	มีอิสระในการบริหารงานโดยเฉพาะการบริหารงานด้านวิชาการ บุคลากร และงบประมาณ					
88	มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายการจัดการศึกษา					
89	มีนโยบายการศึกษาที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร					
90	ได้รับการสนับสนุนให้มีการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติอย่างแท้จริง					
91	มีการแทรกแซงทางการเมืองที่ทำให้การบริหารโรงเรียน					

ข้อ	ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5=มากที่สุด ←→ 1=น้อยที่สุด				
		5	4	3	2	1
	ขาดความเป็นอิสระ					

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในความร่วมมือ

ตอบแบบสอบถามการวิจัยครั้งนี้

ขอบคุณค่ะ

สำหรับครูผู้สอน
เป็นผู้ให้ข้อมูล

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

คำชี้แจงทั่วไป

1. แบบสอบถามการวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัยเรื่อง “ ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ” ผู้ให้ข้อมูลคือ **ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ**

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำแนกคุณภาพสถานศึกษา 5 ระดับ แต่ละคะแนนมีช่วงคะแนนที่เท่ากันจากคะแนนเต็ม 5 มากที่สุดถึงคะแนน 1 น้อยที่สุด ประกอบด้วย ข้อคำถามจากปัจจัย 2 ด้าน คือ ด้านครูผู้สอน และด้านนักเรียน

2. โปรดตอบทุกข้อคำถามตามสภาพที่แท้จริง คำตอบของท่านมีคุณค่ายิ่งต่อการวิจัย เพราะจะทำให้ทราบข้อเท็จจริงอันจะนำไปสู่ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ข้อมูลที่ท่านตอบจะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของท่านแต่อย่างใด **ผู้วิจัยรับรองว่าข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามฉบับนี้จะมีความลับ การนำเสนอข้อมูลจะนำเสนอในภาพรวมเท่านั้น**

3. เมื่อท่านให้ข้อมูลครบถ้วนทุกข้อแล้ว โปรดส่งแบบสอบถามคืนให้ผู้วิจัยทางไปรษณีย์ตามชื่อ ที่อยู่ที่ระบุไว้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านไว้ ณ โอกาสนี้สำหรับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นางเรวดี เขาวนาสัย

นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. เพศ

- ชาย หญิง

2. อายุ (เศษที่เกิน 6 เดือน นับเพิ่มอีกหนึ่งปี)

- ต่ำกว่า 30 ปี 30 – 35 ปี
 36 – 40 ปี 41 – 45 ปี
 46 – 50 ปี 51 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

- ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี
 ปริญญาโท ปริญญาเอก

4. ประสบการณ์ในการทำงาน (เศษที่เกิน 6 เดือน นับเพิ่มอีกหนึ่งปี)

- ต่ำกว่า 5 ปี 5 – 10 ปี
 11 – 15 ปี 16 – 20 ปี
 21 – 25 ปี มากกว่า 25 ปี

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 46 ข้อ โปรดตอบทุกข้อ การตอบแต่ละข้อขอให้ทำเครื่องหมาย

✓ ในช่องระดับความคิดเห็นเพียงช่องเดียว โดยกำหนดเกณฑ์คะแนนดังนี้

5 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุด

4 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นมาก

3 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นปานกลาง

2 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อย

1 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อยที่สุด

ขอความกรุณาท่านโปรดอ่านและพิจารณาว่าตัวแปรในปัจจัยต่างๆ มีผลต่อการจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอยู่ในระดับใด โดยให้ท่านพิจารณาให้คะแนนซึ่งแต่ละคะแนนมีช่วงคะแนนที่เท่ากันจากคะแนนเต็ม 5 ถึงคะแนนน้อยที่สุด 1 คะแนน ในแต่ละตัวแปรดังตัวอย่าง

ข้อ	ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5=มากที่สุด	←	→	1=น้อยที่สุด	
		5	4	3	2	1

ปัจจัยด้านครูผู้สอน

ตัวแปรที่ 1 ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

0	(ตัวอย่างคำถาม)	✓				
---	-----------------	---	--	--	--	--

จากตัวอย่างข้อ 0 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า (ตัวอย่างคำถาม) เป็นปัจจัยที่จำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด (5 คะแนน)

นิยามเชิงปฏิบัติการ

ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ครูมีความรู้ มีทักษะ และสามารถนำเทคโนโลยีไปใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา

การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ความสามารถในการแก้ปัญหาการเรียนการสอนในชั้นเรียน หรือเป็นความต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงพัฒนา กิจกรรมการเรียนการสอนให้ดีขึ้น โดยใช้นวัตกรรม การศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ทำให้การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย

พฤติกรรมการสอน หมายถึง การกระทำหรืออาการที่ครูแสดงออกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้สื่อการเรียนการสอน และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน มีการประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีที่หลากหลายและเหมาะสม

ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้ ความเข้าใจ เห็นคุณค่า และสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูล การเรียนรู้ การสื่อสาร การแก้ปัญหา การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา

พฤติกรรมการเรียน หมายถึง นักเรียนสามารถวางแผนในการเรียนรู้ของตนเอง มีความกระตือรือร้น สนใจ ชยัน ตั้งใจ รับผิดชอบ มีสมาธิต่อการเรียน มีวินัยที่ดี รู้จักหน้าที่ รู้จักปรับปรุงวิธีเรียน มีทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น กล้าคิด กล้าแสดงออก มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รู้จักคิดวิเคราะห์ และนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ รู้จักประเมินและปรับปรุงการเรียนของตนเอง จะทำให้ตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้ได้

ข้อ	ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5=มากที่สุด ← → 1=น้อยที่สุด				
		5	4	3	2	1
ปัจจัยด้านครูผู้สอน						
ตัวแปรที่ 1 ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ						
1	มีความรู้ ทักษะ และสามารถในการใช้เทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง					
2	สามารถใช้คอมพิวเตอร์เพื่อประเมินคุณภาพของผู้เรียน					
3	สามารถใช้คอมพิวเตอร์ในการสืบค้นแหล่งความรู้ และจัดทำข้อมูลสารสนเทศ					
4	สามารถผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ					
5	มีการประเมินทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ของตนเองด้วยวิธีการที่ถูกต้องและเหมาะสม					
6	มีการพัฒนาความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง					
ตัวแปรที่ 2 การวิจัยในชั้นเรียน						
7	มีการสำรวจปัญหาการเรียนการสอนเพื่อใช้เป็นโจทย์ ในการวิจัยในชั้นเรียน					
8	มีการกำหนดวิธีการแก้ปัญหาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ของการวิจัยในชั้นเรียน					
9	มีการพัฒนาวิธีการหรือสร้างนวัตกรรมเพื่อใช้ในการ แก้ปัญหาในชั้นเรียนโดยอาศัยหลักการ แนวคิด และ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง					
10	นำวิธีการหรือนวัตกรรมไปใช้แก้ปัญหาในชั้นเรียนได้ อย่างเป็นระบบ					
ตัวแปรที่ 3 พฤติกรรมการสอน						
11	มีความรู้ ความสามารถ มีความถนัด และเชี่ยวชาญ ตรงกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ได้รับมอบหมาย ให้ทำการสอน					
12	มีความรับผิดชอบ ทุ่มเทเสียสละ และมุ่งมั่นตั้งใจในการ					

ข้อ	ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5=มากที่สุด ← → 1=น้อยที่สุด				
		5	4	3	2	1
	ปฏิบัติหน้าที่					
13	มีการพัฒนาตนเองด้วยการแสวงหาความรู้และข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆเพิ่มเติมอยู่เสมอ					
14	มีการออกแบบการจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน					
15	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
16	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน					
17	มีการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมและมีความหลากหลาย					
18	กระตุ้นให้นักเรียนรู้จักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองตามศักยภาพ					
19	จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน					
20	มีเทคนิคในการจูงใจและเสริมแรงให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ					
21	เข้าใจ และเอาใจใส่ในด้านการเรียน รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเป็นรายบุคคล					
22	แสดงความเมตตาและให้การช่วยเหลือนักเรียนในด้านการเรียนรู้ และด้านอื่นๆอย่างทั่วถึง					
23	มีการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีที่หลากหลายและเหมาะสม					
ปัจจัยด้านนักเรียน						
ตัวแปรที่ 1 ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ						
24	ได้ใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้อย่างทั่วถึง					
25	สามารถสืบเสาะแสวงหาความรู้ด้วยตนเองโดยการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ					
26	มีการฝึกทักษะการใช้เทคโนโลยีเพิ่มเติมด้วยตัวเอง					

ข้อ	ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5=มากที่สุด ← → 1=น้อยที่สุด				
		5	4	3	2	1
	อย่างสม่ำเสมอ					
27	มีการใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน					
28	ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองในการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยี					
29	มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นคุณค่า และสามารถใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูล การเรียนรู้ การสื่อสาร แก้ปัญหาการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
30	มีความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่างๆ เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในทางที่สร้างสรรค์					
ตัวแปรที่ 2 พฤติกรรมการเรียน						
31	สามารถวางแผนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองได้					
32	มีความกระตือรือร้น สนใจ ชยัน ตั้งใจ รับผิดชอบ และมีสมาธิในการเรียน					
33	มีระเบียบวินัยที่ดี รู้จักหน้าที่ของตนเอง เชื่อฟังครูอาจารย์ และให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียน					
34	รู้จักปรับปรุงวิธีการเรียนที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของตนเอง					
35	มีทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น					
36	กล้าคิด กล้าแสดงออก และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
37	มีนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้					
38	มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์					
39	มีความสามารถในการนำเสนอผลงานได้อย่างสร้างสรรค์					
40	สามารถจัดเวลาในการเรียนและการทำกิจกรรมอย่างอื่นได้อย่างเหมาะสม					

ข้อ	ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5=มากที่สุด ←→ 1=น้อยที่สุด				
		5	4	3	2	1
41	มีการใช้เทคนิคและเครื่องมืออุปกรณ์ช่วยเหลือในการเรียน					
42	มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน					
43	มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์					
44	สามารถทดสอบตนเอง ทบทวน และเตรียมตัวในการเรียนทุกครั้ง					
45	สามารถจับใจความสำคัญและเข้าใจเนื้อหาของบทเรียน					
46	สามารถประเมินและปรับปรุงการเรียนของตนเอง					

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในความร่วมมือ

ตอบแบบสอบถามการวิจัยครั้งนี้

ขอบคุณคะ

แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ
เรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

.....
 ผู้ให้การสัมภาษณ์ ชื่อ.....สกุล.....

ตำแหน่งปัจจุบัน.....

สถานที่ทำงาน.....

แนวทางการสัมภาษณ์ เรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา
 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

1. ตามความคิดเห็นของท่าน คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา
 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย หมายถึงเรื่องใดบ้าง
2. ท่านคิดว่าคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน
 คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย มีมากน้อย เพียงใด
3. ท่านคิดว่าปัจจัยใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับ
 ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย
4. ท่านคิดว่าปัจจัยต่อไปนี้จะเกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับ
 ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย
 หรือไม่ อย่างไร

- 4.1 ปัจจัยด้านโรงเรียน
- 4.2 ปัจจัยด้านผู้บริหาร
- 4.3 ปัจจัยด้านครูผู้สอน
- 4.4 ปัจจัยด้านนักเรียน
- 4.5 ปัจจัยด้านชุมชน
- 4.6 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก

ขอขอบคุณสำหรับข้อมูลที่มีค่าอย่างยิ่ง

นางเรวดี เขาวนาสัย

นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
 คณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

**แบบสัมภาษณ์เพื่อหาแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย**

.....
ผู้ให้การสัมภาษณ์ ชื่อ.....สกุล.....

ตำแหน่งปัจจุบัน.....

สถานที่ทำงาน.....

แนวทางการสัมภาษณ์ เรื่องแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

1. ท่านคิดว่าควรดำเนินการอย่างไรในการบริหารปัจจัย (Input) (นโยบาย/วิสัยทัศน์/
พันธกิจ การพัฒนาทรัพยากรบุคคล งบประมาณ เทคโนโลยี สิ่งสนับสนุน สิ่งแวดล้อม/บรรยากาศองค์กร)
และ กระบวนการ (Process) ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยต่อไปนี้

- 1.1 เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 1.2 ภาวะผู้นำทางวิชาการ
- 1.3 ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 1.4 พฤติกรรมการสอน
- 1.5 ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ

2. ท่านคิดว่ามีแนวทางอย่างไรในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับ
ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยที่
เกี่ยวข้องกับปัจจัยต่อไปนี้

- 2.1 เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 2.2 ภาวะผู้นำทางวิชาการ
- 2.3 ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 2.4 พฤติกรรมการสอน
- 2.5 ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ

3. ท่านคิดว่าปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ
สถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้
ฝั่งอ่าวไทย มีหรือไม่อย่างไรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยต่อไปนี้

- 3.1 เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 3.2 ภาวะผู้นำทางวิชาการ
- 3.3 ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 3.4 พฤติกรรมการสอน
- 3.5 ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ

ขอขอบคุณสำหรับข้อมูลที่มีค่ายิ่ง

นางเรวดี เขาวนาสัย

นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

คณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

**แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม
ของแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย**

ผู้วิจัยนำประเด็นที่ได้จากการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) มาจัดกลุ่มสนทนา (Focus Group) เพื่อหาความเหมาะสม ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน โดยมีคุณสมบัติเป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโททางการศึกษา/การบริหารการศึกษา/ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป ตลอดจนมีประสบการณ์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประสบความสำเร็จ โดยมีประเด็นสำคัญ ดังนี้

ประเด็นหลัก	ความคิดเห็น	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
เทคโนโลยีสารสนเทศ (ปัจจัยด้านโรงเรียน) - นโยบายสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด บริบทของชุมชน มีความชัดเจน สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ และเกิดจากการมีส่วนร่วม - พัฒนาครูให้มีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ - สนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ - ดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการตรวจสอบติดตามผล - ส่งเสริมให้ครูเข้าถึงและนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้อย่างแท้จริง สนับสนุนให้ครูนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน		

ประเด็นหลัก	ความคิดเห็น	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
<p>ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ (ปัจจัยด้านผู้บริหาร)</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป้าหมายการดำเนินงาน <p>วิชาการมีความชัดเจน และเป็นรูปธรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน - ผู้บริหารต้องพัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ในงานวิชาการ สามารถให้คำปรึกษาแก่ครูได้ - จัดสรรงบประมาณสนับสนุนงานวิชาการมากกว่างานด้านอื่น ๆ - เน้นการนิเทศติดตามดำเนินงานอย่างเป็นระบบ - จัดบรรยากาศโรงเรียนให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ 		
<p>ด้านภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี และสารสนเทศ (ปัจจัยด้านผู้บริหาร)</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาครูและบุคลากรด้านเทคโนโลยีอย่างเป็นระบบ - ส่งเสริมให้ครูนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน - ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างและชี้นำครู บุคลากรในโรงเรียน - ประเมินผลการปฏิบัติงานของครูด้านเทคโนโลยี 		

ประเด็นหลัก	ความคิดเห็น	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
<p>- ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ต้องทันสมัยและมีคุณภาพ</p>		
<p>ด้านพฤติกรรมการสอน (ปัจจัยด้านครูผู้สอน)</p> <p>- หลักสูตรสถานศึกษาต้อง สอดคล้องกับหลักสูตร แกนกลาง</p> <p>-กำหนดนโยบายการจัดการ เรียนการสอนให้ครูจัดการเรียน การสอนโดยยึดผู้เรียนเป็น สำคัญ</p> <p>-พัฒนาครูให้มีความรู้ ความสามารถในการจัดการ เรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ</p> <p>-ผู้บริหารควรสนับสนุน งบประมาณเพื่อจัดซื้อจัดหาสื่อ ที่ทันสมัย และเพียงพอ</p> <p>-ส่งเสริมให้ครูนำวิธีการใหม่ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการ สอน</p> <p>-ครูควรวิเคราะห์หลักสูตรและ จัดทำแผนการสอนทุกครั้ง</p> <p>-การนิเทศกำกับติดตามอย่าง สม่ำเสมอ</p>		

ประเด็นหลัก	ความคิดเห็น	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
<p>ด้านความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ (ปัจจัยด้านครูผู้สอน)</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถและมีทักษะในการใช้อย่างถูกต้อง และเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ - ครูไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงและไม่ยอมพัฒนาตนเอง - ครูไม่นำข้อมูลสารสนเทศไปใช้แก้ปัญหาในชั้นเรียน - ควรจัดสรรครู หรือบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยีอย่างน้อยโรงเรียนละ 1 คน - ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูนำสารสนเทศไปใช้แก้ปัญหาชั้นเรียนด้วยการกำกับติดตาม 		

ขอขอบคุณสำหรับข้อมูลที่มีค่ายิ่ง

นางเรวดี เซาวนาสัย

นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

คณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

ภาคผนวก ง
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

แบบตรวจสอบพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญของแบบสอบถาม
เรื่อง ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

คำชี้แจง โปรดพิจารณาและอ่านข้อความเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา แต่ละข้อให้เข้าใจ โดยพิจารณาว่าแต่ละข้อคำถามในปัจจัยแต่ละด้านนั้น สอดคล้องกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาหรือไม่เพียงใด แล้วจึงทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดหรือเสนอแนะเพิ่มเติมในช่องข้อเสนอแนะ โดยกำหนดคะแนนไว้ 4 ระดับ ดังนี้

ระดับใช้ได้ หมายถึง เมื่อคำถามนั้นสอดคล้องอย่างชัดเจนระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์

ระดับปรับปรุงเล็กน้อย หมายถึง เมื่อคำถามนั้นสอดคล้องอย่างชัดเจนระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์แต่ต้องปรับปรุงเล็กน้อย

ระดับปรับปรุงมาก หมายถึง เมื่อคำถามนั้นสอดคล้องอย่างชัดเจนระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ แต่ต้องปรับปรุงมาก

ระดับใช้ไม่ได้ หมายถึง เมื่อคำถามนั้นไม่สอดคล้องในประเด็นที่กล่าวมาเลย

ตัวอย่างการตอบ

ข้อ	ความคิดเห็นต่อความเป็นปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	ระดับความเป็นตัวแปร				ข้อเสนอแนะ
		ใช้ได้	ปรับปรุงเล็กน้อย	ปรับปรุงมาก	ใช้ไม่ได้	
ปัจจัยด้านโรงเรียน						
ตัวแปรที่ 1 แหล่งเรียนรู้						
0	(ตัวอย่างคำถาม)	✓				

จากตัวอย่างข้อ 0 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า(ตัวอย่างคำถาม)เป็นตัวแปรที่สอดคล้องกับปัจจัยด้านโรงเรียน อยู่ในระดับใช้ได้

สำหรับผู้บริหาร
เป็นผู้ให้ข้อมูล

ข้อ	ความคิดเห็นต่อความเป็นปัจจัยจำแนกคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา	ระดับความเป็น ตัวแปร				ข้อเสนอแนะ
		ใช้ได้	ปรับปรุงเล็กน้อย	ปรับปรุงมาก	ใช้ไม่ได้	
ปัจจัยด้านโรงเรียน						
ตัวแปรที่ 1 แหล่งเรียนรู้						
1	มีการบริหารจัดการพื้นที่สำหรับจัดทำ แหล่งเรียนรู้อย่างเป็นสัดส่วนหลากหลาย และ เพียงพอ					
2	มีอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก เพียงพอ					
3	มีห้องปฏิบัติการต่างๆเพียงพอกับจำนวนนักเรียน					
4	มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยากร และแหล่ง เรียนรู้ภายนอกมาใช้ในการพัฒนาการเรียน การสอน					
5	ชุมชนให้การสนับสนุนในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้					
ตัวแปรที่ 2 เทคโนโลยีสารสนเทศ						
6	มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเพิ่ม ศักยภาพในการบริหารจัดการ					
7	มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเพิ่ม ศักยภาพในการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของ ผู้เรียน					
8	มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเพิ่ม ศักยภาพเครือข่ายการเรียนรู้ของชุมชน					
9	มีการจัดเก็บข้อมูล และจัดทำสารสนเทศที่ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน นำไปใช้ได้อย่างรวดเร็ว					

ข้อ	ความคิดเห็นต่อความเป็นปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	ระดับความเป็นตัวแปร				ข้อเสนอแนะ
		ใช้ได้	ปรับปรุงเล็กน้อย	ปรับปรุงมาก	ใช้ไม่ได้	
10	มีการประเมินผลการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศในสถานศึกษาเป็นประจำ สม่ำเสมอ และต่อเนื่อง					
11	นำผลการประเมินมาปรับปรุงวางแผนในการพัฒนานักเรียนและสถานศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น					
ตัวแปรที่ 3 บรรยากาศโรงเรียน						
12	บุคลากรในโรงเรียนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน					
13	ผู้บังคับบัญชามีการติดต่อสื่อสารอย่างเปิดเผย					
14	บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนเป้าหมายการทำงานร่วมกัน					
15	มีการเอาใจใส่ จัดสรรสวัสดิการและสร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากร					
16	บุคลากรมีความภาคภูมิใจในองค์กรและผลงานที่เกิดขึ้น					
ตัวแปรที่ 4 วัฒนธรรมโรงเรียน						
17	มีการกำหนดโครงสร้างการบริหารอย่างชัดเจนเอื้อต่อความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน					
18	บุคลากรรู้ขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองและหน่วยงานเป็นอย่างดี					
19	มีปรัชญาการปฏิบัติงาน และมีกฎระเบียบ กฏข้อบังคับที่ชัดเจนเป็นที่ยอมรับและปฏิบัติตามได้					
20	บุคลากรมีความรักสามัคคี ทำงานร่วมกันเหมือนญาติมิตร ช่วยเหลือเกื้อกูลกันในการทำงาน					

ข้อ	ความคิดเห็นต่อความเป็นปัจจัยจำแนกคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา	ระดับความเป็น ตัวแปร				ข้อเสนอแนะ
		ใช้ได้	ปรับปรุงเล็กน้อย	ปรับปรุงมาก	ใช้ไม่ได้	
21	กระตุ้นส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ใส่ใจผลงาน และความก้าวหน้าของบุคลากร					
22	เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นเรื่องการ ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่					
23	มุ่งสร้างความพึงพอใจแก่สมาชิกและผู้รับบริการ					
ปัจจัยด้านผู้บริหาร						
ตัวแปรที่ 1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง						
24	ผู้บริหารมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานโดยการ เปลี่ยนแปลงและพัฒนาความสามารถของ ผู้ร่วมงานในระดับสูง					
25	ผู้บริหารสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดแก่ บุคลากรในองค์กรได้					
26	ผู้บริหารมีความสามารถในการกระตุ้นทางปัญญา ให้เกิดแก่บุคลากรในองค์กรได้					
27	ผู้บริหารนำความรู้ใหม่ๆ มาปรับปรุงการทำงาน อย่างต่อเนื่อง					
28	ผู้บริหารมุ่งมั่นเพื่อประโยชน์ของผู้เรียนเป็น สำคัญ โดยกระตุ้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกันพัฒนา คุณภาพการศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานตามที่ กำหนดไว้					
29	ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการร่วมกันปรึกษาหารือ เพื่อการดำเนินการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน					

ข้อ	ความคิดเห็นต่อความเป็นปัจจัยจำแนกคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา	ระดับความเป็น ตัวแปร				ข้อเสนอแนะ
		ใช้ได้	ปรับปรุงเล็กน้อย	ปรับปรุงมาก	ใช้ไม่ได้	
ตัวแปรที่ 2 ภาวะผู้นำทางวิชาการ						
30	มีการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน วางแผน และ นำแผนไปสู่การปฏิบัติ					
31	โรงเรียนสนับสนุนให้ครู บุคลากรเข้าร่วม กิจกรรมทางวิชาการทั้งในและนอกโรงเรียน					
32	จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆและกิจกรรม ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน					
33	ส่งเสริมการวิจัยชั้นเรียนและนำผลการวิจัยมาใช้ ในการพัฒนาการเรียนการสอน					
34	ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านหลักสูตร การเรียนการสอนและการประเมินผลของ โรงเรียนอย่างต่อเนื่อง					
ตัวแปรที่ 3 ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ						
35	มีการกำหนดวิสัยทัศน์ทางด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ					
36	มีแผนที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับ สถานศึกษา					
37	ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นฐานในระบบการ บริหารจัดการ					
38	ประสานความร่วมมือครู บุคลากร และชุมชนเพื่อ พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียน					
39	ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวกเพื่อให้ สามารถรองรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้					

ข้อ	ความคิดเห็นต่อความเป็นปัจจัยจำแนกคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา	ระดับความเป็น ตัวแปร				ข้อเสนอแนะ
		ใช้ได้	ปรับปรุงเล็กน้อย	ปรับปรุงมาก	ใช้ไม่ได้	
40	จัดหาเทคโนโลยีที่มีคุณสมบัติเหมาะกับการใช้ งานสำหรับครูและนักเรียน					
41	จัดหางบประมาณเพื่อจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ และ พัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ					
42	กำหนดระเบียบข้อปฏิบัติสำหรับครูและนักเรียน ในการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ					
43	กำกับ ติดตาม การนำแผนเทคโนโลยีสารสนเทศ ไปใช้					
ตัวแปรที่ 4 พฤติกรรมการบริหาร						
44	ร่วมกับคณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา และ ชุมชน กำหนดวิสัยทัศน์ และส่งเสริมการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์					
45	มีการติดต่อสื่อสารที่หลากหลาย เช่น คำสั่ง หนังสือเวียน ประชุม ประกาศเสียงตามสาย สื่อ ออนไลน์ เพื่อแจ้งข่าวสารอย่างมีประสิทธิภาพ					
46	ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล สร้างความ มั่นใจให้ความเสมอภาค และโปร่งใสแก่ครูทุกคน					
47	แจ้งกำหนดการประชุมต่อผู้ร่วมงานก่อนประชุม ทุกครั้งและใช้เวลาอย่างเหมาะสม					
48	มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆของโรงเรียน ให้ชุมชนทราบ					
49	มีการกำกับ ติดตามผลการใช้งบประมาณอย่างมี ประสิทธิภาพ					

ข้อ	ความคิดเห็นต่อความเป็นปัจจัยจำแนกคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา	ระดับความเป็น ตัวแปร				ข้อเสนอแนะ
		ใช้ได้	ปรับปรุงเล็กน้อย	ปรับปรุงมาก	ใช้ไม่ได้	
50	ใช้ทรัพยากรโดยคำนึงถึงความประหยัด คุ่มค่า และโปร่งใส					
51	ผู้บริหารเน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วม					
52	ผู้บริหารสร้างขวัญและกำลังใจแก่คณะครูในการ ทำงาน					
ปัจจัยด้านชุมชน						
ตัวแปรที่ 1 การมีส่วนร่วมของชุมชน						
53	โรงเรียนเปิดโอกาสในการบริหารโดยให้ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาวางแผน และประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียน					
54	ชุมชนพึงพอใจ ยอมรับในมาตรฐานและคุณภาพ การจัดการศึกษาของโรงเรียน					
55	กิจกรรมของนักเรียนได้สร้างความร่วมมือที่ดี ระหว่างบ้านกับโรงเรียน					
56	คณะครู นักเรียนมีความสุข ภูมิใจที่ได้ร่วม กิจกรรมที่มีคุณค่าร่วมกับชุมชน					
57	ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ระหว่างบุคคล ครอบครัว ชุมชน ท้องถิ่น					
58	โรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรของโรงเรียนได้					

ข้อ	ความคิดเห็นต่อความเป็นปัจจัยจำแนกคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา	ระดับความเป็น ตัวแปร				ข้อเสนอแนะ
		ใช้ได้	ปรับปรุงเล็กน้อย	ปรับปรุงมาก	ใช้ไม่ได้	
	ตัวแปรที่ 2 การสนับสนุนของภาคีเครือข่าย					
59	สถานศึกษามีภาคีเครือข่ายจากทุกภาคส่วน ในการสนับสนุนการจัดการศึกษา					
60	ภาคีเครือข่ายของสถานศึกษามีศักยภาพ ในการสนับสนุนทรัพยากร (บุคคล เงิน และวัสดุ อุปกรณ์) แก่สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
61	ภูมิปัญญาท้องถิ่นเห็นความสำคัญ ให้ความ ร่วมมือสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา คุณภาพของสถานศึกษา					
62	ชุมชนสนับสนุนทรัพยากรในการสร้างความ เข้มแข็งทางวิชาการให้แก่สถานศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง					
63	ผู้ปกครองเห็นความสำคัญและให้ความร่วมมือกับ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาในการยกระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนาคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของนักเรียน					
64	ผู้ปกครอง และชุมชนร่วมกันพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ของผู้เรียน					
65	สถานประกอบการในท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ นักเรียนแสวงหาความรู้/ฝึกประสบการณ์/ดูงาน					
66	ส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชน และท้องถิ่น เข้ามามี ส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา					

ข้อ	ความคิดเห็นต่อความเป็นปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	ระดับความเป็นตัวแปร				ข้อเสนอแนะ
		ใช้ได้	ปรับปรุงเล็กน้อย	ปรับปรุงมาก	ใช้ไม่ได้	
67	ประสานความร่วมมือเพื่อขอความช่วยเหลือจากสถานศึกษาของรัฐ เอกชน และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งบริเวณใกล้เคียงในเขตพื้นที่และต่างเขตพื้นที่ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา					
ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก						
ตัวแปรที่ 1 สังคมและวัฒนธรรม						
68	กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยสอดคล้องกับสภาพสังคมและวัฒนธรรม					
69	ผู้ปกครองและชุมชนมีความเชื่อว่าการศึกษาคือปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนประสบความสำเร็จในชีวิต					
70	เนื้อหาสาระของหลักสูตรมีความทันสมัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลก					
71	การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนควรใช้กิจกรรมที่หลากหลายสอดคล้องกับสังคมและวัฒนธรรม					
ตัวแปรที่ 2 สภาพทางเศรษฐกิจ						
72	เศรษฐกิจรายได้ของครอบครัวและผู้ปกครอง					
73	ผู้ปกครองมีอาชีพการงานที่มั่นคง และ อัตราการว่างงาน					
74	การระดมทรัพยากรทางการศึกษาทำได้น้อยไม่เพียงพอต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
75	การจัดสรรค่าใช้จ่ายรายหัว และงบประมาณไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ความต้องการ และความจำเป็นของผู้เรียน					

ข้อ	ความคิดเห็นต่อความเป็นปัจจัยจำแนกคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา	ระดับความเป็น ตัวแปร				ข้อเสนอแนะ
		ใช้ได้	ปรับปรุงเล็กน้อย	ปรับปรุงมาก	ใช้ไม่ได้	
ตัวแปรที่ 3 การเมืองและกฎหมาย						
76	การให้ความสำคัญ สนใจ และจริงจังกับการแก้ไข ปัญหาการศึกษาชาติของผู้บริหารระดับสูงใน กระทรวงศึกษาธิการ					
77	การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของ สังคมในการบริหารและจัดการศึกษา					
78	ความมีอิสระในการบริหารงานของสถานศึกษา โดยเฉพาะการบริหารงานด้านบุคลากรและ งบประมาณ					
79	นโยบายการจัดการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงบ่อย และไม่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร					
80	การปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้อง กับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติอย่างแท้จริง					

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงสำหรับการอนุเคราะห์ด้วยดี

สำหรับครูผู้สอน
เป็นผู้ให้ข้อมูล

ข้อ	ความคิดเห็นต่อความเป็นปัจจัยจำแนกคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา	ระดับความเป็น ตัวแปร				ข้อเสนอแนะ
		ใช้ได้	ปรับปรุงเล็กน้อย	ปรับปรุงมาก	ใช้ไม่ได้	
ปัจจัยด้านครูผู้สอน						
ตัวแปรที่ 1 ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ						
1	ครูมีความรู้และทักษะสามารถใช้เทคโนโลยี สนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ					
2	มีการประเมินผลเกี่ยวกับประโยชน์และความ เหมาะสมของเทคโนโลยี					
3	ครูสามารถใช้คอมพิวเตอร์ ในการประเมิน คุณภาพโดยอาศัยเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต					
4	ครูสามารถใช้คอมพิวเตอร์ในการสืบค้นแหล่ง ความรู้และจัดทำข้อมูลสารสนเทศ					
5	ครูสามารถเขียนแผนการสอน การผลิตและ พัฒนาสื่อการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ					
6	ใช้วิจารณ์ญาณประเมินทักษะของคอมพิวเตอร์ ของตนเอง					
7	มีการพัฒนาความสามารถด้านเทคโนโลยี สารสนเทศเป็นประจำและสม่ำเสมอ					

ข้อ	ความคิดเห็นต่อความเป็นปัจจัยจำแนกคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา	ระดับความเป็น ตัวแปร				ข้อเสนอแนะ
		ใช้ได้	ปรับปรุงเล็กน้อย	ปรับปรุงมาก	ใช้ไม่ได้	
ตัวแปรที่ 2 การวิจัยในชั้นเรียน						
8	มีการสำรวจปัญหาในการเรียนการสอนใน ชั้นเรียน ซึ่งเป็นปัญหาที่ครูควรพิจารณาเพื่อวิจัย					
9	มีการกำหนดวิธีการแก้ปัญหาเพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์					
10	มีการพัฒนาวิธีการหรือสร้างนวัตกรรม การ ออกแบบนวัตกรรมโดยอาศัยหลักการแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง					
11	นำวิธีการหรือนวัตกรรมไปใช้แก้ปัญหาในชั้น เรียนได้อย่างเป็นระบบและมีแบบแผน					
ตัวแปรที่ 3 พฤติกรรมการสอน						
12	ครูมีความรู้ ความสามารถ มีความถนัด และ เชี่ยวชาญตรงกับงานที่ได้รับมอบหมาย					
13	ครูมีความรับผิดชอบ ทุ่มเทเสี่ยสละ และมุ่งมั่น ตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่					
14	ครูมีการพัฒนาตนเองด้วยการแสวงหาความรู้และ ข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆเพิ่มเติมอยู่เสมอ					
15	ครูมีความรู้ ความสามารถในการออกแบบการ เรียนรู้ได้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน					
16	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน					
17	ครูใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ได้ อย่างเหมาะสมและมีความหลากหลาย					
18	ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง					

ข้อ	ความคิดเห็นต่อความเป็นปัจจัยจำแนกคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา	ระดับความเป็น ตัวแปร				ข้อเสนอแนะ
		ใช้ได้	ปรับปรุงเล็กน้อย	ปรับปรุงมาก	ใช้ไม่ได้	
19	ครูจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน					
20	ครูมีเทคนิคในการจูงใจและเสริมแรงให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ					
21	ครูเข้าใจและเอาใจใส่ให้นักเรียนเป็นรายบุคคลและแสดงความเมตตาต่อนักเรียนอย่างทั่วถึง					
22	ครูมีการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีที่หลากหลายและเหมาะสม					
ปัจจัยด้านนักเรียน						
ตัวแปรที่ 1 ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ						
23	นักเรียนในโรงเรียนทุกคนได้ใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง					
24	นักเรียนสามารถสืบเสาะแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้ใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ					
25	นักเรียนมีการฝึกทักษะการใช้เทคโนโลยีเพิ่มเติมด้วยตนเอง					
26	นักเรียนใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษาและที่บ้าน					
27	นักเรียนได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองในการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีที่บ้านของนักเรียน					
28	นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และเห็นคุณค่าสามารถใช้เทคโนโลยีสืบค้นข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ					

ข้อ	ความคิดเห็นต่อความเป็นปัจจัยจำแนกคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา	ระดับความเป็น ตัวแปร				ข้อเสนอแนะ
		ใช้ได้	ปรับปรุงเล็กน้อย	ปรับปรุงมาก	ใช้ไม่ได้	
29	นักเรียนมีความสามารถในการใช้กระบวนการ บูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับสืบค้น ข้อมูล การเรียนรู้ การสื่อสาร แก้ปัญหาการ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
30	นักเรียนมีความสามารถในการเลือกและใช้ เทคโนโลยีด้านต่างๆ เพื่อการพัฒนาตนเอง และสังคม					
31	นักเรียนมีวินัย และคุณธรรมในการนำเทคโนโลยี ไปใช้ในทางที่สร้างสรรค์เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และส่วนรวม					
32	นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีในการประเมินผล การเรียนรู้ของตนเองได้					
33	นักเรียนนำความรู้ ความสามารถ และทักษะทาง เทคโนโลยีไปใช้ในการพัฒนาตนเองและ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					
ตัวแปรที่ 2 พฤติกรรมการเรียน						
34	นักเรียนมีความกระตือรือร้น สนใจ ชยัน ตั้งใจ รับผิดชอบ และมีสมาธิต่อการเรียน					
35	นักเรียนมีระเบียบวินัยที่ดี รู้จักหน้าที่ของตนเอง เชื่อฟังครูอาจารย์ และให้ความร่วมมือกับทาง โรงเรียน					
36	นักเรียนรู้จักปรับปรุงวิธีเรียนด้วยการ เปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับวิธี เรียนรู้ของตนเอง					
37	นักเรียนมีทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น					

ข้อ	ความคิดเห็นต่อความเป็นปัจจัยจำแนกคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา	ระดับความเป็น ตัวแปร				ข้อเสนอแนะ
		ใช้ได้	ปรับปรุงเล็กน้อย	ปรับปรุงมาก	ใช้ไม่ได้	
38	นักเรียนกล้าคิด กล้าแสดงออก และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
39	นักเรียนมีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน รักการอ่าน สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้					
40	รู้จักคิดวิเคราะห์ และนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์ได้					
41	นักเรียนสามารถจัดเวลาในการเรียนและเวลาในการทำกิจกรรมอย่างอื่นได้เหมาะสม					
42	นักเรียนสามารถวางแผนการเรียนรู้ และเลือกวิธีการเรียนรู้ของตนเองได้					
43	นักเรียนรู้จักใช้เทคนิคและเครื่องมืออุปกรณ์ช่วยเหลือในการเรียน					
44	นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์					
45	นักเรียนรู้จักการทดสอบตนเอง ทบทวน และเตรียมตัวในการเรียนทุกครั้ง					
46	นักเรียนรู้จักจับใจความสำคัญและจดจำเนื้อหาที่สำคัญของบทเรียนได้					
47	นักเรียนรู้จักประเมินและปรับปรุงผลการเรียนของตนเอง					

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงสำหรับการอนุเคราะห์ด้วยดี

ข้อมูลจากการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ
แบบสอบถาม ฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหารเป็นผู้ให้ข้อมูล

ข้อที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	คนที่ 8	คนที่ 9	จำนวน ความเห็น ที่ตรงกัน	ค่า I-CVI
ปัจจัยด้านโรงเรียน											
ตัวแปรที่ 1 แหล่งเรียนรู้											
1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	8	.89
2	1	1	0	1	1	1	1	1	1	8	.89
3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
สัดส่วนด้าน											
ชื่อเสียงที่	1	1	.60	1	1	1	1	1	1		
ประเมินโดย											
ผู้ทรงคุณวุฒิ											

1) ค่าเฉลี่ย I-CVI รวม มีค่าระหว่าง .89 – 1.00

2) S-CVI = $(.89+.89+1+1+1)/5 = .96$

ข้อที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	คนที่ 8	คนที่ 9	จำนวน ความเห็น ที่ตรงกัน	ค่า I-CVI
ปัจจัยด้านโรงเรียน											
ตัวแปรที่ 2 เทคโนโลยีสารสนเทศ											
6	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
7	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
8	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
9	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
10	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
11	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
สัดส่วนด้าน											
ชื่อเสียงที่	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
ประเมินโดย											
ผู้ทรงคุณวุฒิ											

3) ค่าเฉลี่ย I-CVI รวม มีค่า 1.00

4) S-CVI = $(1+1+1+1+1+1)/6 = 1.00$

ข้อที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	คนที่ 8	คนที่ 9	จำนวน ความเห็น ที่ตรงกัน	ค่า I-CVI
ปัจจัยด้านโรงเรียน											
ตัวแปรที่ 3 บรรยากาศโรงเรียน											
12	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
14	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
15	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
16	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
สัดส่วนด้าน											
ชื่อเสียงที่	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
ประเมินโดย											
ผู้ทรงคุณวุฒิ											

- 1) ค่าเฉลี่ย I-CVI รวม มีค่า 1.00
- 2) S-CVI = $(1+1+1+1+1)/5 = 1.00$

ข้อที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	คนที่ 8	คนที่ 9	จำนวน ความเห็น ที่ตรงกัน	ค่า I-CVI
ปัจจัยด้านโรงเรียน											
ตัวแปรที่ 4 วัฒนธรรมโรงเรียน											
17	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
18	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
19	0	1	1	1	1	1	1	1	1	8	.89
20	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
21	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
22	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
23	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
สัดส่วนด้าน											
ชื่อเสียงที่	.86	1	1	1	1	1	1	1	1		
ประเมินโดย											
ผู้ทรงคุณวุฒิ											

1) ค่าเฉลี่ย I-CVI รวม มีค่าระหว่าง .89 – 1.00

2) S-CVI = $(1+1+.89+1+1+1+1)/7 = .98$

ข้อที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	คนที่ 8	คนที่ 9	จำนวน ความเห็น ที่ตรงกัน	ค่า I-CVI
ปัจจัยด้านผู้บริหาร											
ตัวแปรที่ 1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง											
24	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
25	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
26	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
27	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
28	0	1	1	1	1	1	1	1	1	8	.89
29	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
สัดส่วนด้าน											
ชื่อเสียงที่	.83	1	1	1	1	1	1	1	1		
ประเมินโดย											
ผู้ทรงคุณวุฒิ											

1) ค่าเฉลี่ย I-CVI รวม มีค่าระหว่าง .89 – 1.00

2) S-CVI = $(1+1+1+1+.89+1)/6 = .98$

ข้อที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	คนที่ 8	คนที่ 9	จำนวน ความเห็น ที่ตรงกัน	ค่า I-CVI
ปัจจัยด้านผู้บริหาร											
ตัวแปรที่ 2 ภาวะผู้นำทางวิชาการ											
30	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
31	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
32	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
33	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
34	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
สัดส่วนด้าน ชื่อเสียงที่ ประเมินโดย ผู้ทรงคุณวุฒิ	1	1	1	1	1	1	1	1	1		

1) ค่าเฉลี่ย I-CVI รวม มีค่าเท่ากับ 1.00

2) S-CVI = $(1+1+1+1+1)/5 = 1.00$

ข้อที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	คนที่ 8	คนที่ 9	จำนวน ความเห็น ที่ตรงกัน	ค่า I-CVI
ปัจจัยด้านผู้บริหาร											
ตัวแปรที่ 3 ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี											
35	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
36	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
37	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
38	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
39	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
40	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
41	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
42	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
43	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
สัดส่วนด้าน											
ชื่อเสียงที่	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
ประเมินโดย											
ผู้ทรงคุณวุฒิ											

1) ค่าเฉลี่ย I-CVI รวม มีค่าเท่ากับ 1.00

2) S-CVI = $(1+1+1+1+1+1+1+1+1)/9 = 1.00$

ข้อที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	คนที่ 8	คนที่ 9	จำนวน ความเห็น ที่ตรงกัน	ค่า I-CVI
ปัจจัยด้านผู้บริหาร											
ตัวแปรที่ 4 พฤติกรรมการบริหาร											
44	1	1	1	1	0	1	0	1	1	8	.89
45	1	1	1	1	0	1	0	1	1	8	.89
46	1	1	1	1	0	1	0	1	1	8	.89
47	1	1	1	1	0	1	0	1	0	7	.78
48	1	1	1	1	0	1	0	1	1	8	.89
49	1	1	1	1	0	1	0	1	1	8	.89
50	1	1	1	1	0	1	0	1	0	7	.78
51	1	1	1	1	0	1	0	1	0	7	.78
52	1	1	1	1	0	1	0	1	0	7	.78
สัดส่วนด้าน ชื่อเสียงที่ ประเมินโดย ผู้ทรงคุณวุฒิ	1	1	1	1	0	1	0	1	0		

1) ค่าเฉลี่ย I-CVI รวม มีค่าระหว่าง .78 – .89

2) S-CVI = $(.89+.89+.89+.78+.89+.89+.78+.78+.78)/9 = .84$

ข้อที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	คนที่ 8	คนที่ 9	จำนวน ความเห็น ที่ตรงกัน	ค่า I-CVI
ปัจจัยด้านชุมชน											
ตัวแปรที่ 1 การมีส่วนร่วมของชุมชน											
53	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
54	1	1	1	1	1	1	0	1	0	8	.89
55	1	0	1	1	1	1	0	1	1	8	.89
56	1	0	1	1	1	1	0	1	0	7	.78
57	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
58	1	0	1	1	1	1	0	1	1	8	.89
สัดส่วนด้าน											
ชื่อเสียงที่	1	.50	1	1	1	1	.33	1	.67		
ประเมินโดย											
ผู้ทรงคุณวุฒิ											

1) ค่าเฉลี่ย I-CVI รวม มีค่าระหว่าง .78 – 1.00

2) S-CVI = $(1+.89+.89+.78+1+.89)/6 = .91$

ข้อที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	คนที่ 8	คนที่ 9	จำนวน ความเห็น ที่ตรงกัน	ค่า I-CVI
ปัจจัยด้านชุมชน											
ตัวแปรที่ 2 การสนับสนุนของภาคีเครือข่าย											
59	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
60	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
61	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
62	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
63	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
64	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
65	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
66	1	1	1	1	0	1	1	1	1	8	0.89
67	1	1	1	1	0	1	1	1	1	8	0.89
สัดส่วนด้าน											
ชื่อเสียงที่	1	1	1	1	.78	1	1	1	1		
ประเมินโดย											
ผู้ทรงคุณวุฒิ											

1) ค่าเฉลี่ย I-CVI รวม มีค่าระหว่าง .89 – 1.00

2) S-CVI = $(1+1+1+1+1+1+1+.89+.89)/9 = .98$

ข้อที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	คนที่ 8	คนที่ 9	จำนวน ความเห็น ที่ตรงกัน	ค่า I-CVI
ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก											
ตัวแปรที่ 1 สังคมและวัฒนธรรม											
68	1	1	1	1	1	1	0	1	1	8	.89
69	1	0	1	1	1	1	1	1	1	8	.89
70	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
71	1	1	1	1	1	1	0	1	1	8	.89
สัดส่วนด้าน ชื่อเสียงที่ ประเมินโดย ผู้ทรงคุณวุฒิ	1	.75	1	1	1	1	.50	1	1		

1) ค่าเฉลี่ย I-CVI รวม มีค่าระหว่าง .89 – 1.00

2) S-CVI = $(.89+.89+1+.89)/4 = .92$

ข้อที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	คนที่ 8	คนที่ 9	จำนวน ความเห็น ที่ตรงกัน	ค่า I-CVI
ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก											
ตัวแปรที่ 2 สภาพทางเศรษฐกิจ											
72	1	0	1	1	1	1	0	1	1	7	.78
73	1	0	1	1	1	1	0	1	1	7	.78
74	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
75	1	1	1	1	1	1	0	1	1	8	.89
สัดส่วนด้าน											
ชื่อเสียงที่	1	.50	1	1	1	1	.25	1	1		
ประเมินโดย											
ผู้ทรงคุณวุฒิ											

1) ค่าเฉลี่ย I-CVI รวม มีค่าระหว่าง .78- 1.00

2) S-CVI = $(.78+.78+1+.89)/4 = .86$

ข้อที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	คนที่ 8	คนที่ 9	จำนวน ความเห็น ที่ตรงกัน	ค่า I-CVI
ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก											
ตัวแปรที่ 3 การเมืองและกฎหมาย											
76	1	0	1	1	1	1	1	1	1	8	.89
77	1	1	1	1	1	1	0	1	1	8	.89
78	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
79	1	0	1	1	1	1	1	1	1	8	.89
80	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
สัดส่วนด้าน											
ชื่อเสียงที่	1	.60	1	1	1	1	.80	1	1		
ประเมินโดย											
ผู้ทรงคุณวุฒิ											

1) ค่าเฉลี่ย I-CVI รวม มีค่าระหว่าง .89 – 1.00

2) S-CVI = $(.89+.89+1+.89+1)/5 = .93$

รวมทั้งหมด

1) ค่าเฉลี่ย I-CVI รวม มีค่าระหว่าง .56 – 1.00

2) S-CVI = $(.89+.89+1+1+1+1+1+1+1+1+1+1+1+1+1+.89+1+1+1+1+1+1+1+.89+1+1+1+1+1+1+.89+.89+.89+.78+.89+.89+.78+.78+.78+1+.89+.89+.78+1+.89+1+1+1+1+1+1+1+.89+.89+.89+.89+1+.89+.78+.78+1+.89+.89+.89+1+.89+1)/80 = .95$

ข้อมูลจากการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ
แบบสอบถาม ฉบับที่ 1 สำหรับครูผู้สอนเป็นผู้ให้ข้อมูล

ข้อที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	คนที่ 8	คนที่ 9	จำนวน ความเห็น ที่ตรงกัน	ค่า I-CVI
ปัจจัยด้านครูผู้สอน											
ตัวแปรที่ 1 ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ											
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
2	1	0	1	1	0	1	1	1	1	7	.78
3	1	0	1	1	1	1	1	1	0	7	.78
4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
6	1	0	1	1	0	1	0	1	0	5	.56
7	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
สัดส่วนด้าน											
ชื่อเสียงที่	1	.57	1	1	.71	1	.86	1	.71		
ประเมินโดย											
ผู้ทรงคุณวุฒิ											

1) ค่าเฉลี่ย I-CVI รวม มีค่าระหว่าง .56 – 1.00

2) S-CVI = $(1+.78+.78+1+1+.56+1)/7 = .87$

ข้อที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	คนที่ 8	คนที่ 9	จำนวน ความเห็น ที่ตรงกัน	ค่า I-CVI
ปัจจัยด้านครูผู้สอน											
ตัวแปรที่ 2 การวิจัยในชั้นเรียน											
8	1	0	1	1	1	1	1	1	1	8	.89
9	1	0	1	1	1	1	1	1	1	8	.89
10	1	0	1	1	1	1	1	1	1	8	.89
11	1	0	1	1	1	1	1	1	1	8	.89
สัดส่วนด้าน											
ชื่อเสียงที่	1	0	1	1	1	1	1	1	1		
ประเมินโดย											
ผู้ทรงคุณวุฒิ											

1) ค่าเฉลี่ย I-CVI รวม มีค่าเท่ากับ .89

2) S-CVI = $(.89+.89+.89+.89)/4 = .89$

ข้อที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	คนที่ 8	คนที่ 9	จำนวน ความเห็น ที่ตรงกัน	ค่า I-CVI
ปัจจัยด้านครูผู้สอน											
ตัวแปรที่ 3 พฤติกรรมการสอน											
12	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
14	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
15	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
16	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
17	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
18	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
19	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
20	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
21	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
22	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
สัดส่วนด้าน											
ชื่อเสียงที่	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
ประเมินโดย											
ผู้ทรงคุณวุฒิ											

1) ค่าเฉลี่ย I-CVI รวม มีค่าเท่ากับ 1.00

2) S-CVI = $(1+1+1+1+1+1+1+1+1+1)/11 = 1.00$

ข้อที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	คนที่ 8	คนที่ 9	จำนวน ความเห็น ที่ตรงกัน	ค่า I-CVI
ปัจจัยด้านนักเรียน											
ตัวแปรที่ 1 ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ											
23	1	1	1	1	1	1	0	1	1	8	.89
24	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
25	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
26	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
27	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
28	1	0	1	1	1	1	1	1	1	8	.89
29	1	0	1	1	1	1	1	1	1	8	.89
30	1	0	1	1	1	1	1	1	1	8	.89
31	1	0	1	1	1	1	1	1	1	8	.89
32	1	0	1	1	0	1	1	1	0	6	.67
33	1	0	1	1	0	1	1	1	1	7	.78
สัดส่วนด้าน											
ชื่อเสียงที่	1	.45	1	1	.82	1	.91	1	.91		
ประเมินโดย											
ผู้ทรงคุณวุฒิ											

1) ค่าเฉลี่ย I-CVI รวม มีค่าระหว่าง .67 – 1.00

2) S-CVI = (.89+1+1+1+1+.89+.89+.89+.89+.67+.78)/11 = .90

ข้อที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	คนที่ 8	คนที่ 9	จำนวน ความเห็น ที่ตรงกัน	ค่า I-CVI
ปัจจัยด้านนักเรียน											
ตัวแปรที่ 2 พฤติกรรมการเรียน											
34	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
35	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
36	1	0	1	1	1	1	1	1	1	8	.89
37	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
38	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
39	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
40	1	0	1	1	1	1	1	1	1	8	.89
41	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
42	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
43	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
44	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
45	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	1.00
46	1	1	1	1	0	1	1	1	1	8	.89
47	1	0	1	1	1	1	1	1	1	8	.89
สัดส่วนด้าน											
ชื่อเสียงที่											
ประเมินโดย											
ผู้ทรงคุณวุฒิ											

1) ค่าเฉลี่ย I-CVI รวม มีค่าระหว่าง .89 – 1.00

2) S-CVI = $(1+1+.89+1+.89+1+1+1+1+1+.89+.89)/12 = .96$

รวมทั้งหมด 1) ค่าเฉลี่ย I-CVI รวม มีค่าระหว่าง .78 – 1.00

2) S-CVI = $(1+.78+.78+1+1+.56+1+.89+.89+.89+.89+1+1+1+1+1+1+1+1+1+1+1+1+.89+1+1+1+1+.89+.89+.89+.89+.67+.78+1+1+.89+1+1+1+.89+1+1+1+1+1+.89+.89)/47 = .90$

Reliability

[DataSet1] C:\Users\KONLEAW\Desktop\ผอ เหวด\สอบถาม 3.sav

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	50	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	50	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.870	95

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
sex	1.50	.505	50
age	3.08	1.550	50
level	2.48	1.129	50
experience	3.52	1.776	50
a1	4.52	.544	50
a2	4.30	.505	50
a3	4.50	.544	50
a4	4.40	.495	50
a5	4.32	.713	50
a6	4.80	.404	50
a7	4.40	.495	50
a8	4.80	.404	50
b9	4.52	.735	50
b10	5.00	.000	50
b11	4.80	.404	50
b12	5.00	.000	50
b13	4.40	.808	50
c14	4.60	.495	50
c15	4.40	.495	50
c16	4.00	.000	50
c17	4.36	.525	50
c18	4.16	.422	50
c19	4.16	.766	50
d20	4.16	.766	50
d21	3.80	1.178	50
d22	5.00	.000	50
d23	4.60	.495	50
d24	4.40	1.212	50
d25	4.34	.872	50
d26	4.54	.613	50
d27	4.40	.495	50
d28	4.00	.639	50
d29	3.60	.495	50
e30	4.00	.639	50
e31	3.60	.495	50
e32	4.20	.756	50
e33	4.20	.404	50
e34	4.20	.756	50
e35	4.60	.495	50
e36	4.60	.495	50
f37	4.40	.495	50
f38	4.00	.639	50
f39	4.34	.593	50
f40	4.34	.593	50
f41	4.54	.613	50
f42	4.14	.495	50

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
g43	4.60	.495	50
g44	4.40	.495	50
g45	4.60	.495	50
g46	4.00	1.107	50
g47	4.00	1.107	50
g48	3.80	.990	50
g49	4.20	.756	50
g50	3.80	.404	50
g51	3.80	.756	50
g52	3.80	.404	50
h53	4.20	.404	50
h54	4.16	.422	50
h55	4.36	.525	50
h56	4.56	.541	50
h57	4.60	.495	50
h58	4.40	.808	50
h59	4.60	.495	50
h60	4.40	.495	50
h61	4.40	.495	50
h62	4.20	.756	50
i63	4.44	.501	50
i64	4.44	.501	50
i65	3.80	.756	50
i66	3.80	.756	50
i67	3.80	.404	50
i68	4.00	.639	50
i69	4.46	.503	50
j70	4.80	.404	50
j71	4.60	.495	50
j72	4.60	.495	50
j73	4.60	.495	50
j74	4.72	.536	50
j75	4.32	.551	50
j76	4.52	.580	50
j77	4.32	.551	50
k78	4.32	.551	50
k79	4.52	.580	50
k80	4.72	.536	50
k81	4.60	.495	50
l82	4.80	.404	50
l83	4.60	.495	50
l84	4.40	.808	50
l85	4.60	.808	50
m86	4.40	.808	50
m87	4.80	.404	50
m88	4.80	.404	50

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
m89	4.72	.536	50
m90	4.52	.580	50
m91	4.40	.495	50

Scale: ALL VARIABLES**Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	50	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	50	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.857	50

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
sex	1.50	.505	50
age	3.06	1.517	50
level	2.46	1.129	50
experience	3.42	1.739	50
a1	4.46	.613	50
a2	4.62	.567	50
a3	4.36	.722	50
a4	4.50	.763	50
a5	4.30	.763	50
a6	4.10	.953	50
b7	3.96	.989	50
b8	4.70	.544	50
b9	4.34	.626	50
b10	4.26	.828	50
c11	4.50	.647	50
c12	4.46	.579	50
c13	4.10	.735	50
c14	4.02	.795	50
c15	3.98	.795	50
c16	3.70	.974	50
c17	3.96	.727	50
c18	4.80	.404	50
c19	4.28	.497	50
c20	4.18	.629	50
c21	4.46	.613	50
c22	4.62	.567	50
c23	4.36	.722	50
d24	4.50	.763	50
d25	4.30	.763	50
d26	4.10	.953	50
d27	3.96	.989	50
d28	4.70	.544	50
d29	4.34	.626	50
d30	4.26	.828	50
e31	4.50	.647	50
e32	4.46	.579	50
e33	4.10	.735	50
e34	4.02	.795	50
e35	3.98	.795	50
e36	3.70	.974	50
e37	3.96	.727	50
e38	4.80	.404	50
e39	4.28	.497	50
e40	4.18	.629	50
f41	4.46	.613	50
f42	4.62	.567	50

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
f43	4.36	.722	50
f44	4.50	.763	50
f45	4.30	.763	50
f46	4.10	.953	50

ตารางที่ 13 การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นเพื่อยืนยันคุณสมบัติของตัวแปรอิสระด้วยการทดสอบจากค่าสัมประสิทธิ์ความเบ้และความโด่ง

ปัจจัยจำแนก				
คุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา	ค่าสัมประสิทธิ์ ความเบ้	ความคลาดเคลื่อน มาตรฐาน	ค่าสัมประสิทธิ์ ความโด่ง	ความคลาดเคลื่อน มาตรฐาน
ด้านโรงเรียน				
แหล่งเรียนรู้	-597	.172	.463	.342
เทคโนโลยีสารสนเทศ	-610	.172	1.219	.342
บรรยากาศโรงเรียน	-936	.172	1.411	.342
วัฒนธรรมโรงเรียน	-486	.172	-.262	.342
ด้านผู้บริหาร	-631	.172	-.148	.342
ภาวะผู้นำ	-667	.172	.391	.342
การเปลี่ยนแปลง	-605	.172	.018	.342
ภาวะผู้นำทางวิชาการ				
ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ	-745	.172	.044	.342
ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ	-644	.172	.099	.342
พฤติกรรมการบริหาร	.272	.172	4.509	.342
ด้านชุมชน	-544	.172	-.006	.342
การมีส่วนร่วม	.323	.172	4.412	.342
ในการบริหาร				
การสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย	-863	.172	1.126	.342
ด้านสภาพแวดล้อม	1.303	.172	6.016	.342
ภายนอก				
สังคมและวัฒนธรรม	2.628	.172	18.077	.342
สภาพทางเศรษฐกิจ	1.512	.172	10.475	.342
การเมืองและกฎหมาย	1.792	.172	4.710	.342

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ปัจจัยจำแนก				
คุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา	ค่าสัมประสิทธิ์ ความเบ้	ความคลาดเคลื่อน มาตรฐาน	ค่าสัมประสิทธิ์ ความโด่ง	ความคลาดเคลื่อน มาตรฐาน
ด้านครูผู้สอน	-0.996	.172	2.312	.342
ความสามารถทางด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ	-0.569	.172	.286	.342
การวิจัยในชั้นเรียน	-0.513	.172	-.126	.342
พฤติกรรมการสอน	-1.324	.172	3.746	.342
ด้านนักเรียน	-0.704	.172	.905	.342
ความสามารถทาง เทคโนโลยีสารสนเทศ	-0.762	.172	.812	.342
พฤติกรรมการเรียน	-0.645	.172	.592	.342

ตารางที่ 14 แสดงการจัดเรียงลำดับของปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับ
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้
ฝั่งอ่าวไทย

ปัจจัยจำแนกคุณภาพ			
ลำดับที่	การศึกษาของสถานศึกษา	ตัวแปร	ค่าสถิติเอฟ
1	ด้านโรงเรียน	เทคโนโลยีสารสนเทศ	19.058***
2	ด้านผู้บริหาร	ภาวะผู้นำทางวิชาการ	18.238***
3	ด้านผู้บริหาร	ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ	5.772*
4	ด้านครูผู้สอน	พฤติกรรมการสอน	7.803*
5	ด้านครูผู้สอน	ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและ สารสนเทศ	7.780*
6	ด้านผู้บริหาร	ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	1.473
7	ด้านโรงเรียน	วัฒนธรรมโรงเรียน	3.030
8	ด้านสภาพแวดล้อมภายนอก	สภาพทางเศรษฐกิจ	2.266
9	ด้านนักเรียน	พฤติกรรมการเรียน	.009
10	ด้านชุมชน	การมีส่วนร่วมในการบริหาร	.152
11	ด้านโรงเรียน	แหล่งเรียนรู้	5.208*
12	ด้านผู้บริหาร	พฤติกรรมการบริหาร	.597
13	ด้านโรงเรียน	บรรยากาศโรงเรียน	1.923
14	ด้านสภาพแวดล้อมภายนอก	สังคมและวัฒนธรรม	.005
15	ด้านสภาพแวดล้อมภายนอก	การเมืองและกฎหมาย	.156
16	ด้านครูผู้สอน	การวิจัยในชั้นเรียน	1.266
17	ด้านนักเรียน	ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ	.629
18	ด้านชุมชน	การสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย	5.105*

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับปัจจัยจำแนก
คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น					
	กลุ่มสูง			กลุ่มต่ำ		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านโรงเรียน	4.40	.44	มาก	4.39	.46	มาก
แหล่งเรียนรู้	4.28	.59	มาก	4.31	.63	มาก
เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.22	.60	มาก	4.37	.59	มาก
บรรยากาศโรงเรียน	4.48	.44	มาก	4.43	.50	มาก
วัฒนธรรมโรงเรียน	4.54	.43	มากที่สุด	4.45	.45	มาก
ด้านผู้บริหาร	4.41	.48	มาก	4.41	.46	มาก
ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	4.47	.48	มาก	4.45	.47	มาก
ภาวะผู้นำทางวิชาการ	4.53	.49	มากที่สุด	4.45	.50	มาก
ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.30	.59	มาก	4.36	.53	มาก
พฤติกรรมการบริหาร	4.55	.62	มากที่สุด	4.43	.49	มาก
ด้านชุมชน	4.46	.51	มาก	4.39	.46	มาก
การมีส่วนร่วมในการบริหาร	4.56	.56	มากที่สุด	4.41	.52	มาก
การสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย	4.36	.59	มาก	4.37	.50	มาก
ด้านสภาพแวดล้อมภายนอก	4.38	.76	มาก	4.27	.49	มาก
สังคมและวัฒนธรรม	4.58	.81	มากที่สุด	4.46	.50	มาก
สภาพทางเศรษฐกิจ	4.17	.99	มาก	4.07	.66	มาก
การเมืองและกฎหมาย	4.38	1.10	มาก	4.27	.58	มาก
ด้านครูผู้สอน	4.34	.37	มาก	4.40	.46	มาก
ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.25	.49	มาก	4.21	.65	มาก
การวิจัยในชั้นเรียน	4.17	.48	มาก	4.26	.65	มาก
พฤติกรรมการสอน	4.43	.39	มาก	4.53	.42	มากที่สุด
ด้านนักเรียน	4.11	.48	มาก	4.23	.56	มาก
ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.09	.54	มาก	4.19	.62	มาก
พฤติกรรมการเรียน	4.12	.50	มาก	4.25	.58	มาก
รวม	4.22	.38	มาก	4.32	.48	มาก

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านโรงเรียนตัวแปรแหล่งเรียนรู้

ข้อที่	ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น					
		กลุ่มสูง			กลุ่มต่ำ		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	มีการบริหารจัดการพื้นที่สำหรับจัดทำแหล่งเรียนรู้เป็นสัดส่วน	4.48	.78	มาก	4.45	.70	มาก
2	มีการบริหารจัดการพื้นที่สำหรับจัดทำแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลาย	4.41	.84	มาก	4.32	.74	มาก
3	มีการบริหารจัดการพื้นที่สำหรับจัดทำแหล่งเรียนรู้เพียงพอ	4.42	.83	มาก	4.26	.77	มาก
4	มีอาคารสถานที่สำหรับเป็นแหล่งเรียนรู้เพียงพอ	4.31	.77	มาก	4.28	.73	มาก
5	มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ	4.19	.81	มาก	4.32	.83	มาก
6	มีห้องปฏิบัติการต่างๆเพียงพอกับจำนวนนักเรียน	4.14	.93	มาก	4.08	1.08	มาก
7	มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยากร หรือแหล่งเรียนรู้ภายนอกมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน	4.28	.71	มาก	4.27	.74	มาก
8	ได้รับการสนับสนุนจากชุมชนในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	4.28	.73	มาก	4.26	.76	มาก
รวม		4.31	.63	มาก	4.28	.59	มาก

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ข้อที่	ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น					
		กลุ่มสูง			กลุ่มต่ำ		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
9	มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ เพื่อพัฒนาศักยภาพของการบริหารจัดการ	4.41	.64	มาก	4.38	.68	มาก
10	มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการสอนของครู	4.39	.67	มาก	4.32	.69	มาก
11	มีการจัดทำสารสนเทศที่ถูกต้องเป็นปัจจุบัน สามารถนำไปใช้ได้อย่างรวดเร็ว	4.45	.78	มาก	4.25	.72	มาก
12	มีการประเมินผลการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศในสถานศึกษาอยู่ตลอดเวลา	4.26	.73	มาก	4.02	.75	มาก
13	มีการนำผลการประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา	4.33	.67	มาก	4.13	.72	มาก
รวม		4.37	.59	มาก	4.22	.60	มาก

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านโรงเรียนตัวแปรรายภาคโรงเรียน

ข้อที่	ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น					
		กลุ่มสูง			กลุ่มต่ำ		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
14	ส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน	4.53	.59	มาก	4.51	.75	มาก
15	มีการติดต่อสื่อสารด้วยวิธีการที่หลากหลายระหว่างผู้บังคับบัญชาและบุคลากร	4.48	.54	มาก	4.45	.59	มาก
16	เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงานร่วมกัน	4.49	.59	มาก	4.40	.60	มาก
17	มีการจัดสวัสดิการและสร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากร	4.39	.67	มาก	4.31	.66	มาก
18	สนับสนุนให้บุคลากรมีความภาคภูมิใจในองค์กรและผลงานที่เกิดขึ้น	4.49	.54	มาก	4.44	.61	มาก
19	สนับสนุนให้บุคลากรมีความภาคภูมิใจในผลงานที่เกิดขึ้น	4.50	.59	มาก	4.46	.58	มาก
รวม		4.48	.44	มาก	4.43	.50	มาก

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านโรงเรียนตัวแปรวัฒนธรรมโรงเรียน

ข้อที่	ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น					
		กลุ่มสูง			กลุ่มต่ำ		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
20	มีการกำหนดโครงสร้างและขั้นตอนการบริหารที่เอื้อต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	4.54	.56	มากที่สุด	4.39	.60	มาก
21	สร้างให้บุคลากรรู้ขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองและโรงเรียนเป็นอย่างดี	4.54	.52	มากที่สุด	4.48	.58	มาก
22	มีปรัชญาการปฏิบัติงานที่ชัดเจนเป็นที่ยอมรับและปฏิบัติตามได้	4.44	.61	มาก	4.46	.59	มาก
23	มีกฎระเบียบ ข้อบังคับที่ชัดเจนเป็นที่ยอมรับและปฏิบัติตามได้	4.44	.62	มาก	4.47	.54	มาก
24	สร้างให้บุคลากรมีความรักสามัคคี ทำงานร่วมกันช่วยเหลือเกื้อกูลกันเสมือนญาติมิตร	4.62	.74	มากที่สุด	4.43	.57	มาก
25	มีการกระตุ้นให้บุคลากรมีความคิดริเริ่มในการทำงาน	4.49	.56	มาก	4.47	.70	มาก
26	มีการกระตุ้นส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของบุคลากร	4.59	.57	มากที่สุด	4.47	.58	มาก
27	มีการส่งเสริมความก้าวหน้าของบุคลากร	4.63	.56	มากที่สุด	4.53	.54	มากที่สุด
28	เปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงความคิดเห็นเรื่องการทำงานได้อย่างเต็มที่	4.61	.60	มากที่สุด	4.43	.54	มาก
29	มุ่งสร้างความพึงพอใจแก่บุคลากร กรรมการสถานศึกษานักเรียน แลผู้ปกครอง	4.47	.59	มาก	4.37	.56	มาก
รวม		4.54	.43	มากที่สุด	4.45	.45	มาก

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านผู้บริหารตัวแปรภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ข้อที่	ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น					
		กลุ่มสูง			กลุ่มต่ำ		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
30	มีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานให้อยู่ในระดับสูง	4.46	.63	มาก	4.35	.64	มาก
31	สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดแก่บุคลากรในโรงเรียนได้	4.32	.62	มาก	4.33	.60	มาก
32	มีความสามารถในการกระตุ้นทางปัญญาให้เกิดแก่บุคลากรในโรงเรียนได้	4.43	.64	มาก	4.42	.74	มาก
33	นำความรู้ใหม่ๆ มาปรับปรุงการทำงานอย่างต่อเนื่อง	4.47	.61	มาก	4.41	.55	มาก
34	มุ่งมั่นเพื่อประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.48	.63	มาก	4.47	.61	มาก
35	กระตุ้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานตามที่กำหนดไว้	4.55	.58	มากที่สุด	4.51	.56	มากที่สุด
36	สนับสนุนให้ร่วมกันปรึกษาหารือเพื่อการพัฒนาโรงเรียน	4.58	.55	มากที่สุด	4.53	.54	มาก
รวม		4.47	.48	มาก	4.45	.47	มาก

ตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านผู้บริหารตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการ

ข้อที่	ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น					
		กลุ่มสูง			กลุ่มต่ำ		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
37	มีการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน อย่างชัดเจน	4.64	.73	มาก ที่สุด	4.56	.59	มาก ที่สุด
38	มีการวางแผนและนำแผนสู่การปฏิบัติ อย่างเป็นรูปธรรม	4.56	.57	มาก ที่สุด	4.51	.59	มาก ที่สุด
39	สนับสนุนให้ครู บุคลากรเข้าร่วมกิจกรรม ทางวิชาการทั้งในและนอกโรงเรียน	4.61	.55	มาก ที่สุด	4.46	.61	มาก
40	จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกและกิจกรรม ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน	4.52	.59	มาก ที่สุด	4.38	.60	มาก
41	ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยชั้นเรียน เพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน	4.47	.66	มาก ที่สุด	4.41	.57	มาก
42	ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงาน ด้านหลักสูตร การเรียนการสอน และการประเมินผลของครูอย่างต่อเนื่อง	4.36	.69	มาก ที่สุด	4.37	.54	มาก
รวม		4.53	.49	มาก ที่สุด	4.45	.50	มาก

ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านผู้บริหารตัวแปรภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

ข้อที่	ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น					
		กลุ่มสูง			กลุ่มต่ำ		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
43	มีการกำหนดวิสัยทัศน์ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.31	.75	มาก	4.31	.71	มาก
44	มีแผนงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับโรงเรียนและนำแผนสู่การปฏิบัติอย่างชัดเจน	4.30	.67	มาก	4.28	.84	มาก
45	ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นฐานในระบบการบริหารจัดการของโรงเรียน	4.28	.74	มาก	4.42	.59	มาก
46	ประสานความร่วมมือระหว่างครู บุคลากร และชุมชนเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียน	4.26	.72	มาก	4.40	.64	มาก
47	ปรับปรุงระบบโครงสร้างของโรงเรียนเพื่อรองรับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้	4.35	.69	มาก	4.34	.67	มาก
48	จัดหาวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกเพื่อให้พร้อมต่อการรองรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ	4.36	.70	มาก	4.35	.61	มาก
49	จัดหางบประมาณเพื่อจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.30	.78	มาก	4.41	.64	มาก
50	มีการพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.32	.68	มาก	4.37	.72	มาก
51	กำหนดระเบียบข้อปฏิบัติสำหรับครูและนักเรียนในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.29	.71	มาก	4.36	.63	มาก

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ข้อที่	ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น					
		กลุ่มสูง			กลุ่มต่ำ		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
52	กำกับ ติดตาม และประเมินผลการนำ แผนงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้	4.23	.69	มาก	4.39	.68	มาก
รวม		4.30	.59	มาก	4.36	.53	มาก

ตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านผู้บริหารตัวแปรพฤติกรรมการบริหาร

ข้อที่	ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น					
		กลุ่มสูง			กลุ่มต่ำ		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
53	ร่วมกับครู คณะกรรมการสถานศึกษา และ ชุมชนในการกำหนดวิสัยทัศน์และส่งเสริม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์	4.47	.64	มาก	4.46	.59	มาก
54	มีการติดต่อสื่อสารที่หลากหลาย เช่น คำสั่ง หนังสือเวียน ประชุม ประกาศเสียงตามสาย สื่อออนไลน์ เพื่อแจ้งข่าวสารอย่างมี ประสิทธิภาพ	4.45	.64	มาก	4.52	.54	มากที่สุด
55	ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.44	.64	มาก	4.38	.62	มาก
57	มีการประชุมครู บุคลากร เพื่อให้ การดำเนินงานบรรลุตามจุดมุ่งหมาย	4.61	.79	มากที่สุด	4.35	.74	มาก
58	มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆของ โรงเรียนให้ชุมชนทราบ	4.66	.76	มากที่สุด	4.56	.52	มากที่สุด
59	มีการกำกับ ติดตามผลการใช้งบประมาณ อย่างมีประสิทธิภาพ	4.53	.81	มากที่สุด	4.41	.57	มาก
60	ส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรโดยคำนึงถึง ความประหยัด คุ่มค่า และโปร่งใส	4.57	.90	มากที่สุด	4.45	.59	มาก
61	ใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม	4.59	.81	มากที่สุด	4.45	.64	มาก
62	มีการสร้างขวัญและกำลังใจแก่คณะครู ในการทำงาน	4.60	.92	มากที่สุด	4.41	.65	มาก
รวม		4.55	.82	มากที่สุด	4.30	.75	มาก

ตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านผู้บริหาร ตัวแปรการมีส่วนร่วมในการบริหาร

ข้อที่	ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น					
		กลุ่มสูง			กลุ่มต่ำ		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
63	เปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน มีส่วนร่วมในการ กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการจัด การศึกษา วางแผน และประเมินผล การดำเนินงานของโรงเรียน	4.58	.73	มากที่สุด	4.43	.62	มาก
64	ชุมชนพึงพอใจ ยอมรับในมาตรฐานและ คุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน	4.59	.71	มากที่สุด	4.42	.65	มาก
65	มีการสร้างความร่วมมือที่ดีระหว่างบ้านกับ โรงเรียนโดยใช้กิจกรรมของนักเรียน	4.60	.72	มากที่สุด	4.42	.59	มาก
66	มีความพึงพอใจเมื่อเห็นคณะครู นักเรียนมี ความสุข ภูมิใจที่ได้ร่วมกิจกรรมที่มีคุณค่า ร่วมกับชุมชน	4.60	.71	มากที่สุด	4.40	.62	มาก
67	มีการร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้วยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ระหว่างบุคคล ครอบครัว ชุมชน และ ท้องถิ่น	4.57	.73	มากที่สุด	4.42	.57	มาก
68	เปิดโอกาสให้ชุมชนใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรของโรงเรียนได้	4.51	.63	มากที่สุด	4.38	.60	มาก
69	ส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชน และท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ โรงเรียน	4.56	.63	มากที่สุด	4.41	.62	มาก
รวม		4.57	0.69	มากที่สุด	4.41	0.61	มาก

ตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านชุมชน ตัวแปรการสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย

ข้อที่	ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น					
		กลุ่มสูง			กลุ่มต่ำ		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
70	ได้รับการสนับสนุนการจัดการศึกษา จากทุกภาคส่วน	4.36	.59	มาก	4.40	.88	มาก
71	ให้การสนับสนุนทรัพยากร (บุคคล เงิน และวัสดุ อุปกรณ์) อย่างต่อเนื่อง	4.27	.65	มาก	4.26	.85	มาก
72	ได้รับความร่วมมือจากภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา คุณภาพของโรงเรียน	4.37	.56	มาก	4.35	.88	มาก
73	มีการสนับสนุนทรัพยากรในการสร้าง ความเข้มแข็งทางวิชาการให้แก่โรงเรียน อย่างต่อเนื่อง	4.33	.60	มาก	4.36	.76	มาก
74	มีการให้ความร่วมมือกับครูและผู้บริหาร โรงเรียนในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนและพัฒนาคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของนักเรียน	4.44	.56	มาก	4.46	.63	มาก
75	ร่วมกันพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและ นอกโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของ ผู้เรียน	4.37	.63	มาก	4.38	.75	มาก
76	ให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการนำนักเรียนไป ศึกษาหาความรู้และฝึกประสบการณ์	4.40	.57	มาก	4.45	.66	มาก

ตารางที่ 23

ข้อที่	ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น					
		กลุ่มสูง			กลุ่มต่ำ		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
77	มีการประสานความร่วมมือเพื่อขอ ความช่วยเหลือจากโรงเรียนอื่นทั้งของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง บริเวณใกล้เคียงในเขตพื้นที่ ต่างเขตพื้นที่ใน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน	4.41	.75	มาก	4.25	.69	มาก
รวม		4.36	.59	มาก	4.40	.88	มาก

ตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านชุมชน ตัวแปรสังคมและวัฒนธรรม

ข้อที่	ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น					
		กลุ่มสูง			กลุ่มต่ำ		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
78	มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สอดคล้องกับสภาพสังคม และวัฒนธรรม	4.62	.92	มากที่สุด	4.50	.58	มาก
79	มีความเชื่อว่าการศึกษาคือ ปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนประสบความสำเร็จในชีวิต	4.64	.86	มากที่สุด	4.50	.56	มาก
80	มีส่วนร่วมในการพัฒนาเนื้อหาสาระของหลักสูตรให้มีความทันสมัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลก	4.49	.87	มาก	4.41	.55	มาก
81	จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลาย สอดคล้องกับสังคมและวัฒนธรรม	4.58	.87	มาก	4.43	.59	มาก
รวม		4.58	.81	มาก	4.46	.50	มาก

ตารางที่ 25 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านชุมชนตัวแปรสภาพทางเศรษฐกิจ

ข้อที่	ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น					
		กลุ่มสูง			กลุ่มต่ำ		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
82	มีรายได้สูงพอที่จะให้การสนับสนุนดูแลบุตรหลานของผู้ปกครอง	4.11	1.09	มาก	3.99	.78	มาก
83	มีอาชีพการงานที่มั่นคง และ อัตราการว่างงานน้อยของผู้ปกครอง	4.12	1.05	มาก	4.01	.67	มาก
84	มีการสนับสนุนโรงเรียนด้วยการระดมทรัพยากรจากผู้ปกครองได้อย่างเพียงพอ	4.07	1.16	มาก	4.05	.81	มาก
85	ได้รับการจัดสรรค่าใช้จ่ายรายหัว และงบประมาณที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ความต้องการ และความจำเป็นของผู้เรียน	4.37	.96	มาก	4.23	.80	มาก
รวม		4.17	.99	มาก	4.07	.66	มาก

ตารางที่ 26 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านชุมชน ตัวแปรการเมืองและกฎหมาย

ข้อที่	ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น					
		กลุ่มสูง			กลุ่มต่ำ		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
86	มีการให้ความสำคัญ สนใจ และจริงจังกับ การแก้ไขปัญหาการศึกษาชาติ	4.36	.96	มาก	4.32	.60	มาก
87	มีอิสระในการบริหารงานโดยเฉพาะ การบริหารงานด้านวิชาการ บุคลากร และ งบประมาณ	4.34	.95	มาก	4.28	.64	มาก
88	มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายการจัด การศึกษา	4.59	1.69	มากที่สุด	4.55	1.37	มากที่สุด
89	มีนโยบายการศึกษาที่สอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	4.79	1.53	มากที่สุด	4.33	.62	มาก
90	ได้รับการสนับสนุนให้มีการปรับปรุง หลักสูตรให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติอย่าง แท้จริง	4.69	1.51	มากที่สุด	4.38	.66	มาก
91	มีการแทรกแซงทางการเมืองที่ทำให้ การบริหารโรงเรียนขาดความเป็นอิสระ	3.48	2.26	มาก	3.74	1.57	มาก
รวม		4.38	1.10	มาก	4.27	.58	มาก

ตารางที่ 27 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านครูผู้สอน ตัวแปรความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ข้อที่	ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น					
		กลุ่มสูง			กลุ่มต่ำ		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
92	มีความรู้ ทักษะ และสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง	4.30	0.59	มาก	4.29	0.71	มาก
93	สามารถใช้คอมพิวเตอร์เพื่อประเมินคุณภาพของผู้เรียน	4.30	0.56	มาก	4.27	0.86	มาก
94	สามารถใช้คอมพิวเตอร์ในการสืบค้นแหล่งความรู้และจัดทำข้อมูลสารสนเทศ	4.37	0.60	มาก	4.37	0.66	มาก
95	สามารถผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.14	0.67	มาก	4.03	0.86	มาก
96	มีการประเมินทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ของตนเองด้วยวิธีการที่ถูกต้องและเหมาะสม	4.20	0.70	มาก	4.09	0.73	มาก
97	มีการพัฒนาความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	4.20	0.65	มาก	4.22	0.91	มาก
รวม		4.25	0.49	มาก	4.21	0.65	มาก

ตารางที่ 28 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษา
ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านครูผู้สอน ตัวแปรการวิจัย
ในชั้นเรียน

ข้อที่	ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น					
		กลุ่มสูง			กลุ่มต่ำ		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
98	มีการสำรวจปัญหาการเรียนการสอนเพื่อใช้เป็น เป็นโจทย์ในการวิจัยในชั้นเรียน	4.30	0.59	มาก	4.29	0.71	มาก
99	มีการกำหนดวิธีการแก้ปัญหาเพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ของการวิจัยในชั้นเรียน	4.30	0.56	มาก	4.27	0.86	มาก
100	มีการพัฒนาวิธีการหรือสร้างนวัตกรรมเพื่อ ใช้ในการแก้ปัญหาในชั้นเรียนโดยอาศัย หลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	4.37	0.60	มาก	4.37	0.66	มาก
101	นำวิธีการหรือนวัตกรรมไปใช้แก้ปัญหา ในชั้นเรียนได้อย่างเป็นระบบ	4.14	0.67	มาก	4.03	0.86	มาก
รวม		4.25	0.65	มาก	4.25	4.21	มาก

ตารางที่ 29 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษา
 ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
 ขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านครูผู้สอน ตัวแปรพฤติกรรม
 การสอน

ข้อที่	ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น					
		กลุ่มสูง			กลุ่มต่ำ		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
102	มีความรู้ ความสามารถ มีความถนัด และ เชี่ยวชาญ ตรงกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่ได้รับมอบหมายให้ทำการสอน	4.20	0.70	มาก	4.09	0.73	มาก
103	มีความรับผิดชอบ ทุ่มเทเสียสละ และมุ่งมั่น ตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่	4.20	0.65	มาก	4.22	0.91	มาก
104	มีการพัฒนาตนเองด้วยการแสวงหาความรู้ และข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆเพิ่มเติม อยู่เสมอ	4.17	0.59	มาก	4.24	0.73	มาก
105	มีการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ได้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน	4.18	0.58	มาก	4.26	0.72	มาก
106	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ	4.12	0.59	มาก	4.33	0.77	มาก
107	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริม การคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน	4.19	0.68	มาก	4.21	0.73	มาก
108	มีการใช้สื่อการเรียนการสอนและ แหล่งเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมและ มีความหลากหลาย	4.46	0.66	มาก	4.45	0.78	มาก
109	กระตุ้นให้นักเรียนรู้จักศึกษาค้นคว้า ด้วยตนเองตามศักยภาพ	4.54	0.59	มากที่สุด	4.73	0.84	มาก
110	จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียน การสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.43	0.52	มาก	4.47	0.63	มาก

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ข้อที่	ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น					
		กลุ่มสูง			กลุ่มต่ำ		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
111	มีเทคนิคในการจูงใจและเสริมแรงให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ	4.33	0.53	มาก	4.42	4.42	มาก
112	เข้าใจ และเอาใจใส่ในด้านการเรียน รวมทั้ง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเป็น รายบุคคล	4.50	1.00	มาก	4.59	4.59	มาก
113	แสดงความเมตตาและให้การช่วยเหลือ นักเรียนในด้านการเรียนรู้ และด้านอื่นๆ อย่างทั่วถึง	4.31	0.56	มาก	4.41	4.41	มาก
114	มีการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย วิธีที่หลากหลายและเหมาะสม	4.26	0.60	มาก	4.44	4.44	มาก
รวม		4.43	0.39	มาก	4.53	4.53	มาก

ตารางที่ 30 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษา
ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านนักเรียน ตัวแปรความสามารถ
ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

ข้อที่	ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น					
		กลุ่มสูง			กลุ่มต่ำ		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
115	ได้ใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ อย่างทั่วถึง	4.37	.63	มาก	4.50	.61	มาก
116	สามารถสืบเสาะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.44	.52	มาก	4.63	.58	มาก
117	มีการฝึกทักษะการใช้เทคโนโลยีเพิ่มเติม ด้วยตัวเองอย่างสม่ำเสมอ	4.41	.55	มาก	4.48	.56	มาก
118	มีการใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ทั้งที่ โรงเรียนและที่บ้าน	4.51	.69	มาก	4.55	.56	มาก
119	ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง ในการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยี	4.58	.57	มาก	4.68	.68	มาก
120	มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นคุณค่า และ สามารถใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูล การเรียนรู้ การสื่อสาร แก้ปัญหาการเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.51	.70	มาก	4.55	.56	มาก
121	มีความสามารถในการเลือกและใช้ เทคโนโลยีด้านต่างๆ เพื่อการพัฒนาตนเอง และสังคมในทางที่สร้างสรรค์	4.07	.59	มาก	4.20	.64	มาก
รวม		4.09	.54	มาก	4.19	.62	มาก

ตารางที่ 31 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษา
ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปัจจัยด้านนักเรียน ตัวแปรพฤติกรรม
การเรียนรู้

ข้อที่	ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น					
		กลุ่มสูง			กลุ่มต่ำ		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
122	สามารถวางแผนการเรียนรู้ที่เหมาะสม กับตนเองได้	4.12	.62	มาก	4.19	.69	มาก
123	มีความกระตือรือร้น สนใจ ขยัน ตั้งใจ รับผิดชอบ และมีสมาธิในการเรียน	4.09	.70	มาก	4.13	.69	มาก
124	มีระเบียบวินัยที่ดี รู้จักหน้าที่ของตนเอง เชื่อฟังครูอาจารย์ และให้ความร่วมมือ กับทางโรงเรียน	4.07	.73	มาก	4.18	.77	มาก
125	รู้จักปรับปรุงวิธีการเรียนที่ส่งผลต่อ การเรียนรู้ของตนเอง	4.00	.79	มาก	4.11	.92	มาก
126	มีทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.14	.67	มาก	4.22	.76	มาก
127	กล้าคิด กล้าแสดงออก และ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.12	.69	มาก	4.28	.73	มาก
128	มีนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้	4.07	.69	มาก	4.20	.70	มาก
129	มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์	4.13	.65	มาก	4.33	.85	มาก
130	มีความสามารถในการนำเสนอผลงาน ได้อย่างสร้างสรรค์	4.19	.61	มาก	4.39	.67	มาก
131	สามารถจัดเวลาในการเรียนและการทำ กิจกรรมอย่างอื่นได้อย่างเหมาะสม	4.14	.70	มาก	4.27	.87	มาก

ตารางที่ 31 (ต่อ)

ข้อที่	ปัจจัยจำแนกคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น					
		กลุ่มสูง			กลุ่มต่ำ		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
132	มีการใช้เทคนิคและเครื่องมืออุปกรณ์ ช่วยเหลือในการเรียน	4.45	.66	มาก	4.44	.77	มาก
133	มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน	4.34	.73	มาก	4.34	.78	มาก
134	มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	4.31	.79	มาก	4.04	.68	มาก
135	สามารถทดสอบตนเอง ทบทวน และเตรียมตัวในการเรียนทุกครั้ง	4.07	.78	มาก	3.96	.90	มาก
136	สามารถจับใจความสำคัญและเข้าใจเนื้อหา ของบทเรียน	4.16	.72	มาก	4.05	.73	มาก
137	สามารถประเมินและปรับปรุงการเรียน ของตนเอง	4.29	.73	มาก	4.17	.68	มาก
รวม		4.25	.75	มาก	4.13	.71	มาก

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางเรวดี เชาวนาศัย	
รหัสประจำตัวนักศึกษา	54190600008	
วัน เดือน ปีเกิด	25 พฤศจิกายน 2506	
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดตรัง	
วุฒิการศึกษา		
ชื่อปริญญา	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
ครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกวิทยาศาสตร์ทั่วไป	วิทยาลัยครูสงขลา	2529
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา	มหาวิทยาลัยหาดใหญ่	2545
ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต	มหาวิทยาลัยหาดใหญ่	2559
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา		
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านหน้าควนลัง (ราษฎร์สามัคคี)	
	หมู่ 1 ตำบลควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110	
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ผู้อำนวยการสถานศึกษา	